דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „השחר"

יום ו', ב' בחשון תשל"ה, 18 באוקטובר 1974 ● גליון 15113

היום 20 עמודים וכן המוספים „משא" ו„דבר השבוע" ● המחיר — 2. ל"י

היום ב„דבר":
● כספם של היהודים — א. מגד ● רשות הדיבור לקלפי — א. אגרס ● מידות באבל לאומי — ח. איזק ● אחרי ההכרה באש"ף — ח. אשד ● הרקע האישי לנפילת בנק „קרדיט" — ד. מוריס ● הכנות לקראת גידול העליה — י. תדמור ● הכרח להוריד הצריכה — ד. הורביץ ● כמה ישלמו הסטודנטים — ש. עופר ● משבר הציונות בישראל — י. גוטהלף ● צה"ל „משכתב" היסטוריה — ד. פתיר ● התנחלות למען השלום — קובי ניב ● ישראל לא תהיה שוטר של המערב — ד. אפל ●

טעם החיים

בתום ביקור משלחת פהמי

„חודש האמון בין מצרים לברה"מ"

יונייטד פרס: צפויה הספקת נשק סובייטי חדיש; „אל גומהוריה": נדונה הספקת כור גרעיני

מאת סופר „דבר" לענינים ערביים

שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי והרמטכ"ל גנראל גמסי עומדים לחזור היום ממוסקוה לקאהיר ובצהרים יפורסם, כנראה, גילוי הדעת הסובייטי-מצרי המשותף. אתמול חזר ומסר העתון הקאהירי „אל גומהוריה", כי יש אפשרות שייפתח מו"מ על הספקת כור גרעיני מברה"מ למצרים, וכן על חוזה להקמת תשלובת ברזל חדשה, דוגמת זאת שהוקמה באלואן.

נראה, שבביקורו של פהמי הושגו בעיקר סיכומים המבטאים לחידוש שיתוף הפעולה אך לא נקבע עדיין היקף הסיוע שתקבל מצרים באופן מוחשי. משימה זו הוטלה על קבוצות-עבודה משותפות שיפעלו עד לביקורו של ליאוניד ברז'נייב בקאהיר בינואר הקרוב.

כלי התקשורת המצריים מתברכים בתוצאות שיחותיהם של פהמי וגמסי שהשיגו, לדבריהם, תמיכה מלאה מצד הסובייטים והצליחו „לחדש את האמון" בין שתי המדינות.

אולם פהמי עצמו רמז, כי לא כל השאלות יושבו בשיחותיו. הוא אמר רק, כי „אין בעיות שאינן ניתנות לפתרון ביחסי שתי המדינות".

הידיעות ממקורות מצריים על רעיון אספקת כור כח גרעיני למצרים החלו להתפרסם עוד לפני שפהמי יצא למוסקוה ויש הרואים בכך נסיון ללחוץ על ארה"ב עקב הקשיים שנתגלעו בהבנת החוזה על אספקת כור אמריקאי למצרים. בשנות החמישים בנו הסובייטים במצרים כור גרעיני זעיר באינשאס ליד קאהיר. מכל מקום, מקורות סובייטיים אינם מתייחסים כלל לאפשרות זו.

מניחים, כי גילוי הדעת המשותף עשוי לכלול רמז בקשר לחידוש אספקת הנשק למצרים וסוריה וגם, כנראה, לדרוש לחדש בהקדם את ועידת ז'נווה. לפי עתוני קאהיר עשויה הועידה להתחדש „תוך שבועות ספורים".

בתוך כך מינתה ברה"מ דיפלומט מדרג ראשון כשגרירה החדש בלבנון. זהו אלכסנדר סולדאטוב, בן ה-59, ששירת בעבר כשגריר בבריטניה, שגריר בקובה, סגן שר החוץ וראש המכון המוסקבאי ליחסים בין-לאומיים. משקיפים מדגישים כי הצבתו של דיפלומט מדרגתו של סולדאטוב בביירות מרמזת, כי תוטל עליו משימה מרכזית בהכוונת המדיניות הסובייטית במזרח התיכון וקרוב לוודאי שתפקידו יהיה לקיים את הקשר הקבוע עם אש"ף. סולדאטוב בא במקומו של האוזבקי סרוואר אזימוב.

מאת קארל תאלה, פרשן „יונייטד פרס"

מומחי הגנה מערביים אמרו אמש, כי צפוי שלב חדש של מירוץ חימוש מסוכן במזרח התיכון, נוכח נכונותם של הסובייטים לספק למצרים משלוחים גדולים של נשק מתקדם, בתמורה לתזוזה מצרית להגברת שיתוף הפעולה שלה עם מוסקוה.

מניחים שמנהיגי הקרמלין ישתמשו בקלף הספקת הנשק למצרים כבר במהלך השיחות שיקיים במוסקוה בשבוע הבא ד"ר הנרי קיסינג'ר.

מומחי ההגנה המערביים אמרו, כי הסכנה ליציבות במזרח התיכון עלולה להחמיר ביתר שאת, נוכח הידיעות על תכניתה של ברה"מ לספק למצרים כור כוח גרעיני כנגד הכור שהציעה ארה"ב.

המומחים הזכירו, כי בחדשים האחרונים כבר סיפקה ברה"מ לסוריה נשק בשווי 2 מיליארד דולאר.

„גוש אמונים" דן בעתיד ההתנחלויות

מאת סופר „דבר" בירושלים

עד שעות הלילה המאוחרות נמשכו אתמול הדיונים בהנהגת „גוש אמונים" בירושלים, אם להמשיך ולהגביר את הפגנות ההתנחלות או להפסיקן.

בבסיס הגוש נמסר אתמול, כי קבוצה מראשי „גוש אמונים" תובעת להחריף את הקו ולגייס קבוצות גדולות יותר להמשך המבצע. בשעת מסירת הידיעה עדיין לא ברור איזו החלטה התקבלה.

הודו מפתחת טיל גרעיני

וואשינגטון, (יופ"י). — חבר הקונגרס האמריקאי סטאו סאריס טען אתמול, כי יש הוכחות שהודו — בניגוד להתחייבויותיה — פתחה בתכנית לפיתוח טילים, המסוגלים לשאת נשק גרעיני.

הודו — אמר — מתכוונת להוציא 216 מיליון דולאר עד 1980 לפיתוח טיל, דלק מוצק לטיל, ומערכות הנחיה מתוחכמה.

עוד התנגשות בלבנון בין חיילים ומחבלים

ביירות, (יו.פ.). — היתקלות נוספת היתה אתמול בדרום לבנון בין מחבלים לבין חיילים לבנוניים. המחבלים ירו על משאית מזון וג'יפ של הצבא במעלות הרמון. לא היו נפגעים.

הודעה רשמית גינתה „יסודות מזויינים, החותרים לזרוע פירוד בין הממשלה לבין תנועת המחבלים."

פורד וג'קסון נועדו לסיכום סעיפי התיקון

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — אמש חלה התקדמות ניכרת במו"מ על הסעיפים האחרונים, השנויים במחלוקת בקשר ל„תיקון ג'קסון". מקורות מוסמכים בסנאט אמרו, שהמו"מ יסתיים בהסכם בשיחת טלפון שנועדה אמש לשעה 1.30 אחר חצות לפי שעון ישראל, בין הנשיא פורד לסנטור הנרי ג'קסון.

בכל מקום, מצפים שהבעיות ילובנו לפני צאתו של ג'קסון היום למסע באירופה.

כזכור, הסעיף העיקרי שטרם סוכם נוגע לסמכויות הנשיא והקונגרס בבחינת הדרך, שבה ימלאו הסובייטים את התחייבויותיהם בשאלת ההגירה. בסעיף זה עובדה הצעת פשרה לחלוקת הסמכויות בין שני הגורמים.

אם אמנם תאושר הצעה זו — בשיחת הטלפון, עשוי להתקיים עוד היום טקס בבית הלבן, בו יוחלפו רשמית המכתבים המאשרים את האמור בהסכם. אך אישור חוק הסחר עם ברה"מ, על התיקון הכלול בו, יהיה רק לאחר הבחירות לקונגרס בחודש הבא.

מזג האוויר

שרבי. הסקוף לשבת: חם מן הרגיל.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 22—29 מעלות, נהריה 15—31, צפת 22—28, חיפה 21—34, טבריה 20—33, נצרת 23—34, עפולה 15—36, השומרון 24—32, תל אביב 18—33, לוד 15—36, יריחו 22—40, עזה 19—30, באר שבע 18—35, אילת 22—39 ומפרץ שלמה 25—37 מעלות.

חברת „בריטיש פטרוליום" השלימה אתמול בהצלחה את הנחת צינור הנפט בשדות הים הצפוני אל מפרץ קרודן בסקוטלנד. הנחת הצינור עלתה 95 מיליון לי"ש והיא תזרז את שאיבת הנפט מן השדות הימיים.
צילום רדיו של „אסושיאיטד פרס"

סקייהוקים לכווית; תיאסר העברתם למדינה שלישית

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — בחוזה שעומדת ארה"ב לחתום עם כווית על מכירת מטוסי „סקייהוק" הוכנס סעיף, האוסר על העברת המטוסים והטילים למדינה שלישית — זאת הודיע אתמול דובר משרד החוץ האמריקאי.

פקידים במימשל הוסיפו שעדיין אין החלטה סופית אם כווית תקבל את הדגם המשוכלל של ה„סקייהוק" „א-4 אף". עד עתה לא נמכר לשום מדינה ערבית, אך נראה שארה"ב תחתום על ההסכם. לישראל יש מטוסים מדגם זה.

צוותים כוויתיים מתאמנים בארה"ב

הדובר מסר עוד, ש-100 צוותים כוויתיים מתאמנים בארה"ב מאז ספטמבר 1973. 54 מהם לומדים טיס והאחרים עוברים הכשרה כטכנאים. הדובר ציין שגם סעודים וירדנים לומדים טיס בארה"ב, במסגרת המדיניות של הממשל המצדדת בהתעצמותן של מדינות „השומרות על היציבות באיזור".

הדובר סירב להביע דעה על משמעות העברת מטוסי ה„מיראז'" מכווית למצרים. הוא לא ידע לומר, אם בחוזה העומד להיחתם בין כווית לארה"ב יש סעיף האוסר על הכוויתים לאמן טייסים של מדינות אחרות.

הנתבים משביתים תנועת האניות בלילה

מאת סופר „דבר" בחיפה

הנתבים בנמלי הארץ השביתו אתמול, החל משעה 6 בערב, את תנועת האניות למשך 12 שעות. הסיבה לכך — סירוב רשות הנמלים להיכנס למו"מ עם איגוד קציני הים המייצג את הנתבים בעניין השוואת שכרם לשכר המפקחים הימיים והדיות מסקנות „ועדת זימלמן" (של ההסתדרות), אשר תמכה בתביעות הנתבים.

ההשבתה תחודש גם בלילות הבאים עד שרשות הנמלים תיענה לתביעת האיגוד.

מזכיר האיגוד רב-חובל שמואל צוקר מסר שהאיגוד עשה הכל כדי למצות את כל הדרכים להסדר הבעיה לפני פתיחת הסנקציה. בין השאר לא פתח האיגוד במאבק בתום „תקופת הצינון" שבעקבות הכרזת סכסוך עבודה, והסכים להמתין למסקנות הוועדה למרות שלגביה נצבו תביעותיו במכתבו של ראש המחלקה לאיגוד מקצועי. הוא הדגיש שהנתבים לא נקטו סנקציות מאז קום המדינה, למעט מקרה אחד של השבתת הנמלים למשך 12 שעות במשמרת לילה.

ועדה זו בדקה את הנושא בעקבות מכתב, מלפני כשנה, של ראש המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות. הוועדה קבעה, שיש להחזיר להכללת הנתבים בטבלת השכר הארצית של המפקחים הימיים.

בסיבוב השיחות עם נציגי ל"ע, ר"צ, מפ"ם ומפד"ל

רבין: חשיבות עליונה למשמעת קואליציונית

מאת דן פתיר, סופר „דבר"

ראש הממשלה יצחק רבין, שקיים אתמול סידרה של פגישות עם נציגי ל"ע, ר"צ מפ"ם והמפד"ל, הבהיר לשותפי הקואליציה ולשותפה-המיועדת, כי הוא מייחס חשיבות ראשונה במעלה למשמעת קואליציונית, ללא הריגות מצד כל שותפות הקואליציה, עם הצטרפותה של המפד"ל לממשלה.

ראש הממשלה, היה תקיף בדעתו, כי הוא רואה את הקואליציה המורחבת כמשתתפת באופן ברור על קווי היסוד של הקואליציה הנוכחית וכי המדיניות המוצהרת של הממשלה מחייבת את כל שותפיה.

סיבוב שיחות זה שנערך במשך יום אתמול בלשכת ראש הממשלה בתל-אביב בא ביוזמתו של רבין, לאחר שמרכז מפלגת העבודה אישר ברוב מכריע את הצעתו להזמין את המפד"ל להצטרף לממשלה על בסיס ההצעה המוקנית ועל פי קווי-היסוד הקיימים.

הסטאטוס-קוו הדתי וחלוקת השרים

נראה כי במהלך שיחות אלה נתבררו, במסגרת של שאלות ותשובות, הן נושאי הסטטוס קוו הדתי (לפי יוזמת ר"צ ול"ע), הן משמעת הקואליציונית עם הצטרפות המפד"ל (ל"ע ומפ"ם), הן נושא מיכסות השרים בממשלה המורחבת, (שהועלה גם על ידי מפ"ם וגם על ידי המפד"ל).

נושא מיכסות השרים הועלה, כפי שנמסר, על-ידי המפד"ל ומפ"ם כאשר הראשונה מבקשת להגדיל את ייצוגה משלושה לארבעה שרים, ואילו מפ"ם תובעת שר שלישי אם תביעת המפד"ל תיענה. נראה כי רבין אינו מקבל את תביעת המפד"ל, ומבקש לחתור להרחבת הקואליציה הנוכחית. לא הגדלה יחסית של מספר השרים, אלא בתוספת שלושה שרי מפד"ל בלבד, מבלי לשנות את המצב הקיים. כן נודע, כי נשמעו דברים בנימה תקיפה כפי ראש הממשלה באשר למשמעת הקואליציונית כפי שעתידה לבוא לידי ביטוי בכנסת, במיוחד בנושאים מדיניים.

שיחות אתמול אשר בהן השתתף גם מזכ"ל מפלגת העבודה מאיר זרמי נועדו לקדם, בין השאר, את הסיכומים הבין-מפלגתיים לגבי כינונה של הממשלה המורחבת תוך זמן קצר, מתוך הנחה, שהחלטת מרכז המפד"ל ביום ה' הבא תחייב את ההצטרפות ומועצת ר"צ עשויה גם היא להעניק דוב לזוגלים בהמשך ההשתתפות בממשלה על פי קווי היסוד הקיימים. עם זאת נראה, כי צפויים מגעים נוספים בין ראש

(סוף בעמ' 2, טור 3)

מונה כונס לנכסי רוזנבאום בארץ

בין הנכסים — 15 דונם קרקע באשדוד

מאת יונה שמשי, סופר „דבר"

בית המשפט המחוזי בתל-אביב הוציא אתמול צו מניעה, האוסר על ד"ר טיבור רוזנבאום, ועל כל הפועלים בשמו, מטעמו או כמיופי כוחו, להעביר נכסים, מניות או ניירות ערך והפקדות שלו בחברות אחרות, לשעבדם או לעקל בהם בדרך כלשהי. צו המניעה ניתן לבקשת „החברה לישראל" על ידי השופט שלמה לוונברג.

צו המניעה חל על מניות שיש לרוזנבאום, או לחברות שבבעלותו, ב-14 חברות בישראל בין „להדיה", „אתא" ו„אתוס"; הפקדות בכסף בשתי חברות ישראליות וכנכס של 15 דונם קרקע באשדוד.

כונס נכסים מונה עו"ד צבי קליר, אחד מעורכי הדין של המשרד, המייצג את החברה לישראל. כונס הנכסים אישר אמש בשיחה עם סופר „דבר", כי הוא כבר החל להפיץ את צו המניעה בחברות שעליהן הוא חל. צו המניעה ניתן בנוכחות צד אחד בלבד.

15 דונם באשדוד

כעיון בצו המניעה מתברר, כי לאחת החברות האהודיות של רוזנבאום יש 15 דונם קרקע באשדוד על פי חוזה עם קבוצת בוני ערים.

בין הנכסים שלגביהם הוצא צו מניעה של העברה או שימוש בדרך אחרת כלשהי נמצאות, כאמור, מניות רוזנבאום בחברות „אתא", „להדיה", רמת"ם, חברת הסדיים „גל כתולי", „החברה לישראל", חברה למלונות וחברות הרשומות בישראל, באודות ובלוכסמבורג. בין היתר הוצא צו מניעה על הפקדה בסך 50,000 דולאר, שהופקדו על ידי נציגו של רוזנבאום בחברה ישראלית בענף תיירות ומלונאות. חלק מניירות הערך של רוזנבאום מופקדים בבנק „קופת עם".

עו"ד קליר אמר אמש, כי עתה תפקידו לפי צו בית המשפט הוא לדאוג לרכוש, לשמור עליו ולנהל אותו. עתה — אמר — אנו עוסקים קודם כל בהעברת הצו לידיעת כל החברות שלד"ר רוזנבאום יש בהן מניות האמור להוסיף עליהן צו המניעה. קליר אמר גם, כי יתקיים דיון בבית המשפט בשאלה אם לבטל את צו המניעה או לעשותו להחלטי. מכל מקום הוא סירב בשלב זה להתייחס לשאלה אם הוא עצמו, כבעל נכסים, יתערב בניהול העסקי של החברות שלד"ר רוזנבאום יש בהן מניות.

העתון הספרדי „נואבו דיאריו" חזר בו אתמול מידיעה שפירסם שלשום, ולפיה הקימה קבוצה של מדינאים פורטוגליים ימניים ממשלה-גולה במדריד, בשם „הרוב השקט".

א. אריאלי

2

הלוח החדש
דבר
דחף
ראה עמ' 9,8,7,6
•דירות למכירה•
•מכוניות למכירה•
•דירות מרוהטות•
•וילות ובתים•
•מגרשים•חנויות•
•אולמות•משרדים•
•הצעות עבודה•
•עסקים•חוגים•
•שידוכים•
•אופניים וקטנועים•
ועוד שפע של הצעות
בלוח החדש
דבר דחף

מודעות דרושים
ראה עמוד 17

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
הועד הפועל

ביום ראשון, ד' חשון תשל"ה, 20.10.74
בשעה 10.00 בבוקר
תתקיים באולם הישיבות של הוועה"פ (קומה 7)

ישיבת
הועד הפועל של ההסתדרות

על סדר היום:
* בעיות המצוקה בחברה הישראלית (דו"ח ועדת ראש הממשלה).
* אשור תקציב הועד הפועל
* שונות

קופת חולים — הועד המפקח הארצי
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

ישיבת
הועד המפקח הארצי

תתקיים
ביום ראשון, 20 באוקטובר ש.ז. (ד' בחשון תשל"ה)
בשעה 4.30 אחה"צ
במרכז קופת חולים — באולם הישיבות.

על סדר היום:
1. בתי החולים הכלליים — סיכום הדיון.
2. שונות.

במלאת ארבע שנים לפטירתו של

שמואל כהן ז"ל

מזכיר ארצי
של איגוד פועלי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה
חבר הועדה המרכזת של ההסתדרות

נתייחד עם זכרו ביום ראשון, ד' חשון תשל"ה, 20.10.74,
בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה

מועצת פועלי תל-אביב—יפו
המחלקה לתרבות ולנוער

השבת בבית תבורי ב-6 בערב

ישראל נוימן („דבר")

ירצה על הנושא:
הסיבוב האחרון של ד"ר קיסינג'ר

הפותח: מאיר פינס

הננו אבלים על פטירתו בלא-עת של

שמואל גורביץ ז"ל

מנהל סניף „תנובה" בקרית שמונה

ומשתתפים בצער המשפחה וקיבוץ דפנה

מרכז תנובה
הנהלה והעובדים

ביום ראשון, ד' חשון תשל"ה (20.10.1974) — יום השנה לפטירתו של

נחום ורלינסקי ז"ל

נתייחד עם זכרו ונעריך את פעלו

באזכרה, שתתקיים בשעה 17.00 באולם הישיבות של מרכז תנובה
(תל-אביב, שדרות שאול המלך 8)

העליה לקברו בבית הקברות בנחלת יצחק בשעה 15.30.

מוקירי זכרו מתבקשים להשתתף.

המשפחה — מרכז תנובה — המרכז החקלאי

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של ידידנו

אברהם זברסקי

במות אחותו האהובה

צפורה טל ז"ל

אמפל -
חברה אמריקאית ישראלית
ההנהלה והעובדים

هكذا من الأصل

ביקורת בלגית על ניסוח החלטת העצרת

הרפובליקנים והסוציאל־דמוקרטים באיטליה מגנים ההצבעה

ב ר י ס ל, (עתמ"א). — בגילוי דעת, המסביר את הימנעותה של בלגיה מהצבעה בעצרת או"ם בענין הזמנת אש"ף, הודיעה אמש ממשלת בלגיה, כי צורת הניסוח של החלטת או"ם פוגעת בראש בדיון שייערך במעמד בבעיית פלשתינה, בכך שהיא מצביעה על הפלשתינאים כעל העיקרי המעורב בסכסוך המזרח התיכון.

"העם הפלשתינאי איננו הצד היחיד, אלא אחד הצדדים", — אמר דובר משרד החוץ. "אין להכחיש את האינטרס של ישראל בשאלה זו", אמר.

הוא הוסיף, כי בלגיה נמנעה מהצבעה, גם משום שנוסח ההחלטה מגדיר את אש"ף כנציג היחיד של העם הפלשתינאי, תוך התעלמות בארגונים אחרים, המייצגים גם הם את הפלשתינאים.

עוד אמר הדובר, כי מבחינה או"ם קובעת כבדיוני העצרת משתתפים רק נציגים של מדינות חברות, וכי בן הראוי היה להזמין את אש"ף לוועדה המדינית של העצרת, אשר בה יכולים להשתתף גם נציגים שאינם חברים.

מאת גיליו הרונה, סופר "דבר" באיטליה

ר ו מ א, (מיוחד ל"דבר"). — על רקע המשבר הממשלתי החמור באיטליה מותחים הרפובליקאים והסוציאל־דמוקראטים ביקורת על הצבעת איטליה באו"ם בעד הזמנת אש"ף וגם בטאון המפלגה הסוציאליסטית "אוואנטי" אומר, שצריך היה להתנות את ההצבעה בכך שאש"ף יגדיר בבהירות את מטרותיו.

לפי "הוצ'ה רפובליקנה" קיבל שר החוץ אלדו מורו את ההחלטה להצביע בעד הזמנת אש"ף מתוך רצון להפיס את דעתם של הקומוניסטים והקיצונים הקאתוליים.

שגריר ישראל משה שטון נפגש שלשום עם מנכ"ל משרד החוץ האיטלקי כדי למחות על ההצבעה האיטלקית. בתשובה נאמר לו, כי אין פירושו של דבר הכרה באש"ף כנציג העם הפלשתינאי.

ערפאת תובע שיבת המחבלים לירדן

א ל ג' י ר, (ע"ן). — מנהיג אש"ף יאסר ערפאת מתנה שיתוף פעולה עם ירדן, בכך שהמלך חוסיין "יכיר בזהות הפלשתינאית העצמאית".

בראיון לבטאון האלג'ירי "אל־מג'אהד" הוסיף ערפאת עוד, כי "תחילה יש ליישם את ההסכמים וההחלטות של קאהיר ורבת עמון. ולאחר מכן יש לחתום על הסכם בין ארצות שדה הקרב: מצרים, סוריה והארגון לשחרור פלשתין. הסכם זה יצטרך לקבוע מדיניות ברורה של שיתוף פעולה עם המלך חוסיין". פרושו של דבר, שערפאת תובע החזרת המחבלים לירדן.

על השתתפות אפשרית של אש"ף בוועידת ג'נבה, אמר ערפאת: "אם תביאו לי הזמנה — אשיב על שאלה זו".

הוא לא אישר כי יעמוד אישית בראש משלחת פלשתינאית בעצרת האו"ם. הוא הדגיש כי החלטה בענין זה צריכה להתקבל "על ידי ההנהגה המהפכנית".

לגבי האפשרות של הקמת ממשלה פלשתינית זמנית, אמר ערפאת כי "כאשר יהיו קיימים כל התנאים לכך, ניגש להקמת ממשלה זו. וזאת לאחר שניוועץ באחינו הערבים ועם ידידינו בנושא זה. רק אז תוכל ההנהגה המהפכנית להודיע לעולם על הקמתה של ממשלה פלשתינאית".

המירדף אחר חוליית המחבלים ליומו הששי

מאת יואל דר, סופר "דבר"

המצוד והחיפושים אחרי חוליית המחבלים, שחדרה בליל שבת מלבנון בין חניתה לזרעית, נכנסו אתמול ליומם הששי. החיפושים נערכים בעיקר בישובים המצויים בתחום שיפוטה של המועצה האזורית "מעלה הגליל". עד כה לא גילו החיפושים דבר.

ראש המועצה האזורית, יעקב יעקב, אמר, כי 22 מוסדות החינוך המצויים ב־14 המושבים פתוחים אמנם כזמן, אך מופקדת עליהם שמירה הן מטעם צה"ל והן מטעם המתיישבים עצמם. תרומת המתיישבים למצוד הגדול איננה מצטמצמת, לדברי ראש המועצה, רק בשמירה על בתי־הספר. כמעט כל מי שיכול לשאת נשק יוצא לעבודה עם נשקו. הפיקוד הצבאי משתדל להקל על המושבים לנהל את חייהם באורח תקין, אולם ראש המועצה אומר, כי נזקים כלכליים נגרמים לחקלאים שאינם יכולים לעבד את שדותיהם ואת משקיהם.

אין תחושת פחד

שמואל דרדק, סגן ראש המועצה האזורית, ציין, כי אמנם המצב מכביד על המתיישבים, אך אין בשום אופן תחושת פחד. המתיישבים יהודים שהצבא נוצר למנוע מארגוני הטירור לבצע את זממם.

התנועה בכבישי הגליל המערבי, ובעיקר בישובים הסמוכים לגבול הצפון, מתנהלת כרגיל; רק בכמה מקומות ניתן היה להיתקל במחסומים ובשוטרים המבקשים מן העוברים והשבים להזדהות. המושב גורן אמר: "אנחנו מתרגלים למצב. כל חודש מתגלה חוליה המנסה לחדור ובחורינו עולים עליה ומחסלים אותה". הוא הוסיף, כי חדירת המחבלים איננה מרפה ידים ואין עזיבה בכלל. נהפוך הוא. בכמה מושבים עברו זוגות צעירים להתגורר בבתים של הוריהם בגלל מחסור בדיור, והאספקה מגיעה לישובים במועדה ואין נשמעות תלונות.

במושב שתולה יוצאים לעבודה בשדה לאחר שהם נבדקים מחשש של המצאות מחבלים או הטמנת חומרי־חבלה. גם במושב זרעית, הסמוך מאד לגבול הלבנון, מתנהלים החיים כסדרם, אם כי כל זר נשאל מיהו ומה מעשהו.

גם בישובים הערביים מתנהלים החיים כרגיל

גם החיים בישובים הערביים בגליל המערבי מתנהלים כרגיל. מלבד המחסומים המוצבים בדרכים, אין האוכלוסיה הערבית נפגעת מן המצוד. רק בכמה אזורים רגישים נתבקשו אחדים לא להיכנס לשדות בעת הסריקות והחיפושים מחשש שהם ייפגעו.

ההסת' עשויה לאשר שביתת צוותי האוויר

במליאת המחלקה לאיגוד מקצועי החליטה אתמול (יום ה') פה אחד לתמוך בתביעת איגוד הטייסים לא לבצע בהכנסתם הפגיעה של טייסי "אל־על".

המחלקה החליטה לפנות להנהלת "אל־על" ולכל הגורמים הממלכתיים המעורבים בעניין לפעול למציאת פתרון לבעיה ברוח זו. הוטל על נציג המחלקה לאיגוד מקצועי לטפל בענין באופן נמרץ יחד עם כל הגורמים האחרים.

תוך שבועיים יימסר למחלקה דו"ח על ההתקדמות שתושג לקראת פתרון ובהתאם לכך תחזור המחלקה ותדון בתביעת הטייסים לאשר את שביתתם.

במהלך הישיבה הסבירו נציגי איגוד הטייסים — הקברניטים הראל וארבל והקצינים הראשונים שחם ולשם — את עמדת האיגוד וביקשו את תמיכת המחלקה בהחלטתם לפתוח בשביתה ב־24 באוקטובר.

יו"ר המחלקה א. אברמוביץ הדגיש, כי מדובר בהסדר הקיים זה 22 שנה. הוא ציין כי גם הנהלת "אל־על" הודיעה בכתב כי היא רואה צידוק מלא מבחינה לאומית וציבורית כאחד להסדרי המיסוי הקיימים לגבי צוותי האוויר זה למעלה מ־20 שנה. החברה עשתה בעבר ועושה בהווה ככל יכולתה כדי לשכנע את הגורמים המוסמכים בממשלה לחיזוקם ולביסוסם של ההסדרים הקיימים.

א. רוזאבסקי (פא"י), ד. נחמני (ליכוד), ש. דישלני (מערך), א. הורוני (הפועל המזרחי), מ. דוד (מערך), ח. שלומי (ל"ע), א. גונן (רק"ח), כ' גויכן (מערך), א. ליסבק (מקד) וי. ז'לוני (מערך), הביעו כולם תמיכה בעמדה, שאין לפגוע בשכרם הריאלי של הטייסים וכי יש לדון תוך תקופה מוגבלת בבקשתם לאשר את השביתה.

דבר DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת־ד: 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון: 286141. ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3. חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

ועידת אונסק"ו נפתחה בפאריס

נציג אש"ף הוזמן כמשקיף

פ א ר י ס, (ע"ר וע"ן). — הוועידה ה־18 של אונסקו נפתחה אתמול בפאריס, בנוכחות יותר מ־500 נציגים מ־132 מדינות. בראש משלחות רבות עומדים שרי החינוך והתרבות.

אונסק"ו הזמינה את אש"ף להשתתף בוועידה זו כמשקיף עם רשות דיבור.

הוועידה תקיים הצבעה על אישור הזמנה זו ב־22 באוקטובר.

ההצבעה במרכז מפלגת העבודה על צירוף המפד"ל

רבין: חשיבות עליונה

(המשך מעמוד 1)

הממשלה לבין שותפי הקואליציה וכן המפד"ל תוך הימים הקרובים.

במהלך שיחות אתמול, נדונו, בין השאר, שורה של נושאים:

הפגישה עם הל"ע

* עם הליברלים העצמאים (יוצגו על ידי השרים מ. קול וג. האוזנר, והח"כ י. שערי, ה. זיידל, ב. אליעד וי. גולן והמזכ"ל י. ברקאי): רבין הבהיר, כי אמר למפד"ל שצירופה לממשלה ייעשה על בסיס קווי היסוד הקיימים והמשמעת הקואליציונית. באשר לועדת השרים לענייני גיור בחו"ל הבהיר ראש הממשלה כי כל המלצה שלה בנושא זה טעונה הסכמת כל הגורמים הקואליציוניים. קול ביקש מראש הממשלה הבהרות להודעות המפד"ל על הצבעתה האפשרית בכנסת בנושא יהודה ושומרון והצביע על הסתירה בין הודעות המפד"ל לבין עקרון המשמעת הקואליציונית. רבין חזר והבהיר את חובתם של כל מרכיבי הקואליציה למשמעת קואליציונית. כן נמסר מל"ע, כי האוזנר עמד על כך שצירוף המפד"ל לממשלה לא ישבש את פעולת ועדת השרים שבראשותו, לריאורגניזציה במבנה משרדי הממשלה ובמיוחד הגשמת המלצתה לאחד את משרדי הסעד והעבודה במשרד לרווחה סוציאלית.

איחוד: מועצת ר"צ תכריע על המשך ההשתתפות

● עם ר"צ: השרה שולמית אלוני הודיעה, כי מועצת תנועתה תכריע בדבר המשך השתתפותה בממשלה רק לאחר שתיפול הכרעה סופית בנושא זה במפד"ל. כן נמסר מר"צ, כי נציגי תנועה זו העלו בפני ראש הממשלה שאלות בעניינים פנים, הפרשיות הכלכליות האחרונות, הריאורגניזציה במשרדי הממשלה והפעולה ומסקנותיה של ועדת השרים המיוחדת לענייני גיור. נמסר, כי רבין הבהיר לנציגי ר"צ, שועדת השרים לענייני גיור מיועדת לקבל את החלטותיה פה־אחד ובהסכמת כל המפלגות המרכיבות את הקואליציה. לשאלות נוספות בסוגיה זו הציע ראש הממשלה לנציגי ר"צ לשמוע בהבהרה גם מפי שר המשפטים חיים צדוק, שיחזור בקרוב לארץ. רבין הבהיר, כי אכן החליט לא לצרף עוד את מכתב הלוואי לקווי היסוד של הממשלה החדשה — הזהים עם אלה של קודמתה — באשר לזכותה של כל אחת ממפלגות הקואליציה להעלות נושאים לדיון בתחום הסטטוס־קוו הדתי תוך שלושה עד שישה חודשים מיום הקמת הממשלה. רבין הסביר כי מכתב זה יבוטל שכן הוסכם עליו כל עוד המפד"ל לא השתתפה בממשלה.

● עם מפ"ם, (בהשתתפות השר ו. שם־טוב המזכ"ל ב. תלמי והמזכיר המדיני ג. פדר): שוב העלתה תביעת מפ"ם להצהרה מכל משתתפות הקואליציה נגד התנחלות שאינה מאושרת על ידי הממשלה. מפ"ם לא הציגה זאת כתנאי אולטימטיבי, אך ביקשה שתביעה זו תיענה, בצורה מוסכמת זו או אחרת. כן העלתה מפ"ם את תביעתה לקבלת שר שלישי בממשלה, וזאת אם תמומש תביעתה של המפד"ל לשר רביעי.

דיון סוער עם המפד"ל

● עם המפד"ל (בהשתתפות ראשי כל הסיעות והמזכ"ל צ. ברנשטיין):

ראש הממשלה הבהיר בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי הוא מצפה מהמפד"ל למשמעת קואליציונית בכנסת וכי הצטרפותם היא על בסיס קווי היסוד של הקואליציה הקיימת, עם התיקון המוצע שלו להקמת ועדת שרים מיוחדת לענייני גיור. במהלך הדיון, שהיה סוער לעיתים, בגלל מחלוקות פנימיות בין נציגי המפד"ל לבין עצמם, הודיעו השרים לשעבר ד"ר י. בורג וד"ר י. רפאל, ראשי שתי הסיעות הגדולות במפד"ל, כי הם מסתפקים בקבלת הודעתו של ראש הממשלה להצטרפות המפד"ל לממשלה, בעקבות החלטת מרכז מפלגת העבודה שלשום. לעומתם, טענו מזכ"ל המפד"ל צ. ברנשטיין, נציגי הצעירים, הקיבוץ הדתי והסיעה המרכזית, כי לא באו על סיפוקם, משום שראש הממשלה, לדבריהם, לא נתן תשובות מספקות בכמה נושאים. במיוחד לגבי תביעת ארבעת התיקים של המפד"ל. כן הביעו נציגי המפד"ל בפני ראש הממשלה התנגדות לכל ויתור לתביעת מפ"ם, המתנה ההשתתפות בהצעת ההסתייגות מהתנחלויות. לאור המחלוקות הפנימיות שנתגלעו בין נציגי המפד"ל אמש, עומדים ראשי הסיעות של מפלגה זו להתכנס היום, כדי לדון באפשרות של גיבוש עמדה משותפת לקראת המשך מגעיהם עם ראש הממשלה.

סמוך לפני ההתמוטטות

בנק־ישראל המליץ לבנקים להפקיד בבנק א"י־בריטניה

הבנקים תובעים עתה מבנק ישראל לכסות מלוא ההפקדות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בנק ישראל המליץ בפני חלק מן הבנקים הישראליים להפקיד כספים בבנק ארץ־ישראל בריטניה תקופה קצרה לפני התמוטטותו — על כך מסר בימים אלה אחד ממנהלי הבנקים שהפקידו כספים בבנק א"י־בריטניה.

אותו מנהל מסר, כי בטרם הפקיד את הכסף בבנק א"י־בריטניה, פנה שלוש פעמים לבנק ישראל וביקש לברור אם אין חשש להפקדות אלו. תשובת בנק ישראל היתה שאין כל חשש להפקדות.

שוקלים צעדים משפטיים

כזכור, שוקלים עתה הבנקים הישראלים, שהפקידו כספים בבנק א"י־בריטניה, לנקוט צעדים משפטיים נגד בנק ישראל, אם לא יסכים הבנק לכלב לבנקים הישראליים את מלוא סכום ההפקדה שלהם בבנק שהתמוטט.

13 מיליון דולר

בסך הכל הפקידו בנקים ישראליים בבנק א"י־בריטניה כ־13 מיליון דולר. לפי הפירוט שלהלן: ● בנק המזרחי — 6 מיליון דולר; ● בנק כללי — 3 מיליון דולר; ● בנק הפועלים — כ־2.5 מיליון דולר; ● בנק לאומי — כחצי מיליון דולר; ● אקסצ'יינג' נשנל בנק אוף שיקגו — כחצי מיליון דולר; ● בנק הספנות — כ־300 אלף דולר.

50 אחוזים מן ההפקדות הללו, בסך כולל של כ־6.2 מיליון דולר, כוסו ע"י בנק ישראל, ועתה תובעים הבנקים את כיסוי מלוא סכום ההפקדות.

מטען חבלה העלה באש מכונית

הוצמד כנראה בעת חנייתה במזרח ירושלים

מכונית פרטית שהיתה בדרכה מירושלים לתל אביב עלתה אתמול בבוקר באש כתוצאה מהתפוצצות של מטען חבלה בתא המטען שלה, איש לא נפגע מההתפוצצות.

המכונית, מסוג ב. מ. או. פרינץ, היתה נהוגה בידי אהוד בן יעקב המתגורר ברובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים. ליד מנזר השתקנים בלטרון שמע לפתע הנהג פיצוץ חלש בתא המטען, בחלק הקדמי של המכונית. הנהג עצר את המכונית בצד הדרך ושניות מעטות לאחר מכן הבחין בלהבות שאחזו בחלק הקדמי של מכוניתו. האש התפשטה במהירות אולם הנהג ושני נוסעים שהיו עמו, נחלצו ללא פגיעה. תוך דקות מספר נשרפה המכונית כליל.

חוקרי משטרת מרחב המרכז הגיעו למקום בלווית חבלן — וזה גילה בתא המטען של המכונית השרופה שרידים של מנגנון־השהייה מהסוג שבו משתמשים להפעלת מטעני חבלה.

ראש לשכת החקירות במטה מרחב המרכז של המשטרה, רב פקד מנשה גולן, מסר כי מהחקירה הראשונה נראה שמטען החבלה הוצמד למכונית במקום חנייתה בירושלים, המשך החקירה הועבר למשטרת מרחב ירושלים.

התוצר הגולמי של ארה"ב ירד ב־2.9%

פורד ויועצו הכלכלי: אין שפל

ו א ש י נ ג ט ו ן, (א. פ.). — התוצר הלאומי הגלמי של ארה"ב ירד בשיעור שנתי של 2.9 אחוזים ברבע השנה שבין יולי לספטמבר — הרבע השלישי ברציפות של ירידת התוצר — נמסר אמש רשמית.

בדרך כלל גורסים כלכלנים, כי ירידה רצופה של התוצר הגלמי בשני רבעי שנה עוקבים היא בחזקת סימן מובהק לשפל. אולם הנשיא פורד ויועצו הכלכלי הראשי אלן גרינספן מוסיפים לדבוק בעמדה, כי אין נסיגה בכלכלה האמריקאית. לעומתם קובע נשיא בנק הרזרבה הפדראלי ארתור ברנס, כי אכן שורר שפל בכלכלת ארה"ב, אלא שהוא "מיוחד במימדיו".

ירידה רצופה של התוצר הגלמי האמריקאי בתקופה של שלושה רבעי שנה נרשמה לאחרונה בימי השפל של 1960—61.

לפי הנתונים של מכון המסחר האמריקאי מאמש, גדל ערך התוצר הלאומי בתקופה יולי—ספטמבר ב־27.8 מיליארד דולאר, כלומר לרמה שנתית של 1411.6 מיליארד דולאר. ואולם במשך אותו פרק זמן עלו המחירים, בתוקף האינפלציה, בשיעור של 11.5 אחוזים, כך שלאמיתו של דבר היתה ירידה בתפוקה הלאומית.

בחודשים ינואר—מארס נרשמה ירידה של 7 אחוזים ובאפריל—יוני — ירידה של 1.6 אחוז.

ירידת הדולאר

הדולאר ירד אתמול לנקודת שפל שלא היתה כדוגמתה במשך חמישה חודשים בבורסות של ציריך ובריסל. במקביל ניכרת עלייה בלתית של שער הדולאר בשוקי הכספים בעולם.

מחיר הזהב עלה אתמול במעט.

לרחל מוגרבי

ברכת מזל טוב

לנישואיך עם בח"ל

בית "דבר"

ציפורה זילבר למנוחות בצפת

מאת ישעיהו עשור, סופר "דבר"

ציפורה זילבר "הצדקת מצפת" עזרתם של הנצרכים, הובאה אתמול למנוחות.

המנוחה היתה הנאמנה של בעלה רבי איציק משה זילבר, פודה השבויים הידוע מימי המנדט, שנשאר חייב מיליון לירות בעד ערבויות שנתן בבית המשפט מען השלים הבלתי ליגאליים. נפטרה בגיל 88, ב"בית האבות" "מלבבי" בפרדס־חנה, הובאה אתמול למנוחות בבית הקברות בצפת. בעלה, רבי איציק משה זילבר, הרתוק למיטתו, לא השתתף בהלוויה.

ותיקי צפת ליוו בדרכה האחרונה.

הניחה שני בנים ו־4 בנות, נכדים ונינים.

הבנה, יצחק פינגר הוא מוותיקי הפעילים בתנועת העבודה בארץ.

הנהלת "החברה לישראל" מתכנסת היום בפאריס

מאת ז'אק מוריס, סופר "דבר" בצרפת

פ א ר י ס, (מיוחד ל"דבר"). — הנהלת "החברה לישראל" מתכנסת היום בפאריס לדיון במשבר הבנק של מיכור רוזנבאום, אולם נראה כי יו"ר החברה, הברון אדמונד דה־רוטשילד, איננו נלהב להציע פעולת־הצלה ביוזמתו.

נודע, כי רוטשילד איננו מצדד כרגע בהצטרפות "החברה לישראל" לקונסורציום של נושי "קרדיט אינטרנציונאל" של רוזנבאום.

נוסף לשאלת ההפקדות אצל רוזנבאום צריכה הנהלת "החברה לישראל" להחליט אילו תכניות השקעה יידחו בגלל ההפסדים הכספיים.

ייתכן, שלפאריס יבוא היום גם מנכ"ל בנק לאומי ארנסט יפה, ששהה בימים האחרונים בשוויץ, כדי לעקוב אחר דיון הנהלת "החברה לישראל". יש חוגים בנקאיים המאמינים, כי ייתכן שבסופו של דבר ייאות רוטשילד להצטרף למאמץ להצלת הבנק של רוזנבאום, אם אמנם יעלה בידי ממשלת ישראל לגייס למשימה זו את שלושת הבנקים הגדולים בארץ.

רבינוביץ: לא לפגוע ביכולת למשוך משקיעים

(ע.) שר האוצר יהושע רבינוביץ התריע אתמול על "הדבסאויות בלתי זהירות", שעלולות לפגוע ביכולת של ישראל למשוך השקעות ומשקיעים.

"אנו תלויים בהשקעות לצורך צמיחה מהירה של המשק ופיתוח השירותים החיוניים, ורק על ידי משיכת השקעות ראשונית הון יכולנו לעמוד בכך עד היום", אמר השר, שהופיע בוועידת התאחדות האכרים ב"בית ציוני אמריקה" בתל־אביב.

הפגנת אנשי "שינוי" נגד הצלת עסקי רוזנבאום

משמרות־מחאה נגד המגמות לסייע להצלת עסקיו של סיבור רוזנבאום — הוצבו אתמול לפני הצהריים מול לשכת שר האוצר בקריה בתל־אביב.

ההפגנה נערכה על־ידי פעילי תנועת "שינוי", אשר הגיעו למקום מבעוד בוקר ונשאו כרזות מאירות עיניים: "קרגמן לא ידע, ספיר — לא ידע, ליבון — לא קרא. על מי מחפה רבינוביץ?", "תוקם ועדת חקירה בפרשת רוזנבאום", "המחדל הכלכלי החדש", "כמה משפחות ניתן לשקם בעשרים מיליון דולר?", "מה עושה ההסתדרות בראוזיו?", "צור — רק בורג קטן בשיטת ספיר" ועוד.

הכרזות הוצבו על הגדר סביב לשכת השר, והמפגינים חילקו לעוברים ושבים גילוי דעת בו תובעת תנועת "שינוי" הקמת ועדת חקירה ציבורית שמתפקידה יהיה לבדוק "לא רק את פרשת החברה לישראל וסיבור רוזנבאום, אלא גם לחשוף את כל עיוותי השיטה הכלכלית הנהוגה היום".

לקראת הצהריים נתקבלו נציגי המפגינים, פרופ' יונתן שפירא מאוניברסיטת תל־אביב והתעשיין מ. וורטהיימר מנהריה, על ידי שר האוצר יהושע רבינוביץ. הם דרשו מהשר, כי תוקם ועדת חקירה, וכי לא יושקעו כספי ציבור בהצלת בנקים וחברות ואחזקות. שר האוצר האזין לדרישות ולהסברים, והגיב, כי יש להעניש את אלה שיימצאו אחראים לכשלון. כן אמר, כי בעקבות בדיקת הפרשה יוסקו ללא ספק גם מסקנות ביצועיות הנדרשות ממנה.

"השילוב" דורש כינוס מרכז העבודה

הנהלת החוג "לשילוב" במפלגת העבודה דורשת את כינוסו של מרכז המפלגה כדי לדון בהיבטים הציבוריים של פרשת ההסתבכות של "החברה לישראל".

בהחלטה נאמר, כי החוג לשילוב תובע ממפלגת העבודה לנקוט ביוזמה אקטיבית לגילוי האמת, לחידוד הביקורת הציבורית, ולהנחלת נוהלים מתוקנים שימנעו משגים כאלה.

מפנה בעמדת הכדורגל האסיאני

ישראל תוכל להשתבץ במשחקים הקדם־אולימפיים

נתבקשה להשתבץ בבית אחד עם מדינות ידידותיות

מאת אליעזר מעוז

מזכירות הקונפדרציה האסיאנית בכדורגל השליטה לאפשר את שיבוץ ישראל במשחקים הקדם־אולימפיים, זאת למרות שרק בחודש שעבר סולקה ישראל מהשתתפות בטורנירי היבשת.

על החלטה זו שנתקבלה בקרב רוב חברי המזכירות, מסר אתמול בשיחה טלפונית אחד מראשי הקונפדרציה, קוי יוסק מתאילנד, עם מנכ"ל התאחדות לכדורגל בארץ יוסף דגן. יוסק הוסיף, כי חברי המזכירות מבקשים מישראל שתפתור בעצמה את הבעיות הפוליטיות הכרוכות בהמשך משחקיה ביבשת אסיה, כדי לא להכביד על השיבוץ. אי לכך היא מציעה כי ההתאחדות הישראלית תפנה למדינות אסיניות ידידותיות המקיימות עמה יחסים ותבקש להשתבץ עמן בבית אחד. הכוונה למדינות כתאילנד, דרום־קוריאה, יפאן ומדינות אחרות שהצביעו נגד גירוש ישראל מאסיה. וזאת, כדי שלא ייווצר מצב שישראל תשובץ בבית אחד עם מדינות ערב או מדינות אחרות באסיה, שלא ירצו להתמודד נגדה. דבר זה יצטרף את ההסכם החדש בין הקונפדרציה לישראל.

השינוי — לקראת הדיון בפיפ"א

הסיבה העיקרית לשינוי בעמדת הקונפדרציה נובעת בעיקר מרגישות המזכירות, לקראת הדיון המיוחד בפרשת סילוק ישראל מאסיה, שייערך בתחילת החודש הבא במליאת הועד הפועל של ההתאחדות הבינלאומית לכדורגל. המזכירות האסיאנית אינה רוצה להיכנס לעימות עם נציגי ההתאחדויות מיתר היבשות, המביט לגנות את סילוק ישראל.

בנכונותה לאפשר שיבוץ ישראל במשחקים לקראת אולימפיאדת מונטריאול רוצה המזכירות האסיאנית להדגיש, כי ישראל סולקה מאסיה רק ממפעלים אסיאניים פנימיים ולא מטורנירים קדם־עולמיים. אי לכך החליטה ההתאחדות האסיאנית לעכב את הצעתה לשיבוץ הבתים הקדם־אולימפיים באסיה, עד אחרי הדיון בוועד הפועל של פיפ"א, עם הועלה הצעה לשבץ את ישראל באירופה.

רומניה מרגיעה: נשחק בארץ

אתמול קיימה שיחה טלפונית עם ההתאחדות לכדורגל של רומניה, בעקבות הודעתה משלשום כי קיימים קשיים לביקור הנבחרת בארץ בחודש הבא, בעיקר זו בטרור הרובנים, כי יעשו מאמצים נוספים להתגבר על הקשיים המונעים את ביקורם בנובמבר. הם הבטיחו, כי אם לא יצליחו בכך, הרי יבואו לארץ בראשית דצמבר ויקיימו כהבטחתם, את משחקם הבין־לאומי נגד נבחרת ישראל. יצוין, כי זהו בינתיים המשחק היחיד הבין לאומי... שהצליחו אנשי ההתאחדות לכדורגל לסדר העונה.

גבר ואישה ביצעו שוד בחנות תכשיטים בת"א

שוד מזויין בוצע אמש על־ידי גבר ואשה בחנות לתכשיטים ברחוב סלומון פינת מוה־דת בתל־אביב.

כפי שנודע, נכנסו הגבר והאשה, בשעה 6.45 בערב, לחנותו של פקס כאשר היה לבדו בחנות. והאשה ביקשה לקנות רצועה לשעון. תוך כדי שיחה שלפה האשה אקדח ואיימה על בעל החנות. פקס לא איבד את עשתונותיו ועקר מידי השודדת את האקדח מסוג תופי. בינתיים הצליח הגבר שהיה עם האשה לאסוף מהדלפק כמה שעוני יד יקרי ערך והשניים נמלטו במכונית מדגם "כרמל".

המשטרה שהגיעה למקום, פתחה בחקירה. החוקרים הרכיבו קלסתרון של השודדים. במקום ביקרו גם מפקד משטרת מחוז תל־אביב ניצב אריה איבצן, מפקד מרחב הירקון ניצב משה טיומקין, ראש לשכת החקירות סגן ניצב יעקב שגיא, וקצינים בכירים אחרים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

מועצת פועלי חיפה

המחלקה לתרבות ולחינוך

מתוך לוח האירועים השוטף

בית ס לפעילים

"בית עשת"
(בשיתוף המרכז לתרבות ולחינוך)
ב־18—19.10.74 — ימי עיון לפועלי תעשייה וצריה ב"אוהלו".
ב־19.10.74 — סמינר לפועלי הבניין — במועדון רח' דבורה.
ב־22.10.74 — סמינר חצי שנתי לוועדים — ב"בית עשת".

אוניברסיטה עממית

(בשיתוף משרד החינוך והתרבות המחלקה לחנוך מבוגרים) נמשכת ההרשמה לחוגים לשנת הלמודים תשל"ה, במזכירות פועלי חיפה, רח' החלוץ 45, חדר 217 בשעות 8—10 לפנה"צ ו־16—18.
בחוגים בהם הלימודים מתחילים בימים הקרובים נשארו מקומות לנרשמים.

בסניפים ובשכונות

(בשיתוף המחלקה לסניפים ולשכונות)
ביום ששי 18.10.74 — בנוה שאנן — ב־8.30 בערב באולם קולנוע עממי — מפגש עולים וותיקים.
בשבת 19.10.74 — שחרית שבת בשעה 11.00 לפנה"צ בבתי התרבות ובמועדוני ההסתדרות. בנוה שאנן — הרצאת הה' רות שרפשטיין; בקרית אליעזר — הרצאת הרב יעקב גיל, בקרית מוצקין — הרצאת הה' יחזקאל יחזקאל (בשיתוף המועצה המקומית); בקרית ביאליק — דיון לספרות אידיש; בקרית חיים מזרחית — ב־7 בערב במועדון הפנסיונרים — חנה רוזן בערב קריאה. בצור שלום — ב־7.30 בערב, בבית ההסתדרות: מפגש עולים וותיקים.
ביום ראשון 20.10.74 — בקרית חיים מזרחית — ב־10 לפנה"צ בבית ההסתדרות — הרצאת הה' יחזקאל יחזקאל. בצור שלום — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — ריקודי עם ועמים.
ביום שני 21.10.74 — גבעת נשר — ב־8 בערב בבית הדאו — מועדון הסרט הטוב.
ביום שלישי 22.10.74 — בבית אבות כרמל ב־7 בערב — ערב חברתי. בצור שלום — ב־7 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב.
ביום רביעי 23.10.74 — בצור שלום — בבית ההסתדרות ב־7.30 בערב סרט לעולים.
ביום חמישי 24.10.74 — קרית חיים מזרחית — ב־7 בערב — במועדון הפנסיונרים — ערב זמר עם. ברמת ישי — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — ריקודי עם ועמים.

במועצות המשנה

(בשיתוף הרשויות המקומיות)
בקרית אתא — ביום ששי 18.10.74 — ב־8.30 בערב בבית התרבות — ריקודי עם ועמים. ביום שלישי 22.10.74 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — חוג לריקודי עם. ביום רביעי 23.10.74 — ב־6 בערב במועדון "שילה" מועדון הסרט הטוב לילדים.
בעתלית — ביום ששי 18.10.74 — ב־8.30 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב.

בביתנו

ביום ששי 18.10.74 — ב־9.30 בערב תיאטרון "יובל" בצ"ג — ערב שירי המשוררת רחל. בשבת 19.10.74 — ב־9 בערב — "ימי לויד וסילבית הבל" של ריקי ברמן. ביום ראשון 20.10.74 — ב־9.30 בערב — מועדון חברתי לאקדמאים יהודים. ביום חמישי 24.10.74 — ב־8.15 בערב — ריקודי עם ועמים בהדרכת משה אשכנזי. הסטודיו לבלט בהנהלת אראלה רותם — ביום א' וה' בשבוע. פרסים ב"ביתנו". מקהלת הילדים — מקהלת הצרצרים, מנצח עמוס מלר. בכל יום ראשון בשבוע. להקת המחול בהדרכת רותי אשכנזי, בכל יום שני בשבוע.

הצגות לפועלים

באולם קולנוע "שביט"
ביום ששי 18.10.74 — רבקה מיכאלי
בשבת 19.10.74 — ביגמיים זה הכל
באולם "אודיה"
ביום ששי 18.10.74 — שיפות הגשם
בתיאטרון העירוני
בשבת 19.10.74 — משפחת טוס
כרטיסי הנחה: בספריה רח' החלוץ 45 חדר 104, בימים א'—ה' בשעות 10—12 לפנה"צ, 16—18. ובארנים רח' קלר — בשעות 10—12 לפנה"צ, 17—19.

פרס: הערבים רוצים שלום בלי ישראל

צופה "חורף פוליטי" של כמה שנים

הויכוח בין ישראל לבין הערבים הוא על מהות השלום באזור. בעוד אנו רוצים שלום בין ישראל לערבים רוצים הארגונים הפלשתינאיים ותומכיהם שלום בלי ישראל — אמר אתמול שר הבטחון שמעון פרס בהרצאתו בוועידת התאחדות האכרים בישראל.

בדבריו על קבלת אש"ף כמשקיף באו"ם אמר שר הבטחון, כי אין להתרשם מההחלטה זו במעט, שהרי או"ם של 1974 שהחליט על כך, אינו או"ם של 1947 שהיה מסוגל להחליט על הקמת מדינת ישראל. שכן אירופה של 1947 עדיין זכרה את השואה לעם היהודי, ואילו אירופה של 1974 שקועה במשבר הנפט שיצר הפאן־ערביזם, שטעמו כטעם הפאן־גרמניזם בזמנו.

יש ידידים לא מבוטלים

פרס הוסיף, שיש לישראל ידידים לא מבוטלים וכי ידידותה של ארה"ב שקולה בכיזה. הוא הדגיש, שגם באותן מדינות שבהן נוקטות ממשלותיהן עמדה עויינת לישראל, מגלים רבים מתושביהן אהדה לישראל. הוא הביע דעתו, שיחלוף זמן עד אשר צרכני האנרגיה ימצאו תחליף לנפט ועד אשר יתארגנו לעמוד בפני החוסנות של השייכים הערבים, שכן הנפט משמש גימוק ללחץ על ישראל, אף־על־פי שמשבר הנפט אינו קשור בהכרח עם הסכסוך הישראלי־ערבי.

שר הבטחון אמר, שהוא צופה "חורף פוליטי" שימשך כמה שנים ועל ישראל להכין עצמה לתקופה זו שלא תהיה קלה ונוחה. ישראל יכולה ומסוגלת להכין את עצמה פוליטית, צבאית וכלכלית ותבע לימוד השורות, כדי לחשל את כושר העמידה הלאומי שלה.

ישראל עומדת בפני מבחן לאומי יותר כשהיא עומדת בפני הכרעות מדיניות, שכן מדינות־ערב יחגנו את עמדתן בתביעות של אש"ף, ואילו אש"ף תובע ויתבע את חיסולה של ישראל. התשובה לכך היא, חיסולה על ישראל עצמה — אמר שר הבטחון.

ספיר דן עם משל על קביעות בעבודה לעולים

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

יו"ר ההנהלה הציונית פנחס ספיר, אמר אמש, כי אינו מקבל את הנוהג במקומות עבודה, לפיו מפטרים עולים אחרי תקופה מסויימת כדי שלא יקבלו קביעות בעבודה, כי היא דן אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל, בנושא זה ומשל הודיע, כי הדבר טעון תיקון.

בפגישת ספיר עם משל, בה השתתף יו"ר המחלקה לקליטה בתנה"ע אברהם הכהן, סוכם, כי ההסתדרות תכנס בנצה לעניין הקליטה החברתית של העולים, כדי להיות אחד הגורמים הראשיים בנושא זה.

דברים אלו מסר ספיר בכנס של פעילות ופעילי־קליטה שנערך בבית ליסין בת"א ובו השתתפו עולים ועוסקים בקליטת עולים. בכנס השתתפה מזכ"ל מועצת הפועלות תמר אשל, שהודיעה, כי יקוימו כנסים נוספים בנושא הקליטה.

בשעה ארוכה השיב ספיר בכנס לבוררה על שאלות שהוגשו לו בכתב. לטענה, כי יש דירות רבות של עולים העומדות ריקות ולא מאוכלסות, אמר ספיר, כי זה דבר חמור וביקש שיודיעו לו או ללשכתו על כל מקרה כזה. הוא גם אמר, כי בקרוב לא יצטרכו העולים לעבור פרוצדורה ארוכה לקבלה הלוואה שאושרה להם. כן אמר שניתנה הוראה המורה לא להפריד הורים עולים מבניהם, אם הם רוצים לגור ביחד.

לטענה כי "הבדואיים בסלוחיה מביעים שאלות עליונות לעולים הבדואיים", אמר ספיר, כי אין זה נכון. כן שלל את הטענה, כי "התונים מביהים נגד הצלית העולים".

נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר יהיה היום אורח עיריית נתניה. הנשיא ישתתף בקבלת פנים באולם "אהל שם" ויסע דרך הרחוב הראשי להנחת זר פרחים ליד האנדרטה לזכר בני נתניה שנפלו במערכות ישראל.

שכר לדיין - רק בעד הופעות לפני מוסדות לא־יהודיים

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ו א ש י נ ג ט ו ן, (מיוחד ל"דבר"). — "משה דיין לוקח שכר רק תמורת הופעות בפני תלמידי אוניברסיטאות ומוסדות לא יהודיים אחרים. הוא אינו לוקח שכר תמורת הופעות המגביות", כך מסר אמרגנו של דיין בארה"ב, לארי ווקר, בשיחה עם סופר "דבר".

ווקר סירב לאשר את הסברה, שדיין עומד לקבל במסע ההרצאות שלו סכומי כסף העולים על 3.000 דולאר להרצאה. בתשובה סירב האמרגן לנקוב בסכומים. הוא אמר, כי הוא רואה בהרצאות דיין הקץ כפעילותו הציונית ויש השיבות מיוחדת להפגשתו עם ציבור יהודי. דיין עומד לבוא לארה"ב בסוף החודש. השיחה עם אמרגנו התקיימה לפני כשבועיים.

אבא אבן — ללא שכר; גובה סכום הוצאות גבוה

לפי מקורות יהודיים שונים, הרצאותיו של אבא אבן בפני ארגונים יהודיים הן, אמנם, ללא שכר, אך אבן נוהג לגבות סכום הוצאות גבוה. הדוברת "הדסה", שנשאלה על ידי סופרת "דבר", הכחישה שאבן קיבל שכר על הופעתו בוועידת "הדסה" באטלנטה. נראה, שאבן מעסיק אמרגן מקצועי לארגון הופעותיו שלא לשכר. לגבי שרותים בשנתיים היא נעזר גם בקונסוליה הישראלית בניו־יורק.

לישראל קשרי הדרכה עם 60 מדינות

400 מומחים ישראלים בתחומי החקלאות, הארגון הקהילתי והפיתוח הכפרי – פועלים בארצות־חוץ; 700 משתלמים מחו"ל במוסדות בארץ, בהם 18 ממדינות אפריקה שניתקו יחסיהן עם ישראל

ישראל מקיימת קשרי־הדרכה ושיתוף פעולה בין־לאומי עם כ־60 מדינות ומאות מומחים ישראלים פועלים בארצות הללו — נמסר אתמול על־ידי מנהל המחלקה לשיתוף בין־לאומי (משי"ב) במשרד החוץ, צבי ברוש, בתוך סיור עתונאים שנערך במוסדות ישראליים הקשורים בפעילות זו.

בסיור, שנערך לקראת יום הפיתוח הבין־לאומי שיתקיים בכל העולם ב־24 לחודש זה, מסר ברוש, כי מספר המומחים הישראלים בחו"ל הגיע בחודשים הראשונים של 1974 ל־400 ויותר, לעומת 700 בקירוב ב־1973. עד סוף השנה יגיע מספרם לכ־500. לעומת זאת, היו בארץ בתשעת החודשים הראשונים של השנה כ־700 משתלמים מחו"ל ומספרם יגיע עד סוף השנה לכ־900, לעומת כ־1000 אשתקד.

התחומים - העיקריים

המשתלמים באים בעיקר מארצות אסיה, אפריקה והאיים הקאריביים. ברוש ציין, כי ישראל תורמת לשיתוף בין־לאומי בעיקר בתחומי החקלאות, הקואופרציה, העבודה, החינוך והמחקר המדעי. "שמה של ישראל הולך לפניה בתחומים אלה ואין אנו יכולים לבודד עצמנו בעידן זה של פיתוח מואץ בעולם".

הוא הוסיף, כי תרומתה של ישראל היא בעיקר לקהיליית העמים המתפתחים, תוך ראייה לטווח ארוך ושאיפה להשתלב במשפחת העמים על־ידי הקניית ידע ויצירת קשרים אישיים בארצות הנוגעות בדבר.

תכנית השיתוף הבין־לאומי מבוססת על שלושה קריטריונים: מה שהמדינה עצמה זקוקה לשם פיתוחה; אם יש לנו ייחוד ונסיון באותו תחום; וגורמי המימון.

ברוש ציין, כי המימון נעשה בדרך כלל על־ידי מוסדות בין־לאומיים — או"ם, הבנק הבין־אמריקאי ועוד. וכן על־ידי המדינה הנעזרת במדריכים ישראליים. ישראל, מצידה, יוצרת על־ידי כך קשרים כלכליים חיוניים, כן הטעים, כי הוכח שגם במדינות אשר ניתקו את היחסים הדיפלומטיים אתנו, נותרה תשתית לשיתוף פעולה מעשי ויחסים כלכליים.

בסיור במרכז לשיתוף החקלאי הבין־לאומי ברחובות מסר מנהל המרכז יצחק אבט, כי הפעולה החקלאית הישראלית כוללת כיום 25 מדינות, במגמה לסייע להגברת גידול המזון בהן: הקמת מפעלי־ההתיישבות על בסיס תיכנון כולל, ועוד. כדוגמה הביא איזור התיישבות נרחב ברפובליקה הדומיניקנית, אשר פותח בעזרת מומחים ישראלים וזוכה להצלחה רבה. כן נעשו עבודות תיכנון על־ידי מומחים ישראליים בארגנטינה. השנה עובדים על הקמת שלושה מרכזים לפיתוח אזורים נחשלים בפרו, בצ'ילה, ובארגנטינה, בשיתוף קרן הפיתוח של או"ם והבנק הבין־אמריקאי ובעזרת ידע ומומחים ישראליים.

פרופ' שמואל הורביץ מהמרכז לשיתוף חקלאי, מסר על קורסים וסמינרים בין־לאומיים הנערכים בארץ ובחו"ל בנושאי הכנייה והתיישבות אזורית. בקורס הנוכחי בארץ משתתפים 25 מאסיה והאיים הקאריביים, כולם בעלי תואר ראשון ושני.

משתלמים מיפאן ובהודו

במכון הבין־לאומי ללימודי עבודה וקואופרציה בתל־אביב מסר מנהלו עקיבא איגר, כי עד כה השתלמו במכון כ־5000 איש מ־89 ארצות אסיה, אפריקה ואמריקה הלטינית והמכון פעל ברציפות גם בחודשי המלחמה האחרונה. כיום, למשל, נמצאים בקורס 18 צעירים מאפריקה, מהם 15 ממדינות שניתקו את הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל. הללו באו ביוזמת האיגודים המקצועיים בארצותיהם ובמימונם העצמי. כן נערכים סמינרים משותפים עם מכונים ומוסדות מארצות שונות, כמו הפיליפינים, הונג־קונג, האיטי, ברבאדוס, ג'אמייקה ועוד. משתלמים רבים מגיעים מיפאן, מהודו וממדינות אחרות.

פיתוח קהילתי־כפרי

במרכז "כרמל" להכשרה ופיתוח קהילתי שעל הר הכרמל בחיפה, נמסר למשתתפי הסיור על קורסים בין־לאומיים הנערכים בעיקר בנושאי פיתוח קהילתי־כפרי, קורסים למדריכות גננות, לתעשיית בית ולחינוך משלים. הפעילות העיקרית היא בתחום חינוך הנוער במדינות מתפתחות. הסיוע למרכז זה ניתן בעיקר משתי מדינות — הולנד ושוודיה. אלו תורמות מילגות למשתלמים בעיקר מארצות אסיה. כן נתרמות מילגות בהיקף קטן הרבה יותר מגרמניה ודניה.

עתונאי בריטי במשפט פעיל העליה פולסקי

ניו־יורק, (סוכ"א). — השלטונות הסובייטיים הירשו לעיתונאי בריטי, ולאנשים המשתייכים למחנה המתנגדים בברה"מ, להיות נוכחים במשפטו של פעיל העליה היהודי ויקטור פולסקי. — מסרה האגודה הארצית האמריקאית למען יהדות ברה"מ.

ההודעה תיארה צעד זה כ"חסר תקדים" והוסיפה, כי אחד ממתנגדי השלטון, אלכסנדר גולדפרב, ישמש כמתורגמן עבור הפרקליט מקליפורניה בראד מרקוס, המשתתף במשפט. שני פרקליטים אחרים מקליפורניה נמצאים גם הם שם.

משל שיגר ברכה לווילסון

מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל שיגר השבוע מברק ברכה לראש־ממשלת בריטניה הרולד וילסון לרגל נצחון מפלגת הלייבור בבחירות בבריטניה.

במברק נאמר: "איחולינו לרגל נצחון הלייבור, המבטיח המשך ההתקדמות לקראת חברה טובה יותר בבריטניה הגדולה תחת מנהיגותך האיתנה. אנו מקווים להמשך היציבות והביסוס של הישגיכם. יהי רצון שהידידות בין ארצותינו תתחזק."

ברכה לפדרציית האיגודים המקצועיים

משל שיגר מברק ברכה גם לפדרציית האיגודים המקצועיים בבריטניה (טי.יו.סי.), לרגל נצחון הלייבור.

המזכ"ל מציין במברק הברכה, כי זוהי הזדמנות להתמיד במאמצים לתועלת העובדים ובריטניה. כן מביע הוא את אמונתו, כי קשרי הידידות ושיתוף הפעולה בין שתי תנועות הפועלים יתחזקו.

מפעל הפיס

בסך 500.000 ל"י זכה המספר: 527721. בסך 250.000 ל"י זכה המספר: 229967. בסך 100.000 ל"י זכה המספר: 607964. בסך 50.000 ל"י זכו המספרים: 089617; 412093. בסך 12.500 ל"י זכו המספרים: 144317; 460188. בסך 6.250 ל"י זכו המספרים: 062240; 262306; 538013; 649282.

בסך 5.000 ל"י זכו המספרים הבאים: 010496; 023666; 079475; 094923; 135607; 145959; 149711; 152478; 158274; 194721; 204002; 205733; 229493; 251611; 252568; 278346; 352156; 366505; 367284; 373541; 384626; 428938; 435907; 439736; 441484; 444441; 446063; 447173; 466247; 473845; 479981; 491400; 528840; 568375; 572154; 628030; 631718; 657355; 663463; 793123.

בסך 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־01145; 05290; 13092; 13376; 21152; 39703; 42924; 48040; 69385; 98031.

בסך 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־02430; 09806; 10030; 12868; 13157; 14724; 24412; 24749; 30722; 33614; 34961; 36314; 46507; 55814; 55976; 60030; 60195; 60546; 62753; 68657; 77128; 82688; 83730; 91303; 92644.

בסך 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0204; 1108; 3018; 3106; 3225; 3416; 6404.

בסך 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0156; 0238; 0493; 0643; 0734; 0749; 0853; 1402; 1479; 2095; 2835; 2906; 3077; 3116; 3160; 3342; 3848; 4024; 4099; 4239; 4767; 4790; 4891; 5366; 5703; 5806; 5810; 6469; 6561; 6781; 6786; 3968; 7043; 7289; 7378; 7535; 7671; 8146; 8895; 9462; 9801; 9947.

בסך 1.000 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0093; 0418; 4635; 7285; 9100.

בסך 6 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרות: 0; 6.

ברטון הודיע על החלטתו לשאת לאשה את הנסיכה אליזבת מיוגוסלאוויה

בחירת לבו — ידידתה הוותיקה של אליזבת טיילור, עדיין אשת עסקן פוליטי בריטי שנכשל בבחירות ואחייניתו השניה של יורש העצר הבריטי

לונדון, (א. פ. וי. פ.). — "מרובע רומאנטי" נוצץ התפרק אתמול: השחקן ריצ'ארד ברטון הודיע, כי בכוונתו לשאת לאשה את הנסיכה אליזבת מיוגוסלאוויה, רעייתו של עסקן פוליטי ובנקאי בריטי וידידתה הוותיקה של אשתו לשעבר אליזבת טיילור.

ברטון בן ה־48 מסר את ההודעה כשלצידו עומדת רעייתו לעתיד, בת 37 ואם לשני ילדים, על מדרגות ביתו בהאמפסטד, לונדון. הנסיכה אליזבת, שעזבה את מולדתה בגיל ארבע, נשואה עדיין לאיש עסקים לונדוני.

הנסיכה שחורת השיער והנמרצת הוצגה בפני ברטון על־ידי רעייתו לשעבר אליזבת טיילור. עמה נהגה לסעוד לעתים קרובות במסעדות מפוארות בלונדון.

"לא רצינו התפוצצות פתאומית של פרסומת", אמר ברטון, לאחר שאתמול דלפו לעתונות הידיעות על הרומן החדש שלו. "שנינו מקווים, שהפרסום לא ישפיע לרעה על אלה ששנינו אוהבים".

בעלה של הנסיכה אליזבת, הבנקאי ניל בלפור בן ה־30, נכשל בשבוע שעבר במאמציו להיבחר לפרלמנט הבריטי. הנסיכה סייעה לבעלה בעת מסע הבחירות שלו וכבר עזבה אותו.

"בכוונתנו להתחתן בהקדם", אמר ברטון. "הכרנו זה את זו בצורה שטחית בשנים האחרונות. נפגשנו מחדש לפני שלושה שבועות. אני אוהב את אליזבת ואת ילדיה. אנו מסתדרים יפה יחד".

הייחוס המלכותי

ברטון, הנסיכה אליזבת וילדיה ייצאו בראשית השבוע הבא לביתו של השחקן בשוויץ. בדרך יתעכבו בפאריס שם יוצג ברטון בפני הוריה של רעייתו לעתיד — הנסיך פאול מיוגוסלאוויה ורעייתו, בני משפחת קאראג'אורג'ביץ' שלה קשרי דם עם משפחת המלוכה הבריטית. הנסיכה אליזבת, למשל, היא אחיינית ראשונה של הנסיכה אלכסנדרה מקנט ואחיינית שניה של יורש־העצר הבריטי הנסיך צ'ארלס. וכך יהיה ברטון מחותן בדרכי עקיפין עם משפחת המלכה הבריטית.

הבעל המרומה, ניל בלפור, סירב להגיב על הודעתו של ברטון. הוא אמר לחבריו בסניף המפלגה השמרנית בהארלינגטון, כי רק ביום ו' נודע לו על קשריה של אשתו עם השחקן בן ה־48. ואולם ידידיו טוענים, כי בלפור התכונן זה מכבר להיפרד מאשתו.

נוידרפר: המסים יצטרכו לכסות חלק גדול יותר מהתקציב

באפריל 75, עם הנהגת מס ערך מוסף, תהיה ירידה בשיעורי מס־ההכנסה או במלוות החובה

תחזית של הכבדת נטל המסים בשנים הקרובות השמיע אתמול הממונה על הכנסות המדינה משה נוידרפר, ביום עיון על נושא מס ערך מוסף, שהיה בבית לסין בתל־אביב, מטעם המדרשה למינהל.

נוידרפר הטעים, כי אי־אפשר יהיה להכביד יותר במסים הישירים וכנראה שבאפריל 1975 אף תהיה הורדה בגובה מס ההכנסה או במלוות החובה. אולם בסך הכל נראה שהמסים יצטרכו להכניס חלק גדול יותר מתקציב המדינה, כיוון שכיום הם מכסים רק כשני שלישים ממנו. זאת, למרות העובדה שגביית המסים הוכפלה בהיקפה פי שמונה מאז שנת 1967, בשעה שהתוצר הלאומי של ישראל עלה רק פי ארבעה.

זו התקופה המתאימה להטלת מס ערך מוסף

על נושא מס ערך מוסף אמר נוידרפר, כי יש לראות עיתוי מתאים להטלת המס דווקא בתקופה שבה נבלמת במידת מה האינפלציה והפעילות המשקית נמצאת במצב בינים — לא נמוכה מדי ואף לא מוגברת מדי. נסיונן של מדינות אחרות בהנהגת מס זה הוכיח, כי זוהי התקופה המתאימה ביותר להטלת מס ערך מוסף גם בישראל.

בדרך כלל הגיעה ישראל לרמה גבוהה ביותר של גביית מסים ישירים, טען נוידרפר, במיוחד אם משווים זאת לארצות אירופיות כמו צרפת, בלגיה ואיטליה. ישנם עוד צעדים כדי להעמיק את הגבייה ולסתום פרצות המאפשרות השתמטות ממס אמת, אמר הדובר.

מנוף לפיתוח המשק

יו"ר המכללה למינהל דב יוהנס אמר בהרצאת הפתיחה שלו, כי אילו הונהג מס ערך מוסף כבר לפני שנתיים היה המשק נשכר מכך. הוא מנה שורה של אספקטים חיוביים שהוא רואה במס וטען כי יש לעשות מלאכת הסברה נרחבת כדי להבהיר חיוב זה לציבור. אם ייעשה כן הרי שיהפוך מס ערך מוסף למנוף ופיתוח במשק.

אשר לצדדים השליליים של מס ערך מוסף אמר יוהנס, כי על הרגרסיביות שבמס זה יש לתת פיצוי ע"י סיוע ישיר לשכבות הנזקקות. כן ניתן לנטרל שורה של מוצרים בסיסיים מהשפעת מס הערך המוסף.

דרוש פיקוח זמני על המחירים

ד"ר ס. מיטל מאוניברסיטת תל־אביב הביא דוגמאות מהטלת מס ערך מוסף בארצות אחרות. הוא טען כי השיטה הצליחה בנורבגיה כאשר היתה האטה מסויימת במשק. היא נכשלה בהולנד והביאה לאינפלציה מעבר לתחזית. אחת מסיבות הכשלון היא — שסוחרים ניצלו את עצם הטלת המס והעלו מחירים ללא קשר אליו וללא הצדקה. מכאן יש ללמוד שעם הטלת המס בישראל יש להנהיג פיקוח זמני על המחירים כדי למנוע שימוש לרעה מצד סוחרים. (ע).

חיילים בריטיים בבלפאסט שניות ספורות לאחר שפצצת נפט התפוצצה מאחורי אחד מהם. נוכח המהומות המחודשות בצפון אירלנד, הוחלט לשגר 600 חיילים בריטיים נוספים לאיזור זה.

צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס"

תגבורת בריטית לצפון אירלנד

בלפאסט, (יופ"י, צ"ר וע"ין). — בריטניה החישה אתמול תגבורת של 600 חיילים לצפון אירלנד, אחרי 48 שעות של מהומות דמים בבתי כלא, הפגנות רחוב נגד המדיניות הבריטית ומעצרים מנהליים של קיצונים קאתוליים ופרוטסטנטים.

בכך עלה מספר החיילים הבריטיים בצפון אירלנד ל־15.600. נראה, כי גל מעשי האלימות תוכנן על ידי "הצבא הרפובליקאי האירי", במטרה להביא לסיום המדיניות של מעצרים מנהליים.

שתי חברות התעופה הגדולות של ארה"ב — "פאן־אמריקן" ו"טי. וו. איי." חתמו הסכם שישים קץ להתחרות בקוים מסויימים, לתקופה של חמש שנים.

מספר המרגלים הרוסים בארה"ב גדול ממספר סוכני הבולשת

ואשינגטון, (יופ"י). — מנהל הבולשת הפדראלית האמריקאית (פ.בי.איי), קלרנס קלי, אמר אמש, כי מספרם של סוכני הביון מהגוש הסובייטי הפועלים בארה"ב עלה במידה כזו, שהוא גדול ממספרם של סוכני הבולשת האמריקאית, שתפקידם לעקוב אחר פעילותם.

קלי אמר, כי רצוי שיהיה לפחות סוכן אחד של הפ.ב.איי על כל סוכן מהגוש הסובייטי, אולם עליה פי ארבעה במספרם של אנשי הביון הסובייטיים בארה"ב ב־15 השנים האחרונות פירושה, שאין זה עוד אפשרי.

כן אמר קלי, כי הוא שוקל הגשת בקשה לתקציב נוסף, כדי לשכור עוד 250 סוכנים, אולם הוא מעכב בקשה זו, כדי לוודא תחילה שהכוח הנוכחי מנוצל ביעילות מירבית.

ועוד אמר, כי אמצעי הפיקוח העיקרי הוא פיקוח אלקטרוני, בו רשאים סוכני הבולשת להשתמש עתה לחקירות הנוגעות בבטחון המדינה בלי לקבל תחילה צווים של בית משפט, כפי שנדרש לחקירות פליליות אחרות.

תכנית להכפיל היקף החינוך היהודי בדרום־אמריקה

מאת סופר "דבר" בירושלים

תכנית חינוך להכפיל את מספר התלמידים בבתי הספר היהודיים בדרום אמריקה תוך 5 עד 7 שנים, הביא אתמול חיים פינקלשטיין, ראש המחלקה לחינוך, לישיבת ההנהלה הציונית בירושלים, בראשותו של פנחס ספיר.

פינקלשטיין מסר, כי בארצות דרום־אמריקה לומדים כיום 50 אלף תלמידים במוסדות החינוך היהודיים, החל מגני ילדים ועד בתי ספר על יסודיים, ישיבות ובית מדרש למורים. מספר זה מהווה 30 אחוז בערך מתוך כלל הילדים הנמצאים בגיל בתי הספר. באחרונה נערכו כינוסים בארצות אלה שהוקדשו לבעיות החינוך, ובהם השתתפו פ. ספיר ופינקלשטיין.

בדיונים נתברר, כי אפשר להגיע תוך 5 עד 7 שנים להכפלת מספר התלמידים ולהעמקתו של החינוך היהודי. התכנית החדשה מבוססת על שיתוף פעולה עם הקהילות היהודיות והפדרציה הציונית, ועל הקמת תנועה עממית בכל ארץ למען החינוך היהודי.

תנועה זו תפעל בקרב ההורים כדי להשפיע עליהם לתת חינוך יהודי לילדיהם.

בישיבת הנהלת הסוכנות היהודית שנתקיימה אתמול, הועלתה גם בעיית הקשיים המרובים שבהם נתקלת המחלקה לעלייה ולקליטה של הסוכנות במציאת עובדים למרכזי קליטה במקומות מרוחקים, שבהם אין דיור והתחבורה אליהם קשה.

המדובר בישובים דימונה, אופקים, אור עקיבא, גבעת עדה, מעלות, ערד, נתיבות, קרית שמונה ובית שאן.

כן נמסר כי נתקבלה פנייה מאת הח"כ אסתר הרליץ, העומדת בראש המרכז הממשלתי לשירותי ההתנדבות, לאפשר למתנדבים הפועלים בקבוצות הללו להתגורר ארעית במרכזי הקליטה במקום.

ההנהלה החליטה, לאפשר למחלקה לעלייה ולקליטה לשכן ארעית את העובדים מן הסוג האמור, וכן את המתנדבים במרכזי הקליטה, במקומות הללו, בתנאי שכל אחד יחתום על הסכם משפטי שיבהיר, כי לא מוענקות לו שום זכויות ושהשיכון לא יארך יותר משלושה חדשים.

הוועדה ממליצה לקצץ 500 אלף ל"י מתקציב הכנסת

ועדת־משנה משותפת של ועדת־הכספים וועדת־הכנסת, בראשותו של חה"כ עוזי פיינרמן, דנה אתמול בקיצוצים בתקציב הכנסת וקיבלה החלטה זו:

הוועדה ממליצה לפני ועדת־הכספים לקצץ בתקציב השוטף של הכנסת סך 550.000 ל"י, בהתאם להצעת יו"ר הכנסת.

שירותים טכניים — מההקצבות למפלגות

"הוועדה סבורה, שעם הפעלתו של חוק־מימון מפלגות, המבוסס על הסיעות בכנסת, מן הדין שהשירותים הטכניים לסיעות ולחברי־הכנסת יבוא מימונם מתוך ההקצבות הניתנות למפלגות עפ"י החוק הנ"ל, ויש לקיים בהקדם דיון עם הסיעות כדי לממש החלטה זו.

"הוועדה סבורה, שיש צורך לבדוק את מדיניות ניהול הספריה ואת היקף פעילותה, ולהפעיל בדחיפות את הוועדה שנקבעה לצורך זה.

"הוועדה סבורה, שיש לבדוק מחדש את צורת ההתקשרות עם המזנון, דרך הפעלתו, לקראת חתימת החוזה החדש וממליצה שוועדת המזנון תעשה זאת.

הוועדה רשמה לפניה את הצעת יושב־ראש הכנסת בדבר הצורך שתסייע ליו"ר הכנסת בשקידה על יעילותם של המינהל, המשק והשירותים בכנסת".

נדחה משחק קריידמן־פטרוסיאן

מאנילה, (א. פ.). — המשך משחקו של אמן השחמט הישראלי יאיר קריידמן עם אלוף העולם לשעבר טיגראן פטרוסיאן נדחה אתמול, לאחר 42 מסעים של "התקפה קארלוס טורה".

קריידמן נמצא עתה במקום ה־13 מבין 15 משתתפי טורניר השחמט המתקיים בבירת הפיליפינים, כשלזכותו 2 נקודות ו־2 משחקים בלתי גמורים. עד הסיום נותרו עוד ארבעה סיבובים ובראש ממשיך להוביל הדני בנט לארסן.

סכסוך חריף פרץ בצמרת רק"ח

סביב התחרות בין אמיל חביבי ותופיק זיאד לתפקיד מועמד רק"ח לראשות עירית נצרת

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

סכסוך חריף פרץ לפני זמן־מה בצמרת רק"ח סביב בעיית קביעת מועמד מפלגה זו לראשות עיריית נצרת. על תפקיד זה מתמודדים אמיל חביבי, לשעבר חבר כנסת וכיום עורך "אל־איתיחאד" וחבר הכנסת תופיק זיאד.

נוכח סכסוך זה לא מימשה עדיין רק"ח את הודעתה, כי תפנה לבג"ץ בתביעה לבטל את החלטת שר הפנים לדחות את הבחירות לעיריית נצרת לסוף השנה הבאה.

רצונו של חביבי "לרוץ" לבחירות בנצרת נדחה על ידי רוב חבריו בהנהגת רק"ח, שהעדיפו להציג את מועמדותו של זיאד. חביבי, שפרש בשעתו מן הכנסת, כדי להתמסר ל"פעילות ספרותית" מבקש, כנראה, להשתלט על הסניף בנצרת כבסיס כוח בתוך המפלגה, בפרט נוכח ההערכות ברק"ח, כי יש למפלגה סיכויים להשיג את ראשות העיר שם.

הוגשו המלצות לפעולות מיוחדות בקרב נוער ערבי

המלצות לפעולות מיוחדות בקרב הנוער הערבי, המתחייבות כן השינויים שחלו בקרב האוכלוסיה הערבית, הוגשו למנכ"ל משרד הסעד ע"י ועדה לטיפול בנוער הערבי בישראל שמונתה על ידו לפני כ־4 חדשים.

בין השאר מצביעה הוועדה על בעיות סוציאליות ההולכות ומחמירות, הנובעות בעיקר מסיבות כגון עבודתם של צעירים רבים בערי ישראל, המתכנסים לשוב לבתיהם ולגור בסביבתם הטבעית; מעבודתה של האשה הכפרית, האם, מחוץ לביתה, אם בכפר עצמו ואם בקרבת המקום; מהשפעת אורח־החיים העירוני ושינוי מהיר בתכנון ובאפשרויות הבילויים בערבים ובשעות הלילה; מקשיי התלבטות בזיהוי ובחברה היהודית העירונית, וכן תופעות שונות אחרות, כגון סמים, שכרות, זונות, המשפיעות לרעה ומשבשות את דרך חייהם של הצעירים הערבים.

בין ההמלצות: פתיחת מפת"נים (מפעלי תעסוקה לנוער) נוספים בסקטור הערבי, כאשר בסדרי העדיפות הגבוהה הם המקומות כמו אום אל־פחם, יפו ומזרח ירושלים. כניסת היחידה לחבורות־רחוב שבמשרד לפעולה בקרב הנוער הערבי הכפרי העובד והנער בעיר, ובדיקת אפשרות של פתיחת הוסטלים למען נוער זה ושבהם יעולבו פעולות חברתיות.

ריכז את הוועדה ד"ר מ. אבי־צור, סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים במשרד הסעד, והשתתפו בה ד"ר ג'ריס, ממונה ארצי על שירות מבחן לנוער, שלמה בלכיאל ושמואל פרידמן, ממשרד הסעד.

בר־לב נפגש עם עמיתו הבריטי

לונדון, (עי"ד). — שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב נפגש אתמול עם שר המסחר הבריטי פיטר שור ודן עמו בקשרי המסחר הבריטיים—ישראליים וביחסי ישראל עם השוק האירופי המשותף.

מערכות יוקרה סטריאופוניות KENWOOD

SPECIFICATIONS:
FM USABLE SENSITIVITY: 1.9 μV.
TOTAL HARMONIC DISTORTION: 0.8% (AT RATED POWER INTO 8 OHMS).
POWER BANDWIDTH: 15-45.000 Hz.

DYNAMIC POWER OUTPUT (IHF 8 Ω 4-CHANNEL): 180 W.
R.M.S. POWER OUTPUT (8 Ω 20-20,000 Hz): 4-CHANNEL DRIVEN: 4 × 20 W.
2-CHANNEL DRIVEN: 2 × 55 W.
SIGNAL TO NOISE RATIO: 63 DB AT 1MV INPUT/FM, 45 DB AT 1MV INPUT/AM.

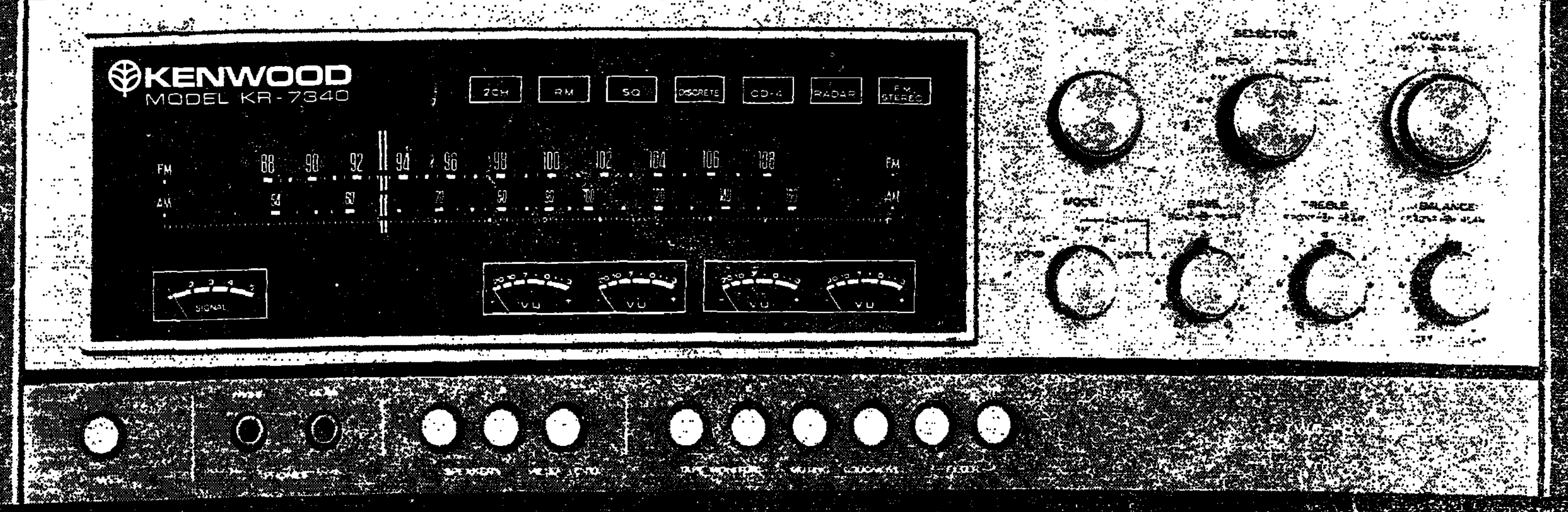

מפיצים בלעדיים בישראל: סטריאו־סאן, בע"מ
ת"א רח' דיזנגוף 220, טל' 221447

מוכרים מורשים – תל־אביב: סטריאו כאונד, כנר מלכי ישראל 19; אולמרה סטריאו, רח' אבן גבירול 23; S.B.B. בע"מ, רח' אבן גבירול 101; רדיו מכב, רח' המלך ג'ורג' 91; סטודיו 1, רח' אלנבי 33; ניל סאונד, רח' הירקון 52 (פנת אלנבי); אי־סורה בערכות, רח' אבן גבירול 10; רמת־אביב: אליעזר אלקטרוניקס, רח' ברודצקי 43 (מסבי סופרפארקט). ירושלים: סופר סטריאו, רח' לונץ 5. חיפה: רדיו אמרים, שד' הכרמל 43; באר־שבע: מרכז המוסיקה, רח' קק"ל 197. עפולה: אחים ... בע"מ, תחנת אגד. רמת־גן: קנווד רמת־גן, רח' ביאליק 45. בני־ברק / רמת־גן: א. א. אלקטרוניקה, רח' הראי"ה 106. רמלה: אדיסון שרותי אלקטרוניקה, רח' הרצל 90 (על־יד בנק דיסקונט). רחובות: אלמור, רח' הרצל 308. טבריה: ... רח' אל חדיף 1. קרית בוטנקין: פלג, שד' השופטים 12. ראשון לציון: קנווד ראשל"צ, שד' רוטשילד 25. פתח־תקוה: לידון, רח' ההגנה 17 (המשך רח' פינסקר). אילת: חנות גלוברמן.

פרסום ציטס

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

שומרים בחברות שמירה מועסקים בתנאי ניצול

מקבלים 750 ל"י שכר חדשי כולל עבודה בשבתות — אין להם שום זכויות סוציאליות — גיאות ברווחי החברות בגלל המצב הבטחוני

מאת משה עק, סופר "דבר"

מאות עובדים, המועסקים על-ידי חברות-שמירה בשליחות במוסדות ובמפעלים שונים, אינם נהנים משום זכויות סוציאליות, במענה שהם "קבלני-משנה" לשירותים. החברות מנצלות היטב את הגיאות שהביא הביקוש הרב לשומרים בגלל המצב הבטחוני, אולם דבר זה אינו בא לכלל ביטוי בתנאי העסקתם של השומרים.

אחד השומרים שמועסקו בשמירה במוסד גדול בבאר-שבע, ועל ההון מוכנה גם על חברת-השמירה המעסיקה אותו הכריע לשאולתי, שהוא עובד כשומר זה שנתיים ומאז לא קיבל שום חופשה שנתית ושום זכויות סוציאליות. יתר על כן: הוא עובד שבעה ימים בשבוע. הוא גם הראה לי מכתב מחברת השמירה בו נאמר: "אתה קשור אתנו בהסכם קבלני לביצוע עבודות שירותים מטעמנו כקבלן-משנה". כן מודיעים הם מעבידים במכתב, שהם משלמים ישירות את דמי הביטוח הלאומי. השומר, הנושא תת-מקלע "עוזי", אמר לי, שהוא "אינו יודע כלום על ניכויים למס-הכנסה או למס אחר". הוא מקבל 750 ל"י שכר חדש עבודה, כולל עבודה בשבתות.

קצין הבטחון במוסד הגדול שבו עובד השומר, אמר לי, כי המוסד משלם "תשלום הגון" לחברת השמירה, והיה לו ברור, כי גם השומרים המוצבים במקום נהנים בכלוא הזכויות הסוציאליות. הוא הביע חשש כי "אם מעסיקים שומרים בתנאים ירודים כאלה, ישתקף הדבר בהכרח בטיב השמירה, שכן לא יתכן שאדם יעבוד שבעה ימים בשבוע ולא יצא לחופש שנתי".

במקור הקרוב לחברה קבלנית לשירותים בבאר-שבע, הקשורה בהסכם עם ההסתדרות, שכן, כי חברות-השמירה מקבלות בדרך כלל תשלום לפי חישוב 10—12 ל"י לשעת שמירה. ואילו השומרים במעמד "קבלני-משנה" מועסקים בממוצע 240 שעות בחודש בשכר 750 ל"י, בתוספת 3.5 אחוזים לביטוח הלאומי. כלומר, כי שלוש חצי לירות לשעת שמירה בלי שום זכויות סוציאליות.

מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי באר-שבע אמר לי, כי ידוע לו על "ניצול מחרואם בחברות שמירה כמויעבת והסתדרות תבנה לכל המוסדות המעסיקים את השומרים, בהם גם מוסדות ההסתדרותיים. בדרישה לא להעסיק אלא אם כן ייהנו להם תנאים הוגנים ובלוא הזכויות הסוציאליות".

יש להעיר, כי נושא זה חורג מהתחום המקומי של באר-שבע, כיון ששומרים ב"קבלני-משנה" מועסקים גם במקומות אחרים בארץ. נראה שבגבלא זה דרושה פעולה ארצית נמרצת של ההסתדרות, כדי למנוע ניצולם של אותם השומרים.

הערכה לאנשי "מקורות" על הנחת קו מים לערד

מאת סופר "דבר" בנגב

שר החקלאות אהרון אוזן הביע אמש סיפוק מן הביצוע של מפעל המים החדש לערד על ידי אנשי "מקורות" שלמרות המלחמה הניחו את צינור המים בתל שוקת לעירה, לאורך כ-32 ק"מ.

ראש המועצה המקומית אברהם שוחם אמר כי מפעל המים השלם במועד כאשר מצוקת המים במקום גברה והלכה.

במסיבה השתתף גם מנכ"ל מקורות ז. קריב והממונה על כהון הדרום יצחק ורדימן. המרצה הצטיינה כי בנוע להמשיך עובדי "מקורות" שאיחזקו את קו המים היקן.

הדרכים לקיצור זמן הבנייה יידונו בדו-שיח של מומחים ישראלים ודנים

הדרכים לקיצור זמן הבנייה פי-שוט-הליכיה והסכון בכח אדם יידונו בדו-שיח ישראלי—דני שבו ישתתפו 40 מומחים בשיטות בנייה מתועשת מישראל ומדניה. הדו-שיח יפתח היום במלון "מגדל דניאל" בהרצליה ויימשך 5 ימים — על כך מסר דובר מטעם הוועדה המכינה.

דו-השיח היה צריך להיערך באוקטובר אשתקד. אך בהכח מלחמת יום הכיפורים נדחה להשנה. הוא נערך בחסות האקדמיה הדנית להנדסה, מכון השיכון ומרכז הבנייה הישראלי. יוזמו הוא פרופסור ה. גיסן מדנמרק, שכהן כיועץ לתיעוש הבנייה לשר השיכון לשעבר, זאב שרף. ריכוז הדרישות הוטל עליו כנציג הדנים ועל המהנדס אינג'ינר הלפר מהצד הישראלי.

הוסר הלוט מעל האנדרטה לזכר בני כפר ברוך

מאת סופר "דבר" בעמק

בהשתתפות חברי המושב וקהל רב, נערך טקס הסרת הלוט מעל האנדרטה לזכרם של בני כפר ברוך אשר נפלו במערכות ישראל. במשמר כבוד של צה"ל דיגל את בשקט הדגל הורד לחצי התורן.

חזן צבאי אמר פרקי תהלים. דברים נשאו: נציג "יד לבנים", המועצה האזורית, קציני צה"ל, חברי ועד הכפר והמשפחות השכולות.

מת יצחק וידרקר ראש עירית חדרה לשעבר

יצחק וידרקר, ראש עירית חדרה לשעבר, מת אור ליום אתמול בבית-החולים "הלל יפה" בחדרה בגיל 65 לאחר מחלת-לב ממושכת.

יליד פולין; היה פעיל בהתאחדות נוער "החלוץ" בצעירותו. עלה לארץ ב-1935 והשתקע בחדרה, ניהל את לשכת המס במקום ואחר כך נבחר למזכיר מועצת הפועלים ולחבר מועצת עירית חדרה. לראש העיריה נבחר ב-1954 וכיהן בתפקיד זה 11 שנה, עד 1965. בשנים האחרונות היה חבר מרכז מפלגת העבודה. באחרונה עבד בגזברות הועד הפועל במחלקת תקציבי מועצות הפועלים ועמד לצאת לגימלאות.

הלוויה תצא היום ב-12 בצהרים מביתו. הניח אשה, בנות ונכדים.

מת שמואל גורביץ

שמואל גורביץ, ממחלוצי התחבורה העברית בגליל העליון וחבר קיבוץ דפנה, מת אתמול בגיל 63, זמן קצר לאחר שנמצא יושב במכוניתו ונושם בקושי.

המנוח נמצא על ידי חייל צה"ל, שנהג בקומנדקר בגליל העליון ליד קריית שמונה. החייל ראה מכונית פרטית חונה בצד הכביש ונהגה רכון על ההגה. כאשר ניגש לבדוק פשר הדבר נוכח לדעת, כי האיש סובל מקוצר נשימה. הוא מיהר להעבירו לבית חולים בקריה עמונה, אך לריבא לא נותר אלא לקבוע את מותו. כפי שנמסר סבל המנוח באחרונה ממחלת-לב.

שמואל גורביץ כיהן בשנים האחרונות כמנהל סניף "תנובה" בקרית שמונה. היה אהוד על כל יודעיו ומותו הכה אבל כבד בכל היישובים באזור. (ע)

בהנהלת הקונגרס היהודי העולמי:

סילבה זלמנסון: אין להרפות מהמאבק לשחרור אסירי ציון

סילבה זלמנסון אסירת ציון לשעבר, קראה אתמול במושב הנהלת הקונגרס היהודי העולמי בתל-אביב, להפיך את המאבק למען יציאת היהודים מברית-המועצות למאבק המקיף של 13 מיליוני בני העם היהודי בעולם.

בהופיעה בכינוס כאורחת הנהלת הקונגרס אמרה סילבה זלמנסון, כי הצד הקשה ביותר במאבקם של פעילים יהודים בבריה"מ הוא ההיתפסות לתחושה של מאבק באפלה. מכאן שכל ידיעה וכל סימן של ההתעניינות במאבק זה, הן בישראל והן בקהילות אחרות בעולם, מהווים הזרקת דם חיוני למתמודדי המאבק היהודי בבריה"מ. היא קראה לגייס את כל הכח שברשות ולא להחמיץ שום הזדמנות ושום דרך אפשרית לסייע בשחרורם של אסירי ציון מן הכלא הרוסי. כן קראה לסייע לקיום לימודי עברית ותולדות עם ישראל והציעה לשלוח ספרי לימוד ליהודים באמצעות תיירים המגיעים לברה"מ וכן בדואר רשום. הדואל וניתן לתבוע את השלטונות הסובייטיים כאשר דואר כזה אינו מגיע.

יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי, יצחק קורן, אמר בתשובה לדבריה, כי הקונגרס יירתם לכל מאבק אפשרי לשחרור אסירי ציון ויראה לנגד עיניו את הדוגמה המופלאה של סילבה זלמנסון וחבריה שנרתמו למאבק זה.

אחרי כן הרצה יו"ר הנהלת הקונגרס היהודי העולמי, ד"ר נ. גולדמן. הרצאה סגורה שלא הותרה לפרסום. (ע)

המיכסה: 200 ק"מ ליום

מאת עמוס כרמלי, סופר "דבר" בחיפה

לפני ארבע שנים יצא דריו קסטרה, בן 44, מהעיר פלורידה באורוגוואי לתור את העולם. מהוור אצבעים בספרים החלים העי"ם. סבבא: כבנות כתיבה במקצוע. לצפות זאת על גבי אופניים. בינואר 1971 נפרד מאשתו וארבעת ילדיו ויצא לדרך. לאחר שחרש אלפי קילומטרים בכל יבשת אמריקה ובאירופה הוא הגיע אתמול לחיפה, על סיפון האניה "אפולוניה".

רוכב האופניים המוזר, שאופניו מעוטרים בסמליהם של עשרות מדינות שבהן ביקר על גבי אופניו, עורר סקרנות רבה ברחובות חיפה.

כשהוא בצדור בגדים להולמה, המוקדים בהרמילים על סבל האופניים. מעט חלקי חילוף למקרה של תקלה, כובע קש והרבה סבלנות ועז רוח, סיפר התייר יוצא הדופן, כי העמיד לעצמו מיכסה של 200 קילומטר ליום, אותם הוא גומא בשעות הבוקר. את הלילות הוא עובד במוטלים, באכסניות ובצידי דרכים. חלק מהוצאותיו ממומן, לדבריו, על ידי הטלוויזיה והרדיו של אורוגוואי, ואת השאר הוא משלים מתרומות של סקרנים המתפעלים מטיולו הנועז.

עד כה הספיק להיות בכל ארצות דרום אמריקה ומרכזה. הוא ביקר בכל ארצות מערב אירופה. לברית המועצות לא הורשה להיכנס. אך לצומת זאת ביקר בפולין, בצ'כוסלובקיה וביוגוסלאוויה. בנמל פיראוס נפרד מאירופה והגיע אתמול לישראל.

דריו קסטרו סיפר, כי בכוונתו לסייר בארץ במשך כמה שבועות ולהמשיך מכאן מזרחה עד ליפאן. משם ימשיך באניה לאוסטרליה ולאחר שיקיף יבשת זו על אופניו יחזור בעוד כשנה לביתו באורוגוואי. כשנשאל כיצד מגיבים בני משפחתו על היעדרו הממושך השיב כי הם נהנים לקבל ממנו אלפי גלויות מהמקומות שבהם הוא מבקר. בשובו הביתה יהיה לו הרבה מה לספר...

שר העבודה וההסתדרות נגד העברת בתיה"ס לחניכות למשרד החינוך

מאת חייב ליפשיץ, סופר "דבר"

שר העבודה משה ברעם הביע אתמול התנגדות להעברת ההכשרה המקצועית ובתי-הספר לחניכות ממשרד העבודה למשרד החינוך.

השר סייר אתמול במרכזי הכשרה מקצועית באיזור תל-אביב והמרכז. נלוו אליו ראש האגף להכשרה מקצועית במשרדו י. מירלניק, ראש המרכז בתל-אביב א. מכבא ופקידים בכירים במשרדו.

בסיורו ב"אכקודים" באיזור התעשיה באזור ביקר השר במחלקות המפעל ובבית-הספר התעשייתי המכשיר נערים לעבודות של עיבוד שבבי מדויק. נתברר, כי יש כיום ביקוש עצום לבעלי מקצוע מיומנים ושבלעדיהם אין ניצול אופטימלי של ציוד הדייש וכו' שוכלל.

לאחר מכן נתקבלו ברעם וחבר עוזריו במרכז האזורי לחניכות "מכס פיידר" בתל-אביב. שם קיבל את פניהם יו"ר רשת "עמל" נ. אלמוזלינו, מנהל המרכז צ. בן-חיים והמורים.

את הסיור סיים השר במרכז להכשרה מקצועית קדם-צבאית ב"אתיס" שבכפר-סבא, שם נתקבל על-ידי יו"ר ברכה "משען" ז. וינר, ראש העיר ז. גלר ומנהל המוסד.

בסכמו את ביקורו אמר ברעם שכיום יש חשיבות גדולה ביותר להכשרת כח אדם מקצועי, ובעיקר נוער משכבות מצוקה. לימוד מקצוע מסייע לשיקומם של הנערים והורים רבות למשק המדינה. הוא תבע מתן עדיפות גבוהה להכשרה מקצועית, להקצאת מרכזי הכשרה ורכישת ציוד מתאים.

הצורך בהרחבת מעגל כוח האדם היצרני אינו נופל מהחשיבות של הלימודים האקדמאים ובהתאם לכך יש לכוון את התקציבים והאפשרויות.

מתגובו על ההצעה להעביר את הפונקציה של הכשרה מקצועית ממשרדו למשרד החינוך, אמר ברעם, כי הכשרה מקצועית היא חלק אינטגרלי מתחומי עשייתו של משרד העבודה ואין הוא רואה שום סיבה לשנות מן המיבנה הקיים.

פניית אלמוזלינו

בנושא זה שלח אתמול חבר הוועדה המרכזת נתן אלמוזלינו מכתב אל מזכ"ל ההסתדרות ובו תביעה לדון בענין זה בוועדה המרכזת.

אלמוזלינו כותב, כי להסתדרות יש ענין חשוב בתחום החניכות, ויהיה זה כשגה חמור אם תבוצע הרפורמה המוצעת. הדבר יפגע בעיקר בחניכים עצמם.

ברשת "עמל" נמצאים 10 בתי-ספר לחניכות שבהם לומדים כ-5000 תלמידים, כ-40 אחוז מכלל הלומדים במסגרת החניכות.

לדבריו, יביא הדבר לפיצול, לחוסר תיאום ולכפילויות בטיפול בנערים העובדים. בתי-הספר לחניכות זכו לדאגה מיוחדת בצד משרד העבודה, בעוד שבמסגרת משרד החינוך יזכה ענין החניכות לטיפול שולי.

גם יו"ר "משען" ז. ויינר הביע אתמול התנגדות לרפורמה המוצעת, באמרו שמשרד כה גדול המטפל במאות אלפי תלמידים עלול להקפיא את נושא החניכות, בשעה שיש בה דרישה כה גבוהה לכוח אדם מקצועי ולפתרון בעיות של נערים משכבות מצוקה.

ביה"ס התיכון ב"נוה עוז" בפ"ת נקרא ע"ש ד. בן-גוריון

מאת סופר "דבר"

טקס קריאת בית-הספר המקיף-התיכון "נוה עוז" בפתח-תקוה על שמו של דוד בן-גוריון, נערך אתמול בעצרת-עם שבה השתתפו מאות תלמידי בית-הספר.

שר הבטחון ש. פרס העלה את דמותו של בן-גוריון ואת חזונו וסיפר כמה מזכרונותיו ומפגישותיו עם המנוח. הוא סיפר איך אמרו, כי בן-גוריון לא ידע פחד ללמד את העם הבא לישראל מכפני הגויים. אחת מדאגותיו היתה גלויות היהנות, ובשום כך הוא תבע חינוך ממלכתי אחיד, אף-על-פי שקיים גם זרם אחר בחינוך.

את הטקס הקצר ורב-הרושם פתח מנהל בית-הספר, אריה שהיל, אשר הודה למחלקת החינוך, לראש העיריה ולהנהלתה, אשר הסכימו שבית-הספר ישא את שמו של ד. בן-גוריון. בפנותו אל מאות התלמידים אמר, כי נשיאת שמו של בן-גוריון תוסיף לא רק יוקרה לבית-הספר, אלא גם תטיל חובה על התלמידים להוכיח שהם ראויים לשם הנישא על בית ספרם.

ראש העיריה י. פיינברג, שקידם בדברי ברכה את שר הבטחון, מסר לילדים על דאגתו של בן-גוריון למען חינוך הנוער ועתידו במדינת ישראל.

הוקמה קרן מילגות לסטודנטים הלומדים רוקחות

על הקמת קרן שתעניק מילגות לסטודנטים בלימודי הרוקחות, הודיע השבוע מזכיר הסתדרות הרוקחים, חיים ברשי, בישיבת הועדה לעניני האקדמאים.

הוא ציין, כי פנה בענין זה אל מרכז קופ"ח בבקשה לסייע בהגדלת מאבי הקרן.

נסתיים קורס לאחיות מעשיות בבי"ח לחולי נפש בשער מנשה

מאת ע. פריפו, סופר "דבר"

שר הבריאות ו. שם-טוב קרא לחברה הישראלית לגדולות, כי אדם שחולה במחלת נפש, הוא כמי שחולה במחלה אחרת, שיכול להבריא ממחלתו ולהתקבל בחברה. השר אמר דברים אלה בטקס סיום לאחיות מעשיות בבית חולים לחולי נפש בשער מנשה. בקורס השתתפו 26 אחיות בעליות והוא נמשך שנה וחצי.

ברכו בטקס שלמה מיכאלי, מזכיר מועצת פועלי פרדס חנה — כרכור שקרא לשר לדאוג להרחבת בית החולים שער מנשה. המפקחת הארצית על חינוך אחיות נורית בן-דב דיברה על תפקידי האחות. כן ברכה יעל רינאלי מנהלת בית הספר לאחיות במקום.

בשער מנשה נמנה שר הבריאות לבית החולים "הלל יפה" בחדרה. שם נערך טקס סיום קורס ל-10 אחיות מוסמכות אחרי עולים ליהודיה. בין המסיימות גם אחות ערבית. ברכו מנהל בית החולים ד"ר י. פלבניק, תמר אלשטיין, ויהודית פאר, האחות הראשית.

מעיקרין יום לקשיש נבתה אתמול בטקס חגיגי בבצת.

ועידת התאחדות האיכרים מציעה לחוקק חוק לעידוד החקלאות

מאת סופר "דבר" לעניני חקלאות

הצעה לחוקק חוק לעידוד החקלאות, כפי שקיים לגבי התעשיה, כלולה בהחלטות שנתקבלו אמש בועידת התאחדות האיכרים, בתום יום של דיונים.

בין שאר ההחלטות הבעה הועידה צער תלייתו ריאלי לדולר יצוא, 7.5 ל"י במקום 6.4 כיום; התאמת מדיניות האשראי לטפוח הפרטי; הבטחת הלוואות פיתוח בריבית נמוכה; הקלת נטל המסים להקלאי התיישבות והלוקה צודקת ושוויונית של נטל זה בין כלל החקלאים; קביעת שומות מס הכנסה על בסיס התחייב בממוצע של 3 שנים רצוף.

דיוני ישיבת הבוקר התמקדו בעיקר במצב הקשה של ענף הפרדסנות. לאחר שנתיים של קרה, ברד ומלחמה ולניבה הוצאות הייצור העדיות בקצב מחרר. בלי שהתמודדה הפתיעה להתקבל במחיר קים בעד הפרי תוכל לכסות זאת.

אחד הדוברים אמר, כי יש 80.000—100.000 דונם הדרים מיותרים וכי יש לעקור אותם בסיוע הממשלה ולהקדיש את הקרקע לגידולים חקלאיים אחרים כמו כותנה, ביטנים, המבטיחים יותר הכנסה.

מנכ"ל משרד החקלאות ראובן איילנד אמר, כי מגמת מדיניות משרד החקלאות היא להחזיר את עטרת הפרדסנות ליושנה ולימום פעולות שונות לשיפור המצב בענף צלידי מחקר, הדרכה, גיזום וכו'. לדבריו, אפשר להגיע לייצור ולשיווק מיליון ושש מאות אלף פרי לשנה אם ייעשו הדברים הנחוצים כגון גיזום הזנים, ואירגון נכון של השיווק. איילנד ציין כי בתשליב יצוא החקלאות 75 אחוז מהפרי לאנגלוסיה, ובתשליד 78 אחוז. כאשר אותו הכוסבקים בחקלאות יורד משנה לשנה. ב-1960 יצר כל מועסק בחקלאות מזון ל-17 נפש. השנה הוא מייצר מזון ל-45 נפש. אך לטבה הגידול החזוי באוכלוסיה עלול להוצר פער בין כח האדם המצוי והמצוי הייצור הקיימים, לבין הצורך להגדיל את גידול המזון בשביל אוכלוסיה גדולה יותר. על הפער הזה, יהיה צורך לכסות בהשקעות גדולות, הנאמדות במיליארד ל"י בשנה. הוא הדין בענין המים.

הועידה אירחה את שר הבטחון שמעון פרס בארוחת צהרים חגיגית, ואורחים אחרים ובראשם שר החקלאות לשעבר חיים גבתי שלכבודו הצביע מנכ"ל התאחדות האיכרים יצחק זיוראב דברי הערכה המים על פועלו הרב למען החקלאות. כפי שהדברים באו לידי ביטוי בסעיף מיוחד בהצעת ההחלטה לועידה.

ישיבת אחר הצהרים הוקדשה לבעיות מיסוי וכספים, עליהם הרצה ה"כ פסח גרופר. דברי תשובה נשמעו מפי שר האוצר י. רבינוביץ והממונה על הכנסות המדינה ב. נידרפר. בסיום הועידה נבחר אהרן פרנק כנשיא החדש של התאחדות האיכרים.

חולקו מילגות מקרן צ'ורלי

קרן א. י. צ'ורלי למילגות חילקה אתמול 300 מילגות בסכום של 225.000 ל"י, לנוער הלומד מקצוע בבתי ספר צליטודיים. כן החליטה הנהלת הקרן לחלק בדצמבר מילגות בסך 290.000 ל"י לסטודנטים נצרכים.

צ'ורלי אשר תרם את הכספים להקמת הקרן בנה שני מעונות ילדים. אחד בירושלים, המתנהל על ידי ויצ"ו, והשני בתל אביב המוחזק על ידי ארגון אמהות עובדות.

מועצת אגוד קציני הים תדון בחוזה העבודה ל-1975

מאת סופר "דבר" בחיפה

מועצת איגוד קציני-הים תתכנס ביום א' הקרוב לדון במדיניות האגוד לקראת מו"מ על החוזה-עבודה החדש לשנת 1975. היא גם תחליט על מתן הנחיות למזכירות האיגוד.

לפי החוזה הקיים חייבים הקצינים להודיע על שינויים בחוזה הדשים לפני המו"מ. קרוב לוודאי, שהקצינים ידרשו הטבות שכר ועמדתם תושפע בלי ספק מהתפתחויות הקשורות בהשקעות "צים" ב"חברה לישראל".

המועצה תדון גם בנושא מקרי אלימות של דירוגים כלפי קצינים באניות. יצויין שבתקופה מקרים דומים בעבר הוגשו תלונות למשטרה והדבר גרר אחריו השבתת אניות על-ידי הדירוגים, אשר רצו בדרך זו לגרום לביטול התלונות. כי בימים אלה נודע באגוד על שני מקרים נוספים של תקיפת קצינים, אחד באניה "יפה" והאחר באניה "פלאס". בעקבות המקרה באניה "יפה" הגיש הקצין שהותקף, לפי הנחיות האגוד, תלונה במשטרה.

באגוד קציני-הים התגבשה עמדה להגיב בתקיפות למקרי אלימות באניות.

שר התחבורה נפגש עם בכירי עת"א

הקמת שני מסופי המטענים הארציים באיזור תל-אביב ובאיזור חיפה תיעשה בידי רשות הנמלים. על החלטה זו מסר שר התחבורה גד יעקובי בפגישה עם חברי מועצת העיריה תל-אביב שנערכה אתמול.

הוא אמר, כי המסוף באיזור תל-אביב יוקם מצפון-מערב לבית דגן. הקמת המסופים תאפשר שיפור יעיל ומהיר יותר במטענים המגיעים לארץ ויוצאים ממנה. המדובר באריזות המטענים, הובלתם למקומות היעד וגם השירותים הכרוכים בפעולות זו.

החלטה אחרת שנתקבלה על ידי משרד התחבורה נוגעת לפרוייקט נתיבי איילון. בשנה הקרובה יוקצב קצב הפיתוח של פרוייקט זה על אף הקיצוצים התקציביים המשקיים בכללם, אמר שר התחבורה. הוא הוסיף, כי עד כה הושקעו בפרוייקט 120 מיליון ל"י ובחודשים הקרובים תתכנס הנהלת הפרוייקט לאחר "שתעבור התארגנות מחודשת".

מקס אופיר, ראש המועצה המקומית כפר-תבור, התפטר מתפקידו והתגייס למשטרה בדרגת סגן ניצב כדי למלא תפקיד של ראש הלשכה לטיפול במשמר האזרחי במרחב העמק.

אסיר ממחנה מעשיהו נמלט מסוהר שליווה אותו לחופשה מיוחדת בת שעות אחדות — נלכד על ידי חוקרי המדור המרכזי ברחוב מאפו בתל אביב.

אושרה בקשת המהנדסים לקיים בחירות

מליאת הועדה לעניני האקדמאים אישרה השבוע בקשת הסתדרות המהנדסים לקיים בחירות למוסדותיה בחודשים פברואר או מארס 1975.

בעקבות האישור נמסר, כי מרכז הסתדרות המהנדסים יתכנס ויקבע את המועד המדויק לעריכת הבחירות.

במהלך הישיבה דיווח ג. בן ישראל על הדיונים האינטנסיביים המתנהלים בועדה הבודקת את הפרת האיחוד בין הדירוגים האקדמאיים לבין הדירוג האחיד.

נושא אחר שהועלה לדיון היה, השתלבות ארגוני האקדמאים במערכת הקשרים הבין-לאומיים של ההסתדרות. הנושא יובא לדיון על ידי יו"ר הועדה להנהלת המחלקה לקשרים בין-לאומיים.

בישיבה הורדה השבוע השתתף בפעם הראשונה נציג הסמינרים בת האקדמאים ב. צורקין, בזכות דעה מיעצת.

הופיעה המהדורה החדשה!

ארץ ישראל

גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה

מאת

פרופסור יהודה קרמון

המחלקה לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית

פרי מחקר של שתי עשרות שנים!

ספר מעודכן של כל שטחי ארץ-ישראל (כולל יהודה ושומרון, רצועת-עזה ורמת-הגולן).

ניתוח גיאוגרפי מעמיק של ארץ-ישראל: נוף-הארץ, גיאולוגיה, אקלים, צמחיה, חברה, כלכלה, היסטוריה, ועוד.

בספר מפות תצלומים ואינדקס מפורט.

ספר לסטודנט לתלמיד, למרצה ולכל אוהב ידיעת-הארץ.

המחיר — 38 ל"י (מחיר רגיל 48 ל"י).

להשיג בסניפי דבר ובחנויות הספרים

לכבוד ספרית "דבר" ת.ד. 199 תל-אביב

נא לשלוח לביתי את הספר "ארץ-ישראל"

מצ"ב שיק ע"ס 38 ל"י

תאריך ______

הוצאות גבנה וטלהם שטלהמבב שב

שם ______

כתובת ______ חתימה ______

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של יקירתנו האהובה

כרמלה גולן ז"ל

(לבית פרלשטיין)

ההורים, בעלה, בנותיה, בניה ובתה, אחיותיה, אחיה וכל בני המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

נתן רייכמן ז"ל

תיערך אזכרה וטקס גילוי מצבה ביום א', ד' חשון תשל"ה 20.10.74 בשעה 3

ויאסוף נוסעים גם במרכז הכרמל

המשפחה

עם המשפחה וקבוץ דפנה

אתכם באבל במות

שמוליק גורביץ ז"ל

קבוץ דן

למשפחת גורביץ ולבית דפנה

אתכם בצערכם על מות

שמוליק גורביץ ז"ל

בית הגושרים

הננו משתתפים בצער המשפחה ומשק דפנה

על מותו הפתאומי של מנהל "תנובה" סניף קרית-שמונה

שמואל גורביץ ז"ל

עובדי "תנובה" סניף קרית שמונה

לחברנו

אברהם זברסקי

על מות אחותך

צפורה טל ז"ל

תנחומינו הכנים באבלך הכבד ולא תוסיף לדאבה עוד

בית הסנה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של מנהל סניפנו בקרית שמונה

שמואל גורביץ ז"ל

היקר באדם

ומביעים תנחומינו הכנים למשפחה האבלה ולבית דפנה

תנובה — סניף מחוזי חיפה ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירת יקירנו

בנו אֶרְלִיכְגֶרְכְּט ז"ל

תיערך אזכרה ביום ראשון, 20.10.74, בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין בחולון.

נפגשים ליד השער החדש.

השרויים בצער:

אשתו רוזה ויתר המשפחה

ביום שני, ה' חשון תשל"ה — 21.10.74

נקיים אזכרה לבנינו—חברינו

גדי קוסמן ז"ל

יורם שרגא זינגר ז"ל

אשר נפלו במלחמת יום הכיפורים.

נתייחד עם זכרם בחדר האוכל בשעה 9.00 בערב.

בית גברעם

למינה כץ ומשפחתה

אנו משתתפים בצער עמוק על מות ראש המשפחה היקר

חיים כץ ז"ל

דיירי בית קק"ל 10, יד-אליהו

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

חיה אגוזי (בלכר) ז"ל

ההלויה תתקיים, ביום א', ד' חשון תשל"ה, 20.10.74, בבית העלמין החדש בחולון.

על שעת ההלויה נא לפנות טל. 227056 ירושלים או טל. 57671 ת"א.

התחבורה תצא מביתה, רח' שלמה המלך 64, ת"א ומרח' המלך ג'ורג' 30, ירושלים.

המשפחה

לחברתנו

שושנה פניגר ומשפחתה

אתך בצערך על מות

אמך ז"ל

בית גבעת חיים אחוד

עירית חדרה

מודיעה בצער על פטירתו של

יצחק בן-אבא וידרקר ז"ל

ראש עירית חדרה לשעבר

בשנת ה-65 לחייו

איש צבור רב פעלים שכיהן 11 שנים כראש עירית חדרה והקדיש מרצו ומיטב חייו למען הצבור.

ההלויה תצא מבית המנוח חדרה רח' ירושלים 46, ביום שישי, ב' חשון תשל"ה (18.10.74) בשעה 12.00 בצהריים.

תנחומינו למשפחה

הצבור מתבקש לחלוק למנוח כבוד אחרון.

דב ברזלי, ראש העיריה וכל חברי המועצה

לאהרון מנדל

משתתף בצערך הכבד במות

אמך ז"ל

סולל בונה - חטיבת המפעלים

י. לניר מנכ"ל החטיבה

לאהרון מנדל

משתתפים בצערך במות

אמך ז"ל

סולל בונה - חטיבת המפעלים

ההנהלה וחבריך לעבודה

דבר ספורט

כפ"ס ובאר־שבע מחר נגד אלופות אשתקד

מאת ברוך דגן

המחזור השלישי מזמן בחובו כמה סימני שאלה, שהתרוצן עשוי להבהיר — במידה רבה — את המגמות הצפויות בליגה הלאומית.

בראש ובראשונה — מה כוחן האמיתי של המוליכות הזמניות בראש הטבלה, הפועל באר־שבע והפועל כפ"ס? אין ספק שההגרלה העיוורת לא יכולה היתה לקבוע מבחן טוב יותר לשתי הקבוצות האלה, מאשר המפגשים עם האלופה, מכבי נתניה, והסגנית לפניה, מכבי ת"א. וכך נולד, כנראה, כי הום המחזור להיווכח עם התפלתה של באר־שבע וכפ"ס היתה זמנית בלבד ובמקביל גם לעמוד על כוחותיהן ב"קלפיהן" של נתניה ומכבי ת"א.

ובמוקד אחר — שני בטוחני "דברי". בית"ר ירושלים תשוב לבירה ותנסה לשחזר את נצחונה על הפועל פ"ת (2:0) גם בקטמון מול יריבתה העירונית, הפועל. שתי קבוצות הפרברים התל־אביביות, שמשון ובני־יהודה, יאבקו על ההגמוניה היוקרה ב"דרבי" של השכונות.

הפועל ירושלים — בית"ר ירושלים

שלושת ההפסדים של הפועל, בליגה ובגביע, בשנה שעברה ליריבתה העירונית המושבעת, יורדו בגו אותה — ללא ספק — למפחק לחימה. אבל גם הבית"רים לא יניחו את "משקב". כאחור ר' ההיה זו להם ההזדמנות היחידה בסיבוב הראשון לבחק בבירה, בידאי שהם ירצו לעשות רושם טוב. בית"ר החדירה מוראל גבוה. הנסה להתמיד בהירות על דרך הנצחונות. אולם ל"דרבי" כידוע חוקים משלו...

התחזית: תיקו.

הפועל כפ"ס — מכבי ת"א

גם עם מכבי מצויה בנסיגה מסוויבה, היא עדיין "פירהט". כך שבפני כפ"ס יעמוד כתר אתגר כפול: לנצח את מכבי ת"א ולצבור שתי נקודות נוספות כדי להמשיך להחזיק בראש הטבלה. "על הנייר" נוטים הסיכויים לטובת המארחים, בעיקר בשל המשחקים המרשימים שלהם בפתיחת העונה. אבל אסור לשכוח שלמכבי פיסנצ'אל גבוה הדוקא כזל משימה קשה. היא צפויה להתעלות.

התחזית: נצחון לכפ"ס.

מכבי פ"ת — הפועל ת"א

עם מאזן של אפס נקודות, בצויה, כמובן, פ"ת במוראל שפוף, אלא שהכוכבים באמצים שבנקודה מסויימת הם חייבים לעלות מהדים על מסלול הנצחונות. אף "כיבה" שהמצב לא יקרה כבר מחר. שכן גם הפועל ת"א אינה בצורה בגבישר גבוה.

התחזית: תיקו.

בית"ר ת"א — הפועל חיפה

שני משחקים — אפס נקודות. מתיחה כל כך גרועה לא ידעה בית"ר כזה שנים רבות. כחר תניסה בית"ר לשנס מתנים ולהיחלץ מן המשבר אפילו על חשבונה של חיפה. שאף היא טרם ניצחה את צלא יכולתה. חיפה יודעת להצליח ב"בולמפילד". אולם קשה לנבא לה הצלחה מול העקשנות של הבית"רים.

התחזית: נצחון לבית"ר.

שמשון ת"א — בני יהודה

ידו של מי תהיה על העליונה — "הכרם" או שכונת התקוה? שמשון, המתאקלמת מחדש לאחירה לאומית, מדבצת — לפתות תיאורטית — לנצחון בעיקר של הצלחתה בפתיחת המפתיחה. אבל גם ל"האבים" קבוצה טובה ואמביצונית, בעיקר בשהדבר בבארבק על הגמוניה ויוקרה.

התחזית: תיקו.

הכח ר"ג — הפועל חדרה

הכח צברה עד כה שתי נקודות, אולם הוא טרם שיכנע ביכולתו. חדרה הילצה נקודה בודדת בשבת האחרונה, אולם הרשימה במשחק פתוח ונמרץ. כי תנצח? בבחינת הגיבוש הקבוצתי היכולת הזרה נתונה כיתרון יחסי. אולם אין לי ההבדלים בין הקבוצות שהנה בשווה בלית ברירה, לסגור את קורותיה ולשחק "הזק" כדי להלץ נקודה. והיא ירגה לעשות זאת.

התחזית: תיקו.

הפועל באר־שבע — מכבי נתניה

באר־שבע הזורה לבגרעה לא רק עם "החולצה הצהובה", אלא גם עם אחראי גדול. אולם עבדת בבנית פתר בעיה קשה: איזו נוסחה לאמץ כדי להכניע את האלופה? כבן נתניה המתאוששת יכולה להציב מערך מצויין גם בהיעדרם של כמה שחקני כפתה והיא עשויה להוציא את הרוח ממפרשי המקומיים. באר־שבע מוכנה "לקרב" הגדול. אולם היא תהיה שבעת־רצון גם אם תשיג נקודה אחת.

התחזית: תיקו.

מכבי יפו — הפועל פ"ת

גם לאחר הפסדה לבית"ר ירושלים נשארה פ"ת בוצמדה להיאבק השנה על הבכורות, אלא שקודם לכן עליה להוכיח שכלילוגה היה תורף ולא הספיק עליה לסוות ארוך. יפו — עדיין ללא הפסד — תשאף לנצל את ירידת המוראל של פ"ת, אבל אסור לה להתבסס על כך יותר על המידה. שכן פ"ת עדיפה היטב לאבקי הליגה ויש לה "היאבק" בכל הקשור בנקודות.

התחזית: תיקו.

ברונות א'

מחוז הצפון: מכבי חיפה — הפועל רמת גן; הפועל קרית־אתא — מכבי הרצליה; מכבי חדרה — הפועל טבריה; הפועל נוה־ליאל — בני־נצרת; בית"ר נתניה — הפועל קרית שמונה; הפועל נתניה — הפועל טירת הכרמל; הפועל עכו — הפועל נהריה; הפועל הרצליה — הפועל צפת.

מחוז הדרום: הפועל רמלה — הפועל באר־יעקב; בית"ר יפו — הפועל בת־ים; הפועל יהוד — הפועל בית שמש; הפועל לוד — הפועל מרמורק; מכבי שעריים — הפועל ראשון לציון; גם ציונה — הפועל אשדוד; הפועל אולגן — הפועל דימונה; מכבי לבהר־עמידר — בית"ר רמלה.

יתר האירועים

גלגליו: היום ומחר ב"בית באר־בורי" בת"א — אליפות ישראל לבוער, שתשמש כבחן לקראת אליפות אירופה.

טניס: מחר בבוקר במכבי ת"א — [illegible] בין מכבי ת"א [illegible] הכרמל.

האבקות: מחר בבוקר ברובו בקרית שלום — פתיחת הליגה הארצית לבוגרים ולנוער בסגנון הפשי.

לליגה: מחר במשנה בר"ג — אליפות ישראל ברובה חפשי, 60 כחור שכיבה לבוגרים (קבוצה ובחודים).

כדורעף: היום ומחר בליגה הלאומית: הפועל עין המפרץ — הפועל המור; הפועל המעפיל — הפועל אילון; הפועל רמת־אביב — הפועל חיטה; הפועל הצוקן — אליצור ת"א; הפועל בית־זרע — הפועל עין־שמר; הפועל שריד — הפועל קרית אתא.

שיט: מחר בחוף ת"א — שיט "אתיר אילת" בדגמים 420 ו־470.

העולם בליגה הלאומית בכדורסל

הפועל ת"א — הפועל בגליל; מכבי חיפה — בית"ר ירושלים; הפועל קרית חיים — מכבי ת"א; הפועל גבעת־ברנר/גנן — הפועל רמת־גן; מכבי רמת גן — הפועל גבת/יגור; הפועל ירושלים — הפועל עפולה.

ירידה ב־15–25 אחוז במחזור ברוב ענפי המשק

מאת סופר "דבר"

במרבית הענפים במשק חלה ירידה של 15–25 אחוז במחזור — זאת עולה מסקר שערכה באחרונה לשכת המסחר בין הבריות.

מימצאי הסקר שנערך בין 200 חברים בלשכה, מבוססים על כך כ־804 מן הנשאלים בכל הענפים הנסקרים, בכל החדשים האחרונים את ההזמנות מספקי סיבכן בחו"ל. לדעת מרבית הנשאלים תימשך הירידה במחזור, גם בחדשים אוקטובר — דצמבר.

הפירוט הענפי מראה על התמונה הבאה:

ענף הלבן: בשל היווצרות מלאי גדול על צבים בחסנים ובבלים — קיים לחץ להורדת מחירים. חלה גם ירידה של 40–50 אחוז בהזמנות מחו"ל.

כלי עבודה ובתעורות ברזל: יבואנים אוגרים מלאי מתוך ציפיה להעלאת מחירים בחו"ל. עם זאת צפויה ירידה של 10–15 אחוז במכירות.

חמרי בניה ואינסטלציה: בכל צמצום הבניה — צפויה ירידה של 30 אחוז במכירות.

חלקי חילוף לרכב: הביקוש לחלקים ירד ב־10–20 אחוז וקיימת ציפיה לצמצום הזמנות בשיעור של 30 אחוז. עם זאת, קיים סיכוי שבתוך ציפיה להעלאת מחירים, יעדיפו יבואנים שלא להקפיץ את ההזמנות בחו"ל ולאגור מלאי.

כלי רכב: בחודשי אפריל — יוני — היה גידול במכירות מתוך ציפיה לעליית מחירים. לעומת זאת ירדו המכירות בחודשי יולי — אוגוסט הנחשבים לטובים בהוונת מכירות. התחזית — ירידה של כ־30% במכירות.

תרופות וציוד רפואי: לא היתה ירידה בייבוא. יצרנים מקומיים התלוננו על ירידה במכירות. אך מקורות שבעלידי ייבוא ניתן יהיה להגדיל המחזור.

ניור וקרטון: צפויה ירידה במכירות בשיעור של כ־30% בשל הקטנת הביקוש לנייר לצרכי פרסומת.

מזון: במכירות מזון בסיסי לא חל שינוי. במזון מותרות — ירידה בייבוא.

מכשירי חשמל ביתיים: גיאות בחודשי אפריל יוני ירידה של 50 אחוז ביולי — אוגוסט.

עצרת חגיגית ונטיעת יער לציון חצי יובל ל"סולל־בונה"

מאת סופר "דבר" בגוש "דן"

יובל "סולל־בונה" צויין אתמול בעצרת חגיגית בי מצפה מודיעים. "לאחדות עמרך בצד הדרך מקברות הר מכבים ישעלים כקסהני צחה הנטיעת יער "סולל־בונה". כמקם, בו נכחו רבים מוותיקי "סולל־בונה" וצעיריו, אמר ראש הממשלה יצחק רבין, כי הרוח ההתהוצית של "סולל־בונה" רעצה להתאים את המשימות לכל דור ודור. רק על בסיס הר עבר וההווה יובל "סולל־בונה" לצרוך להישגים הלתהוסים בתת־נודעים גם בעתיד.

צבי רכטר, מנכ"ל הקונצרן, אמר שהון היסוד של "סולל בונה" מורכב מאידיאה, הבונת כפיים ומסירות בלתי רגילה. גם כי צת, אמר, הנכס הגדול והחשוב ביותר הם העובדים. שרק בזכותם יכלה החברה להגיע להישגיה.

מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל אמר, כי "סולל בונה" וההתיישבות עשו להבראה הפירמידה ההפוכה של העם היהודי. "סולל בונה" סייע בבניית העם העובד וגאותו. י. ליבאי, המזכיר של יציבי וקבוצי "סולל בונה", הביא את דבר הפועלים המשתדדים לחברה ביובלה.

יער היובל

לאחר העצרת יצאו כמאות המשתתפים אל מקומו של יער "סולל־בונה", ליד הדרך כקברות המכבים לשעלבים. לפני שתילה הנצים נערך טקס התהייחדות להנצחת לזכר הנופלים במערכות ישראל, יוצאי סולל־בונה ובניהם. בו אברה גוולה כאיר כי מי שיכתוב את תולדות התנהלות היהודים בארץ־ישראל בלי לכלול בהן את סולל־בונה לא יכתוב היסטוריה אמיתית. היא דיברה על שנות הדלות הראשונות, בהן עבדה כגזברית בסולל־בונה וציינה שלמרות הדלות היתה באותן שנים שמחת יצירה.

ביער סולל־בונה יהיו מיליון עצים ב־7 חלקות, הלקה לכל אחת מחטיבות הקונצרן.

מבצע מניעת תקלות חורף של "מגור"

חברת "מגור" תפתח ב־20 באוקטובר במבצע למניעת תקלות ברכב בעונת החורף. ותערוך בדיקה במערכת החשמל וההצתה ללא תשלום אצל כל מנוי במשך חודש ימים, עד 22 בנובמבר.

פרטים על המבצע מסרו אתמול עודד רונן, מנכ"ל "מגור", חיים בקר, מנהל השיווק, חיים כרמי, המנהל המקצועי של חברת "מגור".

את המבצע כינו "מבצע פיני הורף ל"א בפיות". רונן הסביר שהמבצע בא להנציח את זכרו של פיני, סרן פנחס מרגין, מייסד החברה "מגור" ומנהלה שנפל במלחמת יום הכיפורים.

במלחמה זו נהרג גם אחיו של פיני ברגין ז"ל. החברה באה בדברים עם המשפחה וזו נתנה את הסכמתה לדרך זו של הנצחת זכרו של הבן, שהקדיש חלק כה רב של חייו לפיתוח החברה.

הטכנאי המיוחד שבו צוותי הבדיקה מאפשר בדיקת המצברים, הפלטינות, המצברי ואבזרים אחרים במגרש. הבדיקה נמשכת ככעבר דקות. (ש)

מסיבה לחילופי דובר משטרת תל־אביב

במסיבה לרגל יציאתו לחופשה ארוכה של הדובר משטרת ת"א, פקד ניצב עמוס אריכא, וקבלת פנים לדובר החדש הפקד צבי שאף — נערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב. כתבי צדי השזה וכתבי המשטרה הודו לדובר היוצא על שיתוף הפעולה וקידמו בברכה את הדובר הנכנס.

יו"ר תא כתבי ערי השדה, אברהם ארנון, איחל לאריכא הצלחה בתפקידיו החדשים ולדובר הנכנס — שיתוף פעולה הדוק עם ציבור העתונאים המזכיר הכללי של אגודת העתונאים מאיר ברגור, הגיש לאורחים ס'. ספר הכנה על העתונאים.

הקצין אריכא הדגיש בדבריו. כי ציבור העתונאים המסקר את נושא המשטרה הגונה הנבדו בצמצום הפליצה באיזור. הודות לסיקור ההולם על האירועים.

רב פקד שרף הודה לעבריי־הגבסית שיתוף פעולה. (ע)

גו ידדים כהבסר כבול שבגליל המבריבי נזקקו לטיפול רפואי לאחר שהותקפו על ידי נחיל דבורים.

ותיקי ה"הגנה" בת"א התגייסו למשמר האזרחי

מאת סופר "דבר"

כאות מתיקי "ההגנה" בתל־אביב ובסביבותיה התגייסו לשורות המשמר האזרחי. בתל־אביב בלבד הגיע מספר המתנדבים ל־250.

באסיפת חברי הארגון שנערכה בבית "אסטרה" ב.ת"ד אליהו קרא יו"ר ההנהלה של הארגון ט. ברקאי, וכן ישראל עמיר ו. מרבי לית, אל חוברי הסבכה להגדיל את מספר המתנדבים, בייחוד בשכונותיה של העיר. בפגישה השתתפו גם מנהל מפקד מרחב יפו ומפקד משמר הגביל ביפו. אשר הסבירו את חשיבות ההתנדבות להפקיד עבודה אורחיה בימים אלה.

במקום נרשמו כ־15 מתנדבים בהבטחה להמשיך בפעולת ההסבירה בקרב אורחי השכונות.

מועצת פועלי ירושלים
המחלקה להדבות ולחינוך
מבחר פעולות השבוע

● כנס ועדי בכונות ביום ד' 23.10.74 בשעה 5 אחה"צ באולם האספות בבית ההסתדרות. בתכנית: [illegible] הפנים המסגרת [illegible] הפותח: דוד אילון — [illegible] ירושלים. [illegible] באולם ההסתדרות [illegible] השבת ב־11 לפנה"צ. [illegible] בן מכה — בוהן. [illegible] ארה"ב הערבים [illegible] הכבשלתי (הדפוס הישן) [illegible] העתונאי אריה ציפקי. ביום ב' 21.10.74 ב־1 בצהרים [illegible]: העליה להיהקה הכלכלי של מדינת ישראל (בשיתוף עם המועצה הציונית) ביום ג' 22.10.74 בשעה 10 לפני [illegible] הוג לציור עם הציירת [illegible] ביום ג' ב־6 בערב. [illegible] עם בינה מרדכי. ביום ד' 23.10.74 בשעה 9.30 לפנה"צ. [illegible] בכוונת הפנסיונרים [illegible] ברחוב הכלך [illegible].

תל־אביב

באחד־עם

● השבת, פרשת נח, ב־10 י. [illegible] — תנ"ך; ב־11 הרב [illegible] תלמוד: ב־4.00 [illegible] "צנג שבת" הרצה מילכה [illegible] על הנושא: "המחזה [illegible] בספרות העולם", הפותח: [illegible] "אחה"צ" בכה גולדשטיין. [illegible] — ד"ר ש. ז. כהנא. [illegible] במועדון "בהוא".

● בליל שבת, בשעה 8.45, תיערך בכיבת זכרון הזאב גרבן ז"ל. יבתתש: הנה רובינא. פגיה לוכבן, אגודה עבור רפאל קלצקין.

"עץ התבונה בספרא"

● הופיע הספר הכליתי "באת גדליה ורדי". בני ספרו הקדיפים "עיקר של מקרא" ו"התנ"ך פתרת היים", וכי להתרבה ביהודת בצד מבקרים ומורים.

אזכרה לדן פינס ז"ל

● ביום השנה לפטירתו של דן פינס ז"ל, היערך עליה לקברו בבית העלמין בנחלת יצחק, ביום ראשון, 20 באוקטובר, בשעה 4 אחר־הצהריים. נפגשים ליד שער בית העלמין.

חיפה

עיריית חיפה "משען" מועדון הפנסיונרים קרית־חיים

● במוצ"ש ב־6.30 אנו מקיימים מסיבה בהשתתפות הזמרת כיכל של הקרית הנה רונן. החברים מתבקשים להכין כרטיסים.

כל הארץ

ניסוי צופרים בעכו ובאשדוד

● ניסוי צופרים יערך על ידי מפקדת הג"א היום בשעה 11 בבוקר, באזור עכו ואשדוד. במקרה אזעקת "אמת יוכתבו צפירות עולות ויורדות.

העונה השלישית של הלהקות "גינות"

● החברה המוסיקלית הספרדית "גינות" פותחת בסידרת הופעותיה השלישית ביום ב', 21.10.74 בשעה 7.30 בערב, בבית ציוני אמריקה, רחוב אבן־גבירול בת"א. מופיע הכנר הצעיר הידוע במוסקווה, מוסיה צמיט; ליד הפסנתר — פילינה לובצקי. בתכנית: מוצרט, שוסן, שוסטקוביץ ופגניני.

הנצחת רופאים שנפלו במלחמת יוה"כ

● ביום השנה לנפילת ד"ר יוסף סהר וד"ר ראובן סקולובסקי, הי"ד, רופאי ביה"ח "בילינסון", במלחמת יום הכיפורים, נערכו ברפואת שתקאי סקסיראזכרה להנצחה לזכרם. במעמד בני המשפחה, קהל רב, מנהל המרכז הרפואי בילינסון, רופאי ועובדי בית החולים ובנוכחות קצין רפואה ראשי ורופאי צה"ל, הוסר הלוט לזכרם כאשר המחלקה לילדים נקראה ע"ש ד"ר יוסף סהר. והמרפאה הכירורגית א' נקראה ע"ש ד"ר ראובן סוקולובסקי.

מניות ושערים

ביקוש רב לנת"ד

אווירה של "ערב פיתוח" שררה אתמול בשוקי הבורסה. בד בבד לביקוש הרב לנת"ד צלו גם לשערי המניות בצורה משמעותית. כששערי הצמודים למדד נשארו הפעם מאחרי בבת ההתרחשויות של שוקי הבורסה.

התעוררות ברורה של המשקיעים הפועלים ליד הבנקים הורגשה, כאמור, אתמול בשוק המניות. לשורה ארוכה של מניות נבכרו ביקושים. חל גידול בכמויות והתעורר גם שלב הפיסקות השני. בו נסחף הגידון החיובי שהחל בשעות הבוקר. המסחר במניות הסחיים איפוא באווירה בטוחה ומה ושם הורגשה אופטימיות גלויה אף כי נוכח הבעיות הפיננסיות האחרונות קשה למצוא לכך סיבה כלכלית מעמיקה יותר. בעת המסחר בלמו בפיתוח בניות "סבע". במניה רשומה על שם נערך מסחר ער ובלתי רגיל בשלב השני בעיקר. בבנטי הפלבים נסחרו מניות "סבע" ב־10.6 אלף ל"י צ"נ; שהוא סכום העובר את 100 אלף ל"י תמורה כספית. נרשמו גם עליות יפות בשערי אחדות מן המניות הפיננסיות. בראשון מניות בל"ל סטוק: שערן עלה במרוצת השבוע ב־10 נק'. מניות "אריה" נמנות על שורה מצומצמת אשר כל גל ביקוש בשוק הופכן למבוקשות ביותר: אתמול עלה שערן ב־8 נק', ל־280 נק'. המחזור במניות הסתכם אתמול ב־1.4 מליון ל"י, (ומכתבים — 740 אלף ל"י).

שוק הצמודים למדד "התנבר" לצומת שאר השווקים. לרוב התרכזו היצעים הירידות שברשמו יצרו תשואה חדשה למחרזים המיצגים של 4.5—4 שנים — קרוב ל־5% נטו. קרובית הפליון שמרו על יציבות. כשר חלקן אף שיפרו את ערכיהן ב־2—3 נק'.

הנסחר בנת"ד ריכז גם אתמול את כידב ההתעניינות. הופיע ביקוש של מעל ל־700 אלף דולר אשר גרם לעלית 7 אג' במחיר. רוב המבקשים נת"ד בפתיחה נסוגו במהלך עלית המחיר המחזור הצטמם לכדי 250 אלף דולר. המחיר הגיע, איפא, ל־4.86 ל"י, כלומר 4 נק' מעל למחיר השיא של אוקטובר.

המחזור בשוק אגרות החוב הסתכם אתמול ב־9 מליון ל"י.

שם הנייר	השער	שינוי
כמה	52	
דלק וגפט		
נפטא	85.5	−0.5
לפידות צ"ס	160	
לפידות מ'	215	
אגרות חוב המרה		
אי.די.בי. ש.ה	85	+0.5
המזרחי ש.ה	101	+1.0
פועלים ש.ה	97	
בל"ל ש.ה	94	
בל"ל ש.ה	90	
אפותיקאי	93.5	
פת. משכנתאות	100	−1.0
פת. משכנתאות	83	−1.0
טבין	101	
כפתיר	107	−3.0
אוצר להתעשיה	82	
דלק	80	
הכשרת הישוב	75.5	
ישפרו	103.5	
אתא	71.5	
עלית	69.5	+1.0
הפועלים השקעות	101	
דיסקונט השקעות	85	
דיסקונט השקעות	77.5	+1.0
מזרחי השקעות	89.5	+1.0
בל"ל השקעות	78.5	
כלל תעשיות	100	
ענת	79	
איגרות חוב		
אגות צמודות למדד		
מילווה קליטה 61		
מדד 83.12	366	—
מדד 89.00	248	—
מילווה קליטה 62		
מדד 89.00	240	−0.5
מדד 95.95	224	—
מילווה קליטה 64		
מדד 83.12	370	+2.0
מדד 89.00	377	+2.0
מילווה קליטה 65		
מדד 89.00	338.5	−0.5
מדד 95.96	304.5	+0.5
מילווה קליטה 66		
מדד 95.69	284	−1.0
מדד 94.34	284.5	−0.5
מילווה קליטה 67		
מדד 96.12	272.5	−2.0
מדד 97.17	266.5	—
מילווה בטחון 68		
א'	150.8	+1.0
ה'	114.5	+0.5
ט'	112.5	
כ"א	135.2	+1.4
כ"ב	129.4	−0.1
כ"ג	114	
כ"ד	112	−0.9
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	149.2	+0.5
י"ב	146.5	−0.5
י"ג	135	+1.0
י"ד	111	−1.0
מילווה בטחון 69		
א'	112.1	−1.4
ח'	104.5	−1.5
ט'	103.9	−2.3
כ"א	271.9	−0.4
ב"א	105	−1.0
כ"ב	102.5	
כ"ג	267.7	+2.2
כ"ד	267	
כ"ה	268	+3.0
מילווה בטחון בנקאי 69		
י"א	110	+0.8
י"ב	107.5	
י"ג	102.5	+1.0
י"ד	102.7	+1.0
ט"ו	99.8	
ט"ז	277.8	−0.2
י"ז	270.2	−1.8
י"ח	268	
י"ט	264	−1.0
מילווה פיתוח (בזירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	281	−3.5
קנ"ד	263	+3.0
פדיון 1976		
קנ"ה	235.5	+4.5
קנ"ח	226.5	+3.5
קס"ז	224	+2.5
קס"ד	217.5	—
קס"ט	211.5	+1.5
קס"ח	200	—
קס"ט	210	+2.0
פדיון 1977		
ק"ב	200.2	+0.5
קצ"ו	193.5	—
ד"ס	191	+1.0
רס"ז	185	−1.5
רכ"ב	182.5	−0.5
רל"ד	185	−1.0
רכ"ח	182.5	−1.0
רנ"ה	170	+0.3
פדיון 1978		
ד"ס	169	+1.0
רס"ז	162	
רס"ט	159.3	−0.7
רצ"ג	155	−0.5
רנ"א	141	−1.5
רצ"ח	136.5	−1.5
מילווה פדיון 1979		
ש'	133.8	−1.5
ש"ז	128.7	−1.3
ש"ט	128.3	−1.0
שי"א	126.8	−2.2

מניות — בנקים מסחריים

שם הנייר	השער	שינוי
א' ה' מ'	183.5	
אי. די. בי. ר'	179	+1.0
איגוד	270	−0.5
דיסקונט	715	+0.5
מזרחי מ'	152	−1.5
פועלים מ'	257	+2.0
לאומי	219	+3.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	226	+2.0
כרמל מ'	144.5	+4.0
משכנתאות ובנין	261	
פיתוח ומשכנתאות	240	−4.5
שיכון בבי'	152	+3.0
טפחות	205	+1.3
מוסדות מימון		
בלסון מקומי	92	+2.0
אוצר להתעשיה	187.5	
הלוואות מב'	75.5	−0.5
פיתוח תעשיה מב'	63	+0.5
ביטוח		
אריה	280	−0.8
הסנה	227	−2.5
סהר	256	+10.0
צור	188	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	705	−0.5
דלק צ"ס	128	+2.0
דלק מ'	138	−1.0
קירור 1	226	
קירור 10 מ'	147	−1.0
תשמל	93.5	
ספנות והספקה	144.5	+3.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	148.5	
אפריקה 1	265	
אפריקה 10	216.5	
הכשר הישוב צ"ס	123	
הכשר הישוב מ'	135	+2.0
כולל בונה בב'	96	+3.0
נכסים	193	
ישפרו	133	−0.5
ישרס	139.5	+0.5
מהדרין	161.5	+1.0
מטעי הדר	85	
משקיפים	172.5	
נאות אביב	79	
פרי אור	142	
רסקו מב'	80	+1.5
רסקו ר'	57.5	+1.0
תעשיה		
אליאנס	480	−3.0
אלקו 1	108	+1.0
אלקו 2.5	100	+4.0
אלקטרה 1	185.5	+3.0
אלקטרה 5	178	+9.0
ארגמן מב'	316	+10.0
אתא ב'	105	−0.5
אתא ג'	105.5	+2.0
דובק	344	−10.0
כבלים	165	+1.0
טבע צ"ס	1060	+110.0
כימיקלים	94	
לודז' אפשטיין	59	−0.5
מולר טכסטיל	159	
פביציה מ' 1	70.5	
פביציה 10	78.5	
מפעלי נייר	242	+4.0
עסיס	197.5	+4.5
נחושתן בב'	460	−25.0
עלית	245	+5.0
פוליגון	158	+1.5
צרד	63.5	+0.5
שמן מב'	109.5	+1.0
תעל	132.5	+2.0
חברות השקעה		
אלגר מ'	76	+0.5
אלרן מ'	134	+4.0
חב' כרכזית	167.5	+2.5
פועלים מ'	232	
"פז"	83	
תלפסון 1 צ"ס	80	+1.5
תלפסון 10 מ'	82	+1.5
יהדן	89	
אמפא	103.5	−0.5
דיסקונט מ'	154	+2.0
המזרחי	113.5	+3.0
לאומי	157.5	+4.0
פרידן	105.5	
הסותה	86	
יצוא	62	+2.0
כור מב'	140	
כלל השקעות	203	+2.0
כלל תעשיות	144	+4.0
ענת	116	

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לאישור הועדה הובאה בקשה להגדלת בנורים ב־14.7 מ"ר מעל לשטח המותר בבניה באיזור, בבית על חלקה 118 בגוש 8217 (ארלוזורוב 34).

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש תוך שבוע אחד מיום פרסום הודעה זו.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי נתניה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת בס' ת.10/379". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8315 חלקה 59 (חלק) בעין התכלת, רחוב שקד.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד שטח ציבורי פתוח לשטח לבנין ציבורי עבור גן ילדים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התכנית הנ"ל פורסמה בילקוט הפרסומים בס' 1994, תשל"ד, עמ' 1078 ובעתון בוקר "דבר" מיום 18.2.74 ובעתון ערב "ידיעות אחרונות" ביום 18.2.74 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "הארץ" ביום 18.2.74 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

(חתום) א. הייז
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

תאריך: כ"ד תשרי תשל"ה — 10.10.74

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

הופיע!

החברה הטובים חוזרים

מאת: מרדכי נאור

באמצעות סיפורם המרתק של נערים חיים במושבה קטנה לפני הקמת המדינה, מתוודע הקורא למאבק היישוב העברי בשלטים הבריטיים, חיפושי הנשק בקיבוצים, הסלות העוצר על הערים הגדולות ומעצר מנהיגי היישוב.

ספר בסדרת מני"ע — מחיר הספר — 15, ל"י

להשיג בחנויות ספרים שקם ובבית ההוצאה לאור, רח' ב' מס' 29, הקריה, תל־אביב.
מפיץ חנויות ספרים לעם, רח' יבנה 7, תל־אביב.

משרד הבטחון - ההוצאה לאור

החברה לשקום ופתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

מכריזה בזאת על

מבצע מכירת דירות קטנות הכולל:

5 דירות בנות חדר אחד
7 דירות בנות שני חדרים
2 דירות בנות שלושה חדרים

למועמדים המאושרים לאכלוס

דהיינו, אנשים שנרשמו לדיור בחברה וקיבלו מכתב בדבר אישור מועמדותם.

סיורים בדירות יתקיימו כדלקמן:
בתאריך 21.10 בשעה 08.30 לדירות חדר
ובשעה 11.00 לשאר הדירות
בתאריך 23.10 בשעה 08.30 לדירות חדר
ובשעה 11.00 לשאר הדירות
בתאריך 28.10 בשעה 12.00 לדירות חדר
ובשעה 14.30 לשאר הדירות
בתאריך 30.10 בשעה 08.30 לדירות חדר
ובשעה 11.00 לשאר הדירות

הסיורים יצאו מכבר בתי נחסה ברובע היהודי.

המעונינים מתבקשים לדייק מאחר ולא יהיו סיורים נוספים.

מידע הקשור למבצע ניתן יהיה לקבל במועדי הסיורים בלבד והמעונינים מתבקשים לא להתקשר לצורך כך עם משרדי החברה.

רפי - הרשימה הממלכתית

קוראת לרכזי הסניפים ולחברים אשר טרם קבלו את טפסי ההחתמה על עצומת הליכוד

לשלטון ישראל ביהודה ושומרון

לפנות בהקדם למזכירות הרשימה הממלכתית דרך בלפור 18 ת"א טל. 611889, 622057

רפי — הרשימה הממלכתית המרכז

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיקים

מפקד עובדים שכירים וחברותם בקופות חולים עפ"י חוק מס מקביל

מעבידים שעדיין לא הגישו את דו"חות המפקד מתבקשים להגישם בהקדם, לא יאוחר מ־30 באוקטובר 1974.

טפסי המפקד

בחודש יוני נשלחו למעסיקים הנחיות לביצוע המפקד: איגרת למעסיק יחד עם הטפסים לצריכת המפקד. טפסים נוספים ניתן להשיג בכל אחד מסניפי המוסד לביטוח לאומי.

חובת המעסיקים להגשת דין וחשבון לצורך המפקד

עפ"י תקנה 3 לתקנות מס מקביל, חלה חובה על המעסיקים להגיש למוסד לביטוח לאומי עפ"י דרישתו דין וחשבון על חברות עובדיהם בקופות חולים, והעובדים שאינם חברים בקופות החולים, כולל נתונים על שכרם.

בהתאם לסעיף 13(ב) לחוק מס מקביל: "מי שלא עשה את המוטל עליו על פי חוק זה או תקנות לפיו, הוא בחובת תשלום מס מקביל, דינו — קנס 100 ל"י, בצד כל אדם שלגביו נעברה העבירה".

המועצה המקומית גבעת שמואל

מכרז מס' 2/74

להקמת שני מקלטים ציבוריים בשכונת גיורא בגבעת שמואל.

המועצה המקומית גבעת שמואל מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל.

תכניות ופרטים נוספים אפשר לקבל במשרדי המועצה, רח' ויצמן 33 בגבעת שמואל, החל מיום 21.10.74 בשעות העבודה הרגילות — תמורת תשלום בסך של —.100 ל"י אשר לא יוחזר.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות בנקאית או שיק בנקאי בשיעור של 10% מהיקף הצעתם, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעה.

את ההצעות יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז עד ליום ט"ו חשון תשל"ה — 1.11.74, שעה 12.00 — במשרדי המועצה. וכל שינוי בהצעה עלול לגרום לביטולה.

בעת הדיון בהצעות תתחשב המועצה ביכולתו הכספית של המציע לבצע את העבודה כפי שהוכר גבתן כעבודותיו הקודמות, וכן בוותקו ובנסיונו בעבודה מסוג זה.

רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק "קבלנים רשומים" לעבודות מסוג זה בהתאם ל"חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאית תשכ"ט — 1969" ותקנותיו.

על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אברהם בוני
ראש המועצה

הודעת פוקד

* **החלה ההתייצבות לרישום ולבדיקות חוזרות של המפוטרים משרות בטחון.**
* **חובת ההתייצבות חלה על גברים בגילים 18 עד 54 אשר אינם נמנים עם הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צה"ל.**
* **הודעה זו נועדה להקל על המתייצבים ולמנוע מהם טרחה ואיבוד זמן.**

א. על המתייצב להקפיד על התאריך ועל השעה הנקובים בצו ההתייצבות שקיבל.

ב. **על המתייצב להצטייד בתעודות ובמסמכים הבאים:**
1. תעודת זהות.
2. תעודות צבאיות המעידים על מעמדו לגבי חוק שירות הבטחון.
3. במידת הצורך — מסמכים המעידים על מצב בריאותו.

ג. **על המתייצב להביא עמו שתי תמונות פספורט.**

* הקפדה על האמור לעיל תקל על הטיפול במתייצבים בלשכת הגיוס הארצית שבמחנה תל השומר, ותאפשר להם לקצר את תהליך ההתייצבות ולמנוע אבדן מיותר של זמנם.

י. רוזן, אל"מ
ראש מרכז גיוס.
פוקד

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

הלוח החדש דבר • דחף

יום ו', ב' בחשון תשל"ה, 18.10.74

עליה של 2% במדד המחירים לצרכן בחודש ספטמבר

מדד המחירים לצרכן, שפורסם בימים אלה, הצביע על עליה של 2% בחודש ספטמבר. עליה זו במדד משקפת בעיקרה עליה עונתית של מדד מחירי הירקות והפירות, עליה במחירי מוצרי הלבשה והנעלה, עליה במחירי מזון, ועליה במחיר סעיפי החינוך.

הסיבות לגידול המחירים הסיטונאיים בתפוקת התעשיה המקורית בעונה זו הן: במחירי הכריה והחציבה — עלו ב־4.5% (עליה זו מבטאת בעיקר התייקרות במחירי האבן, החצץ, החול והסיד). המחירים הסיטונאיים של מזון בספטמבר עלו ב־1.9 אחוזים (במיוחד התייקרו שימורי פירות וירקות, מרגרינה ומוצרי שבן, שוקולד וממתקים, משקאות קלים ואבקות מרק).

המחירים הסיטונאיים של מוצרי הלבשה עלו ב־2.6 אחוזים בספטמבר (בעיקר מוצרי הלבשה עליונה ותחתונה).

במוצרי הטקסטיל — היתה ההתייקרות בשיעור של 1.8 אחוזים — בעיקר חוטים סינטטיים ואריגי צמר.

המחירים הסיטונאיים של עץ ומוצריו עלו במשך החודש ב־1.9 אחוזים, במיוחד התייקרו רהיטים, חלונות, מוצרי מרפדיות וצורגים. המחירים הסיטונאיים של מוצרי גומי ופלסטיקה עלו ב־4.2 אחוזים (במיוחד התייקרו צמיגים ואבובים, מוצרי פלסטיקה, כלי בית ומטבח). מוצרי מתכת התייקרו ב־1.8 אחוזים. במיוחד התייקרו מוצרי ארמטורה, ורהיטי מתכת.

מכונות התייקרו בחודש זה ב־1.6 אחוזים — במיוחד התייקרו מחירי מכונות לתעשיה ובניה, ומכונות לשרותים ומסחר. בענין לציין שמדד מחירי התשומה בבניה למגורים — ירד ב־1.2 אחוזים בספטמבר, זאת בעיקר בשל ירידת שכר העבודה, המדובר ליום עבודה ארוך במקום שעות הקיץ.

האוצר בודק קיצוץ נוסף של מיליארד דולר מהתקציב

משרד האוצר בודק בימים אלה תכנית לקיצוץ נוסף של מיליארד ל"י מתקציב המדינה. אם אכן יקוצץ התקציב בסכום האמור, פירוש הדבר, כי הפעילות הממשלתית תקוצץ על כל ההשלכות שיהיו לכך על המשק — כלומר ביטול חלק מתכניות הפיתוח של משרדים ממשלתיים, שתגרור האטת כל הפעולות הכלכליות.

כזכור, הוגש באחרונה ע"י שר האוצר תקציב נוסף, אשר הגדיל את התקציב הממשלתי לשנה זו — בסכום של יותר מ־38 מיליארד ל"י.

הצורך בקיצוץ התקציב נובע מכך שבאוצר סבורים כיום שהיקף ההכנסות ממכירת אגרות חוב יקטן במיליארד ל"י לפחות לעומת האומדן המתוקן, ואילו בתקציב הסובסידיות לא ניתן יהיה לקצץ בשל ההבטחה לשמור על רמת המחירים יציבה.

מצבן של יתרות מטבע חוץ גם הוא איננו מעודד, ועל רקע זה צמחו בשבועות האחרונים שמועות כאילו צפוי בימים הקרובים פיחות. שמועות אלה הוכחשו ע"י האוצר, אולם גם בהכחשות היתה ניכרת זהירות ודיבר האוצר הוסיף, כי פקידים במשרד האוצר מצדדים בפיחות, אשר יהיה כנראה בלתי נמנע.

התעשיינים דורשים להגדיל קרן מלוה מעסיקים ב־300 מיליון דולר

*

שיעורי הריבית בשוק החופשי ירדו בחצי אחוז לשבוע

*

שמועות על פיחות קרוב — העלו בסוף השבוע מחירי הנת"ד

מכוניות למכירה

● סוסיתא מעוצבת — קנה רק במקור ותקבל סוסיתא מחודשת לפי מיפרט בית־החרושת אוטוקרס. מיפרט ביצוע תיקונים ואחריות. העברת בעלות חינם!!! סיפול 1000! סיפול 3000 חינם! אחריות! מחסני חלקים ומוסכים לשירותך. פנה עוד היום לי.ב.מ. רח' כף שמן 10 ת"א (ימינה מבגד נחלת יצחק), טל. 251980 במסוף סוסיתא קרית־אריה, אזור התעשיה פתח תקוה, רח' אריה שנקר 3, טלפון 914725.

● חדש!!! רנו 1975 או סוסיתא מקופסה!!! עם אחריות! בתנאים לא רגילים.!! רק ב.ר.כב ישראלי — המקור הבלעדי צמרת אבריברי 821473 בסמוך אולם תצוגה והדגמות.

● הילמן סנבים אוטומטית 71. טל. 749524 בשעה 17.00.

● פולקסואגן מסחרית קבינה אחת 73. 234783 בעבודה 967285.

● ב. מ. וו. 1971 2000 יד ראשונה, מזגן + רדיו 34.500 ל"י 03־231611.

● וקסהול ויקטור 69 במצב מצויין. 234783 בעבודה 967285.

● דודג' די 300 1970 55.000 ק"מ 20.000.— סלמה 69 ביום 821510 בערב.

● ב.מ.וו. 1971 יד ראשונה מזגן + רדיו 34.500 ל"י. 03—231611.

● פריגץ 4 1969 + טסט לשנה 57.000 ק"מ. + רדיו 456949 — 16.00—18.00.

● חיפושית 1200. 1971. רדיו. צביגים, מצוינת, דחוף! 842144.

● חיפושית 1961 + טסט + רדיו 6.800.— ל"י טל' 737144.

● בהזדמנות סימקה 403 61. דחוף. 256879 7.00—19.00.

● פיאט 850 קופה 1970 69.000 ק"מ 18.000.— 03־241597.

● מסחרית פורד טאונוס 1964 מנוע 1971 טלפון 795139 מ־11—14.

● חיפושית 1958 מנוע משופץ צבע חדש פנססטית. 880601.

● פג'ו 304 1972 מצב מצויין + טסט. 946995.

● טנדר סוסיתא 67 מנוע 1970 פורד מצויינת. 954420.

● גלבוע 4 1968 דלתות 20.000 אחרי אוברול. 847196.

● בהזדמנות סאאב מסחרי 66 מנוע וגיר חדשים. 055־21697.

● דאף 63 טסט לשנה מצב מכני מצויין. טלפון 943105.

● פיאט 600 מודל 66 בהזדמנות למכירה. טלפון 946351.

● פיאט 127 73 היה בהשכרה 22.000 + רדיו. 441125 בעבודה בבית 879312.

● פיאט קופה 850 — 1969 במצב טוב. — 14.500. 755717־05.

● למכירה פורד קונסול 59 2500 ל"י. טלפון 957252.

● פג'ו 404 1971 במצב מצויין חל־חי 26 ראשל"צ 946587.

● פג'ו 404 סטיישן 67 טל. 34435 בערב — 203125.

● פיאט 127. 1973. רדיו וטסט (מהרץ) 734514 — בערב.

● קורטינה סטיישן 1500 סופר 1965 + רדיו — 15.000. 238474.

● חיפושית 1200 1970 93.000 טסט לשנה + רדיו. 457754 — אחרי 17.00.

● קונטסה 1300. 66 במצב מצויין לרגל נסיעה 877095.

● פריגולה מסחרית 69 לרגל נסיעה טלפון 941754 ראשון־לציון.

● טנדר הומבר הוק 1972 + גגון 63.000 ק"מ. — 22.000 ל"י 057־94588 בערב — 03־236495.

● קונטסה 900 70.000 ק"מ ביום 412177 — 825314 בערב.

● חיפושית 1962 במצב טוב. רדיו טסט חצי שנה. 445088.

● קורטינה אוטומטית מודל 1969 במצב מצויין. טל' 982465.

● אלפא רומאו ג'י.טי.וי. 1750, שנת 1970, 90.000 ק"מ. 03־68676.

● קונטסה 1300. 1966 במצב טוב מאד. — 8.500 ל"י. 03־415760 — אריק.

● ההי־שבו 64, — 4.000 ל"י. שדי כלכה 12 תל־אביב. צרפתי.

● פיג'ו 404 דיזל 1971. טלפון 248080 או 848947.

● בהזדמנות רנו 4"אל 1971 אחרי אוברול. טל. 826178.

● לרגל נסיעה אודי 100 ג'י.אל. ממונה אוטומטית. כמו חדשה. טל. 786663.

● פולקסואגן מיניבוס 72 עם/בלי מיטים. טל. 453897.

● אסקורט 1971 1100 4 דלתות. 067—41435 067—40398.

● סאאב מסחרי 67 + טסט במצב טוב. טלפון 91965—051.

● קונטסה 900 1965, אוברול, במצב מצויין — 6.500 ל"י. טל. 793635.

● קונטסה 900 1965 טסט שנה. אחרי אוברול. 234123.

● הילמן 55 טסט לחצי שנה במצב טוב. 2.500 ל"י. 905177.

● סאנבים איקס־אל קופה 1972, 55.000 יפהפיה. טל. 942337.

● אופל רקורד 1969 + רדיו, טסט במצב טוב. 227807.

● מוריס 58 במצב טוב. דני, הדרים 9 ראשל"צ. 941057.

● לנדרובר סגור 1962 לאחר שיפוץ. בערבים ובשבת 967165—03.

● פג'ו 504 ספורט מיוחדת 1973. טלפון 883956 — 883171.

● פיג'ו 404 אוטומטי 1972, 56.000 ק"מ. טלפון 613094.

● הילמן מינקס 50 מצב מכני מצויין. — 1.500. טל. 867669.

● סובארו 1400 ד.ל. 1973 49.000 צמיגים + מצבר + אזעקה, טסט לשנה. 26.000. 472161.

● למכירה פולקסואגן חיפושית 1300/3, יד ראשונה, שנת ייצור 73. להתקשר טל. 612555 מ־8.30— 18.00 862782 מ־20—22.

● פג'ו 404 אוטומטית, מודל 73. להתקשר בשעות היום טל. 32665. 32856.

● מינקס 1964 יד שניה אוברול מנוע קו"ק. 417068.

● לרגל נסיעה פרינץ 1000. 65 במצב מצויין. 02—521168 — 03—259577.

● קונטסה 900 1964 טסט 9 חודשים — אוברול. 888626.

● סטודבייקר 1956 במצב מצויין ללא טסט. —1.500. 877134.

● אופל קומודור 1969 יפהפיה, מצויינת, יד ראשונה. 887416.

● פריגץ 4 1968 במחיר הזדמנות. 956981. ד"ר דביר.

● פולקסואגן 1300. 1973, טסט לשנה. יד ראשונה. שמורה היטב. 26.000 ל"י. טלפון 471782.

● לארק מודל 62 בהזדמנות. טל. 928087 בערב.

● פיג'ו 404. 65 במצב מצויין + רדיו וסיפא. 615414.

● מרצדס מודל 70. טסט לשנה. במצב מצויין. 458921.

● אופל קדט 71 אוטומטית 33.000 ק"מ — 27.000. טלפון: 30945.

● אופל סטיישן 1969 במצב מצויין, טסט 10 חודשים + רדיו. 25.000.— 53979 — בשעות העבודה.

● פיאט 850, 69. 63.000. שמורה היטב. 13.250.— 852718.

● פיאט 850 ספיישל 1970. רח' השדה 13 נחלת יצחק, אברהם, בערב.

● קונטסה 1300 מצב כללי מצויין 451506 — בערב, דוד.

● פרינץ 4 1968 יד ראשונה, מצב טוב + טסט לשנה 6250.— 238901 בערב.

● אופל רקורד 65 במצב מצויין, דחוף. 260078 מ־13.00.

● ב.מ.וו. 1800 אוטומטית 1971, 69.000 ק"מ. 55369 — 227945.

● ההי־שבו 1964 במצב טוב. טלפון 741217. בערב.

● למכירה סוסיתא סטיישן 1963 במצב מצויין לאחר אוברול. טל. 748896.

● למכירה ג.ס.או. שנת ייצור 1970 במצב מצויין, יד ראשונה, 49.000 ק"מ. להתקשר 752839 1— 9 בערב.

● סובארו 1400 1974 10.000 ק"מ. מדרסו לדרכון. 03 — 769681 אחרי 16.00.

● סוסיתא סטיישן 69 + רדיו + טסט. פרץ, דיזנגוף 42 ת"א, אחה"צ.

● פולקסואגן 1969 מצב מצויין. 451473 להתקשר מ־5 בערב.

● בהזדמנות קונטסה 900, 64 במצב מצויין. טלפון 38442.

● הילמן סופר־מינקס אוטומטי 1964. 50876, ובבית — 790305.

● שברולט אימפלה 1962 + מזגן + רדיו מצויינת 03־238590 בערב.

● סובארו 1100 1970 52.000. טל. 56853 ובערב 228828.

● אודי 1970/75 שמורה במצב מצויין. — 23,500. 03־747719.

● וולוו 1968 נהדרת מיד ראשונה — רדיו. — 23,000 734514.

● פיאט 127 — 1973 (מהרץ) כמו חדשה. + רדיו — 248314.

● פולקסואגן מסחרי סגורה 1974 14.000 ק"מ. 767447, סנדברג.

● פולקסואגן קבינה כפולה 73 לאחר אוברול במצב מצויין. טל. 611668.

● למכירה שבי 2 1964 טסט לשנה — 13.000. טלפון 937532 — 415606.

● למכירה ד. ס. סיטרואן במצב חדש מזגן סטריאו לטלפן 825790 עד 18.00.

● למכירה סובארו סטיישן 1400 1972 טסט לשנה במצב טוב קיבוץ צרעה 03־911334.

● למכירה וולבו פרטית מודל 68 לא אוטומטית. יד ראשונה. טל. בעבודה 625566 בביה 742895.

● לרגל נסיעה קורטינה 1947"אל למכירה בהזדמנות 245716.

● אסקורט 1100/2 1972 63.000 ק"מ. לפנות 765062.

● שברולט שבי 2, 66 טסט שנה. 887561 בערב.

● הילמן סופר קטן 1964 90,000 ק"מ נהדרת. 872344.

● פג'ו 403 — 1962 אחרי אוברול במצב מצויין. 908404.

● פג'ו 204 1966 — 15.300. 53891 769952 לא בשבת.

● מוריס 1800 1970 במצב מצויין. טל. 280714 בערב.

● אופל קדט קופה 73 יד ראשונה. גולמבו 7 רמת השרון, כהן. 612412.

● חיפושית 1200 1964 יד שניה טסט לשנה מצב מצויין. 03־727436 מ־16.00.

● קונטסה 1968 במצב מצויין 77,000 ק"מ טלפון 742199.

● פיאט 850 1969 + חימום במצב טוב 887007 אחה"צ.

● ג.ס.או. פרינץ 4 68 למכירה מיידית. טלפון 868791.

● ווקסהול ויוה 69 אוטומטי 4 דלתות אוברול כללי. — 15.000. 859686.

● מיני אוסטין 64/5 טסט באפריל 8000. טלפון 250913.

● קורטינה 71 במצב מצויין 27.000. טל. 746840.

● מיני־מינור 1000 סטיישן 1968 במצב נדיר טסט אזעקה 87.000 ק"מ 15.000. 798013 בעבודה.

● חיפושית 1300 1970 יד ראשונה: מצויינת! 70.000 ק"מ — 20.500 ל"י. 798013 מ־10—16.

● ההי־שבו 62 טסט שנה מצב מצויין — 2.000. בעבודה 443/ 952075 גדעון.

● למכירה קורטינה סופר 70 בי"ס לנהיגה במצב טוב מאד. טלפון 942777 מ־16.00.

● פולקסואגן וריאנט 68 מסחרי טובה טסט לשנה. 954540.

● חיפושית 1964 בהזדמנות במצב יוצא מהכלל. טלפון 255058.

● מידי! רנו 4 1967 שמורה טסט, בשבת — 984862.

● סובארו 1300 1972 מהודרת מתאימה לבי"ס לנהיגה. 863942.

● חיפושית 1961 מנוע 1968 במצב מכני מצויין טסט + רדיו. החשמונאים 86 בת־ים יונקי.

● טנדר פולקסואגן קבינה כפולה 1971 מסודרת. טלפון 259837.

● פורד אנגליה 64 מצוינת, צבע חדש — 10,500. 795252.

● סוסיתא סטיישן 1964 מצוינת גנוסין 3 רשל 3—5 אחה"צ.

● סימקה 1301 אוטומטית 72 29,000 ל"י. טלפון 856289.

● פרינץ 4 1968 במצב מצויין + רדיו ותוספות. ביום א' טל. 03־823630.

● ווקסהול ויוה 65 יד ראשונה 85,000 ק"מ. 821347.

● פיאט 124 1974 ספיישל אוטומטית 11.000 ק"מ. במצב מצויין. 452460 לפנה"צ.

● קרייזלר 160 מודל 1971 אוטומטית, טל. 941263.

● בהזדמנות בריסקה סנדר מנוע 900 1966. הגדוד העברי 38, ראשון־לציון.

● פיג'ו 404 אוטומטית מודל 1972 — 36000. משעה 15.00. טלפון: 866576.

● אופל מסחרי 1965 במצב מצויין + רדיו. טלפון 866186.

● פולקסואגן 1200 71 מצב מצויין מ־5.00 בערב. 451473.

● לרגל נסיעה קורטינה 1974 למכירה, טל. 245716. פסי.

● סוסיתא סטיישן 69 + רדיו + טסט. פרץ דיזנגוף 42, טל. 282749.

● סאאב פרטית 1965 במצב מצויין, בעבודה 280887, בערב 851088.

● פיאט 64 500 טסט יותר במצב מצויין. טל. 283575.

● למכירה אוסטין מסחרית מודל 61 בזול, טל. 53214.

● ווקסהול ויוה 65 יד ראשונה 85.000. טלפון 821347.

● חיפושית 1200 1964. גבעתיים. ורקים 3. טלפון 203027.

● ג'יפ ארוך 1967 בהזדמנות. הפרדס 21 חולון. — 6.250.

● אנגליה 1963 דחוף! — 7.500. בשבת אצל ברר. 876873.

● סאאב מסחרי 1966 לא מנוצל. 786665 לא בשבת.

● הילמן הנטר אוטומטי 1969, מנוע 1974, טסט לשנה. 853213.

● קורטינה קונסול 63 מנוע 70 מצויינת 11.500. 474306.

● וולוו אוטומטית 1973 במצב מצויין 54.000 ק"מ רדיו + אזעקה. 745516.

● מציאה! פורד 602 מנוע 6 צילינדר 1966. 874460.

● פולקסואגן 1973 39.000 ק"מ במצב מצויין. בעבודה 52216.

● פיג'ו 204. 1966 — 15.250. בערב 769952 לא בשבת. 53891.

● למכירה טנדר סוסיתא פורד אחרי אוברול כללי. 485901.

● טריומף מסחרי 1966 (תוצרת אנגליה) יד ראשונה 155.000. טל. 879443 איתן.

● ב.ס.או. 1200 1969 שמורה מכסטי. תימכר בשבת מ־16—17 ברחבת היכל התרבות ב־13.500.

● חיפושית 1500 1969 במצב מצויין. מ־16.30—19.00. טלפון: 864074.

● פג'ו 204 מסחרי גוף 1971 — טסט. טלפון 888401.

● טנדר פולקסואגן קבינה כפולה 1971 12.500 טלפון 259837.

● למכירה אופל קדט סטיישן מודל 64 + רדיו. טל. 949286.

● הבכירה מלוד 144 1972 אוטומטי במצב מצויין. טלפון 919835 14—17.

● חיפושית 1200 71 במצב מצויין + טסט. טל. 847137.

● קורטינה מודל 70 במצב טוב מבי"ס לנהיגה. 942777.

● פריגולה מסחרית 1969 במצב מצויין. טלפון 941754 ראשון לציון.

● בהזדמנות פיאט 500 1961 במצב טוב. טלפון 875374.

● אסקורט 71/4 יד ראשונה 40.000 ק"מ במצב יוצא מהכלל. 03—922642.

● קורטינה 1970 מרופא 58.000 ק"מ, במצב מצויין. — 27.000 ל"י טלפון 240558.

● ההי־שבו 61 במצב טוב. טל. 448043.

● פג'ו 404 1969 + רדיו במצב טוב. טל. 231407.

● בהזדמנות. טריומף 1300 1971, 67.000 ק"מ. 757318.

● פולקסואגן חיפושית 62 במצב טוב. 8.600 בערך. טלפון 053—27542.

● סימקה ג'י.אל.אס. 1966 מנוע 1972. הילמן המכני מצויין. טל. 849590.

● מבי"ס לנהיגה סובארו 1300, 1972. במצב טוב 15.250 ל"י. טל. 882811.

● חיפושית 1300 1972 49.000 ק"מ, מצב מצויין. 443289.

● קדט 73 אוטומטית מנית לשבר, במצב מצויין. 238004.

● טנדר סוסיתא 1966 מצב טוב. טלפון 240147, 475370.

● פולקסואגן 1300 יד ראשונה 1973. ששי שבת מ־14.00 288796.

● פיאט 127 — 1973 נהדרת, טסט + רדיו מהרץ. 734514.

● פרינץ 4 .69 יד ראשונה בהזדמנות. 441248, 915662.

● אסקורט 71 בהזדמנות. להתקשר מ־4 לטלפון 451473.

● קונטסה 1300 1966, 8.250.— טסט, רדיו. טל. 737268.

● למכירה אופל מנטה 1973 במצב מצויין. טלפון 756663.

● פולקסואגן טנדר קבינה אחת 1973 במצב מצויין. 967285.

● פיאט 127, 74. 9.400 ק"מ. 02—38112, 02—33726, לא בשבת.

● טריומף 1200 ארגינל 1962 טסט במאי 72.000 ק"מ במצב מצויין. 766367 — 720667.

● למכירה מנוע 600"די 1967 אוברול. 441698.

● ההי־שבו 62 + טסט. גודן. קק"ל 11, יהוד.

● סימקה 1000 ג'י.אל. 64 במצב מצויין. 413804 — 799922.

● מציאה "סקניה" 1110 1970 במצב מצויין. טלפון 851054.

● פיאט 850 מודל 1967 במצב חדש, טל. 470616.

● פג'ו 404 אוטומטית 1970 במצב טוב. 90.000. 449387.

● זפיר 1959 אוטומטית, במצב מצויין, ביום — 824045, בערב — 260763.

● ג'וליה 64 מנוע משופץ. טל. 57430 בימי חול. טל. בשבת 875593.

● סאאב 99. 1970 + רדיו במצב מצויין. טל. 472699.

● בהזדמנות דודג' 400 1961 אחרי בירול כללי + טסט. 245471.

ביקוש מכוניות

● מעוניין במוריס־אוסטין 1100—1300, סימקה 1301 שנים 70—69. להתקשר 03—730813 שישי־שבת 16—18.

אופנועים וקטנועים

● וספה 400 בהזדמנות טלפון — 769264.

● למכירה אם סירה 1970 טסט לשנה, במצב טוב. 790952 בערב.

דירות למכירה

● ברמת אביב 3 חדרים + פ"א 97 מ"ר ושכלולים 415684.

● בצפון שני חדרים גדולים + תוספות. ק"ג. — 150,000. 444677.

● בבתיים 3 חדרים + פ"א ק"ב. אפשרי ריהוט חלקי. 867192 מ־18.00—20.00.

● בהזדמנות 2 + פ"א. לאון בלום 68/2 חולון. גבאי.

● ברחובות 3½ חדרים פ"א + ארונות בסביבת המכון ודרותחן. טלפון 958078.

● בחולון קרית שרת דירה 3 חדרים ק"ב. 852936 מהבהרים.

● בגבעתיים מרכז 2 גדולים הול, לוקסוס, בחזית. 302115.

● בתל־אביב למכירה, למגורים 5 חדרים גדולים ומרפסים + טלפון — שתי כניסות נפרדות הכולך גרורי 33 לחזית ק"ג. טלפון 321141.

● בהזדמנות דירה 2 מרווחת בר"ג אבא־הלל. 796607 עד 8.30 ובי"19.30.

● בחולון 3 חדרים חדשה 70 מ"ר מסודרת. 764396.

● בחולון שדרות־קוגל 3 חדרים + כרפסת ענקית מול גינה. — 891373.

● בגבעתיים 3½ חדרים בבנין בן 4 דיירים טלפון 765571.

● 2½ גדולים + פ"א + הול, באחוזה, מול הטכניון. 780481.

● דירת 3½ חדרים + 4 ארונות קיר בכל הדירה 160.000.— 479152.

● בהזדמנות בבניין השיכונים 3 + פ"א + ארונות ק"ג — 168.000. 214521.

● רמת יוסף בת ים 3 + פ"א 118 מ"ר מעלית ושכלולים — 220.000 ל"י 870528.

● בקריאון 4 מטבח גדול הסקה וגג מרכזי + ארונות — 225.000. 759394.

● בפ"ת דירה בת 3½ חדרים. מיידי. טל' 917267.

● דירה 2 חדרים, מרווחה, חזית, ק"ב. בצפון ת"א — כניסה מיידית 452054.

● בהזדמנות 4 חדרים גדולים במרכז ראשון־לציון 198.000 — 299077.

● בהרצליה בסביבה מובחרת, 3 ופינת עבודה, חדשה 195.000 — 981385.

● דירת 3 חדרים + פ"א, ק"ב בכביש השיטים טלפון 938521.

● דירה חדשה מגויה 3 חדרים בבלפור בתיים. טלפון 858508.

● 3 חדרים פ"א פ"ע אפשרות הגדלה ל־3½ 190.000 ל"י ברחוב פרץ. טלפון 612849 לא בשבת.

● בבתיים 3½ חדרים לוקסוס. הסקה. מעליות. ע"י הים. 180.000 863229.

● בהוד־השרון, 4 חדרים, ק"ב. ארונות־קיר. הול, בשבה. מחיצה ומרפסות. 928083.

● בהזדמנות דירה 2½ חדרים בכו 3, מעלית, הסקה מרכזית, גג מרכזי וכל השכלולים. סוקולוב 28 בתיים.

● בהזדמנות דירה 2 יפים. הירדן 26 ר"ג, משפחת ימיני.

● הזדמנות לבעל כוונים מהיר החלטה. במרכז בתיים דירת 3 גדולים חזית ק"ג פינתיה 3 כיוונים. 874925.

● כניסה מיידית בהוד־השרון, 4 חדרים, על העמודים, מזוג אוויר, טלפון, ארונות קיר, הגינה. 476562.

● בהזדמנות לזוג צעיר דירה 3 חדרים + פ"א, ק"ד, צ"ע, בקרית־ביאליסטוק (יהוד) למסירה מיידית, אפשרות למשכנתא. 986615.

● חייבת להמכר, בבני־ברק 3 חדרים פרטר גבוה 3 כיוונים שקט ומרכזי. מיידי. 783739.

● 2 חדרים גדולים + הול במרכז רמת־גן ק"ג (אחרונה). 737003.

● ברמת־גן 2½ + פ"א — מעלית. אפשרות למשכנתא בבקאית. פינוי מיידי. 766047.

● בקריאון! 3 + פ"א + הגינה בלא כולל מטבח, ארונות, שיפריקה. מרפסת מגורית, מיידי. לרציניים בלבד. 754930.

● למכירה דירת פאר 4½ חדרים 149 מ"ר ליד כ"ט בנובמבר עמודים בחזית: חניה הסקה גג מרכזי ארונות מעלית מחיר 525,000. טלפון 241308, 459568.

● בחולון 2½ + פ"א וחימום. קראוזה 58 ק"ג סטרוגנו.

● בפתח־תקוה חדשה מרווחת 3 חדרים + פ"א בסולוכון. 726615. 440103.

● ברחובות 5 חדרים 170 מ"ר הסקה + מעלית 300,000, טל. 954843.

● בנתניה דירה מפוארת 4 חדרים קומה 5. מראה לים. טל. 053־28752.

● במרכז תל־אביב, ענקית, 2½ + הול + מרפסת סגורה לחזית. 3 כ"א. ק"ד. 621549.

● 94 מ"ר בחולון (3½) ק"ד בלי מעלית, גג מרכזי. 850932 — בערבים ובשבת.

● ברעננה 3 + פ"א חדשה במרכז, טלפון בעבודה 412131 — 8.00—14.00.

● בהזדמנות! דירת 2½ חדרים. מרווחת, ק"ב, מעלית, רח' גורדון 46 — בשעות הערב — ויסמן.

● בראשון־לציון 4 חדרים, בנבדת פ"א חזית, אלונ', רח' אבשלום 6, שכונת אברמוביץ'. אחה"צ.

● בגבעתיים 2½ גדולה חזית, הול, פ"א, ארון קיר, אפלברג, הכנסת 23 משעה 14.00. בשבת כל היום.

● בהזדמנות 3 חדרים + ריהוט, הדר־יוסף בבתיים. 863893.

● בהזדמנות 3½ חדרים בקרית־שלום, הקשת 40. טמפר. 824677.

● בבת־ים, 3 חדרים, ק"ב, חזית 879584 לא בשבת.

● בחולון, דירת חדר וחצי ברחוב שכטר, לפנות טלפון 615778.

● ברמת־גן 2½, חזית, ק"ב, חדש, 90 מ"ר, 3 מרפסות גדולות. 613269.

● בגבעתיים בהזדמנות 3 + פ"א, ק"ד, ריהוט, ספפים ואביזרים, פינוי מהיר. 762280.

● בכפר־סבא במרכז 3 חדרים בשלבי סיום 170.000 ל"י, טל. 04—81248.

● בגבעתיים 3 חדרים + פ"א + ארונות קיר, טלפון 748316.

● דירת 2 בבתיים ק"ב, שיכון עמידר, וייצמן 87, סולומון.

● בנוה אביבים 3 חדרים קומה ז', הסקה מרכזית וחניה. 03־621511 מ־9.00—13.00 לא בשבת.

● בהזדמנות! דירת 2 יפים, הירדן 26, רמת־גן, ימיני.

● בצפון 2 חדרים + שני חצאים, הול ופ"א. 266476 מיום ראשון.

● בצפון 2 מודרנית 3 כ"א. צ"ע מקום שקט. 224894.

● בקרית הרצוג דירה חדשה 4 חדרים + פ"א. טל. 233855. מ־3.00—7.00.

● בתבנית ל־3 מפוארים בשלב בנית. בהזדמנות. 416728.

● דירת 4 חדרים בשכונת תל־גנים גבעתיים טל. 768921.

● 2 גדולים + הול במרכז רמת־גן ק"ג (אחרונה). — 140,000. 737003 בערב.

● דירת 3 חדרים בחזית + חניה ברמת־גן. טלפון 721512.

● למכירה 2 חדרים מרווחים וגרושות בגבעת רמבים. 266415.

● בגבעת שמואל 2 חדרים ליד בר־אילן להתקשר 745128 בערב.

● דירת 2½ חדרים בהזדמנות בצפון ביהושע בן־נון 246167, 53291.

● דירת 3 חדרים קומה 7 חזית לכיוון הים. טלפון 862449.

● ברחובות 3 + פ"א רחוב משה מזרחי 3 שכון מילצ'ן לוי.

● בגבעתיים 2½ ק"ג + מזגן + ארון קיר + הול שינה. כצנלסון 71. [illegible]

● רמת־גן 2, ק"ג + טלפון וריהוט. 03־786134 מ־22.00 [illegible]

● 2 גדולים + הול, מרפסת סגורה, מרכז חולון, שקט, — 162.000 — 949657 בערב.

● 3 חדרים + פ"א מסודר חדשה מחניים 92 דירה 1 כביש הסיטים.

● במרכז גבעתיים 2 חדרים + הול, ק"ג. 727039 מ־14.00—17.00.

● בגבעתיים 1½ חדרים מסודרת במקום שקט פרטר גבוה. אלונות 14, יצחקי.

● חולון במרכז, חדשה, 2½ + פ"א. 844326 בערב, פרט לשבת.

● חולון במרכז, חדשה 2½ + פ"א. 844326 בערב, פרט לשבת.

● דירת 3, פינתית, 3 כיוונים + פ"א, מזגן, ארון קיר, ספסים ושיפוצים. מחניים 66 (כביש הסיטים), ק"ד. 214134.

● 3½ גדולים בצפת, מרפסות הואל גדולים, ק"ב, חזית, טלפון 443098.

● הזדמנות 2 חדרים בת"א ושיפורים טלפון 241098 מ־17.00.

● דירת 2 חדרים, ק"ב, אבא־הלל 48 רמת־גן שילה.

● דירת 2 חדרים ק"ב, 737935 אבא־הלל 48 רמת־גן שילה.

● 4½ חדרים דירת גג + גג סוף דיזנגוף. — 280.000. 42 כדורגות. ארונות קיר. 449529, 246489.

● סלון + חדר וחצי לוקסוס. בצפון חזית. מעלית. הסקה. חניה 280041 פנויה. — 265.000. אחה"צ.

● בחולון בהזדמנות 3 חדרים + פ"א. 256879 7.00—19.00.

● ברמת הנשיא 3 חדרים + פ"א 91 מ"ר, שטפים, ארונות קיר פינוי מיידי. כ"ט בנובמבר 45/11.

● בנהריה דירת גג מקסימה 2½ + ½ + תוספות. חובה לראות! 452064, 237153.

● בצפון דירת 2 חדרים יפה. — 160.000. 442879.

● בבתיים 3 חדרים + חניה ברח' הרשת 17 טלפון 874104.

● בבבלי 2 מהודרת ק"ג מעלית ארונות וכל הנוחיות. 458893 בערב.

● ברחובות 3 בבניה 2 חזיתות פינתית 140,000 "דוליצקי" בעיס בית הפועלים 6.

● בחולון 3 חדרים רחוב המשוררות 86. כהן יצחק.

● מיידי בבני־ברק 3 מודרנית חזיה מרכזי ושקט, 3 כיוונים — 110.000 + 15.000 משכנתא — 783739.

● בבני ברק 3 מודרנית מיידי 110.000 + 15.000 משכנתא — 783739.

● חייבת להימכר, בבני־ברק 3 חדרים פרטר גבוה 3 כיוונים [illegible]

● בנהריה דירת גג מקסימה 2½ + ½ + תוספות. חובה לראות. 452064, 237158.

● בגבעתיים כצנלסון 2 חדרים + חצי סגור, ק"ג — 120.000 ל"י. 203160.

● בבתיים כצנלסון 23, 2½ כמו 3 חזית ק"ד 861245.

● בלב תל־אביב 3 מתוכננים במקלחות ק"ב טלפון 283324.

● במרכז רעננה 3 חדרים + פ"א דובנוינסקי 7 986855.

● ברמת־גן, 2 גדולים + פ"א + מרפסת גדולה, 74 מ"ר, צ"ע, יפה ומסודרת. 793635.

● דירת 3, פינתית, 3 כיווני אויר + פ"א. מזגן ארון קיר ספסים ושיפוצים, ק"ד, בכביש הסיטים 214134.

● בכ"ט בנובמבר 2½ ק"א צ"ע + מעלית + הסקה + חניה. 247631 18.00—20.00.

● בראשון־לציון 3 חדרים בדו משפחתי באזור וילות + רבע דונם. — 175.000. 947138.

● דירת 3 חדרים בראשון לציון מסודרת יפה. ז'בוטינסקי 7 טלפון 941844 סויסה.

● בראשל"צ 3½ גדולים 135 מ"ר ק"א צ"ע חניה + טלפון פינוי מיידי 949148.

● ברחובות 118 חדשה 3½ מ"ר ק"א צ"ע 954335.

● למכירה דירת 4½ חדרים קומה 8. 3 כיווני אויר. אחה"צ. 477532 185.000.

דבר מגיע מדי יום לציבור קוראים, המונה למעלה ממאתיים אלף איש, הכולל את כל שכבות הישוב בעיר ובכפר, בתעשיה, במסחר ובמערכת הבטחון. מחצית מקוראי העתון אינם קוראים עתון יומי נוסף ורק באמצעות "דבר" תגיע אליהם.

תדפיס מיוחד של הלוח החדש מופץ בכל יום שישי באלפי עותקים במשרדים, במפעלים, בבתי־קפה, במקומות ציבוריים ובכל סוכנויות "דחף".

בקרב 200.000 קוראי דבר אתה עשוי למצוא את האנשים ה־דרושים לך.

חיל.
אבא שלי קבל חופשה קצרה. עזור לו להגיע הביתה - תן לו טרמפ!
רוני

הלוח החדש דבר דחף

● בחולון למכירה דירת איכות 3 חדרים בבית 4 דיירים. 955323.

● בר"ג. מקום שקט ויפה. 3 חדרי שינה סלון גדול חימום גז ופ"צ. 225.000 ל"י. טל. 798120.

● 3 חדרים + פ"א 106 מ"ר — 185.000. טלפון 55317 לא בשבת.

● 3 חדרים + פ"א 106 מ"ר — 185.000. טלפון 55317.

● בצפון ת"א 3 חדרים טלפון 447341 מ־9.00—12.30 — 16.00—23.00.

● בצפון תל־אביב 2½ חדרים, כמו חדש, מעלית, טלפון ותוספות. 456101.

● ברחובות: חדשה: 3 + פ"א. כניסה מיידית. 963056—03 — 231560—04.

● ברחובות, 3 חדרים גדולים, בהזדמנות! ארונות קיר. טלפון 957270—03.

● ברמת־גן 2½ חזית ק"ב חדש 90 מ"ר, 3 מרפסות גדולות. טל. 613269.

● 2½ יפה ומרווחת בצפון המרכז השקט 230.000 טלפון: 224485.

● ברמת־גן דירה 2 חדרים הול ברחוב ממול הפארק הלאומי, עם מחסן. 765307.

● ברמת־גן חיבת־ציון 29 דירה 13, 2 חדרים, הול וארון קיר. בימים א'—ה' בשעות 17—19.

● בבתים 2 בהזדמנות ק"ב בדניאל. 887416 98.000.

● בחולון 4 חדשה ק"ב + מעלית והסתדרות 60/6 כניסה בשבת בשבת כל היום. 17.00—20.00.

● בסוקולוב תל־אביב, על גג + מרפסת. 448941 16.00—20.00.

● בצפון ת"א 2 חדרים 70 מ"ר ק"ב — 175.000. 235207.

● 3 חדרים. חדשה למסירה מיידית בהרצליה 160.000 + 10.000 משכנתא טל. 286335.

● ביד־אליהו. 2 גדולים + פ"א + ארונות. עידב"ב 5 שפיר.

● בבורוכוב דירת גג מקסימה 2½ + ½ + תוספות. חובה לראות! 452064 237158.

● דירת 2 חדרים בשלמה המלך. ק"ק מתאימה למשרד. 248411.

● בצפון 3½ גדולים. ק"ב. חזית. פ"א גדולה ומרפסות. 442098 טלפון: 315.000.—

● בהזדמנות! בבתים, 2½ חדשה. ריקה. ע"ע. 442524 אחה"צ.

● בראשון־לציון מיידית למכירה 3½ חדרים ע"ע חדשה + חניה טל. 236562.

● דירת פרטר גדודת ע"י קרקע קימת כמעט 3½. 231488.

● 2. מסודרת. ויפה, בצלאל 18, בת־ים. — 135.000. במקום.

● למשרד הולמה. 3 חדרים מסודרים בחולון. קומה 4 טלפון בעבודה 855182.

● בגבעתיים רמבם 2½ משופרת בסביבה שקטה ק"ב. 269695.

● בלוד דירת 4 חדשה פינתית קומה ד'. 236595.

● בצפון תל־אביב. 2½ ק"ב. שלשה כוונים. טל. 442672.

● בגבעתיים 2 גדולים + הול. פרטר 105.000 258848 252855.

● בצפון ת"א דירת 2 חדרים מרווחת ק"ב. כניסה מיידית. 452054.

● בחולון נאות־שושנים. 3 חדרים + פינת עבודה במצב מצוין. כניסה מיידית. טלפון 850686.

● א.א. נכסים מציע 2 יפים בהשופטים 160.000 443785.

● 3. פינוג עבודה קומה ד' מעלית הסקה כניסה ביולי 1975 רח' מוסינזון. טלפון 445973 אחה"צ.

● 3 חדרים ק"א ע"ע סביבה נהדרת מיידית. 957610.

● דירת 4 חדרים חדשה בהוד־השרון. טלפונים 924963 — 456144.

● ברמת־יוסף האשל 8 3 חדרים פינת אוכל משפחת מרויה.

● בגבעתיים 2 חדרים חזית. כלנית 3 202283 קובי.

● בגבעתיים 2 מרווחות + הול קומה ג' טלפון 267829.

● 2 גדולים ומעוניינים חזית ק"ב רמה רמת־גן. 798056.

● רמת־גן במרכז 2 חדרים דירה מורחבת ק"ב. 734988.

● בהזדמנות 3 בגבעתיים מפוארת חדש חזית —215.000. 252077 — 437436.

● ברמת־יוסף 3 חדרים פרטר. מבצע־סיני 31 הזכמן 862086.

● בהזדמנות סביבות היכל־התרבות 2 + הול מרווחת ק"ב. 226736.

● בבורדאו דירת גג מקסימה 2½ + ½ + תוספות. חובה לראות! 237158 452064.

● למכירה 2½ חדרים במרכז רמת־גן ארלוזורוב פינת המעגל 3 כהני איר. 723423 משעה 17.

קבלת מודעות בטלפון
סניף מוגרבי
בן יהודה 7 ת-א
טל. 58427.56120

● ברמת־אביב, 3 חדרים, ק"ק. שפורים + ארונות קיר 170.000.— 410995 מ־14.00.

● בנוה־שרת 4½ חדרים עם או בלי ריהוט. 474089 473441 אחרי 19.00.

● דירת 2 חדרים מקסימה במרכז רמת־השרון. טלפון 474968.

● בראשון־לציון דירת 2½ נאה ק"ב. טלפון 945558. ברק.

● בביתיים 3 ע"ע + פ"א 3 כווני אויר בתנאים מצוינים. 864236.

● בבתים 3½ חדרים חדשה 120 מ"ר בהזדמנות. בר־אילן 85 דירה 1.

● בבת־ים 2 + חדרון ק"ד. בסביבה טובה. טלפון 875924.

● בבת־ים 3 חדשה לוקסוס ק"א לחזית. בלפור 117 דירה 1. 16—21.

● ברחובות 2 בבניה 95000 "דרלינגר" בע"מ בית־הפועלים 6.

● בבתיים 4 + פ"א מפוארת חדשה חזית. 888310 — 867993.

וילות ובתים

● "אירם 80" — שכונת וילות יוקרה מתוכננות להפליא ברעננה ברח' הטייסים באזור וילות. 4—3 חדרי שינה. סלון. שרותים כפולים. מטבח מרווח. גינה. חדר שירות ומירב החידושים והשכלולים. "ממרם" ניהול תכנון פיתוח פנקס 28 ת"א. טלפון 450270 451319.

● בדמ"פ, בית בודד 3½, גינה וטלפון בצפון ת"א. 229078 — 451742.

● ברמת־השרון למכירה וילה פאר, אדמה פרטית. מסירה מיידית. 473763.

● למכירה וילה בודדת 4 חדרים עם שכלולים רבים כ־½ דונם קרקע. טל. 753963.

● בהרצליה למכירה קוטג' 5 חדרים —375.000. פרטים 985035.

● בפרדס כץ — דו משפחתי, 2 + מרפסת + מחסן + שטח. טל. 785937.

ביקוש דירות

● מעוניין לשכור 2 מרוהטים + טלפון (לרווק) בבתים. תל־אביב. 828133.

● 1—1½ בדמ"פ ק"א ע"ע בצפון. 282997 בלי מתווכים.

● למרפאת שיניים דרושה דירת 2 חדרים + טלפון, ע"פ במרכז/ צפון תל־אביב. 478395.

דירות להשכרה

● בשכר דירה חודשי — דירה חדשה 3 חדרים + שכלולים. במקום שקט. 3 כיווני אויר. ק"ב. לפנות טלפון 847183 מ־6 עד 9 בערב (גם בשבת), משפ' רוזנברג.

● דירה בת 3 חדרים להשכרה לתקופה של שנה לפחות במרכז ראשל"צ. ת.ד. 3073 ראשל"צ.

● דירת 3 חדרים בסלע קרית־שלום. טלפון 821756 בערב.

● ברמת הטייסים 3 חדרים קומה ד' —450. טלפון 622080 — ע"י אליעזר.

● למסירה בדמ"פ 5 חדרים, בנחלת בנימין 48 (פינת אחד־העם). טל. 50407 בין השעות 13—9.

● להשכרה מיידית! דירת 3½ חדרים, לשנה־שנתיים. ברחוב שקט בגבול צהלה, פילדלפיה 7, ד"ר פריס, נוה־שרת. טל. 479195.

● בפ"ת (ע"י בי"ח השרון). 3½ חדשה, קומה 7 הסקה מרכזית ערלוזיכר פלים 289417 בבוקר. 417699 בערב.

● בהזדמנות בכפר סבא להשכרה בית חדש מרוהט. חמישה חדרים + גלריה + הסקה + טלפון. לפנות כל היום טל' 928554.

● בבני ברק בשכ"ח (באזור חפשי). 2½ + הול + טלפון. 738029.

● דירת 4 חדרים תל־גנים גבעתיים מעלית, הסקה. 613748 — 769216.

● בהרצליה דירת 4 חדרים כניסה מיידית טל' 986604.

● ברמת־גן מרכז דירת חדר קומפלט ריהוט חלקי + טלפון למבוגר/ת. להתקשר 411257.

● בבתים דירת 2½ חדרים ריקה טלפון 875528 בערב.

● דירת חדר למגורים. משרד וכו' בצפון תל־אביב. 247786 — מ־13.00.

● 3 חדרים, ריקה, חדשה. סוף דיזנגוף טל. 822447.

● בחולון 2 + מרפסת סגורה. ארלוזורוב 128. חולון. מגידוביץ.

● 3 חדרים רחוב וייצמן ברמלה פרטים 963285 בערב.

● 2 חדרים מאודרת ע"י צלית. המתמיד 32 רמת־גן. ועקנין כניסה ג' מ־14.00—21.00. ללא מתווכים.

● בשכ"ה 3½ חדרים, חדשה. ברחוב שלום עליכם. 287634 — מ־16.00.

● ר"ג 2 קומפלט ק"ק טלפון — 55814 מ־13—15.

● בשכ"ה בבורדאו. 3 חדרים. לטלפון 448917 עד 19.00.

● בתכנית "ל" 3 + טלפון הסקה ותוספות 750.— 283713.

● בלי 4 כפוארים חדשה שרותים כפולים + טלפון + הסקה. — 448468.

● באזור השרון במרכז 3½ חדשה ק"ד מיידי. טלפון 470703—03.

● דרוש/ה שותף/ה לדירה במרכז חולון + טלפון. 843549 מ־17.00.

● דירת 2 חדרים + פ"א, ק"ק בצפון, בדמ"פ, מוסינזון 7. כהן. 09.00—11.00, 16.00—20.00.

● בצפון תל־אביב 2 + טלפון למסירה מיידית להתקשר 224372.

● בר"ג דירת פאר 3 + גג. הסקה מרכזית, בים חמים. 793862.

● ברעננה במרכז העיר. 3 חדרים 115 מ"ר. 781529.

● ברמת־גן 3½ חדרים + טלפון, ק"ב, כניסה מיידית. טלפון 751154.

● 2 גדולים ברח' חובבי ציון 50 תל־אביב. לקוהן.

● דירת חדר בגג. מיידית. בחלת־בנימין 151. ברוך 829908.

● בראשל"צ במרכז. להשכרה מיידית. 3 חדרים. טל. 254024.

● להשכיר 3 + פ"א חדשה קומה 8. ברמת־הטייסים 412766 בערב.

● 2 חדרים ע"ע בנוה־שאנן מתאים גם לחשמלאי. 37422.

● בנס־ציונה בשכ"ה דירת 3½ חדרים יפה וחדשה במקום מרכזי ושקט. טלפון 441944—03.

● להשכיר 3 חדרים חדשה. בתל־אביב, 762233 לא בשבת.

● דירת פאר בשכ"ה 5 + טלפון + מעלית + חימום + חניה. טל. 221789—03 מ־16.00 בשבת כל היום.

● 4 חדרים ק"ב בשדרות־ירושלים יפו. 887381 לא בשבת.

● דירת גג לבחורה או לזוג ע"י "הבימה" 290903.

דירות מרוהטות

● בחולון במרכז שקט 2½ + טלפון מ־4—6 848645.

● 2 חדרים מרוהטים, פינסקר 66, מלשקביץ. טל' 281050.

● דירה מרוהטת. 3 חדרים בראשון־לציון. 790659 17.00—20.00.

● בצפון דירת 1½ חדר + גג טלפון ופריגידר. 231869.

● דירה מרוהטת 1½ חדר ע"ע ברחוב בזל 244564.

● בצפון מיידי לשנה! לצעיר אחראי 3½ נאה ק"ג + מרפסת לים. חדר שינה חדר עבודה סלון — פסנתר. 237883.

● בצפון ת"א דירת 3 חדרים מרוהטת וטלפון. 225569.

● להשכרה למשפחה 2½ חדרים מרוהטים בצפון ת"א. 449334.

● ברמת גן 3 חדרים מרוהטת + טלפון, ק"ק 797008 אחה"צ.

● בצפון ת"א 2 מרוהטת בשריקר 28 דרושות ערבויות. 451690.

● 3 חדרים, 2 כניסות, טלפון ומגרש 520 מ"ר. 222981.

● בחולון 2 מרוהטת ומשוכללת לזוג. מיידית. 820942 מ־16.00.

● 3 חדרים + טלפון ע"ע אבן־עזרא 3 רמת־גן. 746655.

● דרושה שותפה לדירה בצפון + טלפון. טל' 249739 אחה"צ.

● שותפה לדירת 2 + טלפון + טלביזיה ברמת־גן. 747052 — אחה"צ.

● הבימה. דירת 2 חדרים נאה מרוהטת + טלפון לתיירים. — 457031.

● 2½ מרוהטת בת"א. להתקשר 971373 שלוחה 264 שרון.

● דירת 2 + הול מרוהטת ליד הבימה + טלפון. 281697.

● 3 חדרים + מכונת כביסה. טלביזיה, טלפון, פנוי לנובמבר. אפשרות השכרה לשנתיים. 844104.

● בצפון תל־אביב, דירה לוקסוס 3 חדרים + טלפון הסקה מעלית ריהוט קומפלט. 8—10 452035.

● 3 חדרים + טלפון בצפון — 900 ל"י. 244978.

● ברחובות 3½ חדשה פאר ריהוט חלקי מיידי. 241414.

● בגבעתיים 2½ מרוהטת קומפלט + טלפון 730174 להתקשר בערב.

● ברחובות 3½ + מעלית טלפון חניה להתקשר 951404—03 — 33284—02.

● דירת 2 חדרים חדשה + טלפון, בבתים טלפון 881240.

● להשכיר לשנה דירת 3 חדרים בבני ברק ק"ב לפנות טל' 282957.

● בשכ"ה דירת 2 מרוהטת קומפלט. בסביבות מוגרבי. 295856—03.

● מיידי! דרושה שותפה לדירה יפה בצפון 236664 בערב.

● במרכז חולון 3 חדרים מרוהטים לתיירים ולאחרים. 840350.

● בצפון תל־אביב ברחוב שקט 2½ חדרים מרוהט עם טלפון ומיזוג אויר. לטלפן 260921.

● מחפשת שתי שותפות מסורתיות־דתיות משכילות לדירה במרכז תל־אביב 245210.

● 2 + הול + טלפון + הסקה. ברחוב פנקס, ק"א. 454728.

● דירת 2 מפוארת ברחוב בלוך, ריהוט מלא + טלפון + מיזוג. 222506—03 16.00—18.00.

● בצפון, מיידי, לשנה! לדייר אחראי 3½ נאה ק"ג + מרפסה לים. חדר שינה חדר עבודה, סלון + פסנתר. 237883.

● בשכ"ה דירת 3 חדרים קומפלט + טלפון ליד מלון פלזה. 227685.

● בצפון שקט סלון + חדר באה־הדרים ומרוהטים טלפון — 440547.

● דירת 2 חדרים בבני־ברק (גבול ר"ג) תלום בראש בלי טלפון 442490 מ־16.00.

● בבני־ברק 2½ מרוהטת. לדייה. משנה 19.00 טל. 265056—03.

● דרושה שותפה לדירה בצפון ת"א + טלפון. 335.— 456064.

● בגבעתיים 2 חדרים מרוהטים בשכ"ה. טלפון 55919 לפנה"צ.

● בצפון 2 + טלפון לזוג או ליחידה. 280268 מ־17.00.

● בבתיים 3 חדרים חדשה מרוהטה. 758129.

● בשכ"ה חדר מרוהט וכל הנוחיות זמנהוף 30. אובדינגר.

● 2 + הול מאור, מקום מרכזי ושקט ברמת־גן. 928024.

● דירת 2 ליד שוק־הכרמל. לכל מטרה. 874932.

● 4 חדרים ברמת־גן + מעלית + חימום ומים חמים מרכזים + טלפון 724780.

● בבבלי 2½ מרוהטת טלפון פריג'ידר גז. 444361 אחה"צ.

● בגבעתיים. רח' המרי. 2½ מרוהטה קומפלט + טלפון 730174.

● דירת 3 חדרים מרווחת + טלפון בבן־יהודה — ז'בוטינסקי. ק"ב. 233723 241482.

● בבת־ים להשכרה דירת 2½ + טלפון. פריג'ידר וגז 246603.

● 3 חדרים בנס־ציונה (רחוב בן־צבי) ק"ב. טלפון 226776—03.

● ברמת־אביב לזוג או ליחיד 2½ חדרים קומפלט + טלפון. 252627.

● 3 חדרים מרוהטים חלקית. מול כפר המכביה. —550 ל"י. 226459.

● שותפה לדירת 2 בצפון. טלפון: 455582 משעה 3.00.

● בהזדמנות!!! שותפה לדירה חדשה ומרוהטת בתל־אביב. + טלפון. 265016.

● בחולון 2 מרוהטת + טלפון ק"א. ע"ע 441248 915662.

● דירת 2½, חולון. תנקין 119 טבורכה. פרטים: 266374.

חדרים מרוהטים

● בצפון חדר נאה ונפרד ליחיד/ה לזוג. טל. 238711.

● חדר תמורת עזרה בבית פעמיים בשבוע. ת"א תקוע 9/6 סוף יום 16 בערב.

● שותפה לדירת 2 חדרים ליד הבימה 221185/6 8.00—11.00.

● חדר מרווח גדול ויפה לבחור/ה. כפר גלעדי 36. תל־אביב.

● ברמת אביב חדר יפה לבחורה שקטה — טלפון 413838 444566.

● חדר בדירת סטודנטים מרווחת חדשה + טלפון והסקה. 410419.

● בצפון ליחידה חדר יפה + מרפסת 231458 מ־13.00—16.00.

● חדר לבחורה בצפון תל־אביב. טל. 244679.

● חדר מרוהט + מטבח לבחורה צעירה. השופטים 14, סולומיאנסקי.

● חדר לאחת/שתיים וחדר קטן. המלך ג'ורג' — זמנהוף. 285974.

● חדר מרוהט ליחידה המדברת צרפתית, ספרדית. אלחריזי 3 ת"א. 230418.

● בצפון חדר כניסה נפרדת וטלפון 447629.

● חדר יפה + שימוש במטבח אבן־גבירול 184 כניסה 3 רוטמן.

● חדר מרוהט לאשה בסביבות וייצמן ארלוזורוב ת"א. טלפון: 241062 בשעות הערב.

● חדר חינם לצעירה תמורת טיפול קל במחלימה. 729945.

● דרוש חדר מרוהט יפה לאשה מבוגרת (לדוברת גרמנית) עם שימוש במטבח בצפון ת"א. טלפון 783340.

● הגר בדירה מרוהטת מוסר חדר חינם לבחורה/אשה תמורת טיפול בדירה. 240981 מ־4—2.

● בהזדמנות!!! שותפה לדירה חדשה ומרוהטת בתל־אביב + טלפון. 265016.

● חדר מרוהט ליחיד. בוגרשוב 12, אפשטיין. קומה ב.

הצעות עבודה

● למפעל תעשייתי בדרך לוד, דרוש מבלטן (מתכת), בוגר בי"ס תיכון מקצועי. עצמאי ובעל נסיון של מספר שנים. המעוניינים יפנו טלפונית 757211 לקביעת ראיון.

● למפעל תעשייתי (בדרך לוד) דרוש טכנאי אלקטרוניקה לעבודה בבניית אבי טיפוס של ציוד אלקטרוני אנלוגי ודיגיטלי. השתתפות בבדיקות ניסויים והבאת המוצר לגמר בדיקה וכיול. מתקני בדיקה וכיול למערכות אלקטרוניות מורכבות. העבודה מתבצעת במיבנים נוחים וממוזגים. המעוניינים יפנו טלפונית 757211 לקביעת ראיון.

● למפעל תעשייתי בדרך לוד, דרושה נקבנית אנגלית לעבודה במשרה מלאה. הסעה הלוך וחזור מובטחת. השכר בהתאם לכישורים. המעוניינים יפנו טלפונית 757211 לקביעת ראיון.

● דרושה מזכירה לחברת בניה, הכישורים הנדרשים: שפות עברית אנגלית. הדפסה. נסיון בבקורות. הארגון. תנאים טובים למועמדת המתאימה. טלפון: 450270 ת"א.

● תופרות אוברלוק כמעולות. דרושות לעבודה קבועה למפעל אפנה וקונפקציה בצלה בתל־אביב. לעבודת חיבור שמלות וחולצות. למתאימות ביטוחים: שכר גבוה, תנאי קביעות ותנאים סוציאליים מלאים. הסעה מאזורי גנת סבתים החלון. לפנות "ספקר". 35681, בין השעות 8.00—16.00.

● 1. לעבודה בעניית בבעבודת תקנים במכוללת בבמפעל בדרך לוד דרוש הנדסאי או טכנאי אלקטרוניקה. בעל נסיון בתיקון וכיול ציוד בדיקה אלקטרוני. 2. לעבודה ביחידת ביקורת איכות במפעל בדרך לוד, דרוש הנדסאי או טכנאי אלקטרוניקה. בעל נסיון בכערכות בקרה ספרתיות. 3. לעבודה במעבדה לבדיקה אב־פית של ציוד אלקטרוני מתוחכם במפעל בדרך לוד. דרוש טכנאי אלקטרוניקה או אלקטרונאי. העבודה בתנאים נוחים ביותר. המעוניינים יפנו טלפונית 757211 לקביעת ראיון.

● דרושות נשים ונערות לעבודות יצור קלות. לפנות ביה"ר אלקון המשיה 3 ת"א.

● מטפלת לשניים אחה"צ. האר־7 רמת־גן. שרמן. מ־20.30.

● דרושים מנהל חשבונות ראשי ועוזר למפעל טקסטיל בחולון המעסיק 200 עובדים. לפנות לת. ד. 2102 תל־אביב.

● לשני ילדים בגילים ½—2½ לשעות מ־7.30 — 2.30 בה"ם 870178.

● דרושה פקידה אחראית הבקיאה בחשבון למשרה מלאה באזור התעשיה בחולון טלפון 841389 — רצנברג או שמואל.

● דרושה נערה לשליחויות ועבודות משרד. לפנות תדמור, נחלת בנימין 75. 624637.

לידיעתך
מתחילה רכישה מאסיבית של
מטבעות זהב עבור השוק
האמריקאי

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה-דרושים לך.

● דרושה עובדת לחצי יום לגבוד במנון. וילום שלם במטבח. לפנות מסעדת אס הרצל 13 ת"א.

● עוזרת דרושה ליום יום ברמת־אביב. טל' 417699 בצהרים.

● דרושות פועלות למכונת לולאות. סריגי ארצי. רח' אילת 22 ת"א.

● למפעל מזון בחולון, דרוש פנסיונר בן 40—50 למשרה מלאה לניהול יצור. טל' 280833 מ־8.30 — 12.30.

● למפעל מזון בחולון, דרוש פועל יצור אחרי צבא טל' 280833 מ־8.30—12.30.

● יהלומים!! דרושים לוטשים חדקים לפינות ולבריליינדירן למעלה קרן־אור אבא הלל 17 רמת־גן טלפון 728221.

● דרושים פועלים בלתי מקצועיים עם אפשרות ללמוד מקצוע לביח"ר טקסטיל בתל־אביב 32008.

● דרוש/ה פקיד/ה עם ידיעות בהנה"ח. 723055.

● דרוש מסגר־רתך למזגני אויר טלפון 744604 — 730633.

● פקידה!!! ליהלומי ניר דרושה פקידה רצוי עם ידע בהנהלת־חשבונות לפנות למפעל ברחוב לבנדה 34 ת"א. בין השעות 8—10.

● דרושה מטפלת ל־2 ילדים מ־12.00—15.00 נאות אפקה. 474182.

● דרושה אשה לטיפול בתינוקת בשעות 2.30—7.30 טלפון 442718 מ־6 בערב.

● ספרית מתלמדת ומתקדמת במשכורת טובה. פנקס 3, תל־אביב.

● דרושה פקידה. שעות העבודה מ־9.00—14.00 תנאים טובים. לפנות בכתב עם ציון טלפון לת.ד. 172 תל־אביב.

● למסעדה המזג דרושים/ות עובדי/ות נקיון לפנות בן־יהודה 21 א' ת"א 13—15.

● דרושים חשמלאים ועוזר לבניין ציבור להתקשר טלפון 54725.

● דרוש/ה סטודנט/ית רציני/ת לעבודה ייצוגית בשעות 08.00—10.00. לקביעת ראיון 453919.

● לבגדיים דרושות/ים פועלות/ים 2 מחטים אוברלוק ווינגר. 829629.

● דרושה מיד מזכירה כמשה 3 שעות אחה"צ הלבשה לגברות אפנה זייפר תל־אביב. רח' בן יהודה 102 לפנות 17—19 אחה"צ.

● דרושה בת"א מטפלת לתינוק מ־08.00—14.00 לפנות רק עם המלצות — 457754.

● דרושה ספרית טובה ומתקדמת לסלון בצפון ת"א. 442689.

● דרושה עוזרת בת"א פעם בשבוע. לצלצל בין 5—7 448220.

● נערים בעלי נסיון חלקי או ללא נסיון קודם הגרים בסביבת דרום ת"א לעבודה בנגריה. 441292 בין השעות 8—13.

● למשרד נסיעות ותיירות — דרוש/ה פקיד/ה בעל/ת רשיון של מורה לנסיעה. ודיעות מובטחת ת.ד. 2964 תל־אביב.

● נערה־אשה לעזרה עם לינה בנוה אביבים טלפון 415018.

● דרושים מחסנאים אצט־המגפר רחוב יסוד המעלה 20. תל־אביב.

● דרושה בחורה עוזרת בהנהלה. "אצט המגפר", יסוד המעלה 20. תל־אביב.

● דרוש אפסנאי לאביזרי רכב. בעל נסיון. לפנות 825476.

● בחולון מטפלת + בישול. תנאים טובים. 858157 אחרי 3.

● דרושים מפעילים מנוסים לבערבל בטון מתניל ולבגר בי.סי. בי. להתקשר טל. 949243 בערב.

● למפעל מתכת בתל־אביב דרושים פועלי ייצור. להתקשר לטלפון 31373, 31375 בין השעות 8—16.

● דרוש מפעיל לשופל 955־ק. טלפון 448137 ובערב 446695.

● דרושים מפעילים למחפרי ג'י. סי.בי. או דומים. להתקשר טל. 862494 רק בשעות 20—18.

● תכנית ל'. דרוש פועל נקיון לבניין 8 קומות. טלפונים בערב: 410364 411380.

● דרוש שליח עם קטנוע ועל אופניים. גליבנסקי, רח' מרכז בעלי מלאכה 12 א'.

● למוסך להצתקות שמש דרושה נערה. גליבנסקי, רח' מרכז בעלי מלאכה 12 א'.

● דרושה פקידה לביח"ר ליהלומים. בעלת נסיון. לפנות 32987.

● מסגרים רתכים דרושים למפעל מתכת בנס־ציונה. עבודה קבועה. תנאים טובים. טל. 955491.

● למוסך בת"א דרוש מכונאי טוב. תנאים טובים. אפשרות לאחוזים. 824259 בעבודה. 450568 בבית.

● יהלומים 10 מילות. + חיתוך להשכרה טל. 725835.

● יהלומים קצוות למעלה מסנס 725835.

● בבבלי דחוף! מטפלת לילד מ־7.30—15.00 טל. 456683.

● דרושים: תופרת אוברלוק, פועלת לעבודות־יד. תופר/ת למכונים (רצוי כובען מקצועי). טל. 822557 כל היום.

● יהלומים!!! דרוש מנסר טוב. טלפון 738942, בערב 729260.

● דרושה אשה לטיפול בתינוק בן שנה. טלפון 737019.

● דרושה בחורה — אישה לשני ילדים 12—3 בצהריים. טלפון 457067.

● דרושות גזרנית ועוזרת שטייכה בי"פ מקצועי. קונפקציה נשים "בליכימה" אלנבי 76. 623957.

● דרוש נער שליח רצוי עם אופניים. "אדיב" לילינבלום 40. תל־אביב.

● בהול: מטפלת לילדה 1½, לגבנת. 872814, יפו. הבדלה.

● דרוש אינסטלטור ועוזר. להתקשר 230183 מיום ששי אחה"צ.

● בהל־גנים דרושה עוזרת לפעם בשבוע 5 שעות. 747346.

● לגדפון אוברזון דרושות תופרות עלית וקונפקציה מתלמדות בגזרה והפידה. לפנות לטלפון 282687 בין השעות 9.00—14.00.

● דרושה פקידה אחרי צבא למשרד מכירת תרופות. טל. 730614.

● דרושה תופרת קונפקציה מנוסה, 5 ימי עבודה. 243876.

● מנהלת בית ומבשלת + לינה. לזוג לאדם מבוגר. משכורת 1000 לחודש. פרטים: ויהקין 6 ת"א מיסקר ודאס 7.00—4.00.

● לבית ספר פנימייתי באזור נתניה דרושים מורים לבי"ס יסודי לחינוך המיוחד. לפנות ת. ד. 78 זכרון־יעקב.

● דרושים נערים לעבודה בהתקנת אנטנות מרכזיות לטלויזיה. לפנות "סיגל" — החשמל 4 תל־אביב.

● לקונפקציה לגברות דרושים תופרות, תופרות־בית, גזרה. אלנבי 85 תל־אביב גוטסלב.

● אחת לשבוע יום שלם לעזרה בבית ולטיפול בילדים. 245349—03.

● דרושה מזכירה כתבנית עם נסיון משרד שמאי ביטוח. 221304 — 454971 אחה"צ.

● דרושה נערה לעבודה בהכנת קרמיקה לפנה"צ. טל. — 239419.

● דרושה מנהלת משק בית ב־2 ילדות הולכות לגן. 15.00—7.30 טל. 441860 מ־14.30.

● פועל/ה לשטיפת כלים בקפה בדיזנגוף בשעות הערב עד חצות 225978.

● למכון לעדשות מגע בסביבת דיזנגוף דרושה מזכירה אחראית בעלת הופעה נאה למשרה מלאה. ידיעת אנגלית או גרמנית רצויה טלפון 822038.

● פקידה מ־8.00—16.00 מוכבות יבוא. טלפון 614975 — 612757.

● הנדסאי בנין לפיקות החישוב כמויות בסביבות ת"א. לטלפן — 242231.

● דחוף דרושה מטפלת לשני ילדים בגן + עבודות בית עם לינה 852620.

● תופרות אוברלוק הגר"א 28 חולון ע"י דב הוז אילת.

● דרושה פקידה אחראית הבקיאה בחשבון למשרה מלאה באזור התעשיה בחולון טלפון — 841389 ריצנברג או שמואל.

● דרושה עוזרת לחמישה ימים בשבוע טל' 87263.

● דרושה מטפלת אחראית וטובה 3 פעמים בשבוע, 18 שעות לטיפול בילד ובילדה החוזרת מהגן. בורסה הישנה 252237.

● להגיע בחיפה דרוש פועל עם רשיון הגיה למשרה מלאה או חצי משרה. להתקשר 80382.

● מנהל חשבונות מנוסה למשרה חלקית בשעות אחה"צ 251173.

● דרושה אשה למשק בית עם לינה. 4 ימים בשבוע. אחוזה טל' 342089.

● דרושים שומרים בעלי נשק לעבודה קבועה בעיקר בלילה — 715993.

● דרושה מטפלת מ־11.00 עד 4.00 ביורצאליה טל' 222550.

● דרושה נערה פקידה בתחילה רצוי בוגרת בי"ס לפקידות שעות העבודה 8.00—16.00 ת. ד. 4425.

● דרושה מטפלת לפירה ברוממה לטיפול בתינוקת טל' 251988.

● דרושה מטפלת לשני ילדים (עדיף מטפלת צורת) 6 ימים בשבוע טל' 233824.

● דרושה מטפלת לשעות 7.00—13.00, בצבאם 531245 אחה"צ.

● עקרת בית משועממת!!! הנה מציעים תעסוקה בשעות הפנאי שלך, בביתך למכירת בגדים אקסקלוסיביים מעודפי יצוא לנשים וילדים, בהנחות גדולות. כתבי לת. ד. 18002 תל־אביב (מחלקת אקספורט 1).

● דרוש מפעיל מעולה לטרקטור 955־אל. עבודה במרכז הארץ. טל' 913388.

● בתכנית ל' דרושה מטפלת 08.00—3.30 לתינוק ובת 3. 416420.

● דרושה מטפלת לתינוק לחצי יום נא להתקשר לטלפונים 720626 — 253438 עם המלצות.

● דרוש רכז לחברת הובלה (הייברים) לאזור ת"א. טלפון 855441 משעה 17—20.

● דרושה עוזרת בתנאים טובים לעבודה בסביון טלפון 254423 להתקשר בין השעות 15.00—18.00.

● למפעל בפ"ת דרושות תופרות לאוברלוק ולשתי מחטים. תנאים טובים.

● דרושה פקידה עם ידיעה בהדפסה וצפירה בהנהלת חשבונות. טל' 55816 הלפרין בע"מ הרצל 18 ת"א.

● מנהלת חשבונות מנוסה דרושה למשרד להנהלת חשבונות תנאים טובים טלפון 297321, 15—18.

● דרושים 1) מפעילים לאקסטרודר לפוליאתילן במשמרות בתנאים טובים באים בחשבון גם בעלי רקע טכני ללימוד. 2) מפעילים/ות למכונות הלחמה לשקיות פוליאטילן לפנות טלפון 930304 הרצליה.

● בבבלי דרושה מטפלת + נסיון המלצות לשני ילדים חמישה ימים בשבוע 5 שעות מ־1.30 אחה"צ 454011.

● דרושות קטלריות ועובדות גמר. טלפון 820668 לפנות לדוד.

● למשרד נסיעות בתל־אביב דרוש/ה נער/ה שליח/ה למשרה מלאה. טלפון 448196—03.

● מטפלת לתינוק ל־5 ימים בשבוע מ־08.30—14.00 בגבעתיים. 55346 — 267861.

● דרושות תופרות קונפקציה לשמלות לאוברלוק ועובדות יד. צור כוזל אלנבי 35א' ת"א.

● דרושות: מפעילות למכונה ארליבמי. מתלמדת עם ידיעה בכתיבה במכונה. שעות העבודה בבוקר או אחה"צ. טלפון 625174.

● למסעדה אקסקלוסיבית דרושים מלצרים מעולים 268933 12.00— 15.00.

● דרושה עוזרת לגננת בתכנית ל'. טל' 418158 מ־13.00.

● דרושה מזכירה כתבנית עם נסיון למשרד שמאי ביטוח. 221304 — 454971 אחה"צ.

● דרושה תופרת לאוברלוק קונפקציה אברמן לילינבלום 25. — 55166—03.

● יהלומים! דרושים מתלמדים ליטוש "גל־אור" בצלאל 6 רמת־גן כאזור הבורסה לפנות לכשה.

● דרושות פועלות למכונות זיגזג ול־2 מחטים, בתנאים טובים, בתוך המפעל. טל. 55317 נחלת בנימין 8 ת"א.

● דרושים טכנאי אלקטרוניקה לאחר שרות צבאי. לצלצל לטל. 256427 או 255180 ולבקש את כיכה.

● משפחת דיפלומט אמריקאי ברמת־גן מחפשת אדם להשגחה על ילד (8), כלא־מר"ג, אחה"צ. יתכן + לינה. 732375—03 18—22.

● דרושה נערה מתלמדת לחצי יום במשרד עו"ד 625936 (17.00— 19.00 בלבד).

● דרושים חרש ומסגר. 823356 יפה, רח' 48/3.

● דרוש פועל למסגרות בעגלות ילדים, תנאים טובים. 224650.

● לאופנה "בזיני" דרושות תופרות לקונפקציה ולעבודות יד. תנאים מצויינים. 825337.

● דרושה תופרת לחזות החנרות. טלפון 821347.

● דרושים פועלים אחראים לביח"ר כימי בתל־אביב עד גיל 30. הכשרה במקום. שעות העבודה מ־7—15. תנאים טובים. טל. 253713.

● לבגדים סיטונאי להלבשה ר־טקסטיל דרוש מוכר מנוסה. טל. 55629.

● פקידה מתחילה למשרד עו"ד 5 ימים בשבוע. 242110.

● לנגריה בת"א דרוש נגר רהיטים. ת.ד. 1334 ת"א ד'/21787.

● דרוש עובד מקצועי בציפוי ניקל כרום זהב. רבלסיון. נחלת־יצחק 42. ק"ג.

● דרוש/ה מוכר/ה רציני/ת ומתאים/ה לחנות רהיטים ברמת־גן. רצוי בעל/ת נסיון. 266365 מ־9—15.

● לפרסום "דחף" אלנבי 123. דרושה פקידה לאחר צבא. נא לפנות אישית לפנה"צ.

● מטפלת 6 שעות ביום לטיפול בילד בגן ותינוק ועזרה בעבודות בית. קרן. רח' מקוה־ישראל 32 חולון.

● לביח"ר לסריגה דרושה קטלרית. לפנות "שהף", ראשית חכמה 16 ת"א. 827833.

● למסך להצתקות שמש דרוש/ה נער/ה לעבודה. גליבנסקי, רח' מרכז בעלי מלאכה א/12 ת"א.

● לקונפקציה לנשים דרושה תופרת מעולה לזיגזג. במקום. למתאימה תנאים טובים. שול אשר. שנקין 39 ת"א.

● דרושה פועלת לאוברלוק ופועלות לעבודה קלה. טל. 822779.

● לביח"ר לקונפקציה דרושה תופרת + לעבודת־יד + מתלמדה. ת"א. שנקין 37 בריל, טל. 290906.

● למספרה מעולה לגברות דרושות מתלמדות ומתקדמת במשכורת טובה. 742285.

● מזכירה־כתבנית בעלת ידע בסיסי בהנהלת חשבונות ובאנגלית. למשרד עו"ד בת"א. אפשרות משרה חלקית. תנאים טובים למתאימה. 239497 7—8 ובערב.

● בחולון, נאות־שושנים מטפלת + בישול ליום יום. תתכן לינה. טל. 858157.

● לבימ"ל לארנקים דיזנגוף 247 דרוש מתלמד. טל. 441544.

● דרושים פועלים לעבודה ביציקת מתכות. אפשרי ללא נסיון. טל. 725218 בין 8—12.

● דרוש נער לעבודה בענף המתכת. טלפון 725218 בין 8—12.

● למפעל מתכת בפרדס כץ — ב"ב. דרושות נשים ונערות לעבודה. תנאים טובים. טל. 784620 8—13.

● דרושים פועלי ייצור למפעל מתכת באזור ב"ב — פרדס כ"ץ. תנאים טובים. טל. 784620 8—13.

● דרושה מטפלת. רצוי עם עבודות בית קלות. 854492.

● ביוקס (ישראל) בע"מ תל־אביב. יהודה הלוי 77, טלפון: 614446 דרושים לעבודה בשודרית (יום רצוף) 1 פקיד/ה בעל/ת נסיון בהכנת לשמוני יבוא. 2) פקידה כתבנית — אנגלית.

● מזכירה מנוסה לעבודה עצמאית במשרד ייעוץ הנדסי טל. 457639.

● עם המלצות לעבודות משק בית בגבעתיים. 722373 אחה"צ.

● לא.א. נכסים דרוש איש/אשת מכירות + רכב. 443785.

● ברמת־השרון דרושה מטפלת. 471240 אחה"צ.

● יהלומים!!! דרושים מנסרים טובים. אפשרי קבלני מישנה. טל. 738943, בערב 729260.

● דרוש צעיר לעבודה במחסן באזור חולון. רצוי עם קטנוע. 721558 מ־9—13.

● במושב גנתון ע"י לוד דרוש עובד במכון התערובת. רצוי מהסביבה. 962167 בשעות העבודה.

● דרושות עובדות לא מקצועיות לעבודה על מכונות אוטומטיות לליטוש יהלומים. לפנות יהלומי לן רח' נחלת יצחק 20 ת"א. טלפון 250790.

● דרושים מסגרים ומסגרים מעולים. משכורת גבוהות. טלפון 848625.

● דרושות מתלמדת/מתקדמת בתפירה ותופרות. דיזנגוף 134. אופנת עור. 239021.

● דרושה אשה דוברת גרמנית/פולנית לטיפול באשה מבוגרת לכל היום. 201023.

● דרושה אשה מטפלת לאדם נכה. טלפון 223315.

● בן 1½ מחפש מטפלת מסורה. ע"י עגנון 24, תכנית ל'. 411538 אחה"צ.

● דרושה תלמידה במספרה אדרת גורדון 45 (ע"י דיזנגוף) טל. 224218, פתוח 8.30—16.30.

● כתבנית עברית מעולה מקבלת הדפסות בבית. 790624 בערב.

● דרושה תופרת מומחית לעבודה בבוטיק בדיזנגוף ל־½ יום. ידע גם במכירה. 220070.

● ספרית דרושה אפשרי חצי יום. משכורת גבוהה. אבן־גבירול 89. 244713 מ־30.00.

● למורה בצפון ת"א דרושה מטפלת לילדה 1½ לשלוש פעמים בשבוע. 444551 מ־6—4.

● יהלומים!!! דרושים פועלי עגולות ומרקיזות לכל החלקים טלפון: 33550.

● תופרות אוברלוק הגר"א 28 חולון ע"י דב הוז אילת.

● דרושות תופרות לבלינטשיק 3 מחטים ואפרם לפנות רוזניה, לבנדה 36 ק"ג.

ביקוש עבודה

● מנהל במוסך בעל כתב הסמכה ותעודת אומן, נסיון בניהול, מעוניין בהצעות ת.ד. 207 ראשל"צ.

● מזכירה אקדמאית עברית צרפתית ואנגלית תרגום והדפסה. 5 שנים נסיון מעוניינת במשרה בכל־רה. ת.ד. 1251 ת"א.

● אדם אחראי ומהימן כושר ארגון + רכב. 442847 בשעות הבוקר והערב.

● מפעילה מנוסה לאוליבטי מעוניינת במשרה חלקית טל. 87790 ביום א'.

משרדים

● למשרד 4 חדרים + טלפון אפשרות לדירה נוספת באותו בנין. 56752.

● למסירה בדמ"פ 5 חדרים, נחלת בנימין 48 (פינת אחד־העם) טל. 50407 בין השעות 9—13.

● בצפון משרד חדרי 1½ + הול וטלפון 447629 — 452296.

● חדשה, חמישה חדרים, מעלית טלפון חניה בבבלי. 280067.

● בשכ"ה / בדמ"פ בשדרות־רוטשילד 4½ חדרים גדולים ק"ב. 295405־03 .448196־03.

● בדמ"פ בשדרות רוטשילד (סביבות מגדל־שלום) 5 חדרים + מטבח + נוחיות + טלפון (106 מ"ר נטו) ק"ג. —125.000. טל. 58599.

עסקים

● להשכרה נגריה עם מכונות (או לכל מטרה אחרת). 110 מ"ר. בקרית־המלאכה. פרטים: 412114. 613523.

● חדר 16 מ"ר מתאים לקונפקציה, ייצור נעליים, ארנקים. נוה־שאנן 7. טל. 766925.

● למכירה דירת 2½ חדרים. תפוסה ע"י דיירים מוגנים במרכז העיר. לצורך קבלת פרטים לפנות לעו"ד עודד אליגון טל' 622080.

● יועצים למיזוג אויר — שאן הנדסה — טלפון 625756 תל־אביב.

● להשכרה מפעל בלוקים במרכז הארץ. 99206־053 מ־10.00—11.00.

● מעדניה ומכלת בהרצליה פיתוח למכירה או הציוד בלבד. ת. ד. 536 נווה־ים.

● בדיזנגוף 38 מ"ר קומת קרקע למטרה מסחרית. בדמ"פ. 239964.

● למסירה סוכנות יבוא רווחים טובים ת.ד. 4496 חיפה — 55426.

● לרגל חיסול, ציוד מרפאת שיניים קומפלט למכירה. מקס קרל רמת־גן. קריניצי 67. 723379.

● בגדרה למכירה/להשכרה שותפות 20 חדר וציוד בגן מפואר. מ־8—16 להתקשר אל: 91101—055 מיום ראשון.

● דפוס מולטיליס + לקוחות במגדל שלום למכירה או שותפות. 50242.

● בדמ"פ סלון תסרוקות מבוסס ובעל מוניטין במרכז רמת־גן. טל. 828680.

● ציוד לייצור פלסטיק הזריקה ושקיות למכירה. בהזדמנות. טל. 786665.

● למסירה חנות ובית מלאכה גדול במרכז תל־אביב. טל. 281641.

● בצפון, לרגל נסיעה. למסירה בוטיק בשכ"ה + ריהוט. לרציניים בלבד. 229330 מ־16.00.

חנויות

● להשכרה [illegible] גם למטרות אחרו[illegible] .47

● למכירה [illegible] 30 מ"ר + [illegible] 862230.

● בתחנה המרכזית חנות הלבשה בדמ"פ. ארלינגר 2. טל. 242621.

● בשכ"ה חנות + גלריה פינתית באבן גבירול. טל. בבית מ־14.00 410013.

● חנות בשכ"ה לכל מטרה ע"י קולבוע פאר. 239076.

● להשכרה חנות גדולה במרכז בת־ים לכל מטרה. 864283.

● להשכרה מיידית, חנות. קרוב למוגרבי. לצלצל אחה"צ. 932952.

● למכירה. דירה מתאימה לחנויות. לפנות: 525385—02 אחה"צ.

● בשכ"ה חנות באלנבי 31 33 מ"ר עם יציע 36 מ"ר. טל. 262818.

● למכירה מיידית חנות במרכז חולון 40 מ"ר. פרטים בטלפון:

● למסירה בדמי־מפתח חנות במרכז נס־ציונה. טל. 948378 8—13.

● חנות למכירה במרכז בת־ים 75 מ"ר. 867993 — 888310.

● בדמ"פ חנות קטנה לכל מטרה. לילינבלום 15. 250553.

קבלת מודעות לעתונים
דחף,
י. רודריג, יהודה המכבי 13
תל־אביב
טלפון 441908.

هكذا من الأصل

מגרשים
● למכירה 6½ דונם חקלאי ליד רחובות. כפרטי. 908249.
● בראשל"צ מפרטי בגוש 3924 1000 מ"ר. 941942.

אולמות
● בבית חרושת ליהלומים להש־כיר 15—10 טולות. לפנות 725835.
● למכירה אולם (ברחף) 65 מ"ר + כח + מזגן 34435.
● בבתים למכירה אולם 70 ממ"ר. 863268 מ־17—20.
● אולם למלאכה בצ'ה 60 מ"ר + יציעים + כוח. 281532.

מבני תעשיה
● למסירה מבנה להלשית 580 מ"ר + טלפון במגדל העמק 03־909470 בערב.
● רח' המסגר מבנה בבנין 140 מ"ר + 70 מ"ר גלריות בברדים, כוח + טלפון (הסכרה) 261675 בערבים.

מחסנים
● לשכור מחסן/צריף וכו' כ־25 מ"ר לציוד רצוי ברמת השרון 474347 לשאול, בבוקר.
● בהזדמנות ליד קרסו למכירה/ בדמ"ש שני מיבנים וחצר על 250 מ"ר. 231908 מ־14.00.

טרקטורים
● למכירה מחפר ג'י.סי.בי. סוף 69 לאחר אוברול ותיקונים מצב מצויין. להתקשר 862494 רק ב־שעות 20—18.
● מעוניין בשופל גלגלים קניה/ שותפות. ת.ד. 28309 ת"א.

חקלאות
● חשוב לחקלאים, מאבים אשד־מסי צלחות וחביות בתוצרת בראד ואר ארה"ב. אספקה מהירה. פר־טים: כלן ת"א דוד המלך 1 טל. 268065 חיפה העצמאות 51. טל. 644413.

מכירות
● אקורדיון 80 ואס. אקורדיום מושלם. להתקשר 925018 אחרי שעה 21.00.
● מיטה כפולה + מזרון קפיצי ומקרר אמקור פאר 10 קוב. טל. 956924.
● מערכת סטראו —2400. ל"י 30 ווט אחריות לשנה 765713.
● מערכת סטריאו גרונדיג 2 רמקולים. 874347 לטלפן אחה"צ.
● למכירה ברטומת ספוט ברידג־פורס לטסטיג, רבנו חננאל 16 821501.
● חדר שינה מקורי הכולל מיטה כפולה, ארונות לילה וארון 4 דלתות תואם. 242387 מ־12.00—15.00. ומ־6.00 בערב.
● מיטת תינוק "פרימה" קומפלט כמו חדש. טל. 54849.
● מחשבונים אחוזים וזכרון מב־סבר סגור באריזה. 752757 בערב.
● פסל כל אמן ישראלי ידוע למכירה. טל. 457143.
● בהזדמנות מזגן אויר חדש ב־תוך קופסא. ג'נרל אלקטריק — 2300 03־230057.
● סלון ומזגן במצב מצויין + מכונת כביסה. טלפון 930231.
● בהזדמנות!! רדיו טייפ בטיזיל פנסוניק, רדיו וטייפ סטריאו לב־כוניה, ומכונת חישוב, באמור אמ־איקס־90 415973.
● למכירה מכונת סריגה "דויא" 12/183 60.000. בא באפשרות גם החלפה טלפון 858153.
● למכירה בהזדמנות פיטמים לשיח הוץ רגלי תמיכות תקרה לפנות 459518.
● למכירה סלילות פיטוב והמלה ומיכל תערובת 3 טון 03־965510.
● מיטת תינוק עם מגרות במצב מצויין. בערב 247644.
● מקרר אמקור 11 למכירה במצב מצויין. טלפון 766545.
● בהזדמנות כיריים גז + תנור וגריל, פריג'ידר אמקור 880190.
● בהזדמנות! ריהוט בלא לחדר תינוקות + עגלה וסלי נשיאה להתקשר טלפון 473160 בשעות אחר הצהרים.
● קוסמטיקאית — הצעה מיוחדת מכשירים במחיר הזדמנותי 728704 בערב.
● אופני אי.סי.אם. מהלכים + אבזורים במצב מצויין 945725 ב־ימי שישי רשבה משעה 16—19.
● בהזדמנות מערכת סטריאופונית קנאוד חדשה 70 ווט. 954335.

● סייפ וקסטות, מגבר, פטיפון ותקליטים, טרנזיסטור. מ־18.00 03־769681.
● תנור אפיה וכיריים גז 3 להבות עם שולחן במצב מצויין. 449849.
● אורגן חשמלי "המונד", 3 שטיחים פרסיים. טל. 458921.
● לאספנים. מכירת חיסול של תמונות שמן ואקוורלים. 634024.
● שטיח פרסי 3X2 למכירה. טל. 417489.
● למכירה אקורדיאון פרלוספרנו 80 בס. כמעט חדש. 449387.
● למכירה פסנתר גרמני במצב מצויין. טל. 245422.
● למכירה דוד קיטור מגגילה מכונות כביסה בסחטות. 949842.
● תנור בשול ואפיה וסטינגהאוז גדול ויגור גרמני ישן, בזול! טל. 828945.
● חיסול בית! למכירה מיידית פריג'ידר, גז, רהיטים וכו'. סילאשי יד' ויצמן 25 קרית מוצקין טלפון 04—712424 רק ביום ראשון 19—11.
● הזדמנות! מערכת מוסיקה "גרונדיג" (רדיו + פטיפון + טייפ) במצב טוב מאוד. טל. 297618 .287623
● לנגרים מכבש מסור סרט 28 3 צולחנות עבודה מכונה מור־כבת 5 פעולות 450883 — 448556.
● בהזדמנות מחרטה במצב עבודה מדויקה, 1.5 מטר. גור־סון. 1600 סל"ד וריטור. 788883.
● למכירה תנור אפיה "שבינד" טלפון: 230486 משעה 15.00.
● טייפרקורדר סטריאופוני קס־טות קטנות חשמל — בסוריות ולמכונית 734514.
● למכירה דלתות הזזה של סלון 330×245 טלפון 470476 אחה"צ.

מקררים
● למכירה מקרר אמריקאי "קל־בינטור" 9 קוב, במצב טוב מאד, ב־500 לירות. טלפון 287322, בין השעות 4—10 אחה"צ.
● למכירה אמקור 11 חצי אוטומטי טלפון 958309.
● פריג'ידר פרידמן במצב טוב טלפון 767419. גם בשבת.
● פאר 10 במצב מצויין למכירה מיידית. 751790 בערב.
● למכירה מקרר במצב טוב — ג'נרל אלקטריק. 290077 מ־9.00—17.00.
● למכירה אמקור 9 קוב במצב טוב טל' 440086 לא בשבת.
● אמקור 13 חצי אוטומטי במצב מצויין. טלפון 852721.

טלוויזיות
● טלויזיה תדירן במצב מצויין 1500 ל"י. טלפון 791550.
● טלויזיה תדירן כמצב חדשה מסך קטן. —1.600. 03־230057.

כלי נגינה
● גיטרה בצולה "מרטין" 12 מיתרים. טלפון 03־230057.
● פסנתר ציגרמן —3.900. הראזה 226 רמת־גן. כהן מנחם.
● מעוניין לקנות פסנתר משומש בהזדמנות לילד מתחיל. 458215.

צילום
● בית־מלאכה לתיקון מצלמות. פלשים, מדי־אור ומכונות הקרנה והסרטה — "ריפיקה" אבן־גבירול 1. טלפון 220141.
● ניקורמאט אפ.טי.אנ 50/2 חדשה —1650. טלפון 792955, מלכה.
● מצלמה קנון 518 סופר צימרמן כצנלסון 27 בת־ים.
● ציוד צילום בהזדמנות פרוג'קטורים צדשות בצלמות רגוד. טלפון 972615 פנימי 287 ג'אקי. "פוטו גל" הרצל 74 פסג' ראשל"צ.
● למד צילום ב־15 שעורים שחור לבן. צבעוני הגדלות ענק פרי־קולור. קרן קיימת 36.

חיות בית
● בהזדמנות למכירה גורי פודלים גזעיים ביגוניים שחורים 30915.
● גורי פודלים עם תעודות. — טלפון 760681.

מכונות כביסה
● מכונת כביסה וסטינגהאוז או־טומאטית ותנור בישול ואפיה גז בהזדמנות 286863.

בולים
● מעוניין לקנות מטבעות כסף וזהב וארד למכירת מטבעות בן גוריון ובולים 445442.

מעוניינים לקנות
● מעוניינים באופניים קטנות. 2 גלגלים. לגיל 5 914584.

רהיטים
● בזול! מערכת סלונית המור־כבת מארבעה פוטלים 233115 אחה"צ.
● שולחן אוכל מפורמיקה + 6 כסאות. 843264 מ־17.00—20.00.
● רהיטים עתיקים ותבנויה לב־כירה. 476036 בשישי 14—18. ב־שבת 10—14.
● בפונות מחצי מחיר 2 כורסאות חדשות כפילנה. 239419.
● בהזדמנות שני ארונות שלוש דלתות כל אחד. 03־232838.
● ארון 5 דלתות מצב מצויין. טלפון 613108 מ־17.00.
● רהיטים + חדר שינה נוסח לואי 16. טלפון 883956 — 883171.
● בהזדמנות ריהוט בלא לחדר תינוקות + עגלה וסלי נשיאה. 473160 אחה"צ.
● למכירה ספה כפולה + 2 כורסאות + שולחן. 15.00—14.00, תרס"ט 15, דירה 1.

תריסים
● התקנת תריסים פלסטיק וכו־כית ישר מבית הזולשה "הדר". טל. 228213, 757898.

שעורים
● סטודנט צרפתי נותן שיעורים בצרפתית ברמה תיכונית. 907404.
● שעורי עזר הכנה לבגרות ול־טכניון במתמטיקה ופיסיקה. מוסמך מנוסה. טלפון 03־34780.
● מתמטיקה ופיסיקה לכל הרמות מורה אקדמאי מנוסה. טל. 235968.
● שעורים מתמטיקה פיזיקה — מחירים זולים. טלפון 625756 מ־3.00.

חוגים
● פרטי צעירים מעוניינים להכיר צעירות. 758600 הערב בלבד.
● במוצ"ש מועדון טמי קרן קיימת 26. מזמינכם לרקוד ולהתבדר.

אבידות
● אבד תיק שחור המכיל דרכון וכרטיס טיסה פרסיים. המוצא יבוא על שכרו. 891766.
● אבד ספסורט פרסי 40334/47 המוצא מתבקש לטלפן 854647.
● אבד פספורט פרסי 40334/47 המוצא מתבקש לטלפן 854647.

שרותים
● "שיפור־לבניך" — עבודות נגד רטיבות באחריות לשנים. תיקוני סדקים וציצרים. סיוד וצבע, חרסינה, אינסטלציה ועוד. טלפון 03—615547 24 שעות.
● דשא בצ'ים, עבודות שיפוץ, תריסים, בניה, חרסינה וכד'. עבודה מעולה ובאחריות. רח' דיזנגוף 38, תל־אביב. טל. 280706.
● אמבטיות! פריג'ידרים! חידוש אמייל בביתך גם בצבעים, בכל הארץ. 235321 223619.
● הקץ לביקים. חיטוי והדברה בביתך, מפעלך, משרדך. 235321 223619.
● פוליש — לא מתחלקים ב־אחריות + נקיון יסודי. 912692 ח.פ.ב.
● מקבל שיפוצים ובניה במשכורת ופרטיים באחריות. טל. 03־417010.
● ליטוש והברקת מרצפות ונקיון יסודי באחריות אבישי 472251.
● הזולצים ליטוש הברקת מרצפות ניקוי כללי ביצוע מעולה וב־אחריות. 724612 — 749872.
● "ברק" ת"א מלטשים ומבריקים מרצפות —200. נקיון יסודי. במומחיות ובאחריות. 761833.
● שיפוצים בדירות: הגדלת חד־רים וסגירת מרפסות. ייעוץ חינם. 852897.

מסג'ים
● גבירתי! מסג' מושלם ומהנה מידי סנדרי המומחה. 721652.
● רק מסג (רפואי) ע"י מס־ג'יסטית. הזמנות 228636 מ־09.00.
● מסג'יסטית מורשית טלפון 240640.
● מסג'יסט לנשים בלבד. שלבי בריאות הנאה. מ־9.00 722044.
● מסג'יסטית מ־10.00—19.00. חוץ משישי ושבת. טל. 237043.

שידוכים
● למבוגרים/ות המעוניינים/ות בנישואין עם רציניים/ות ומבו־ססים/ות. הצעות רבות ב"רעים" ת"א 282932, חיפה 667348.
● למעדיפים חיי כפר! ל"רעים" קצרים הזוקים עם התנהגה הקי־בוצית והמושבית. הצעות רבות מכל הגילים מכל הארץ. "רעים" ת"א בן־יהודה 58א' 282932, חיפה ירושלים 16 667348.
● למושבניקים וקיבוצניקים ב־"רעים" הצעות לנשואין מתאימות לכם מכל הארץ. תל־אביב בן־יהודה 58א' 282932, חיפה ירושלים 16 667348.
● להיכרות! דתי 25 לרצינית בלבד. ת.ד. 28305 ת"א.
● דורצות רווקות גרושות אל־מנות נכות מכל הגילים 723872.
● רווק 27/170 מעוניין בבחורה נאה למטרה רצינית ת. ד. פרטית 9140 תל־אביב.
● אלמן 42 אקדמאי עם ילד ת.ד. 4860 חיפה.
● צברית 31¼ עקצנית ומתוקה תשמח לשתות קפה מר בחברתך ת.ד. 4850 חיפה.
● אלמנה 165/56 מעוניינת ברציני מגיל 60 למטרת נישואין ת.ד. 5174 חיפה.
● בוגר ישיבה, 28 מסודר, בעל דירה מעוניין להכיר בחורה דתית עד 25. ת.ד. 1334 תל־אביב ד/21385.
● פרטי — רווקה 170/26 נאה, בעלת אישיות תוססת, רוצה בך הגבר, אם הנך אירופאי, רחב־אפקים ו"בן אדם" בגיל 30—35. ת. ד. 24069 תל־אביב.
● בן 40 + 1 מחפש אשה בלי ילדים מסודרת 04־720324.
● אקדמאית גרושה בלי ילדים נאה 165/27 + דירה מעוניינת במתאים ת. ד. (פרטית) 29330 תל־אביב.
● יפה וחטובה 30 לידידות ונ־שואין (במשרד להכרויות) 242326.
● גבר 35 מעוניין בבחורה ול־סוע לחו"ל ת.ד. 11435 תל־אביב.
● פרטי, רווק אירופאי 164/42 נחמד, נאה, שקט ורציני מסודר היטב מעוניין להכיר מתאימה ל־מטרת נישואין. ת.ד. 8373 חיפה.
● שדכן צמרת אקסקלוסיבי בחו־גים אקדמאים. טלפון 04־733356 מכה.
● אשה מבוגרת מחפשת למטרת נישואין גבר עד 66 טלפון — 443757.
● אשה מלאת חיים מעוניינת ב־גבר מסודר. 50—65. לידידות/ נישואין. טל. 284697.
● פרטי רווקה 165/28 משכילה נאה סימפטית דקת גזרה למתאים אירופאי. ת.ד. 490 רמת־גן.
● רווקה משכילה 165/27 מעונ־יינת בנחמד למטרה רצינית. ת.ד. (פרטית) 2816 ת"א.
● "יופי" 230868 דיזנגוף 212 מציע: תיירת 60 רופאה, תיירת 28 רופאה, מאוסטרליה תיירות: 26 + 38 + 44 אקד־מאיות. תייר 1.80/30 רופאים, מהנדסים, דתיים, טכנאים, תיירים.
● גברת נחמדה מחפשת רציני עד 42. מכרעך לא סימפטי, רצוי אקדמאי ואירופאי לציין טלפון, ת. ד. פרטית 11051 ת"א.
● 180/26 בחור צעיר מחפש אשה עד 35 למטרה רצינית. — 842356 צבי.
● רווק 170/29 מעוניין בדתית אמיתית, רצינית ושקטה. לנישואין, ת.ד. 36943 תל־אביב.
● 170/57 תרבותי, נאה וצעיר, בלי ילדים, מעוניין במתאימה. ת.ד. 28301 תל־אביב.
● 174/46 מעדות המזרח בעל דירה מחפש גרושה או אלמנה (עד 40), בעלת משרה קבועה, למטרות ידידות. טל. 724866 מ־15.00. בשבת כל היום.
● פרטי למטרת נשואין: רווק 173/36 סימפטי, עדין ותרבותי, אשכנזי. דירה חדשה ומכונית. ת.ד. 4049 תל־אביב.
● צעיר 30 ספרותי אינטליגנט רווק מתקבלת צעירה מרשימה רצינית ובעלת אישיות מקרינה. לציין טלפון. ת.ד. 30872 ת"א.
● צבר נאה הנחמד 170/26 מ־מוצא תימני גרוש שלא באשמתו מעוניין ברצינית לנשואין, רצוי אמצעים. ת.ד. 319 ראשל"צ.
● בחורות ונשים המעוניינות ב־היכרויות ונישואין!!! חינם!!! לצרף טלפון. לת.ד. 26272 ת"א.
● אותך!!! היפה, האינטליגנטית והאירופאית עד 30 + ילד אחד. מחפש אלמן, נאה, מאוד בן 38 + 2. לציין טלפון. ת.ד. 14213 ת"א.

תגובה מיידית
למודעות דרושים,
היצע וביקוש, קניה ומכירה.
בלוח החדש
דבר דחף

מחפש עבודה?
עיין בלוח החדש
דרושים

הלוח החדש דבר דחף חיפה והצפון

מכוניות למכירה
● למכירה פיאט 124 מודל 73. שטרן, טלפון 88060.
● פיאט 600 די 1961 אחרי אוברול. טל. 716065.
● ציטרואן ג'י.אס. 1220 73 40.000 ק"מ. במצב מצויין. טל. 525823.
● חיפושית 1300, 69. אוטומטית + רדיו, טסט, נהדרת. 725412.
● טנדר פיוז ג'7 למכירה עם או בלי עבודה. טל. 726465.
● מוריס 1100 דגם 1964 + רדיו. טל. 86956.
● פריגץ 4 1969 במצב מצויין. טלפון 723471.
● למכירה בהזדמנות פיז'ו 404 מודל 66. בבית 04—83496.
● וולבו 144 1970 אוטומטי, קילומטרז' נמוך מאד. מזגן. 39.000. טלפון 87123 .04—663655 .04
● ליילנד ביבר מודל 1972 דבל־בקאקס גיר וולסון. טלפון: 04—572376.
● למכירה דה שבו מודל 1966 במצב מצויין + רדיו. 04—718653.
● בהזדמנות חיפושית 58 רדיו + טסט לשנה. טל. 571585.
● סימקה 1500, 1967, רדיו + טסט 10 חודשים יפה במצב מכני מצויין, 18.000 ק"מ. אחרי אוברול. 716294.
● פיג'ו 404 66, מצב מצויין. טל. 932463, 80356.
● קונטסה 1300/4 1966, רדיו, ב־מצב מצויין. 244439.
● פיג'ו 404 1971 במצב מצויין. 29,000 ל"י. 253440.
● אופל קדט 1100 2 דלתות ב־מצב מצויין + תוספות מודל 71. טל. 82504, 224114.
● פולקסוואגן 1200 מודל 61 במצב מצויין, לאחר שיפוץ כללי. טל. 719666.
● ב.מ.וו. מיורינג 73. במצב מצויין מסחר מכר, 722974.
● מוריס 1100 מודל 70 מצב מצו־יין, 18.000 ל"י. 81151.
● פורד אסקורט 1969 טסט מרץ 75, 95.000 ק"מ. 23224—065.
● מוריס 1100, 65. במצב טוב. טסט לשנה. 712831.
● בהזדמנות דה־שבו 61/2 במצב טוב. טלפון 04—713985.
● פורד 20 פרטית 1970 אוטו־מטית, מצויינת. 524541, 725407.
● בדפורד מסחרי 1973 טסט ל־שנה 72.000 ק"מ. 89792.
● למכירה אסקורט 70 64.000 מצב מצויין. טל. 526413.
● פלץ 304 סטיישן 1972 + רדיו טייפ. טל. 232613.
● דה־שבו 1963. לאחר אוברול במצב מצויין. טל. 932392.
● פוז 403, 62 מנוע 69 + רדיו + טסט. 253782.
● למהיר החלטה ווקסהול ויקטור 66. גיר אוטומטי במצב טוב. טל. 527964.
● משאית בדפורד 1960 עם מנוף 25.000. טל. 731189.
● סוסיתא סטיישן 1968 טסט לשנה במצב מצויין. 724675.
● ווקסהול ויקטור 68 מצב מצויין. 15,000. טל. 713151.
● חיפושית 1965, יד ראשונה, פרס לשבת 525026 — 82925.
● חיפושית 1964 במצב טוב 177.000, טסט ביוני. 727000.
● אודי 100 73 רדיו. טייפ מצב מצויין. 252954.
● פורד אנגליה 62 מצב מצויין, 8.000 ל"י. טל. 235940.
● טאונוס 12 מ. 66 פרטי. טל. 12.500 ל"י. 716995.
● סימקה 1000 1964 טסט ל־9 חודשים. טל. 523579.
● פדז 204 למכירה 1969 80.000 ק"מ. טל. 252955.
● חיפושית 1300 1972, רדיו, מצב מצויין. טל. 531144.
● פריגץ 4 1968 125.000, רדיו. טל. 254362.
● ב.מ.וו. 1602 1974 רדיו ותא־סות. טל. 04—234830.
● למכירה חיפושית 1965, מחיר 13.750. טל. 244402.
● דודג' 300 במצב נהדר מנוע שנה + ארגז. 04—88770.
● טריומף הרלד 1200 טסט שנה לאחר שיפוץ כללי מודל 63. טל. 252309.
● סאאב 69 מסחרי במצב מצויין לאחר שיפוץ כללי. טל. 224114.
● אופל קדט 73 אוטומטית 30.000 ק"מ. טלפון 717273.
● חיפושית 1300, מודל 72, יד ראשונה, 75.000 ק"מ. 252785.
● קונטסה 1300, 1966 במצב מצויין + רדיו 8.750 ל"י. טל. 04—255474.
● סובארו 1400, די.אל., 1973 34.000 מצויינת. טל. 88359.
● סובארו ג'י.אס.אר. 1973. אג־שרי חלק בהשלמים. 711037.
● ב"ג'י ביינור מודל 64 במצב טוב. בעבודה: 666285, בערב ב־בית: 253516.
● פריגץ 4 טסט לשנה מצב מצויין, 70. 531846.
● וולבו 144. אוטומטי + מיזוג אויר ורדיו סטריאו 83873.
● —1.850. בלבד, רנו מסחרי 1959 רדיו, טסט לשנה, שיפוץ כללי 233942, 512682.
● אסקורט 1100 1969 במצב מצו־יין. 90.000 ק"מ 719098.
● ב. ס. א. 1000, מודל 69 מצב טוב. טל. 251232.
● פג'ו 1962 403 טסט שנה + רדיו, מנוע 69, 641131, לא בשבת. 729142 בעבודה.
● סוסיתא סטיישן 68 טסט חצי שנה + רדיו 729142 בשעות ה־עבודה.
● הולד 1200 סטיישן סוף 64 במצב נהדר. 531796.
● חיפושית 1500 1968 140.000 מצוינת, רדיו טסט לחצי שנה, ותוספות. 252819.
● רנו 8 שנת 1967 מצב מצויין. טלפון 04־727711.
● ב.מ.וו. 1800 אוטומטי שנת 1971 במצב מצויין. 524525.
● סימקה 1500, 1967, רדיו + טסט 10 חודשים יפה במצב מכני מצויין 18,000 ק"מ אחרי אוברול. 716294.
● פורד אסקורט 1969 + רדיו, מצוינת. טלפון 225048 מ־15.00.
● פולקסוגן 64, רדיו, במצב כללי טוב. טלפון 224411.
● אודי 100 רגיל 73, רדיו טייפ, מצב מצויין. 252954.
● פולקסוגן בסוארי נמוך 68, במצב טוב. טלפון 723395.
● פיאט 600 די. מצוינת. 68, טסט לשנה. 221658.
● סימקה 1000, ג'.ל.ס. 1966 רדיו. טסט טלפון 223076.
● פורד קורטינה אוטומטי. 1961 טסט 8/75 721008. בערב 241267, 80743.
● וקסהול ויקטור סופר 101 66 יד ראשונה טסט 5/75 11,000 721008 בערב 80743, 241267.
● פיג'ו 404 שנת 62 11.500 ל"י רות. טל. 526850.
● רנו 12 סטיישן 73 30.000 ק"מ טל. 241992, ממוצ"ש.
● למכירה בהזדמנות בסיבה מה־לה לילנד גורר ביבר + גורר 12 מטר עם סילבוזה וסידור למכולה. טל. 04—932476.

דירות למכירה
● בסביניה 3 חדרים, ארונות קיר, למסירה מיידית. 80681.
● בהזדמנות למכירה 3 חדרים בשכונה דתית בחיפה. 531802.
● ברוממה החדשה הפרחים, 3 חדרים ושיפורים. טלפון 244518.
● 3 חדרים ברוממה חדשה ב־תשלומים נוחים לשנתיים. טל. 245721.
● 3½ חדרים ב־245,000 בקי"ק. בכרמל בבית יפה עם גינה. טל. 89550.
● בכרמיאל, למכירה בהזדמנות דירת 4 חדרים. טל. 233221.
● דירה פינתית 3, יזרעאליה, כניסה בעוד שנה. 231869.
● דחוף ברוממה החדשה 3 חד־רים + חדר הלבשה ושיפורים. 88 מ"ר. 241267.
● ברכות רמז דירה 3 חדרים למכירה. 234621 אחה"צ. בשבת כל היום.
● 3 חדרים בקרית־מוצקין במסי־רה מיידית טלפון 711183 אחה"צ.
● בסביניה, 3 חדרים, חדשה, 165.000, מתפנה בדצמבר. 733482.
● 2½ חדרים בדרך נוה־שאנן, מכירה מיידית. טל. 233198.
● 3 חדרים + פ"א 70 מ"ר חד־שה, בבן־דור ליד הטכניון. משכנ־תא אפשרית. 224392.
● בהזדמנות 2 כמו 2½ שדרות דגניה 4 קרית־חיים כמתג'י.
● למהיר החלטה! מיוחדת 3½ חדרים בכרמליה. פינוי מידי. 80513.
● בקרית־אתא בהזדמנות דירה בת 2 חדרים וריהוט 723822.
● מרכזי 4 חדרים גדולים ב־מוריה. 253637 משעה 17.00.
● הול וחצי 2 מרפסות סגורות 55 מ', 643568.
● דירה 3 חדרים מסודרת רח' גאולה 2 קומה ג' טל' 641874.
● דירה 3 חדרים מסודרת רח' גאולה 2 קומה ג' טל' 641874.
● בדרך נוה־שאנן בשלבי סיום 3 חדרים + פ"א 222357.
● בקרית אתא, פרוסטיג, 2½ חדרים משופצת 661151 פנימי 17. לשלמה.
● בהרוממות בנוה שאנן דירת 2 חדרים + פ. א. + 2 מרפסות קומה ב' אפשרי ריהוט מלא מיול פריג'ידר, 125,000. טלפון 231750 בשבת לפנה"צ, בערב חג ובחג כל היום.
● בקרית מוצקין 3 חדרים + פ"א ק"ב. פינתית טלפון 719417.
● בקרית מוצקין 3 חדרים + פ"א ק"ד טלפון 716766.
● בהדר דירת 2½ חדרים, מיי־דית. תל־חי 17 ליבוביץ.
● 3 + פינת אוכל. אברמוביץ סאר 66 225692, מסודרת.
● בעבאס 58, דירה שלושה חד־רים במצב מצויין. 527177.
● רח' בית־לחם 3½ חדרים נוף ק"ב טלפון 533374.
● ברוממה הישנה 3 חדרים + פ"א קומה ב', טלפון 241864.
● 2½ חדרים, נוף יפה, רח' פאר טלפון 231267.
● מיידי דירה משופצת 3 חדרים + תוספות ברוממה. ארון 14 טל' 244446 מ־17.00.
● דירה בחיפה 3½ חדרים ברחוב טשרניחובסקי דירה מסודרת + ארונות להתקשר 04־531990 (רק בשבת).
● 4 חדרים ברוממה הישנה. ל־כניסה בעוד כשנה. 255664.
● בהדר 2 חדרים 85 מ"ר מקום שקט. טל' 661732.
● דירה בת 3 חדרים ברמת־שאול כס' טל' 531296.
● בקרית חיים 2 חדרים + הול + מרפסת סגורה קומה ב' 90.000 טל' 660440 בין 7.00—14.00 לבקר את בשה. בשעות העבודה.
● דירת 3½ + 2 מרפסות ושי־פורים בקרית אליעזר טל' 526708 אחה"צ.
● 2 + הול קומה ב' פינתית 6,000 + 75.000 כרמון, דגניה 44 קרית חיים.
● דירה 3 חדרים ברח' הנקין קרית־אתא. טלפון 04—669659 04—723118.
● 2 + הול מיידי 75.000 + 6.000 כרמון, דגניה 44 קריית־חיים.
● בעבאס דירות בנוה 3—4 חד־רים בבניה. 251173.

דירות למכירה
● ביזרעאליה 3 + פ"א ק"ב מר־פסת סגורה נוף טלפון 234560.
● דירה 3 חדרים + פינת אוכל ומשופצת ברמת שאול זורס 4 טלפון 525111.
● במרכז הכרמל, 4, למכירה בתאיכה לרופא ובמשרדים. 522789.
● למכירה דירה מרווחת 3 חד־רים בקרית ביאליק. טלפון 725534.
● דחוף 2½ ברמת שאול יפה. מסודרת שמורה + נוף. 524829.
● נוה שאנן, יזרעאליה 3 פינתית מרפסה סגורה. —145.000. 221352.
● ברוממה החדשה 3½ ברב־קוכות, נוף, מיידי. 253707.
● בנוה־שאנן מול הטכניון דירת פאר, נוף מרהיב. 113 מ"ר. 225928.
● בקרית־ביאליק דירה 2½ ל־מכירה תוך 4 חודשים. טל. 724121.
● בקרית־ביאליק 3½ בתוכנית היסב הקודם זוכה. טל. 729628.
● בהזדמנות לרגל נסיעה 3 חד־רים מסודרת בסביניה. 719846.
● דחוף בכרמל צרפתי 2½ ק"ק מטופחת בריל, ענתות 8.
● במרכז הכרמל 2 חדרים + הול + ארונות מרפסה סגורות כניסה נפרדת. 87653.
● ביזרעאליה ק"ג 3 + פ"א + מרפסת סגורה ונוף. 234560.
● דירה 3 חדרים סאר 78, שמר־אלי. 225953 משעה 4.00.
● דירה בת 2 חדרים + הול. מסודרת. טל. 252642.
● מרכזי, בהלל, 2½ + הול + מרפסות סגורות ק"ה, 668947.
● 3 חדרים + שיפוצים. רמת־שאול. 87415, יכי הול — 526794.
● 2 חדרים + הול — בצור־שלום רמונס חדש. 717109.
● ברמת־אשכול דירה 4½ חד־רים, ב־290,000 ל"י. 04־235758.
● בקרית־שמריהו, 3 חדרים, 2 מרפסות, ק"ב, טלפון 730202.
● דירה חדשה כניסה מיידית 4½ חדרים + מרפסת 50 מ"ר ברותים בפולים חימום. סבבת הרופא, טל. 251619. אחר הצהרים.
● באחוזה 4 חדרים, ארונות, חימום 04־252542 לא בשבת.
● בקריה־אליעזר 82 מ"ר מיד־פצה במצב מצוין. טל. 528868.

דירות להשכרה
● בכרמל להשכרה 4 חדרים ב־רחוב התשבי טלפון 86581.
● להשכרה 2 חדרים זלמן־שניאור 14. מהרחי לפנות בערב.
● מיטה כפולה 1.40 ומזרוני קפי־צים. 250 ל"י. 04־222425.
● למכירה 5 חדרים בגבעת דאו־נוס נוף מרהיב שכלולים רבים. מפתחות תיווך אפל. 87387.
● חרושה, 3 חדרים + פינת אוכל ברחוב הפרסים 537064.
● להשכיר מיד בית בודד בקרית חיים מזרחית 231920.
● דירה בת 4 חדרים במצב מצו־יין בנוה שאנן טל. 254558.
● להשכרה דירת חדר קרוב ל־טכניון ולאוניברסיטה טל' 80737.
● להשכיר דירה 2 חדרים ריקים 511566 2 עד 6.
● 3½. ארונות קיר ופריג'ידר ברח' בית לחם —550 ל"י. להתק־שר 233548 בערב.

דירות מרוהטות
● בנוה שאנן היפה חדר ומטבח לסטודנט חזר. להתקשר 03־237708.
● בקרית מוצקין דירת 1½ מרו־הטת + פריג'ידר להשכרה טלפון 712623.
● 3½ חדרים. נוף, טלפון ברחוב א. ינאי — כרמליה. לטלפן 89523 או 243794.
● דירה מרוהטת 2 חדרים + פינת אוכל ברמות־רמז טלפון — 252497.
● מחפשת שותפה לדירה יפה, מרוהטת, אלנבי 92 ק"א, לרנר מ־7—9 בערב.
● דירה מרוהטת 3 חדרים + טלפון ברוממה. טלפון 241627.
● ביזרעאליה 3 חדרים מרוהט לסטודנטים, זוג צעיר 725740.
● רמת שאול 2½ ריהוט מלא טלפון, לשנה. 511529.
● 2½ חדרים חנה סנש 1 כניסה מיידית טלפון 84741.
● להשכיר חדר מרוהט + מרפ־סת סגורה בהדר להתקשר טל' 640631.
● חדר בשכ"ח מרוהט לבחורה. טלפון 667532 משעה 17.00.
● בכרמל חדר מרוהט לבחורה. רצוי דתית. טלפון 80173.
● 3 מרוהטת־קומפלט במרכז הכ־רמל. טל. 87997. 722277

הצעות עבודה
● דרושים נגרי בניין עצמאים. אפשר פנסיונרים לקיבוץ רמת־יוחנן. טל. 04—721094. לפנות ב־שעות 3.00—8.00.
● דרושה אשה לניהול משק בית וטיפול בילדים. 241304.
● דרוש/ה מורה לכלכלה ומינהל בתיכון בוקר. טלפון 04־664922.
● כדפיסה במכונה להנהח"ש או־ליבטי, בשרה מלאה. אפשרי מת־חילה. טלפון 531269.
● דרושה בחורה לקבלת טלפונים מ־9.00—A. אדם, אלנבי 23 — 521498.
● למשרד תכנון כבישים דרושים מהנדס הנדסאי שרטט/ת לפנות 663588.
● למשרד עו"ד דרושה פקידה ל־יום שלם מפוצל. לפנות בכתב לת.ד. 4720 חיפה.
● מטפלת לפעוטה 4 ימים בשבוע בקרית שמריהו טלפון 730202.
● למשרד עו"ד דרושה פקידה כתבנית ליום עבודה מפוצל טל' 667769.
● דרושה אשה לטיפול ב־2 ילדות (הולכות לגן) — עבודות בית קלות 15.00—7.30 טל. 251462.
● לידבץ מיסים דרושה פקידה כללית "אור" שירות בהיל עם ידע בהדפסה שעות עבודה 15—19 טל' 666860.
● כשק בית יום יום מ־9.00—14.00 231439 אחה"צ.

ביקוש עבודה
● כתבנית בעברית מקבלת עבו־דות לבית. לפנות לגרים טלפון 538908.

וילות ובתים
● במגדל העמק רסקו וילה + גינה + 1.000 מ"ר אפשרות בניה.

מכירות
● פריג'ידר אמקור 14 ותנור גאז במצב מצויין טל' 89201 כל היום.
● למכירה מכונת כביסה אמקור חצי אוטומטית במצב מצויין, טל' 252162 אחרי שעה 5.
● תמונות שמן, ארון פורמיקה לחדר ילדים, מערכת סטריאו גרונדיג. טלפון 243140.
● שטיח גדול 4X3 מסר בהזדמ־נות. 534391 אחה"צ.

רהיטים
● בהזדמנות מטה כפולה + מזרונים + טרילט ומזגן. טלפון 243653.
● בקריית־חיים בהזדמנות ארון מתפרק 4 דלתות, מיטה וארגז מצעים. טל. 724507.

טלוויזיות
● למכירה טלויזיה במצב מצויין + מכונת כביסה בהזדמנות — 04־643515.

מקררים
● אמקור פאר במצב מצויין עם ביטוח לפנות בערב טל. 641612.
● מקרר חשמלי אמקור פאר ב־מצב מצויין. טלפון 537329.
● למכירה אמקור במצב מצויין, הרצל 86. טלפון 643848.
● למכירה מיידית אמקור פאר במצב מצויין. טל. 04—235018.
● למכירה פריג'ידר אמקור "פאר" במצב מצויין. טלפון: 723846.

חנויות
● בשכ"ח גלריה למסירה הרצל 61 ברחבה "אומנות הגוי".
● חנות בדמי מפתח. החלוץ 54 בחצר. אוולאי.
● לקונדיטוריה למכירה ציוד מלא במצב טוב ת. ד. 183 ק. חיים.
● בשכ"ח חנות במרכז הדר טל' 661231 פרס לשבת.

מגרשים
● דרוש מגרש עד 2 דונם להש־ית 25 ק"מ סביב חיפה ת.ד. 9018 חיפה.

משרדים
● להשכרה משרד 2 חדרים ברחוב הרצל. טלפון 87606.

מבני תעשיה
● בטפריץ למכירה אולמות לתע־שיה בגדלים מ־75 מ"ר 251173.

עסקים
● למסירה מזנון גדול מסיבות רשאיות טלפון 512683 אחה"צ.

מכונות כביסה
● בהזדמנות פילקו אקום 6 ק"ג במצב מצויין 538515.

כלי נגינה
● אקורדיון סקנדלי במצב מצויין 80 בס, בערב 532326.
● אקורדיון הונר שייצר 80 בסים — כמעט חדש. טלפון 04־86081.

חוגים
● ממשיך חוג ע"י פסיכולג ה' עוסק ב"סנסיטיביטי גרופ". המש־תתפים יתקשרו לשם קבלת אינ־פורמציה לטלפון 243640 בשעות 21—19. החוג מתקיים בשפה ה' אנגלית.

פרסום
דחף
חברת הפרסום
מס. 1 בישראל
ההנהלה בית "דחף"
סמטת בית השואבה 8 ת"א טל. 62 25 47
43 סניפים ברחבי הארץ

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה־דרושים לך.

הלוח החדש דרושים

הלוח החדש דחף ירושלים והדרום

מכוניות למכירה

- לנו . סי.אס. 1973, קופה, 35.000 ל"י. 285923.
- פוד עגדר טוב מאד מודל 1970. 65056.
- אב.אס.או. 1000, 1969, במצב טוב, טסט בכרין. 33523.
- בריסקה 65 + טסט, אחרי אד ברול. 67290, 3.500 לירות.
- פדז 404, שנת 1971, 75.000 ק"מ, מצב מצויין. 34187—02.
- וקסהול. ויקטור. 1962. במצב טוב. טל. 226098, 37045.
- קונטסה 1300, 1967, חיפום, אזעקה, רדיו. 262361, 233845.
- פקידה מתחילה. תלמידת יוי־כון ערב לחברת ביטוח. 223355. לפנות לשולה.
- עבודה מעניינת למזכירה + כתבנות, גם לנערה מתחילה. טל. 232727.
- קבלן בניין מבצע שיפוצים + זיפות גגות. 60598.
- ברסקו — עזרת + טיפול ק"ל ל־6 שעות, המלצות, טנא. 67838 אחה"צ. 526161/251 בעבודה.
- דרושה מטפלת לתינוק ועבודות בית. טל. 533410. המלצות.
- מטפלת מנוסה מ־8.00—15.00. תנאים טובים. טלפון 523391.
- דרושה מטפלת לילדה + עבודות בית, ברובע אשכול. טל. 272414.
- ב.מ.ו. 1800 אוטומטית 1971, רדיו, מצב מצויין. 528169.
- פיאט 850 ספיישל 1970, 61.000 ק"מ. בבוקר: 36511 — 67744, אחה"צ רשבת 522052.
- פריגץ 4, 1968, טסט לשנה, רדיו, שמורה היטב. 532641 לא בשבת.
- פולקסואגן סטיישן 1600, 69', אוטומטית, במצב טוב. טלפון: 284870.
- בהזדמנות. ווקסהול ויקטור 1967 אוטומטית, מצויינת. 11.000 — 224411 — יצחקי, לפנה"צ.
- ב.מ.וו. 2002, 1969 טסט 10 חודשים, מצויינת. 23.000. טלפון: 271635.
- פיאט. 600. 1964 מנוע 1973 15.000 ק"מ + רדיו. 231304 — בבוקר.
- מוריס מיני 1969 מנוע 1974 5000 ק"מ, מצב מצויין. 413336 — אודי, בשעות הערב. פרט לשבת.
- סובארו 1300, 1973 במצב מצויין, רדיו, 51.000 ק"מ, 22.000 טל. 25193.
- פיאט 124 ספיישל 1974, 11.000 ק"מ. בהזדמנות. 30817—02.
- רנו 16, 1968, מצויינת, קילומטרז' נמוך. טל. 413503.
- קורטינה 1600 ספור, 1968, יד ראשונה, 20.500 ל"י. אחה"צ 39952—02.
- היפשית 1300, 1971, אוטומטית, 62.000 ק"מ, מצויינת. טל. 226450—02.

דירות למכירה

- ברמת אשכול 4 חדרים + ארונות רבים. 305.000. ארגון מתווכים 60097.
- בקטמון 3 חדרים, הסקה ביתית. 200.000. ארגון מתווכים — 60097.
- בבית וגן 3 חדרים, מחסן, 58 מדרגות. 230.000. ארגון מתווכים 525175.
- פנטהאוז מפואר, בבית וגן 160 מ"ר. 5½ חדרים. מרפסת 80 מטר. עם נוף פנורמי. מטבח צנק. מעלית שבת ארגון מתווכים. 525175.
- מיידי! חדשה בגילה 3 חדרים + הסקה. ק"ק. 417437.
- 3 חדרים הסקה, בקעה, דיסקין למסירה מבוץ. 35115 בערב. 170.000.
- 2 + מרפסת סגורה, בסמ־מוטין 1, ק"ב. בעבודה טלפון: 224111/282.
- בשיכון חסכון בית וגן 3 חדרים קיר הסקה, וגז מרכזיים. מסירה בעוד שנה, תשלומים נוחים. טל' 532869.
- ברמת אשכול דירה בת 2½, הסקה, ק"ק. 200.000. 283044.
- פאר ליד מלון דפלומט. 95 מ"ר, חדשה בהזדמנות 250.000 — "צימוקי" — המלך ג'ורג' 23.
- בגבעה הצרפתית — 3 חדרים. בקרית מנחם — 2½ מיידי. טלפון 227876, 535057.
- דירת 2 חדרים בדרך בית לחם 135, קומה ב'. 68374.
- בהזדמנות, מיידי, 3 + מרפסת בבית־זכאי. 64824 עדיפות לי מוזמנים.
- בגבעול 3 + חדר ארונות + אפשרות בניה. 163.000 מיידית. 418879, 30195 ובעבודה 231236.
- דירת 3 חדרים ברחוב הפלמ"ח ק"ב, מטבח מודרני, מזגן אוויר. ארונות קיר. 300.000 ל"י. טלפון 60707.
- דירת 4 חדרים חדשה ברח' הלר. 536330 בערב.
- דירת 3 ברסקו שמשוני + הסקה ביתית. 60360, 261907.
- בפ"ת דירת 3 חדשה בשלבי סיום. ק"ב. 418511.
- בקריית־יובל. דירת שניים, ארונות קיר, מרוח ושכלולים. טל. 412077.
- חדשה, 3 + ארונות + מחסן ברחוב פייר קניג. טלפון 363348.
- בבית־וגן 2 חדרים + הול שימושי. ק.ב. 200.000. טלפון: 19.00—21.00 534373.
- 3 חדרים חדשה (מיידית) גבוהה, הסקה, נוף מרהיב. 210.000, 226882.
- בהזדמנות, דירות משוכללות 3½—4½ + גג, הסקה מרכזית וסוכה. סנהדריה, רח' בלוי. טל. 18.00—22.00 280928.
- בנוה יעקב 3 חדרים + הסקה 21/9, משפחת גורן.
- באבו־טור רח' שבר 12 דירת 3 חדרים + הול גדול וכל הנוחיות. משפ' אוחיון.

דירות מרוהטות

- בעוזיאל — 4½ דירה חדשה, גוף, מרוהטת יפה. ארגון מתווכים 525175.
- בבית וגן 3½ + הסקה וטלפון. 528342 כל היום.
- בפלמ"ח 2 חדרים והול. טל' 650, 34454 בערב.
- דירת חדר יפה, מרוהטת. 400. ברחוב המ"ג. 33854.
- דירה מרוהטת במושבה הגרמנית. 3 חדרים מרווחים, הול + פ"א, הסקה וטלפון. 34187—02.
- בתלפיות 3½ חדרים, הסקה + טלפון. משפה 4. 415751.
- דירה מרוהטת 3 חדרים בגבעה צרפתית. למשך שנתיים טל' 228316.
- ברחביה, דירת 2 חדרים — מרוהטת, לזוג נשוי — רחוב תרצה 4 — משפ' רז. לפנות משעה 17.00 — 20.00.
- 4 חדרים + מעלית + הסקה בבית צנינה. 750 ל"י לחודש. קומה 10/9 חדשה. להתקשר לעזרי ברדילי 234371.
- בבית הכרם דירת 3 חדרים לוקסוס. מרוהטת + טל'. 531784.
- בגבעה הצרפתית, 4 + הסקה, טלפון ופזה. 236494 מיום שני 5.00—7.30.
- 3+ פ"א. מרוהטים + הסקה + מעלית, בגבעת מרדכי. 800. 69349.
- קוטג' 5½ חדרים בגבעה הצרפתית. בעבודה — 233982—02, בבית — 528635—02.
- בקטמון 3 חדרים מרוהטים. לפנות: 61940 מ־7—9, 12—17.
- בנוה־יעקב. 3 + הסקה וטלפון + ריהוט חלקי. אפשרות לתקופה ארוכה. לפנה"צ 224506 אחה"צ 254427.
- חדר, כניסה נפרדת. עדיפות לסטודנט. אבולעפיה 9. יהודית.

דירות להשכרה

- דירת 4 חדרים בבית־וגן להשכיר. לפנות: קרמר. טל. 536738, 522132.
- ברחביה 3 חדרים. ארון קיר. 281738 לא בשבת.
- בקרית־משה 3 חדרים + הול, הסקה. מרוהטת חלקית. 272591.
- 3 חדרים במעלות־דפנה מרוהטת חלקית. 254347 בערב.
- 2½ בבנין גד, קומה ב'. טל. 231604. אפשרי למשרד.
- בשכ"ת חדשה 3 + הסקה בגילה. להתקשר אחה"צ 62961 איתן.
- דירת 3 בתלפיות + טלפון, הסקה. 254525 בעבודה, ציון 521201/57.
- בשכ"ת 2 חדרים ובחזית במקור ברוך. ק.ב. טלפון 286668.
- ברמה־אשכול, מיידי! 4 חדרים, ריקה, הסקה. 700. 753706—05, 38829—02.
- 2½ חדרים (ארון קיר + ארונית מטבח חדשים) אחרי שיפוץ. מסירה מיידית. עד שנתיים. המישים 33. 39796.
- 3 חדרים קטנים בקרית־יובל — 600. לחודש. בערב: 524236.
- בהזדמנות דירה 3 חדרים, מיידי! 415740, 222486.
- דחוף!!! בקטמון ד' — רח' יוסף בן צור — דירת 2 חדרים, חדשה, ריקה, קומה א', כניסה מהצד. לפנות לגנים ניסים.
- להשכרה חדר ליחיד/ה, אצל משפחת כך, רמת אשכול, מבוא המחילה 3, דירה 6. טל. 282032. שכ"ד 300 לחודש.
- דירת 4½ להשכרה, ארון קיר, הסקה, טלפון. בהרדיצקי 18/201 קיר (מעלית), טלפון: 286380 בערב.
- בדמ"ש דירת 3, גינה, מרפסת, בעצרי־חסד. 100.000. כהנוב 10. ניסים שאול.

בקשות דירות

- מחפשים דירת 3½ ק"ק, בקרית־משה או קריית־שמואל. לא מתווכים. 69274, 527255.

מכירות

- קומפרסור סי.פי. עם מנוע רולס רויס 365. 536929—02.
- לרגל נסיעה למכירה מכונת כביסה "הובר", רדיו. 261250.
- 195 ל"י מכשיר נגד התחשמלות, כולל התקנה ואחריות. טל. 37449—02.
- למכירה פסנתר משומש במצב טוב. טלפון 225860—02 בערב.
- קומפקט אמקור סופר אוטומטית + אחריות. שנה עבודה. 950 ל"י. 234335.

רהיטים

- למכירה בהזדמנות. מזנון מיטה זוגית. 522431 פרט לשבת.
- למכירה מערכת ישיבה בסלון טל' 38243.
- סלון קומפלט למכירה בהזדמנות. משפ' אלישע, הגורית 10/17 עיר־גנים.

מבני תעשיה

- דרוש מקום לבית מלאכה באזור המרכז. טלפון 262107.

חנויות

- למכירה בהזדמנות במרכז מסחרי קרית־מנחם חנות גדולה. טל. 417757, 411110.

וילות ובתים

- בהזדמנות, וילה חדשה, 7 + חניה וחצר, בגבעת הכבתר. טל. 285923.
- בגבעת שאול בית גדול 6 חדרים, חצר גדולה. 531924.

הצעות עבודה

- דרושה מטפלת + משק בית מ־7.30 — 2.00, תנאים טובים. לפנות מ־2.00 527670.
- דרושה חנוכה למשרד + הדפסה 228258 להתקשר 16.00 — 19.00.
- עוזרת בית + טיפול 4 שעות. תנאים טובים. 60687.
- דרושים/ות נציגי מכירות. ניתן להרוויח 2.500 לירות ואפשרות בשעות הפנאי. 735201.
- אחראית למתפרה פעילה. רצוי גם גוזרת. טל. 262107.

ביקוש עבודה

- השבועות, ניהול, התאמה וגביה ע"י מנה"ח עצמאי. אחה"צ 39467.
- סטודנטית לרפואה ואם מטפלת בילדים בביתה בבית־הכרם. טל. 521654.

חיות בית

- למכירה גורי זאבה בלגית גזעיים, 300 ל"י. 912461—02.

תנורי בישול ואפיה

- למכירה תנור אפיה חשמלי רבידיים גז. טל. 37869.

למשרד תכנון

דרושים

1) מהנדס תכנון כבישים בכיר
2) הנדסאי תכנון כבישים בכיר

תנאים טובים.

להתקשר טל. 230567, 745708.

אוניברסיטת תל-אביב

דרושים

מכרז מס' 52/74

שם המשרה:

מנהל משק המכון

היחידה: המכון לארכיאולוגיה.

תיאור התפקיד: רכוז וניהול משק המכון לארכיאולוגיה; אחריות על ביצוע הזמנות ציוד ועבודות הנ"ל; אחריות לציוד, תקינות והפעלה בעבודת המכון; ארגון והכנת משלחות החפירה; אחריות וטיפול ברכב המכון.

הדרגה: רב־ייד בדירוג האחיד.

תנאי העסקה: התפקיד כחייב שהייה בחוזה בשלחות חפירות במשך 3 חודשים בשנה.

הכישורים הדרושים: נסיון של מספר שנים בניהול משק; ידע בניהול הסי מנות; רשיון נהיגה.

למחלקה למיקרוביולוגיה

עובד מעבדה

בעל תואר M.Sc במיקרוביולוגיה או בביוכימיה.

העובד יועסק לפי חוזה מיוחד ל־3 חודשים עם אפשרות הארכה.

למחלקת המנגנון / ענף כח־אדם

מזכירה

בעלת נסיון בעבודות מזכירות כללית. רצוי בוגרת כח־אדם. דרוש ידע הדפסה בשפה העברית.

על המעונינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ופרטים על נסיון בעבודה, לענף כח־אדם, מחלקת המנגנון, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב, עד ליום 25.10.74.

מועמדים שימצאו מתאימים יוזמנו לראיון אישי.

לחברת ש.א.ש. בע"מ

ירושלים

דרושים

1) נהגים יוצאי צבא לעבודה במשמרות.
2) אחראי לארכיב ולציוד ליום עבודה מפוצל (אפשר גם פנסיונר).

המעונינים יפנו אישית למשרדי החברה רח' אריסטובולוס 4, ירושלים, בימים א'—ה' בין השעות 16.00 — 19.00.

מחפש עובד? עיין בלוח החדש דרושים

לבנק גדול בתל-אביב

דרושים עובדים/עובדות

לעבודה במשמרת ערב

בשעות 14.00 — 20.30

• • •

בקשות בכתב נא להפנות בציון גיל, השכלה ומצב משפחתי אל ת.ד. 25088 מיקוד 62500.

קורעוז

דרושים למחלקת השרות:

1. מכונאי קירור עם נסיון של שנתיים לפחות.
2. מבקר טיב — בעל ידע ונסיון בקירור.
3. עוזר למכונאי בעל רשיון נהיגה ב'.

לקביעת ראיון להתקשר טלפונית:

961179, 963775.

למשרד אדריכל

דרוש/ה

הנדסאי/ת או מכנאי/ת

לעבודה עצמאית.

עם נסיון של 3 שנים לפחות.

לפנות טל. 232660.

משה ספדיה אדריכל בע"מ

דרושה מזכירה כתבנית

עברית אנגלית בעלת נסיון ליום עבודה מלא.

לפנות בכתב, רחוב אגרון 8, ירושלים.

פרסם בלוח החדש דרושים

אמריקאי רוצה לקנות מכון קטן ונקי בחיפה

ת.ד. 14138 ירושלים.

לפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ ירושלים

דרושה פקידה מנוסה

לפנות טל.: 227131—02

בין השעות 8.00—10.00

דרוש חשמלאי

ל"פלסטרו־גבת"

לפנות "פלסטרו־גבת"

קבוץ גבת

טל. 66353/4/5—065.

דרושות פועלות למתפרה לזלאות

סריגי ארד

רח' אילת 22, ת"א

דרוש עוזר למנהל חשבונות

עם נסיון של 3 שנים לפחות; עדיף בעל נסיון בחישוב שכר עבודה.

טלפון 6—35277.

דרוש מנהל עבודה לבריכה

תנאים טובים לאדם המתאים. בדבר פרטים לפנות: ת. ד. 6003 ירושלים.

סודיות מובטחת

אדריכלות ומהנדסים ש. דוד בע"מ

דרוש/ה שרטט/ת

סוג א' (רצוי עם רכב) לעבודה במפעלת חמישה ימים בשבוע. משכורת ותנאים טובים. לפנות עם עבודות מ־12—13 ומ־17—19. — ת"א פנס' דיזנגוף 161 קומה ב'.

דרושה

מזכירה בכירה

מנוסה

דוברת

עברית וצרפתית

בכפר־סבא

לפנות: טלפון 413219

למיודליק — פלד

אדריכלים

דרוש/ה שרטט/ת

בעל/ת 3 שנות נסיון לפחות.

נא להתקשר טל. 454322 עד 15.30

לפרמקו־סקס בבאר־שבע

דרושה קופאית

בעלת נסיון.

תנאים טובים.

טל. 9695—055

עירית קרית־גת

ט"ז תשרי תשל"ה
2 אוקטובר 1974

מכרז עובדים מס' 15/74

עירית קרית־גת מכריזה על משרה פנויה כדלקמן:

מזכיר העיריה

תאור המשרה: אחראי על האדמיניסטרציה העירונית ניהול עבודה, בין מחלקתי, יחידת מנגנון, משק ורכוש העיריה, הפעלת ועדות העיריה, מעקב אחרי בצוע החלטות מועצת העיריה וההנהלה.

הכישורים הדרושים: השכלה אקדמאית במדעי המדינה ו/או במינהל צבורי עם נסיון של 3 שנים בעבודה מינהלית — או השכלה תיכונית מלאה עם נסיון בעבודה מינהלית של 10 שנים לפחות. כושר הבעה בכתב ובע"פ. כושר ניהול מו"מ עם גורמי פנים וחוץ. כושר לפתוח יחסי צבור תקינים. ידיעת השפה העברית על בוריה, ידיעת שפה זרה רצויה, אנגלית, צרפתית.

דרגה: י"ז של הדירוג האחיד.

המועמד שיתקבל יתחייב לגור בקרית־גת — תינתן לו עזרה בהשגת דיור. על המעונינים לפנות בכתב עד ברור למזכירות העיריה עד 20.10.74 לפי הכתובת: קרית־גת ת.ד. 1.

אריה מאיר — ראש העיריה

למפעל "תעלי" תעשיות עץ לבוד

בקבוצת משמרות,

פרדס־חנה, ת.ד. 28

דרוש

מהנדס מכונות

לתפקיד מהנדס אחזקה.

עדיפות לבוגר ב"יס מקצועי.

הצעות הכוללות פרטים אודות השכלה ונסיון קודם יש להפנות למחלקת כוח־אדם עד 31.10.74 לפי הכתובת הנ"ל.

דרוש לעבודה

מנהל - חשבונות

מוסמך למשרה מלאה.

תנאים טובים לאיש מתאים. סודיות מובטחת.

לפנות: קידר בע"מ, 284261—03.

למשרד רואה־חשבון בת"א

דרושות

✶ **כתבנית**

✶ **פקידה מתחילה**

למשרה מלאה.

תנאי העבודה טובים.

לפנות בציון פרטים לטל. 613416 — 624821.

מועצת הפועלות — ארגון אמהות עובדות חיפה

אמנה

לבית ילדים אמנה

דרושות

מטפלות מוסמכות ובלתי מוסמכות

בדבר פרטים נא לפנות לאמנה, חיפה, נוה־שאנן, רחוב חניתה 98־96. טלפון 222177.

למכון מחקר ממשלתי בסביבת תל-אביב

דרושים:

1. הנדסאי או טכנאי לכימיה ולפיזיקה
2. כימאי פיזיקלי בעל תואר Ph.D או M.Sc בעל נסיון

המעונינים יפנו בכתב בצרוף פרוט קורות חיים, השכלה ונסיון בעבודה לת.ד. 8034 יפו.

אנו רוצים להפוך אותך למיליונר*

זה לא בשמים, אפשרי ותלוי בעיקר בך אם אתה מעל גיל 25 בעל יוזמה, חרוץ ונמרץ, רוצה לעבוד קשה ולהרויח טוב, את השאר נעשה אנחנו צוות מדריכים מוסמכים בעלי נסיון רב, נדריך ונרשום אותך להיות סוכן ביטוח חיים.

פנה אלינו בכתב בצרוף קיצור תולדות חיים, לפי הכתובת: הסנה, רח' אלנבי 115 ת"א לידי א. זהבי.

* מיליון לירות בביטוח חיים.

הסנה

חברה ישראלית לבטוח בע"מ

הודעה חשובה לתושבי

מגדל העמק

בית שאן

נצרת

עפולה

זוהי ההזדמנות שלכם

אם אתם מעורים בחיי עירכם ומוכנים לעבור תקופת הכשרה בכל ענפי הביטוח

יש לכם סיכוי להתחיל בקריירה חדשה.

נא לפנות בכתב לת.ד. 4997 חיפה בצרוף קורות חיים.

הסנה חברה ישראלית לבטוח בע"מ

הסנה

למפעל גדול באזור חיפה

העומד בפני התארגנות מחודשת

דרוש

מנהל כוח אדם

בעל התפקיד יימנה על צוות המנהלים הבכירים במפעל ויהיה אחראי לנושאים רבים ומגוונים בתחום המנהלה, הארגון וההדרכה.

מועמדים בעלי חמש שנות נסיון לפחות, המעורים ביחסי העבודה בישראל המעונינים להתמודד עם אתגרים חדשים, יפנו בכתב יד ובפירוט קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 2215 חיפה ויוזמנו לראיון אישי.

סודיות מובטחת

להברת ישראלית לבטוח משנה

דרושה עוזרת להנהלת חשבונות

מתחילה, 10 שנות למוד לפחות

טלפון: 614406.

למשרד רואי־חשבון בת"א

דרושה מזכירה כתבנית

בעלת יכולת.

לפנות: ת.ד. 14292 תל־אביב.

דרוש

טכנאי הנדסאי

לתפקיד בכיר בחברה קבלנית לעבודות מתכת באזור חיפה. נסיון של 5 שנים לפחות בעבודות הקשורות בהקמת מפעלים. לאדם המתאים מובטחים תנאים טובים.

לפנות טלפון 710211—04 ביום

719593—04 בערב.

פרסם מודעתך באמצעות סניפי דחף ברחבי הארץ

תל־אביב	ההנהלה, בית דחף, סמטת בית השואבה 8, 622547. הסניף הראשי, אלנבי 123, 615626, 611806. דיזנגוף 116, 239952. ש. רץ, בן יהודה 7, 58427, 56120. י. דודריג, יהודה המכבי 13, 441908
יפו	י. ברנשטיין, היסוד 1, 826612
ירושלים	הסניף הראשי, יפו 43, 233941־02, 226335־02
חיפה	הסניף הראשי, הרצל 11, 667809־04. משרד דאקא, דרך־הים 4, 87888־04
אשקלון	י. הידש, רח' הרצל, 2583־051
בת־ים	מ' דיש, רוטשילד 36; 866239
גבעתיים	ד. מאייק, דמבב 28, 259586. ז. לנצינסקי, בצנלסון 149/קרן, 738645
חולון	ב. טליטניק, סוקולוב 59, 843210. ע. ברויש, נאות־רחל, אילת 36, 851024
יהוד	ק. לב, קבוץ גלויות 31, 759789, 756894
לוד	י. בן־ציון, הרצל 87, 964374
מעוז אביב	י. לנדאו, מרכז חנויות, 777973
נהריה	ד. גריגבלט, שד' הגעתון 10, 920330־04
נס ציונה	א. גרינר, נורדאו 3, 950200
עפולה	ר. ברומברג, ככר העצמאות, 22882־065
ערד	א. זיו מרכז מסחרי, 97027־057
צפת	"צמרת" בע"מ, ירושלים 35, 31128־067
קרית־גת	ד. השואל, מרכז מסחרי, 91212־051
קרית־מוצקין	א. סגל, שד' ויצמן 10, 712389־04
קרית־שמונה	מ. בן־עמי, מרכז מסחרי, 40359־067
רמת־גן/בורסה	י. טננבאום, בנין הבורסה, 253757
עדן	ק. ונגוש, דיבוטינסקי 88, 736257
רמת־יצחק	מסדה, עוזיאל 96, 746159
ראשון־לציון	צ. שולמן, הרצל 78, 941328
רחובות	ד. ליבוביץ, הפועלים 4, 953712
רמת־השרון	אן־דין־דינו, סוקולוב 44, 770187
רמלה	נ. ברוטצ'ייב, הרצל 102, 961466
טבריה	בנין רסקו

יו"ר מזכירות „אגד" הפסיק עבודתם של שני חברי הנהלה

מאת דוד מרמיוב, סופר „דבר" לענייני תחבורה

יו"ר מזכירות „אגד" יוסף הררי הפסיק אמש את עבודתם של שניים מחברי הנהלת הקואופרטיב — אברהם גולדמן ואמנון בוגין — הנמנים עם תנועת „לקידום" הנמצאת באופוזיציה, בגלל התפרצות בישיבת ההנהלה שהתקיימה אתמול אחה"צ.

בתשובה על שאלה אמר אמש דובר „אגד" מרדכי טיפמן, כי בגלל התפרצות זו כתב הררי, בהתאם לסמכויותיו ולפי משפט חברים בס' 80, מכתב למזכיר הפנים וביקש להפסיק את עבודתם של בוגין וגולדמן החל „מהיום בבוקר עד שיתנו את הדין על מעשה האלימות שביצעו אתמול".

דובר תנועת „לקידום" ב„אגד" זאב קריטנר מסר אמש לסופר „דבר" את הפרטים הבאים: לדבריו, פרץ בישיבת ההנהלה של „אגד", שהתקיימה אתמול אחה"צ, ויכוח סוער כאשר יו"ר המזכירות י. הררי ביקש לאשר בדיעבד נסיעת משלחת שיצאה לחו"ל, כדי לחקור בתלונה על העברת כספים לחו"ל על-ידי „אגד". חברי „לקידום" בהנהלה (7 בתוך 46 חברי ההנהלה) התנגדו לאישור רטרואקטיבי של נסיעת המשלחת, שלדבריהם נשלחה על ידי הררי אישית, ללא התייעצות עם חברי המזכירות.

במהלך הוויכוח, שהיה סוער ביותר, ביקשו חברי ההנהלה לחדש הפעלת מכשיר ההקלטה. כאשר נדחתה בקשה זו פרצה סערת רוחות שבמהלכה קפצו חברים על השולחנות. לאחר שנרגעו הרוחות ביקש הררי מגולדמן לצאת מחדר הישיבות. גולדמן התנגד וכתוצאה מכך בוטלה הישיבה.

לאחר מכן ביקש י. הררי לכנס ישיבת מזכירות, אך גולדמן ובוגין סירבו לצאת מן החדר משום שלדעתם הם הורחקו מהמזכירות באורח בלתי חוקי. בעקבות זאת החליט יו"ר מזכירות „אגד" י. הררי על הפסקת עבודתם של שני חברים אלה בקואופרטיב.

נירסת דובר „אגד"

דובר „אגד" מרדכי טיפמן מסר אתמול גירסה שונה לחלוטין על המאורעות שהתרחשו. לדבריו, אין לפרשה קשר לאישור נסיעת המשלחת לחו"ל. טיפמן אמר כי בשעת דיון בהנהלה בנושא אישור פרוטוקולים וסעיפים אחרים דרש א. גולדמן ממזכיר ההנהלה להפעיל את מכשיר ההקלטה. שעה שחבר ועדת הביקורת הזהיר לדבר ובתוך דבריו השתמש כאילו הוא עומד לנהל כשהו הקשור באחד מאנשי „לקידום", ובטרם הספיקו להסביר לגולדמן שמכשיר ההקלטה מיועד לשימושו של מזכיר ההנהלה ואינו מופעל בישיבות ההנהלה, קפץ גולדמן על השולחן וחטף בכוח את מכשיר ההקלטה והפריע לניהול הישיבה. לאחר שנרגעו הרוחות ביקש י. הררי את גולדמן לעזוב את האסיפה, וזאת בהתאם לתקנון. גולדמן סירב להישמע והיו"ר סגר את הישיבה.

לאחר פיזור ישיבת ההנהלה, ביקש הררי לקיים ישיבת מזכירות באותו חדר, אולם גולדמן ובוגין סירבו לצאת ממנו ומנעו קיום ישיבת מזכירות. לאור מצב זה ביקש הררי מחברי המזכירות שיעלו לחדרו כדי לקיים שם את הישיבה, אך — כטענת טיפמן — גם לחדרו של הררי התפרצו בכוח גולדמן ובוגין, חטפו אותו מהולות ולא איפשרו קיום ישיבת מזכירות. בגלל התנהגות זו הופסקה עבודתם של שני חברים אלה בקואופרטיב „אגד" עד שיתנו את הדין על מעשה האלימות שביצעו, כדברי טיפמן.

ועד אצ"א ב„אל־על" נערך לשביתה ב־24 לח"ז

ועד ארגון צוותי האוויר ב„אל על" נערך למקרה של שביתה בחברה ב-24 באוקטובר. אסיפה כללית של עובדי אצ"א שהתקיימה השבוע אישרה פתיחת השביתה והזיקה את ידי הוועד להמשך מגע בנושא זה.

ועד צוותי האוויר עדיין לא קיבל תשובה באשר לתביעתו לצמצם את מבנה משכורתם של צוותי האוויר והתשלום המופרש למס ההכנסה. למעשה נותרו 6 ימים בלבד לתאריך אותו קבע ועד צוותי האוויר ה-24 באוקטובר, להפסקת העבודה ב„אל על" במקרה שתביעה זו לא תתמלא.

דובר ועד צוותי האוויר מסר אמש, כי אסיפת החרום של צוותי האוויר החליטה על הקמת מטה שביתה, שמתפקידו לדאוג לצרכים הכלליים של צוותי האוויר ולטפל בבעיות כלכליות. מטה השביתה החליט, על דעת האסיפה הכללית של צוותי האוויר, כי עם תחילת השביתה ייצאו צוותי האוויר לעבוד בהתנדבות ביישובי הספר למשך ימי השביתה.

כן נמסר כי אם תפרוץ השביתה יופסקו כל טיסות „אל על" היוצאות מהארץ אור ליום חמישי ה-24 לחודש. טיסות הנמצאות בארצות השונות יצאו מאותן ארצות לישראל וכאן יקורקעו המטוסים. כן נמסר כי יוקמו צוותים לשעת חרום להפעלת מטוסי „אל-על" על ידי אנשי צוות האוויר במקרים הבאים: טיסות הקשורות לענייני בטחון וטיסות להבאת ציוד מחו"ל לישראל. במקרים אלה מטה השביתה הוא שיקבע וימנה את צוותי האוויר שיוטסו במטוסים לביצוע המשימות האלה.

לסופר „דבר" נודע, כי מתקיימים מגעים שונים בנושא זה בין הנהלת „אל על" והגורמים הנוגעים בדבר באוצר ובממשלה. בראשית השבוע הבא תתקיים פגישה בין מנכ"ל „אל-על" מרדכי בן ארי לבין ועד צוותי האוויר ויתכן, כי יימצא הסדר לבעייה.

פנייה לציבור לא לשלוח תלונות אנונימיות

שר הבריאות ויקטור שם-טוב פנה לציבור בבקשה שלא לשלוח למשרד הבריאות תלונות אנונימיות.

כל תלונה שתתקבל במשרד הבריאות והיא חתומה בשם מלא וכתובת, אמר השר, תיבדק על-ידי הגורמים המתאימים כשזהות המתלונן נשמרת בסודיות מלאה. משרד הבריאות לא יוכל לטפל בתלונות של אזרחים שאינם מציינים את שמם.

ראשי מושבות הגליל נפגשו עם י. רבין

ראש הממשלה יצחק רבין קיבל אתמול משלחת של ראשי המועצות המקומיות ממושבות הגליל — מטולה, יסוד המעלה, ראש פינה, מנחמיה, כנרת, מגדל וכפר תבור וכן חברי הכנסת דב זכין ויוסף שריד.

ראשי המועצות העלו את בעיותיהם המיוחדות הן כישובים הנמצאים על „קו העימות" והן בצביון הייחוד המיוחד, שילוב של חיים עירוניים ומסגרת חקלאית. הם ביקשו מרבין הכרה למעמד של אזורי פיתוח ומשאבים מיוחדים בנושאי הבטחון והחקלאות.

ראש הממשלה הבטיח לעיין בכובד ראש בבקשותיהם, ולהשיב להם תוך שבועיים.

היורדים שהוחזרו מלונדון הפסיקו השביתה בנמל ב"ג וסודרו בעבודה ובשיכון

משפחות היורדים שהוחזרו מאנגליה וקיימו ביום ד' שביתת-שבת בנמל התעופה בן-גוריון, עזבו אתמול את המקום ויצאו לתל-אביב.

חלק מן המשפחות עזבו את השדה בשעות הבוקר ויתרם — בני משפחות ארבלס וספירא עזבו בשעה 4.30 אחה"צ, לאחר שנמצא להם סידור.

מנהל מרכז הקליטה בנמל בן-גוריון, אברהם טוסטמן, מצא תחילה לבודד שבין העולים החוזרים, יעקב ארבלס. הוא יצא זמנית למרכז-עולים בעפולה. כפי שנמסר, מצפה לו עבודה בצפון הארץ ובעוד זמן אף יקבל דירה ליחיד.

משפחתו של מיכאל ספירא קיבלה דירה שכורה בראשון לציון ואבי המשפחה יסודר בעבודה ברחובות.

בכך הסתיימה הפרשה, שתחילתה לפני שבועיים עם ירידתם של העולים ללונדון.

חב' התעופה של קולומביה פתחה סניף בישראל

מאת סופר „דבר" לענייני תעופה

חברת התעופה הקולומביאנית „אוויאנקה" שפתחה סניף בישראל מעוניינת שצליינים מדרום אמריקה היוצאים במסגרת השנה הקדושה (שנת 1975 שהוכרזה על ידי האפיפיור ברומא), יבקרו גם בישראל.

במסיבת עתונאים, שהתקיימה אתמול בתל-אביב, מסרו מנהל המכירות האירופאי של החברה מ. ארצימוביץ ומנהל הסניף בישראל צ. גולדברג פרטים על החברה ותכניותיה.

נמסר, כי בקשר להבאת הצליינים לישראל תקיים החברה טיסות עם „אל-על". מאחר שהחברה טסה לעדים שונים באירופה, ולא לישראל. אשר לפתיחת קו לישראל עדיין מוקדם לדבר ותחילה יש לבדוק את התנאים המסחריים לכך.

התחשמלה ומתה

אשה בת 24, מג'באליה שבצפון הרצועה, נגעה בכבל חשמל רופף אל-עצר. התחשמלה ומתה ביום ד', כאשר טיפלה במכשיר טלוויזיה שבעלה הביא ימים מספר קודם לכן.

חקירת המשטרה העלתה, כי בעלה של המנוחה ניסה להציב אנטנה בכוחות עצמו. נראה שתוך כדי כך טיפל גם בחוטי החשמל וחיבר אותם בצורה לא נכונה. (ע)

פקיד „עמידר" חשוד במעילה

פקיד בסניף בת-ים של חברת „עמידר" נעצר על ידי מדור הונאה של משטרת תל אביב, כחשוד במעילה בסך 65.000 ל"י.

הפקיד, העובד מזה שנה בחברה, היה גובה כספים מדיירים בתוקף תפקידו, אך במקום להעביר את הכספים לחברה, שלשל חלק מהכספים לכיסו — חושדים החוקרים.

במשך החקירה התברר לחוקרים, כי החשוד גם הונה את החברה ותפס דירה של דייר שנפטר. הוא קיבל מפתחות של אותה דירה ועבר לגור בה מבלי להודיע לחברה על כך.

„גיוס" לאיסוף תפוחי־אדמה במרום־גולן

מאת סופר „דבר" בצפון

בקיבוץ מרום-גולן גויסו כל תושבי החברים, אך הפעם לא מטעמים בטחוניים אלא כדי „לתקוף" את חלקת תפוחי האדמה (350 דונם) ולהוציא את התפוחים מהאדמה כדי שלא ייפגעו. המבצע יימשך כארבעה שבועות.

נער מצוה טבע בכנרת

מאת סופר „דבר"

מוססה אלגמלה, בן 19, מצוה, טבע בכנרת אתמול לפני-הצהריים. הוא בא לטבריה עם קבוצת מטיילים מצוה ובילו על הטיילת באזור בתי-הקפה. אחר-כך נכנס עם כמה צעירים אחרים לכנרת כדי להתרחץ. המים היו עמוקים והוא צלל ונעלם לפתע מעיני חבריו. המשטרה הוזעקה וכן צוללן חובב, שהוציא את גופתו מהמים.

תלונות על מיפגעי מזון לתחנות המשטרה — רק לאחר קיום התנאים לכך

בעקבות הפרסומים בעתונות על הודעת השרה שולמית אלוני, ש-55 תחנות משטרה יקבלו תלונות על מפגעים במצרכי המזון, הודיעה דוברת משרד הבריאות דבורה גנני, שההודעה מוקדמת מדי, ואם אמנם אזרחים יפנו לתחנות המשטרה, התלונות לא יתקבלו.

ועדת השרים לענייני פנים ושירותים החליטה, שאזרחים יוכלו להגיש תלונותיהם על מפגעים במזון ל-55 תחנות משטרה רק לאחר שיקויימו שלושה תנאים והם: א) שכל תחנת משטרה תצוייד במקרר חשמלי, בו יישמרו דוגמאות ממזון פגום עד אשר יועברו למעבדות של משרד הבריאות לבדיקה. דוגמאות אלה ישמשו כמוצגים משפטיים. ב) ינתן למשרד הבריאות תקציב של מיליון ל"י, הכולל מימון של אמצעי התחבורה להעברת דוגמאות מתחנות המשטרה אל המעבדות ותקן של 25 עובדים מיוחדים, שיועסקו בהכנת התיקים נגד העבריינים המועמדים לדין. ג) משרד המשפטים יכין הצעת חוק, אשר תאפשר הטלת ברירות קנס על עבריינים במפגעי מזון, וזאת כדי להקל את העומס הרב הקיים בבתי המשפט בתיקים מסוג זה.

כל עוד התנאים האלה לא יומשו, אין להגיש תלונות על מפגעי מזון לתחנות המשטרה.

סטודנטים ישולבו באיגודים האקדמאיים

מזכירי ההסתדרויות והאיגודים המקצועיים של האקדמאים, הביעו השבוע תמיכה ברעיון של שילוב סטודנטים בשנת לימודיהם האחרונה באיגודים האקדמאיים. הנושא הועלה בישיבת הוועדה לענייני אקדמאים על-ידי היו"ר ג. בן-ישראל לדיון בישיבת הוועדה אשר עמד על הצורך להעמיק את קשרי הגומלין בין הארגונים בדרך של שילובם במעמד אגודים האקדמאיים לבין הסטודנטים של הבריות עמיתים או מועמדים, כך שעם קבלת התואר יתקבלו אוטומטית כחברים באיגודים.

מועצת העתונות תשקול הצעה בעניין מודעות קטנות

מועצת העתונות בישראל תשקול הצעה לפנות לעתונים כדי שתתקבל החלטה לפרסם מודעות בנוסח המודעה הקטנה, רק אם תצויין בהן כתובת מדוייקת של המפרסם. פרטים אלה מסר המזכיר הכללי של אגודת העתונאים, מאיר ברגנר, אגב מסיבת עתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב, לרגל החלפת דוברי משטרת המחוז.

ברגנר אמר, כי הצעה זו הועלתה בעקבות ריבוי מודעות קטנות של „מכוני עיסוי" החשודים בעסקות זנות. במודעות אלו צויינו רק מספרי טלפון. (ע)

פקודת מעצר ל-10 ימים הוצאה בבית משפט השלום בת"א נגד אברהם אזימוב, החשוד בנסיון להבריח ארצה זהב במשקל 12 וחצי ק"ג.

4 נהרגו ו־11 נפצעו בתאונה בצומת מגידו

ארבעה אנשים נהרגו ו-11 נפצעו, מהם 6 קשה, בתאונה שארעה ביום ד' בלילה בצומת מגידו, המכונה „צומת הדמים".

המקרה ארע סמוך לשעה 1 אחר חצות. טנדר שנסע בחזרה לעפולה עלה על אי-תנועה בצומת מגידו. הנהג איבד את השליטה על הרכב ולאחר שעבר כ-60 מטר ירד לצד שמאל והתנגש חזיתית בעץ. כתוצאה מכך עף מנוע הטנדר לתוך תא הנהג והמכונית התהפכה. הדבר גרם למותם של 4 אנשים ופציעתם של 11, כולם נוסעי הטנדר. בין הפצועים קשה גם מספר תינוקות.

ההרוגים הם נהג הטנדר, מיכה גורי, בן 24, אשתו אביבה גורי, בת 23, סיני זגורי בת 50, שמש מחלוף בן 50. 6 נוספים נפצעו בינוני וקשה ואושפזו בבית החולים המרכזי לעמק בעפולה ובבית החולים רמב"ם בחיפה. הששה הם: מיכאל זגורי, בן 24, קרן זגורי, בן 5, סמדר שמש, בת 12, תמר שמש בת 18, שלמה זגורי, בן 53, חנה שמש, בת 56. 5 נוספים נפצעו קל ונשלחו לבתיהם: אודלי שמש, בת 5, פרג' שמש, בן 6, דני נדי בן שבעה חדשים, גליה זגורי, בת 21, ופינג גורי, בת שנה. כל הנפצעים הם תושבי טבריה. (ע)

500 נהרגו בתאונות דרכים ב־9 חדשים 47 בספטמבר

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

בחודש ספטמבר השנה נהרגו בתאונות דרכים 47 איש, לעומת 57 הרוגים מתאונות דרכים בחודש אוגוסט השנה.

לפי פרסום הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נהרגו בתאונות הדרכים בחודשים הראשונים של שנת 1974 — ינואר — ספטמבר — 500 איש, לעומת 533 הרוגים בתקופה המקבילה אשתקד, כלומר ירידה בשיעור 6 אחוזים.

היחידה לחזות העיר ת"א התרוקנה מתוכנה — ומנהלה עזב את העיריה

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" בתל אביב

מנהל יחידת חזות העיר בעירית תל אביב גרשון יובל, שנתמנה לתפקידו בתקופתו של מ"מ ראש העיריה אריאל עמיעד, עזב את העיריה. לסופרת „דבר" נודע, כי פרישתו באה לאחר שהיחידה לחזות העיר התרוקנה מכל תוכן וסמכויותיה בוטלו בתשעת החודשים האחרונים.

גרשון יובל הוא מאחרוני הפקידים הבכירים שבאו לעיריית תל אביב בעשור האחרון. לזכותו נרשם ביצוע פרוייקטים שונים לשיפור תנאי החיים, בעיר כגון גני ההרפתקאות, ככרות, מבצעי נקיון שכונתיים, גני שעשועים על ציודם החדש (שנתקבלו אחר כך בכל המקומות בארץ) ועוד.

הגיבוי החזק שנתן לפעולות לשיפור חזות העיר בזמנו מ"מ ראש העיריה אריאל עמיעד הפך את היחידה לאחת הפעילות והחשובות בחיי העיר. עם כניסתו של שלמה להט לתפקיד ראש העירית הוא אמר שישאיר בידי יובל את תיק חזות העיר אך למעשה פעילות היחידה שותקה כליל וכאמור היא התרוקנה מכל תוכן. במצב זה ביקש גרשון יובל להחליף את התפקיד. ואכן להם הבטיח למנותו מנהל מחלקת הנכסים אך באחרונה חזר בו ראש העירייה מהבטחתו והודיע, כי יתמנה במועמד אחר, עו"ד אריה גורדיסקי, המומלץ על ידי סיעת „תרות" וראשה, מ"מ ראש העיריה יגאל גריפל.

פוליטיזציה של המנגנון

התפקיד של מנהל מחלקת הנכסים התפנה עם התפטרותו של המהנדס י. אלקבץ, שפרש באחרונה מן העירייה. ארגון עובדי העירייה מתנגד למינויו של עו"ד א. גורדיסקי למנהל מחלקת הנכסים ותובע תפקיד זה למהנדס משה אבדזובסקי, המשמש עתה כמשנה למהנדס העיר ומנהל אגף הרישוי. הארגון מדגיש, כי הנהלת העירייה הקפיאה את אגף הרישוי במינהל ההנדסה ורוקנה מתוכן את תפקידו של מהנדס אבדזובסקי. מכיוון שאבדזובסקי הוא בדרגת שכר הגבוהה ביותר, מינויו לתפקיד מנהל מחלקת הנכסים מבטל את הצורך במיכרז.

כמו כן מתנגד הארגון בכל תוקף לכוונת ראש העיריה לפרסם שני מכרזים לתפקידים מנהל מיקוד עירוני וסגנו. תפקידים אלה לא היו קיימים עד עתה, ולמעשה אין מבינים מה צריך להיות תוכנם. העמדה העקרונית של הארגון היא לא ליצור תפקידים חדשים בתקופה בה הוחלט על הקפאת קבלת עובדים חדשים לעיריה בשל הצורך בצמצום התקציבים. שני התפקידים החדשים הם בדרגות שכר גבוהה ביותר — י"א ו-י"ב, שהן דרגות של מנהל אגף בעיריה.

יש הטוענים, כי מועמדי ראש העיריה לשני התפקידים החדשים הם שני הפעילים מיק הירשנזון ודימור שני, שהוכנסו על ידי ראש העיריה להט לפני חודש כיועצים לשכונות ועורכי סקר על שכונות. השניים הם פעילים בתנועה „איחוד הליכוד".

אם השתתפת בהגרלת מפעל הפיס ונדמה לך שלא זכית...

אם בדקת היטב את פרסומי המספרים שזכו בהגרלת מפעל הפיס, ולא מצאת ביניהם את מספר הכרטיס שלך, אם מוכר הפיס הניע את ראשו בשלילה לאחר שבדק את כרטיסך, ואם אתה חושב: "לא זכיתי" כדאי שתדע: אתה כן זכית!

זכית במאבק על חייו של חולה במחלקת הלב בבית החולים איכילוב, זכית בבכי ראשון של תינוק ומבט אם מאושרת במחלקת היולדות בבית חולים השרון, זכית בשחוק וחדוות חיים של אלפי תלמידי בתי ספר הלומדים בתנאי רווחה ונהנים מפעילות חברתית וספורטיבית במועדונים ובתי נוער, זכית במילת תודה מעשרות אנשי מחקר, הרכונים על עבודותיהם, בתקוה להביא לעתיד טוב יותר.

אתה השקעת השבוע מכספך בכל אותן תכניות שבדרך, בכל אותן מטרות שמפעל הפיס הציב לעצמו כחוליות בשרשרת של קידום ורווחה סוציאלית. בשבוע הבא שוב פתוחה בפניך הדרך, והפעם - גם אל תכניותיך שלך. מי יודע?

מפעל הפיס - לשיפור איכות החיים

ביום ב', 21.10.74, יום השנה לנפילת בננו—חברנו היקר
יצחק קופל ז"ל
נפקוד את קברו ונתייחד עם זכרו בשעה 16.00
המשפחה ובית רמת השופט
אוטובוס לרמת השופט יצא מתל־אביב מרחבת היכל התרבות בשעה 14.00.

למשפחה ולקבוץ דפנה
השתתפותנו באבלכם במות
שמוליק גורביץ ז"ל
בית כפר סאלד

לפנינה, לילדים ולבית משמר הנגב
אנו אתכם באבלכם הכבד במות חברנו וידידנו היקר באדם
ישראל גזית (ז'ומסקי) ז"ל
לובה ובן-ציון חילביץ

ביום א', ד' חשון תשל"ה, 20.10.74, במלאת שלושים לפטירת חברתנו
חנה אורין ז"ל
נעלה לקברה בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר יהושע.
המשפחה ובית כפר יהושע

לקוניה, יהודית, רצילה לנפתלי ולשלמה ומשפחותיהם
אתכם אנו באבלכם וביגונכם על
שמואליק
כי איננו.
הטוב והמיטיב למשפחה כולה.
חיה, יפה ואליעזר שדרייך

ביום ראשון, ד' חשון תשל"ה, 20.10.74, בשעה 6.30 בערב, באולם הישיבות של בית הועד הפועל של ההסתדרות (בקומה ה-7)
נתייחד עם זכר חברנו
נח שלמוני ז"ל
סולל בונה
הנהלת החברה
ארגון הפועלים היציבים והקבועים
ארגון המכונאים היציבים והקבועים
הסתדרות פועלי הבנין

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
יצחק וידרקר
מהעובדים הבכירים בבית הועד הפועל ומזכיר מועצת פועלי חדרה לשעבר
הועד הפועל של ההסתדרות וחבר עובדיו

עם החבר
א. זברסקי ומשפחתו
אנו אבלים על פטירת האחות
צפורה טל ז"ל
בנק הפועלים בע"מ

במלאות שנה לפטירתו של יקירנו בעלי, אחי, אבינו וסבנו
יוסף פלדמן ז"ל
בר' אליעזר דב הכהן
תתקיים אזכרה בבית העלמין בפתח־תקוה ביום ראשון, ד' חשון תשל"ה, 20.10.74, בשעה 4 אחה"צ.
אוטובוס מיוחד יצא מבית פלדמן, רח' לוחמי הגיטו 22 בפר־גנים א', בשעה 3.30 אחה"צ.
המשפחה

זלמן שזר — דיוקנו של נשיא
אלבום מהודר ובו מובאות מדברי זלמן שזר וממכתביו.
טקסטים פרי עטם של דוד זכאי, חנוך ברטוב וישעיהו אברך ועשרות צילומים.
עם עובד

פסנתר כנף
STEINWAY & SONS N. Y.
במצב מצוין — למכירה
„גוטסמן", רח' אלנבי 38 (מול מוגרבי) תל־אביב
טלפון 55682· מבחר גדול של פסנתרים.

מרכז השלטון המקומי בישראל מתאבלים על מותו ללא עת של
יצחק וידרקר ז"ל
ראש עירית חדרה לשעבר
ומשתתף בצער המשפחה ועירית חדרה
פנחס אילון
יו"ר מרכז השלטון המקומי

לחבר **עזורי משה**
אתך באבלך במות עליך
אמך ז"ל
בנק הפועלים
סניף קרית שלום
ההנהלה והעובדים

למכירה דירה
4½ חדרים בבית קטן + מחסן וגינה גדולה, אפשרות לתוספת 2 חדרים, ביד־אליהו. לפנות טל. 58638 אחה"צ ובערב.

האזינו הערב לדבריו של
אינג' דוד שפרן
נשיא מרכז הקבלנים והבונים בישראל על תחזית ענף הבניה בשנת 1974
הערב בתכנית „הטור השביעי" בשדורי ישראל גל א' בשעה 17.05.

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירתו של אהובנו
עוזי מולד (מולדבסקי) ז"ל
לאחר מחלה קשה
ההלויה תצא מבית הנפטר ברחוב המעין 13, גבעתיים, ביום א' 20.10 בשעה 3 אחה"צ לבית העלמין בנחלת יצחק
אבלים: אשתו דלילה שמחוני
בנו עדי
אחותו הדסה שפירא
ומשפחות אחילאה, לאהיס, און, שמחוני ומרון

העקרונות ברורים; צפוי מיקוח על תיקים

החלטת מרכז „העבודה" לאשר את צירופה של המפד"ל לממשלה וההחלטה החיובית הצפויה של מרכז מפד"ל בנידון, יחזירו את המפד"ל לממשלה לפי קווי-היסוד שהוסכם עליהם בעת כינונה של הממשלה בראשותה של גולדה מאיר.

תוספת הסעיף בשאלת חוק השבות, שלפיו ייקבע הנוהג ברישום גרים תוך תקופת עבודתה של ועדת השרים לבירור בעיית הגיור, קובעת שכל החלטה בנידון צריכה להתקבל תוך הסכמה. אי-לכך אין שום סיבה שמפלגה כלשהי, המשתתפת בקואליציה תפרוש מן הממשלה המורחבת. יש איפוא לקוות שהבסיס הפרלמנטרי של הקואליציה אכן יהיה רחב ואיתן יותר.

אמנם אמש נראה כי „מכשול של הרגע האחרון" עלול ליצור עוד קשיים, אך סביר להניח כי הוא לא רציני ולא יקשה להתגבר עליו. התביעה כי הנהגת המפד"ל תסתייג מהתנחלות בלתי-חוקית נראית מיותרת — אגב, הצעה כזו נדחתה במרכז „העבודה" ברוב גדול — והוא מיותר לא משום שמותר למפד"ל לתמוך בהתנחלות אשר בניגוד לדעת הממשלה, אלא משום שעצם ההצטרפות לקואליציה פירושה קבלת קווי-היסוד של הממשלה. גם פגישת נציגי גוש „אמונים" עם י. בורג, המכוונת למנוע את ההצטרפות — ספק אם תשיג מטרה זו. אך היא מצידה עדות נוספת כי לגבי חלק מן היוזמים של „ההתנחלות" היא היתה תרגיל המכוון להשאיר את המפד"ל באופוזיציה.

אולם גם לאחר שיוסרו המכשולים העקרוניים האחרונים, צפויה התמקחות על מספר התיקים שיימסרו לשותף המצטרף. ההנחה המקובלת היא שהמפד"ל מצפה לארבעה תיקים. ואם כך — צפוי חידוש תביעתה של מפ"ם לתיק נוסף, ובזאת אולי נפתחת הדרך לתגובת-שרשרת מצד הסיעות במפלגת העבודה וקשה לראות מראש לאן הדברים יגיעו.

עתה הזמן להזכיר למנהלי המו"מ משני הצדדים, כי הציבור בישראל בשום פנים לא יקבל תפיחות משרדי הממשלה מטעמים קואליציוניים. בתקופה של קשיים כלכליים ותביעות מוצדקות להידוק החגורה, אפשר ש„ראשית חטאת" בוויתור שנעשה בשעתו לליע, שקיבלה שני תיקים בממשלה על ארבעה חברי כנסת. למפלגה זו הדוגלת בארגון מחדש ויעול משרדי הממשלה ניתנת עכשיו ההזדמנות למימוש עקרונותיה על-ידי פתיחת הדרך לדיון ענייני על מספר חברי הממשלה, לפי כוחן הממשי בכנסת, ולפי צרכיה של מדינה, העומדת לפני הכרעות גורליות וזקוקה לממשלה בעלת כושר הכרעה ופעולה — ולא ל„כנסת זוטא".

המוצדק והמופרז בביקורת הקליטה

דרישתה של התאחדות עולי ברית-המועצות להקים ועדת כנסת לענייני קליטה ועליה צריכה להישקל מתוך אספקט אחד בלבד: האם יהיה בוועדה חדשה כזו כדי לתרום לשיפור ולייעול בתחומים שבהם יהיה עליה לפעול?

הדרישה הושמעה השבוע אגב טענות קשות על ליקויים בקליטת העליה, על בירוקראטיה קשוחה ועל אווירה עוינת בציבור כלפי הבאים מברה"מ. אנו חוששים, שהצגה חד-צדדית של חטאינו ו„מחדלינו" בקליטה יש בה משום עיוות התמונה, ויותר משתועיל לתקן פגמים, עלולה להיות לה השפעה שלילית על המשך העליה, הן בהעלאת ציפיות של עולים לרמה שהמדינה גם במיטב מאמציה לא תוכל להגיע אליה, הן בהרתעת עולים-בכוח על-ידי תיאורים של כשלונות-קליטה שלא בפרופורציה וממילא שלא כדין.

עובדת-יסוד, שאין להתעלם ממנה בשום דיון על בעיות העליה וקליטה, היא שאומה קטנה, ענייה ועמוסת תפקידים עושה זה שנים מאמצים עליונים לקלוט עולים בצורה נאותה ככל האפשר, ומיום שהחל זרם היוצאים מברה"מ, מופנה חלק מכריע ממאמצים אלה לעליה חיונית זו. עליה — כל עליה — כרוכה בדרך-הטבע בחבלי קליטה פיסיים, בחבלי התערות בחברה חדשה ורכישת לשון חדשה, ובכל העליות שידענו עד כה היו קיימים בתחומים אלה ונמצאו עולים שלא יכלו לעמוד בהם. אך מול הקשיים הללו, שנוספו עליהם בוודאי גם מקרים של קשיחות ביורוקראטית ושל עוינות ותיקים כלפי „ירוקים" (ראה, למשל, היחס כלפי עליית ה„יאקים" בשעתם), נראה שלא היתה עוד עליה כעליה הרוסית של ימינו, אשר זכתה — לפחות מבחינה חמרית — להתאזרות המדינה להקל עליה להתגבר על יסורי קליטתה.

מספרים אחדים מדברים בעדם: משנת 1967 קלטה ישראל רבע מיליון עולים, מהם כמאה אלף מברה"מ; 90 אחוז מאלה מסודרים במידה מלאה בשיכון ובתעסוקה.

אמת היא, שבעיקר מאז מלחמת יום כיפור התרבו הקשיים בקליטה בשל קפאון בבניה, מצב מדיני ובטחוני כזה, המשפיע על המורל של האוכלוסיה הוותיקה, גם של ציבור העולים. אף-על-פי-כן יש לקוות, כי העליה מברה"מ — שכה ייחלנו לה — תקבל, אחרי סימני האטה בחדשים האחרונים, תנופה מחודשת עם הבשורה על מתן רשות בקרוב ליציאת רבבות יהודים מברה"מ בשנה. יהיה עלינו לעשות את הכל, כדי שהכרזתו של שר הקליטה, כי נהיה מסוגלים לקלוט בצורה מסודרת עליה כוללת (מברה"מ וממקומות אחרים) של 60,000 ב-1975, לא תהיה מן השפה ולחוץ.

בהקמת ועדת כנסת כתרופת-פלא יהיה משום אשליה ואונאה עצמית. מה שנדרש באמת הוא היערכות כללית של העם ומוסדותיו כדי לעמוד במשימה, שכולנו ודאי למדנו ביחוד בשנה האחרונה להכיר בחיוניותה.

„החברה לישראל": אלילים שהתנפצו

ישיבת הדירקטוריון של „החברה לישראל", הצריכה להתקיים היום בפאריס, ודאי לא תתנהל במצב-רוח מרומם, ובדין. הסיבה לבקורת העצמית שהדירקטוריון חייב בה נעוצה לא רק בהפסדים הכספיים הצפויים להברה בעקבות השקעותיה אצל סיבור רוזנבאום, כי „החברה לישראל", למרות ההפסדים, תעמוד כנראה איתנה על רגליה הפיננסיות. מה שצריך להטריד אותה, והוא מטריד לא רק אותה, זו היוקרה שאבדה לה — ואבדה לה בצדק — לאחר שפעיליה נתגלו בכשלונם. גרוע מזה: אחרי כשלונם נתגלו כמחפשים שעירים-לעזאזל, כבלתי-קונסטרוקטיביים, כסותרים זה את זה, ועוד כהנה וכהנה.

הדבר החמור ביותר, בישיבה הקודמת של הדירקטוריון בפאריס, כאשר התקלה החמורה כבר היתה ידועה ואפשרויות ההצלה עוד היו גדולות יותר, צריך היה להיות — לנסות ולהציל קודם-כל מה שניתן להציל: כספים ישראליים וכספים של יהודים בחו"ל.

„החברה לישראל" לא הלכה בדרך זו. אחד משלושת המנהלים הזמניים החדשים שלה הכחיש בכל-מכל, שהוצע לה להצטרף לקונסורציום, אשר יציל את הבנק של סיבור רוזנבאום מהתמוטטות. מנהל אחר מבין השלושה הכריז, כי ההצעה לא היתה טובה. והרי לפנינו מהדורה פיננסית של קדרת שלום-עליכם, שלא כאילו אותה, אבל אחר-כך היתה בכל זאת שאולה אך חלולה...

אפשר היה להוסיף ולמנות את הסתירות בהודאות ובהכחשות, את ההכאות-על-חטא על חזה הזולת, אך אין טעם בדבר. הדבר החשוב עכשיו הוא, ש„החברה לישראל" תעלה על פסים קונסטרוקטיביים בפתרון המשבר האומלל, שלא רק המנכ"ל שלה אלא גם חברי הדירקטוריון שלה אשמים בו: שתשתף פעולה עם כל הגורמים היכולים לסייע במאמצים להציל מה שאפשר להציל; שתחדל להתגדר בעמדה אנוכית בנסיון להרים אצבע מאשימה כלפי אחרים בשעה שהכשלון הוא שלה.

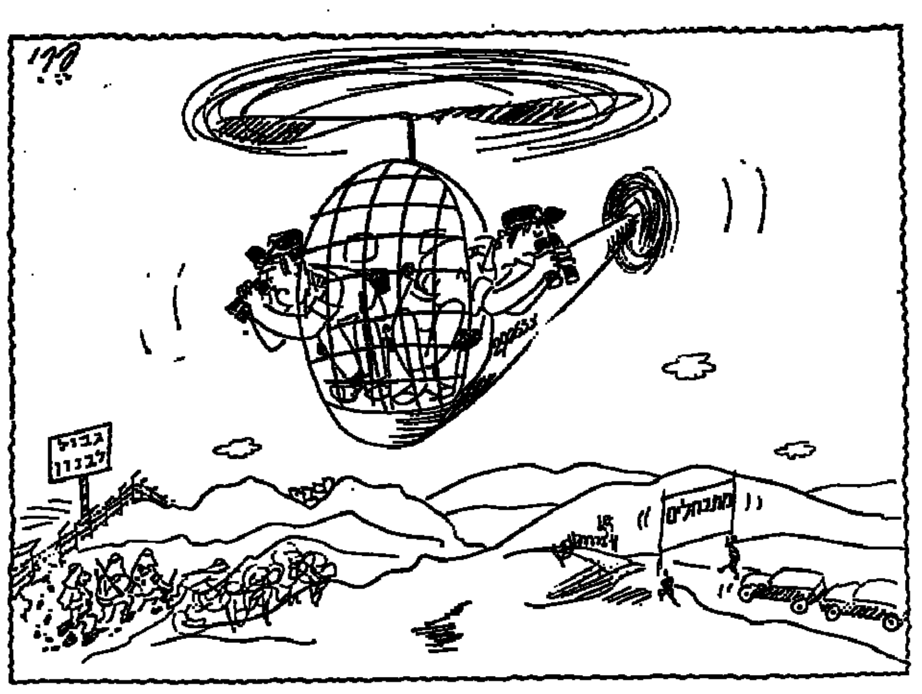

צה"ל בשתי חזיתות

רשות הדיבור לקלפי

מאת אליהו אגרס

יש לומר עתה את הדברים בצורה פשוטה וברורה ביותר: אין מנוס מקיום בחירות בישראל בזמן הקרוב. אמנם, הכל יודעים שיהיה הכרח לקיים בחירות זמן רב לפני תום כהונתה של כנסת זו בסתיו 1977. בהתאם להתחייבותה של הממשלה לא להסכים לשום פשרה טריטוריאלית ביהודה ושומרון לפני שהעם בישראל יגיד דברו ויכריע בשאלה זו. אולם ההתפתחויות של השבוע האחרון מחייבות. לפי עניות דעתי. עריכת בחירות בכל ההקדם, כדי לאפשר התארגנות מצודכנת של הכוחות הציבוריים הפועלים בישראל בהתאם להשקפותיהם על עתידה של מדינת ישראל ולא לפי הסטאטוס קוו.

מה הן ההתפתחויות שיש בהן משום נקודת-מפנה?

חתימתם של משה דיין ושלשה חברי כנסת אחרים מרפ"י על עצומת הליכוד נגד חלוקתה הטריטוריאלית של הגדה המערבית ומסירת שטח כלשהו מיהודה ושומרון לשלטון זר מבטאת אקט פוליטי בעל משמעות רבה. היא החריפה ניגודים בתוך מפלגת העבודה וגרמה להחשת תהליכים, שממילא היו מתפתחים — אם כי בתקופת זמן ארוכה יותר. באו נסיונות-הנפל של התנחלות קבוצות צעירים לאומניים-דתיים, ובעקבותיהם עצומת הליכוד וההזדהות עמה מצד משה דיין וכמה ראשי חטיבת רפ"י לשעבר החישו את התהליך. שכן בחתימתם על העצומה הם השליכו את הכפפה לעבר ממשלת ישראל ומפלגת העבודה והמחישו באורח חד-משמעי את הסכנות והקשיים הצפויים לממשלה זו בעתיד הקרוב.

בהחתימתם זו הבהירו דיין וחבריו לראש הממשלה ולראשי מפלגת העבודה, העומדים עתה בשלב-הגמר של המו"מ על צירוף המפד"ל לקואליציה (וזו, כנראה, גם היתה כוונתם העיקרית של דיין וחבריו באקט הפגנתי ומתגרה זה), כי הרחבת הבסיס הפרלמנטרי של הממשלה אינה אלא משענת קנה רצוץ, שכן בסופו של חשבון עלול להתברר, כי האריתמטיקה לא השתנתה לטובה הממשלה וביחסי-הכוחות בין מפלגות הקואליציה והאופוזיציה אף חלה הרעה עם הצטרפות קבוצה נכבדה של רפ"י אל מחנה המתנגדים לפשרה טריטוריאלית ביהודה ושומרון, הכולל את ליכוד וצעירי המפד"ל. אין גם ספק, כי תמיכתם של דיין וחבריו בעצומת הליכוד מעודדת ומחזקת את ידיהם של צעירי המפד"ל לקראת ההכרעות הצפויות במפלגה זו. ואין צורך לומר, כי אקט זה הוסיף כוח לבגין וחיזק את טיעונו, כי יש רוב בכנסת נגד פשרה טריטוריאלית.

*

כאשר הוקמה לפני ארבעה חדשים ומעלה ממשלת יצחק רבין, ודיין לא נכלל בתוכה, היה ברור לכל. שר הבטחון לשעבר יקיים את מה שאמר, כי אינו מתכונן „לגדל פרחים בנהלל" וכי יחכה לשעת כושר כדי לחזור לשלטון. דברים שאמר בהזדמנויות שונות בתוך תקופה זו היה בהם יותר מרמז, כי הוא יעשה הכל. כדי לטרפד כל יוזמה מצד ממשלת ישראל למשא-ומתן על הסדר שאינו נראה לו.

יש המצביעים על סתירות בעמדותיו והצהרותיו של דיין במרוצת השנים. כולנו התבדחנו פעמים רבות על הדברים והסיפורים, שדיין משמיע חדשות לבקרים. הנה שבועות מספר לפני מלחמת יום הכיפורים נתן דיין מהלכים לדעה, כי אנו עומדים בשלבים האחרונים של המלחמה וצפויה לנו תקופה של שקט ורגיעה. תקופה זו צריך היה לנצל, לדעתו, להתנחלות בשטחים. ואכן, גישה זו היתה מונחת ביסוד הסעיפים האופרטיביים הכלולים במסמך גלילי, שנתקבל במפלגת העבודה באווירה של איומים מצד דיין וחבריו למרות שהרוב הגדול במערך התנגד למסמך זה. ידוע מה היו דעותיו ומקומו של דיין במלחמת יום הכיפורים. תרומתו היתה בהטלת מרה-שחורה על הממשלה ועל מעצבי דעת הקהל ובנבואות קודרות על שואת בימיה הראשונים של המלחמה. ומייד אחרי המלחמה יצא דיין בסיסמה, כי אנו נמצאים בתחילת המלחמה ולא בסופה. זהו הלקח שהוא למד מהערכתו המוטעית לפני מלחמת יום הכיפורים, כי „אם ינסו המצרים לתקוף אותנו יישאר מהם גל של גרוטאות טנקים. שלעומתו ייראה חורבנם במלחמת ששת הימים כסמל מיניאטורי".

על אף כל הסתירות יש עקביות בעמדותיו של דיין מאז מלחמת ששת הימים. למרות הדימוי ה„יוני" שהדביקו לו בהזדמנויות שונות, כאשר גילה מטעמים טאקטיים גמישות מסויימת, הרי לאמיתו של דבר דיין היה תמיד יישאר עד היום „נץ" קיצוני ביותר. היא מוכן לוותר ויתורים רציניים בסיני. אולם איננו מוכן לוותר אף על שעל אחד ביהודה ובשומרון. הוא אינו מאמין באפשרות של שלום, מאחר שאינו מאמין, כי הערבים יסכימו לכך אי פעם.

האקט ההפגנתי האחרון של דיין וחבריו מכוון נגד ממשלת רבין ונגד הקו שלה בדבר נכונות להחזרת שטחים תמורת הסדר שלום. אם דיין ניסה להמתיק את הגלולה בהופעתו בטלוויזיה בדבר הפרדה בין תוכן (אי החזרת יהודה ושומרון לשלטון זר), שאותו הוא מקבל, ובין צורה (התנחלות שלא באישור הממשלה) שממנה הוא מסתייג, הרי הוא לא היה משכנע ביותר. שכן חתימה על עצומה שיזמו אותה הדוגלים בהתנחלות זו, ובימים שכוחות צה"ל עסוקים בסילוק מתנחלים מהמקומות, שבהם הם מבצעים פעולה בלתי-חוקית זו — מבטאת הזדהות עם אנשים אלה המכוונים אותם ומהווה מעשה התגרות בממשלה, העושה הכל כדי למנוע התנחלות זו.

*

אמרנו לעיל, כי צריך לקיים בחירות בישראל בהקדם. מדוע? תוצאות הבחירות לכנסת, שנערכו בסוף דצמבר 1973, אינן משקפות את דעות הבוחרים בישראל אחרי מלחמת יום הכיפורים. רשימות המועמדים לא שונו. אנשים הנושאים באחריות ישירה לאחד המחדלים החמורים בתולדותיה של מדינת ישראל הופיעו כמועמדים במקומות הראשונים של רשימת המערך. העובדה שמסמך גלילי הוחלף במסמך ייד העיקרים, שהיה יותר הדובר בו במפורש על פשרה טריטוריאלית, לא היתה מכרעת, שכן לא היה אומץ לראשי מפא"י ההיסטוריים לתבוע ביטול מפורש של מסמך גלילי. וכך שוב נשארו הדברים ללא הכרעה וניתנים לפירושים שונים. אמנם, שלושת השרים הבכירים התחלפו ובמקומם של גולדה מאיר, משה דיין ואבא אבן באו יצחק רבין, שמעון פרס ויגאל אלון. אולם לממשלה זו, שהיא ממשלת-המשך (ושינוי?) אין מנדט לשנות שינויים מהותיים במדיניות שנקבעה על-ידי קודמתה. כל צעד נשקל במאזניים של שלמות המפלגה והאכזבות הצפויות לה.

מפלגת העבודה לא תוכל להמשיך ולהתקיים במצב של ערפול. היא תצטרך להכריע הכרעה חדה בעד או נגד פשרה טריטוריאלית משמעותית ביותר למען הסדר שלום.

דיין ושלושת חבריו אמרו את דברם. השאלה היא: היכן מקומם של השרים שמעון פרס וגד יעקבי, ושאר חברי הכנסת מסיעת רפ"י לשעבר?

פרט מעניין: ב„ואתם" מ-11.10.74 מספר מרדכי בנטוב, כי לפני שנים אחדות הרצה בבית ברל יחד עם גד יעקבי שאמר, כי עם „התורה שבעל-פה" אפשר להסתדר בגבולות של 10 עד 15 אחוזים מן השטחים המוחזקים. כלומר, אפשר לוותר על 85—90 אחוזים מן השטחים בלי לסכן את בטחונה של ישראל. האם גד יעקבי מוכן שהממשלה תאמר דברים אלה היום ותקבע עמדה זו באורח רשמי, כדי לצמצם את פער-הויכוח על הגבולות?

אם יחולט על קיום בחירות בקרוב יידע העם בעד מה ובעד מי הוא מצביע: בעד מפלגת העבודה הדוגלת בפשרה טריטוריאלית — או בעד מפלגות הדוגלות בשלמות הארץ וב„אף שעל". המצביע בעד מפלגת העבודה יידע בעד איזו מפלגה הוא מצביע ובמי הוא בוחר.

מפלגת „העבודה" הגיעה עתה לפרשת דרכים. עליה להכריע על דרכה. ללא בחירות יימשך הסטאטוס קוו, הטשטוש והערפול. רק בחירות חדשות יחייבו את המפלגה הראשית להכרעות ברורות.

מידות באבל לאומי

זהו נושא כאוב, כאוב מכל נושא אחר בישראל. האכן „יראתי בפצותי". הנושא הוא: מה דין האבל הלאומי על חללי מלחמת יום הכיפורים, מה יהא משכו, מה תהא עוצמתו בתוך רצף הימים שלנו?

אין אני בא לעסוק כאן באבל-היחיד. הוא ודאי אין לו שיעור. הבן שנפל בדמי-ימיו, האב הצעיר שלא ישוב עוד, הבעל האהוב שנלקח מעם רעיתו — אבידתם אבידת-עולם, ואינטנסיביות האבל מסורה לכל יחיד ויחיד מן השכולים והמיותמים.

אבל מה על האומה בכללותה? האם היא חייבת, האם היא רשאית, לקרוא מספד על חלליה בלי-הפוגות? האם עליה לקבוע מועדי זכרון תכופים, עד כי נדמה, שרווח האבלות שוב איננה פוסקת מקרבה? האם אין חשש, שמא ריבויים של טקסי האבל והאזכרה — עם כל הכוונות הנעלות של עורכיהם להציב ציון ראוי לגבורתם ולקרבנם של אלה שנתנו את חייהם הצעירים במערכה — יתיש כוחם של המתאבלים-הפרטיים בפתחו פעם אחר פעם את הפצעים שהחלו להגליד מעט, ובאותה שעה יהפוך את אבל-הציבור למעין שה-שיגרה, שלא יוסיף כבוד למתים היקרים אך יוסיף דכדוך-נפש לאומה?

ידיעה קטנה שקראתי השבוע בעתונות נראית לי סימפטומטית:

„בחלקים מסוימים בת"א וסביבתה לא נשמעה אתמול הצפירה לציון התחלת יום הזכרון לחללי מלחמת יום הכיפורים. בעקבות זה הובע חשש, כי היתה תקלה בהפעלת הצופרים".

אפשר שהיתה תקלה. אבל אפשר יותר שהיה „מחדל" שמקורו בהחלשת המודעות למידת החיוניות של צפירות. אבל, האמת היא, שאפילו בקרב משפחות שכולות רבות אתה יכול לשמוע, כי אין המדינה צריכה לשקוע באבל פרמאננטי אלא לעשות לאי-שושה. אני יודע על כמה קיבוצים, שלא קיימו טקס-זכרון השבוע — ולא משום שחבריהם אשר נפלו במלחמה אינם יקרים להם.

מדינת ישראל לא ידעה אבל לאומי כמו אחרי מלחמת יום-הכיפורים. לא אחרי מלחמת ששת ימים — שגם בה נהרגו מאות מחיילינו, שהיו יקרים למשפחותיהם ולאומה כולה לא פחות מחללי אוקטובר 73 — ולא אחרי מלחמת הקוממיות, שבה נפלו חללים במספרים אבסולוטיים ויחסיים לשיעור האוכלוסיה פי כמה משנפלו לפני שנה. האם חללים במלחמות-נצחון — דמם סומק פחות? והאם על-ידי ייחוד זכר מלחמת אוקטובר רק לאבלנו הקולקטיבי, אין אנו מחזקים את התעתועה שבכינה, כי נחלו „נצחון עצום, נצחון נצחי", כדברי נציג הצבא בישיבה החגיגית של מועצת העם המצרית לרגל יום 6 באוקטובר.

קראתי את דברי הרהב של הגזמה לאין-שיעור, שנאמרו באותה ישיבה. אך אין ספק, כי הם משקפים את התרוממות הרוח שאחזה את הערבים אחרי הישגיהם במלחמה. מדינת ישראל ודאי שאינה צריכה להתחרות בדברי התרברבות, ובזכרה את חלליה אולי גם אינה יכולה לציין כראוי את הישגיה הצבאיים שלה. ואולם אסור למדינת ישראל „ללבוש שק" כל ימות השנה. זה הדבר האחרון, שהיו רוצים אלה שהאבל נועד לנצור זכרם.

מכונית פרטית שהיתה בדרכה מירושלים לתל-אביב עלתה אתמול באש כתוצאה מהתפוצצות מטען חבלה. ראה ידיעה בעמוד 2.

שיכון עובדים

דירות רווחה

בבתי קומות חדישים

פרטים והרשמה: רחוב לה גרדיה 58 טלפון 30721 תל אביב

גבעתיים

רח' המאבק פינת הגבורה

3-4 חדרים

רמת גן

רח' אנה פרנק

3½ חדרים

חגי לבינסון איגון

כספם של היהודים

„אמר זהבם של היהודים:
שבעים ירדתי לסמיון,
שבעים נבראתי ביודעים
מן התבונה והדמיון,
מן העורמה והמרוצים,
לנסוך יראה ותמהון.

— — — — — —

אמר זהבם של היהודים:
את קורותיה של אומה
כוחי תמך בעמודים
בהשמטו האדמה".

(נתן אלתרמן)

למראה הבקיעים הרחבים המתגלעים בממלכת הממון היהודית — אוחזת בי חלחלה: האמנם התמוטט אימפריה עתיקה זו, בת-האלפיים? האמנם תקרוס, כמו רומא בפני הברבארים, בפני צעירה וזקוקה ופראית סמנה, ממלכת הזהב הערבית?

כבר מזמן נחרדתי — כמו לתחושת רעידת-אדמה מתקרבת — מסימנים מדאיגים המבשרים רע: כשנודע על נפילתו הפתאומית של ברני קורנפלד, השביט הזוהר בשמי ההון (היכן? בשווייצריה? — לא, עסקיו היו פרושים על פני שלוש יבשות!), בעל חברת ההשקעות הענקית, הכבבישית, איי. או. אס. שמודעותיה הצבעונות (ולכן מבטיחות כל-כך!) על דפי ה„טיימס" וה„ניוזוויק" משכו את עיני ואת לבי. המניות איבדו את כל ערכן. אלפי משקיעים תלשו את שערותיהם. ברני נתפס. נפל. בעתונים האנגלים והאמריקאיים, מעבר לכותרות-הדפוס הכתובות בלשון חומרה עיסקית מכובדת של ה„טיימס" וה„וול-סטריט", הסתתרה אירוניה מאופקת של שמחה-לאיד: היהודי ההוא... — מדאיג, מדאיג מאד. ואחר-כך... זמן לא רב אחר-כך, כאן, אצלנו, גיורא גודיק נעלם. חוב של שני מיליון... ואחר-כך ואחר-כך...

אנשים רבים בארץ, בשבוע האחרון, נתעוררו לתקוות גדולות ולנחמות: אוצרות נפט עצומים נתגלו במכסיקו! סוף לאימפריית-הנפט הערבית! אני חושש מאד שזוהי שמחת-שווא: עוד לפני שיעמוד מגדל-הקידוח הראשון, כל השטח וכל מה שמתחת לפני השטח — ייקנה בזהבם של מלכי-ערב!

האמנם אלה הם סימני קץ?

הבה נודה: מימי חורבן הבית ועד היום, היהודים שמו מבטחם בשניים: באלהים, ובכספם.

רק הציונות — הצעירה-יחסית — אמרה להמיר את הבטחונות האלה באחרים: אדמה, עבודה, צבא. וגם היא נעזרה לא-במעט באלהי היהודים ובכספם.

הבה נודה: מכל עלילות-השקר הנוראות הכלולות ב„פרוטוקולים של זקני ציון" למיניהם — אחת היתה נכונה: היה היה, בכל ימי הגולה, אינטרנציונאל ממון יהודי.

בו ובמסגרותיו הפוריות-לסחור והציונות בשלבים, נתגלמה — בצד האמונה, בצד הספר — האומה היהודית. הוא שהצילנו מגזירות רבות, גירושים רבים, שמדות. הוא שקנה לנו זכויות רבות. גם קרקעות בארץ המובטחת.

האפופיאה הגדולה של הממון היהודי! זו שאנו, יפי-הנפש המתקדמים, בעלי הרעיונות החברתיים החדשים, מתביישים בה, משתדלים להסתירה, להכחישה, להשכיחה כמו הסאייגאוף — היא עוד תיכתב פעם כמו האיליאדה והאודיסיאה!

אנחנו מדברים על הרוטשילדים, המאיירים, הוולפסונים... אבל כבר בימי האמוראים, בבבל תחת הפרתים, בנהרדעא, סורא, פומבדיתא, מחוזא — הנשיאים-וראשי-הגולה עיבדו אחוזות גדולות, גידלו מיקנה, סחרו בבשר. השיטה אורזות. ענן ריש-גלותא היה עשיר גדול. אבא אריכא חכר מסים וארנונות. רב היה בעל שדות וכרמים — וכך הקימו בתי-מדרש ולכלכו על חשבונם מאות תלמידים. פטורים מדאגות פרנסה ביורחי-כלה! עדריו של רב הונא — תחת שלטון הפרסים החדשים — רעו בערבות דרום בבל ומשרתיו נשאו אותו באפריון של זהב. לרב אבהו היו עבדים גותיים וכסאות-שן בביתו! רבא, רב חסדא, ואבא... כך קנו את החסד של שליטים והצרכו בענייני מלכות!

האינטרנציונאל של עם-ללא-ארץ, של נבסים-נדים בכל רחבי העולם! הסוחרים נודדים מאלכסנדריה לאסיה הקטנה, מאסיה הקטנה לרומי, לפרובינציות גאליה ואיבריה. הסוחרים מסתירים את צרור-כספם תחת כנף הבגד וקונים שמן-זית בהיספניה כדי למכור בפרובאנס. שמואל שולח איגרת-הלכה לרומי בידי שליח הנושא עמו סחורים למסחר. יש סוכנים בכל עיר, יש אחים-למסחר, קרובי משפחה, בארל, בויזה, נרבונה. מרסיי נקראת „העיר העברית", כי בעלי האוניות שבה יהודים, במאה החמישית והשישית.

איך מימנו נושאי-הצלב את מסעותיהם אם לא בכספי היהודים שנשדדו, מיקודי צפון צרפת וגרמניה? בנדיקט פיורק בנה ארמונות לריצ'רד לב-הארי. היהודי ליאופולד כאוסטריה, ששבה את ריצ'רד, הפקיד את שלמה היהודי על עסקי מכונו. וכך עשו נסיכי ברסלאו, ארפורט.

דון פדרו, מלך קסטיליה, מינה את שמואל הלוי מטולידו לשר האוצר שלו. זה שמואל הלוי שבנה בית-כנסת, מבצרים, ארמונות. לאחר מותו מצאו אצלו 170 אלף דובלונים, 4,000 מרק כסף, 125 ארגזים מלאים כסף וזהב. לבד 80 עבדים ועוד ממון עצום טמון באדמה.

הם היו מלווים-בריבית, נושכי-נשך, גובי מסים, חוכרי מסים, סוחרים, קמצנאים, חלפנים. מימנו מלכויות, נצחונות, מלחמות... קמו מחדש. שילמו כופר-נפש, סכומים עצומים, בעד עצמם ובעד אחיהם, קיימו קהילות, פרנסו תלמידים, כלכלו את העניים, ועלו שבוע-שבוע אל המצודה עם צרור-כספם לקנות את חייהם מחדש.

אנחנו יודעים על הרוטשילדים, הגולדשמידטים... אבל מה אנחנו יודעים על אימפריית ההון העצומה של המהגרים, במאה ה-16? על דונה גראציה מנדס, שממלכתה היתה פרושה מפורטוגל, דרך צרפת, פלנדריה, איטליה, עד תורכיה? היא איימה על האפיפיור פאולוס ה-4 לבטל את האינקוויזיציה, את גזרות אנקונה — ולא, תכריז חרם על עיר הנמל שלו — מצור כלכלי! מקונסטנטינופול שלחה הוראות לוונציה, לפראג, לאנטוורפן שכוחן היה כהכרזת מלחמה! ואחר-כך חתנה, דון יוסף נשיא, שהשולטן העלהו למדרגת דוכס, איים על אוסטריה, צרפת, והפקיע ספינות בעד חובות שלא שולמו! הלא הוא הוא דון יוסף שעמד להקים מדינה יהודית בטבריה!

הבאנק הגדול בהמבורג, שהוקם במאה ה-17 ע"י 12 יהודים פורטוגזים. הבאנקים בדוכסיות באדן, וירטמברג, הסן, פרנקפורט. כשמנשה בן-ישראל מנסה לשכנע את קרומבל להחזיר את היהודים לאנגליה, הוא כותב לו שהסוחרים מהולנד יעשירו את ממלכתו במטבע, ביהלומים, בתולעת-שני, ביין ובשמן!

הסנירים, האברבנאלים, הסונצינים, המונטיפיורים, הכדורים, השזרנים... דוד ששון הקים את הבאנק הגדול הראשון בבומביי, בראשית המאה ה-19, והיה בעל המונופול על סחר האופיום עם סין ויפאן. בנו, אלברט, יסד את המספנה הראשונה בהודו ופיתח את תעשיית הכסף והכותנה...

המאה ה-19, ה-20... פיירפים בספרו „היהודים" מגלה שכל יזמי-השם בצרפת היו ממוצא יהודי. ומי הם עשירי ספרד וארצות אמריקה הלאטינית, אם לא צאצאי האנוסים...

מצרים, מרוקו, עיראק, הודו, ארצות-הברית, בראזיל, ארגנטינה, שווייץ... בתי-המסחר הגדולים, הבאנקים, הבורסה, נכסי דלא-ניידי... אין מדינה, אין צבא, אין נשק, יש רק מטבעות שערכן עולה, יורד, עולה ושוקע...

השיילוקים המקוללים בפי הגוים. השתדלנים המבוזים על ידי היהודים המשכילים והציונים. מי עושה את ה„לובינג" בקונגרס ובסנאט של ארצות-הברית? בעלי קיוסקים של סיגריות? קמצנואים של דברי מתיקה?

האמנם הבקיעים שנבעו במלכה הזאת מבשרים את קיצה?

כשאני קורא על התמוטטות באנק ישראל-בריטניה, על נפילת רוזנבאום, באנק קרדיט ג'נבה, על המפלה שבעקבות אלה — אני יודע, יש שערוריות כאן, עסקים שחורים ועסקים כושלים, שחיתויות ועניבות-דעת וגניבת-ממון — אבל חשד כבד עולה בי שמאחורי כל זה עומדת מזימה גדולה, הפועלת במחתרת, של האימפריאליזם הפיננסי החדש של נסיכי הנפט הערביים. — זה הקונה את ה„סיטי" בלונדון, איים בברמודה, אניות מסן-פרנציסקו, מניות בניו-יורק, מטוסים בצרפת וברוסיה, תמונות רמבראנדט וטיציאן, 109 קולות באו"ם — לכוטט אחת ולהמיט את מבטחם השני של יהודי-העולם, ולהשאיר להם רק את אלהים.

— מה הסעיף הבא? — שואל שר החוץ הצרפתי, לאחר שמחק בעפרונו את הסעיף הקודם — את ימאני מערב-הסעודית, היושב למולו במשרדו.

— אתה יודע — אומר ימאני, כשהחיוך הנצחי לא מש מפניו.

— אינך חושב שמוקדם מדי?... — נושא אליו שר החוץ מבט זהיר מעל הנייר שלפניו.

— לא, — אומר ימאני.

— יש קושי מסויים. אתה מבין... — אומר שר החוץ.

— אין שום קושי — מחייך ימאני.

— טוב, — מחייך גם שר החוץ. אחר שתיקה קלה.

אחר כך הוא מלוה אותו אל הפתח כשידו חובקת את שכמו.

هكذا من الاصل

ישראל לא תהיה שוטר של המערב

גישה ריאליסטית מחייבת להוציא מכלל חשבון פלישה למפרץ הפרסי

מאת דב אפל

ערב צאתו של ד"ר הנרי קי־סינג'ר למזרח התיכון העלה גידו קארלי, נגיד הבנק הממלכתי של איטליה (בנקה ד'איטליה) בראיון לשבועון האמריקאי „ביזנס ויק" תכנית מעניינת ליישוב משבר ה־אנרגיה.

תכניתו מבוססת על ההנחה, שהארצות עתירות הנפט לא יהיו מסוגלות לקלוט, בטווח הנראה ל־עין, את מלוא הציוד התעשייתי והידע הטכנולוגי, אשר ארצות־המערב מסוגלות לספק להן תמו־רת מאות מיליארדי הדולארים ש־יצטברו בידיהן מיצוא הדלק. ה־טעם לדבר הוא שהתשתית הכל־כלית וכוח האדם המיומן העומד לרשות רוב הארצות מפיקות ה־נפט אינם מפותחים די צרכם. כי תוצאה מכך יוותרו בידיהן יתרות עצומות של דולארים, מארקים, פראנקים ולירות שטרלינג, שיהוו איום בתמיד על יציבותה של ה־כלכלה העולמית.

לכן מציע נגיד „בנקה ד'איט־ליה" מעין תכנית מרשאל מעוד־כנת לפיתוח ארצות העולם הש־לישי דלות־האמצעים.

תכנית מארשל המקורית איפ־שרה לשקם על־ידי סיוע אמרי־קאי רב־ממדים את מערב אירו־פה לאחר מלחמת העולם השניה והניחה את היסודות לשגשוגה ה־כלכלי. תכנית קארלי אמורה לאפ־שר את חילוצן של מדינות העו־לם, שלא נתברכו באוצרות דלק, מהידרדרות גוברת והולכת וליצור תנאים לשילובן במהפכה התעשיי־תית של סוף המאה העשרים. אלא שבניגוד לתכנית מרשאל, אשר הוגשמה על־ידי הזרמת ציוד תע־שייתי בשווי של מיליארדים דו־לרים מארה"ב, מדובר הפעם ב־עיסקה משולבת בין ארצות הע־לם הקאפיטאליסטי המפותח לבין הארצות המתפתחות עתירות־הנפט והפטרודולארים לבנין שיקומן וקי־דומן של ארצות העולם השלישי, הדלות באמצעי מימון עצמאיים.

יתרות של מיליארדי דולארים ומארקים, שישאו בידי נסיכויות המפרץ הפרסי, ערב הסעודית ואי־ראן, לאחר סיפוק צרכיהן בציוד ובטכנולוגיה מערביים, יופנו, ב־התאם לתכניתו של גידו קארלי, למימון יבוא ידע טכנולוגי וציוד מארה"ב, יפאן ומערב אירופה ל־ארצות העולם השלישי.

מערכת „ביזנס ויק" מביעה תמיכה נלהבת ברעיונותיו של נגיד הבנק של איטליה. השבועון הכלכלי האמריקאי סבור, שארה"ב היא המדינה המסוגלת ליטול על עצמה את היוזמה להעלות תכנית לשילוב הפטרודולארים עם העצמה הכלכלית של המערב. אולם לשם כך תצטרך להתגבר קודם כל על מכשולים כבדי־משקל. המתבטאים הן ברתיעתו של נשיאה החדש של ארה"ב מנקיטת צעדים כרוזי־פי לכת בזירה הבין־לאומית והן ברצונן הטוב של ארצות ערב לתת יד לביצוע התכנית.

אירן — במקום הראשון

בין הארצות המפיקות נפט תו־פסת איראן את המקום הראשון בבחינת עצמתה הכלכלית וכושרה הטכנולוגי. אבל איראן אינה מדי־נה ערבית השפעתה על החלטו־תיהם ומהלכיהם של שליטי ערב זעומה למדי.

לכן אין לצפות לכך, שהשאה יוכל לשכנע את עמיתיו הער־ביים, כי ביצוע תכנית קארלי עו־לה בקנה אחד עם האינטרסים שלהם. לדעת „ביזנס ויק" ישנם רק שני מדינאים ערביים בעלי שיעור קומה פוליטי וכושר אינ־טלקטואלי — סאדאת ובומדיין, המסוגלים ליטול על עצמם את היוזמה בנדון זה. מערכת השבועון מייעצת איפוא במאמר ראשי לד"ר קיסינג'ר להתוות את קווי היסוד של הכנית קארלי בשיחותיו עם נשיאי מצרים ואלג'יריה.

אין לנו כמובן מושג אם מז־כיר המדינה האמריקאי קרא את הראיון עם גידו קארלי ב„ביזנס ויק" ובוודאי אין ביכולתנו לחו־דא אם העלה את תכניתו בעת ביקורו במצרים ואלג'יריה. אולם יהיה אשר יהיה גורלה של הכנית קארלי — דבר אחד ברור למדי: במערב זועדים לפתרונות פוליטיים־כלכליים לבעיית משבר האנרגיה ולצליית מחירי הדלק. ל־עזבת זאת מתייחסים מדינאי ה־עולם המערבי וכלכלניו לאפשרות של הפעלת כוח צבאי לגבי אר־צות ערב עתירות־הנפט והדולא־רים כאל תרגיל אינטלקטואלי ולא כאל אופציה מעשית ריאלית.

השבועון האמריקאי „ניוזוויק" ניסח באחרונה בהקשר זה שלוש אפשרויות:

א. לוחמה פסיכולוגית מלווה באיומים ובצעדים קונקרטיים כגון הפסקת משלוחי מזון חקלאיים וצ־יוד תעשייתי וצבאי, כדי לרכך את שליטי ערב ולאלצם להוריד את מחירי הדלק. ב. פעילות של השירותים החשאיים האמריקאיים על־מנת להפחיד את השליטים ה־ערביים ולהניעם לגלות — מתוך חשש לגורלם האישי — יתר התחשבות במצבה של הכלכלה ה־עולמית. ג. התערבות צבאית. או־לם השבועון מדגיש, שהמדובר בתרגיל מחשבתי מאחר שכל ה־אפשרויות אינן בנות־ביצוע מב־חינה מעשית.

באופציה הצבאית דן בהרחבה הגנרל בופר, פרשנו הצבאי של פיגארו הפאריסאי, הידוע בדרך כלל בגישתו הפרו־ישראלית.

על המפה, אומר הגנרל בופר, נראים סיכויי פלישה צבאית לנ־סיכויות קטאר, כוויית, בחריין ול־איזור הנפט של ערב הסעודית — טובים למדי. לשם כך נחוצים בסך הכל שישים אלף צנחנים מוטסים ואנשי יחידות עזר.

קשיין של מיבצע

אולם מבחינת ביצוע הבעייה כמסובכת ביותר. המבצע חייב ל־היערך באורח פתאומי והדיפעמי ומהיר, כדי למנוע את פיצוץ מת־קני הנפט, שרובם ככולם מוקשו באחרונה. דא עקא, שלארה"ב אין בקרבת מקום די כוחות צבאיים ובסיסי זינוק להפעלת הפלישה.

לכן עלול להיווצר מצב, שה־כוחות המקומיים של מפיקי הנפט יספיקו להפעיל את המוקשים. אין גם ספק, שארצות ערב, שישארו מחוץ למעגל ההתקפה הצבאית, יצטרפו להתקפת נגד פוליטית וכל־כלית.

עיראק ואלג'יריה עלולות להפ־סיק את הזרמת הנפט והגאז ה־טבעי למערב ולהפעיל יחד עם מדינות ערביות אחרות אנשי גרי־לה נגד הפולשים. הפרשן הצבאי של פיגארו סבור, שהרפתקה אמ־ריקאית צבאית במפרץ הפרסי עלולה לגרור אותה למהדורה שנ־יה של מלחמת וייטנאם.

נוסיף מצדנו, שארה"ב חייבת להביא בחשבון גם את תגובתן של ברה"מ ובעלות בריתה במע־רב אירופה. אשר לסובייטים, הרי אין יסוד לחשוש שמא ירחיקו לכת עד כדי התערבות במלחמה. הפוליטביורו אינו חבורת מטור־פים, המוכנים להיגרר להתנגשות צבאית עם ארה"ב, כדי להוכיח את כשרונם המהפכני ואת נאמ־נותם לידידיהם הערביים. את מה־לכיהם של מנהיגי הקרמל קובעים האינטרסים הממלכתיים של בר־ה"מ ולא שיקולי יוקרה ואידיאו־לוגיה, הנוגדת את האינטרסים הללו.

לפי הגדרתו המוסמכת של ה־מרשאל גרצ'קו ממלא אמנם הצ־בא הסובייטי בתקופתנו תפקיד נכ־בד להשגת יעדי המדיניות הגלו־באלית של ברה"מ.

אולם אין פירוש הדבר, כי העצמה הצבאית של ברה"מ נוע־דה להגן על האינטרסים של מדי־נות ערב גם אם זה כרוך בסי־כון ממשי לקיומה הפיסי של ברה"מ.

לא בכדי מאשימים המנהיגים ה־סובייטיים את יריביהם הסינים, שהם מבקשים לגרום להתנגשות גרעינית בין ארה"ב וברה"מ, אשר תכוסס את שתי מעצמות־העל ותמיט עליה שואה אפוקאליפטית.

ואין להניח, שהקרמל יפעיל כוח כדי למנוע או לסכל פלי־שה אמריקאית למפרץ הפרסי. כדי להפריך את טענותיהם של מאו וצ'ו אן לאי, כי האימפריאליסטים האמריקאיים והסוציאל־אימפריא־ליסטים עשו קנוניה חשאית, כדי לחלק את המזרח התיכון לאיזורי השפעה של שתי המעצמות. יחד עם זאת — ממשלת ברה"מ לא תסתפק בגינוי חריף לאימפריא־ליזם ולניאו־קולוניאליזם האמרי־קאי — במקרה של פלישה — אלא תשתדל להפיק את מלוא התועלת מגלוי השנאה נגד ארה"ב אשר יציפו את העולם הערבי.

תחזיות אפוקליפטיות

אכן, פלישה לאיזור המפרץ ה־פרסי עלולה להסתיים לא בביצור מעמדה של ארה"ב במזרח, אלא בהתמוטטות השפעתה. גם שיקול זה לא נעלם בוודאי מעיני קבר־ניטי המדיניות האמריקאית. אין גם טעם להניח, שארה"ב עשויה לשקול ברצינות את התועלת הנ־לווה בהפעלת כוחות ישראליים במבצע פלישה לארץ ערבית כל־שהי.

האמנם תרצה וואשינגטון לשוות למבצע פלישה, דימוי של מעשה, המיועד לשרת את מגמותיה ה־תוקפניות של ישראל? אם אמנם נכונה ההנחה, או התפיסה, שלפיה מותנית, במידה כלשהי, הצלחת פלישה לאיזור המפרץ הפרסי ב־שיתופה של ישראל הרי דווקא עובדה זו עשויה להרתיע את ארה"ב וארצות מערב אירופה מפני נקיטת צעדים צבאיים נגד מדינות ערב עתירות־הנפט.

גישה ריאליסטית לליבון יעדיה ומהלכיה של ישראל בשלב נוכ־חי זה של הסכסוך במזרח התיכון מחייבת להוציא מכלל אפשרות התפתחויות אפוקליפטיות בקנה־מידה איזורי או גלובאלי.

קשה גם להבין מה טעם ל־העלות בפני הציבוריות הישרא־לית פרספקטיבות איומות הרות־שואה, כאשר יש לנו די והותר סיבות לדאגות הנעוצות במציאות.

ישראל אינה מסוגלת ואינה צריכה למלא תפקיד של ז'נדארם ושוטר של המערב במזרח התיכון. והתחזיות האפוקליפטיות, הקשו־רות בהתפתחויות הצפויות במשבר האנרגיה, נוגדות את עקרונות ה־ריאליזם והפרגמטיזם הפוליטי.

אדם לכל עת

עליונות צבאית ומגבלות מדיניות

מאת הלל דנציג

ישראל קטנה וחזקה עמדה בפני נאצר כאשר יצא להרפתקה הג־דולה במאי 1967, כדי לצרצר ול־הכניע את המדינה הציונית. על־ידי פיתול צבאי כאיים ובצמד ימי מתניג, אולי בלי מלחמה. היה זה א ש כ ו ל שהכשיר ובנה את הכוח הצבאי, אשר סיכל את מזי־מתו של נאצר והרחיב את גבו־לותיה האיסטרטגיים של המדינה היהודית בדרום, במזרח ובצפון. כוח זה קם ונבנה על יסודות אזרחיים־חברתיים בריאים ומוצ־קים במידה מספקת (למרות הזע־זועים הציבוריים המצערים של ראשית שנות השישים), כדי לש־מור איתו במבחן הלאומי הגורלי של אותם הימים. אשכול למד מד־רש את מלוא הלקח הצבאי־בטחוני של תקופת בן־גוריון (לרבות מב־צע קדש). אך ניטשטש בשיקולו ה ל ק ח ה מ ד י נ י של נסיון בן־גוריון בדבר ג ב ו ל ו ת יכולתה ואפשרויותיה המדיניות של יש־ראל במציאות ה ג ל ו ב א ל י ת.

לקח זה — שלא מש מהכרתו של ד. בן־גוריון עד יומו האח־רון — אילו עמד לנגד עיניו של לוי אשכול אחרי מלחמת ששת הימים, ודאי לא היה מהסס ולא היה נרתע מלהפוך את הישגיו הצבאיים ולכיבושיו האיסטרטגיים של צה"ל למנוף מדיני כביר לקי־דום השלום. אמנם יתכן, שלא היו סיכויים להסדר כלשהו עם נאצר, אך הפלאת ויתורים טריטוריאליים מדיניים ריאליים ונכונות לישוב בע־יית הפליטים הערביים (בתחום הכיבוש) בצוד מצד, היו משפ־רים את מעמדה של ישראל בעו־לם ואת סיכוייה להסדר חלקי עם סאדאת בשלב מאוחר יותר, ואז לא היינו מגיעים אולי למלחמת יום הכיפורים. זה היה המחדל ה מ ד י נ י הראשוני, שנמשך מס־פר שנים יקרות הקדים את המח־דל הצבאי של שנת 1973.

*

ישראל גדולה ומותשת עמדה בפני סאדאת, כאשר יצא עם הסו־רים למלחמת ההפתעה המתוכננת שהפכה ל„רעידת אדמה" בהיות. עתה ברור ללא ספק, כי שש השנים שלאחר מלחמת ששת הי־מים היו תקופה של נהות אסטר־טגית והתרופפות פנימית. אמנם הנהגה חזקה היתה לישראל בת־קופה זו — גולדה־דיין־ספיר — אשר ידעה לקיים ולהמחיש את עמדה ותנופתה של „ישראל גדולה", בתחום המדיני, האסטר־טגי והכלכלי. אולם מאחורי המ־סך של עמידה גאה, תקיפה ויצי־בה כלפי חוץ, של בטחון לאומי ברושים ושל שגשוג כלכלי ללא תקדים — חלה הידרדרות פנימית מדאיגה ומסוכנת, בשטח ההנה־גה ה ב ט ח ו נ י ת חולפה פל־אים בשטחים המוחזקים (גבולים פתוחים, ליבראליזציה כלכלית הדיבור הגרוד) וכל שאפתנותה הפוליטית היתה נתונה לעתיד השטחים, לשינוי מפתים — לא ידעה ההנהגה הכלכלית וה־חברתית לשמור על ערכית, רמתה וכוחה הפנימיים של „יש־ראל הקטנה". ירד המוסר האז־רחי, החברתי הכלכלי במדינה ובעם — עד כדי התשה נפשית־פנימית. בקיצור: שעה שישראל התפשטה אל מ ע ב ר לקו הירוק היא נחלשה ב ת ח ו ם הקו הירוק. זה היה מחדל ח ב ר ת י ביסודו, שלא פסח, כמובן, גם על צה"ל. זו היתה ישראל, שסאדאת ושות־פיו הצליחו להפתיעה ולגרום לה „רעידת אדמה" בהתקפתם המ־תוכננת.

*

עליונותנו הצבאית הטכנולו־גית לא עורערה במלחמה זו והיא נשארה יסוד איתן של בטחוננו הלאומי גם אחריה. אולם עליונות זו אינה מספקת עוד כדי לאזן את עדיפות הכוח של אויבינו בתחומים אחרים — המספרי־דמו־גרפי והכלכלי־פוליטי. הגברת כו־חו של הנפט הערבי כנשק כלכ־לי־פוליטי בעל סגוה עולמי וצמי־חת העוצמה הצבאית (אוכלוסין) בין ישראל ושכנותיה — "שני חידו־שים אלה של המלחמה האחרונה — גרמו לכך, כי פחת משקלו המכריע של הגורם הצבאי בכלל במערכות ישראל—ערב. פירוש הדבר, כי לא רק הערבים אינם מסוגלים להתגבר על ישראל באמ־צעים צבאיים או רק בהם, אלא גם ישראל אינה יכולה להשיג את מטרותיה המדיניות באמצעות נצחונות צבאיים. אמנם עלינו להגביר ולשכלל את כוח המגן של ישראל. אך אין אנו יכולים עוד להסתפק בהישגים צבאיים במאבק הלאומי על בטחוננו ומע־מדנו — בלי הישגים מדיניים קיימים ומייצבים.

רבים וטובים מאתנו היו משוכ־נעים עוד לפני מלחמת ששת הי־מים, ובמידה גדולה יותר אחריה, כי למרות רצוננו העז בשלום אנו יכולים לחיות ולהתקיים לאורך ימים עם בטחון (צבאי ואסטרטגי) בלי שלום (מדיני). זו היתה בעיקרה תורת הסטאטוס קוו, שנתחזקה בביטוי בטוח השנים שלאחר מלחמת 1967. היתה בהנהגתנו המדינית־בטחונית אי־שים שהניחו, כי מצב זה ימשך לפחות עשר או עשרים שנה. הנה זו נהפכה על פיה במלחמת יום הכיפורים. באה דווקא ההדגה דווקא בין מאמיני הסטאטוס קוו, כי אין מנוס ממלחמה קרובה ואף כמלחמות נוספות. כלומר: הם דוגלים הפעם בבית הסטאטוס קוו או בקיומו על־ידי מלחמות בלבד. זהו סטאטוס מסוכן ובלתי־מוצדק: השלמה עדיפה עם איבה נצחית, ללא סיכוי התקדמות לקראת שלום. האמת היא שעניין השלום וההתקדמות לקרא־תו נעשה חלק מבטחוננו; אין להפריד עוד בין בטחון ושלום; אין לסמוך עוד על בטחון שוטף בלי הסדרים מדיניים, ולו חל־קיים, בדרך לשלום.

הסיכוי הריאלי, המסתמן באו־פק האיזורי, להתקדמות לקראת שלום הוא האפשרות של הסד־רים חלקיים עם מצרים — המדי־נה הערבית החשובה ביותר בין שכנותינו והיחידה היכולה להר־שות לעצמה היחלקות הדרגתית מהסכסוך הפלשתינאי ומהמלחמה עם ישראל.

*

הכוח המגן על ישראל מגן השלמה — בראש וראשונה על־ידי עליה. גם זו מהאמיתות הנד־לות מהמציאות החדשה באזור ובעולם.

יהודים רבים בישראל ובתפוצות בגולה כבר בשבע השנים הקוד־מות, שכיבוש ממושך של שטחים נרחבים מעבר לקו הירוק יכול להיות תחליף לא רק לשלום, אלא גם לעליה גדולה של יהו־דים. אמנם זה לא נאמר במפורש ובקול רם, אך היתה מעין הש־למה ואוזלת יד לא רק מצד שאנ־נים או „דטיפסיסטים" רייל, אלא גם מצד חסידים מושבעים וקנ־אים של הסיפוחים הטריטוריא־ליים, או של ארץ־ישראל השל־מה — עם העדר עליה ניכרת ועם הקילוח הדק של העליה בי־הוד מהעולם החופשי, הפותח להגראה ציונית. והרי הנסיון המר מלמדנו, שכיבוש טריטוריא־לי רצוף אסטרטגי אינם ערובה מספקת למניעת מלחמה (כיבושי מלחמת ששת הימים לא יכלו למנוע את מלחמת יוה"כ) ולא די בהם כדי להשיג ולהבטיח שלמות הארץ. לכך דרוש, מלבד צבא ונקודות התישבות בודדות, גם עם עולה בהמוניו לארץ. אך העם הזה לא בא אל הגבולות המורחבים של הארץ, והעדר זרם זה של תגבורת לאומית ל„יש־ראל הגדולה" (מלבד העליה מרוסיה) מטיל צל כבד על התגב־צה הציונית בכלל ועל הציונות הנקראת „מאקסימאליסטית" בפר־רט. זה היה המחדל ה צ י ו נ י — שגם לו יש מחיר, שנאלצנו לש־לם במלחמה וניאלץ אולי לשלם עוד במאבק על השלום. למחדל זה מצטרף פיחות משקלם של הי־הודים בעבודות הייצור היסודיות וניצולה הגובר של עבודה ער־בית זולה במשק הישראלי. אולם גם על תופעה זו עוברים בקול דממה דקה הלאומנים „המקסימא־ליסטים", לרבות אלה שהחליפו את „ארץ־ישראל העובדת" ב„ארץ־ישראל השלמה".

חסרה לנו עדיין התשובה היה־הודית־עולמית לעוצמה הכלכלית הערבית העולה ומאיימת. התפ־וצה היהודית, שנקפצה על־ידי היטלר, רחוקה היום מהיכולת הד־רושה לתשובה זו. ואנו, הישרא־לים, העומדים בקו הקדמי של המאבק המכריע על הקיום היהו־די, עשינו אך מעט כדי להכשיר את עמנו בגולה למשימות מסוג זה. אולי נצטרך לתת את דעתנו גם על בעיה זו ולחדש ולשנות משהו ביחסנו אליה.

*

כל המבחנים שהתנסינו בהם בין שתי מלחמות ואחריהן אנו למדים, כי עם ישראל, לא רק בגולה בין הגויים, כי אם גם בארצו הריבונית בין מדינות המזרח התיכון, אינו יכול להר־שות לעצמו התרופפות פנימית, נפשית־מוסרית־חברתית, בלי לסכן או להחמיר את מעמדו הבט־חוני. מלחמת יום הכיפורים יצרה תנאים אסטרטגיים פחות נוחים לנו והיא מחייבת התחשלות פנימית מחודשת. יתכן שבשנים הבאות נצטרך לעמוד בתנאים חיצוניים קשים ובאורח חיים צנוע יותר ונהיה מצבאים להיות שוב יש־ראל חזקה, מתוקנת ומגובשת מב־פנים. אנו זקוקים לתקופה של הרגעה כדי להתחשל מחדש למב־חני העתיד. נקווה שיצחק רבין יידע לנווט את ספינתנו בבטחון זה בין הסלעים הצפויים להתגלות לפניו.

(מאמר שני ואחרון)

משבר הציונות בישראל?

מאת יהודה גוטהלף

אחרי מלחמת ששת הימים הר־צאה הציונות מורכאות כפולות, ואילו לאחר מלחמת יום הכיפורים יש מבקשים להחזירן ואף מעבר לזה — עד לכפירה גמורה בעיקרי הציונות. אכן, הערעור הקיצוני בא מצד חוגים שוליים בלבד ורק בעזרתם הנדיבה של כלי־התקשורת המטבעים נוצר הרושם של משבר ציוני בישראל. או־לם אפילו מצומצם מניין המער־ערים, שהסיקו מסקנה מרחיקה לכת (לרבות ירידה מהארץ), על־ינו לתת את הדעת על תופעה זו, העלולה להתפשט בקרב חוגים נר־חבים יותר.

התופעה הפאראדוכסאלית של אנטי־ציונות בישראל אינה חד־שה. ראשוני העליה השניה כבר נתקלו בהלך־רוח כזה. שהגיע אף לריכוז מגדולי אוגאנדה בארץ־ישראל (ר' ספרו של ש. צמח: „שנה ראשונה"). וכן חזרה ונשנ־תה תופעה זו בעליה השלישית, הרביעית והחמישית, בעיקר בש־נות המשברים, שפקדו את הארץ בזה אחר זה. אף אין לתמוה על כך: בימים ההם היתה אחיזתנו הממשית בארץ דלה ומיואשת כמ־עט, ואילו הפיתויים של מדינות הליברליזם (הטרום־היטלרי) וארצות המהפכה (הטרום־סטאליניות) היו רבים לאין שיעור. אולם כי־ום — ל א ח ר השואה, ל א ח ר הבזיון המחפיר של המהפכה והוי־החיים בתוכה, ל א ח ר שקמה והתבססה מדינת ישראל?... את־מהא!

ברי, כי מהלך מלחמת יום ה־כיפורים — התדהמה והאבידות הקשות, הנצחון הצבאי, שלא מנע הבוכות ממעמדנו המדיני — היה בין גורמי המשבר. אך ראה זה פלא: גרמניה הובסה תוך אבי־דות רבות בשתי מלחמות עולם, ומדינתה אף בותרה — כלום גר־מו התבוסות הללו לערעור אמו־נת העם הגרמני בעתידו? צרפת הובסה בתחילה על־ידי האויב ב־שתי המלחמות ושוחררה בעזרת חילות בעלות־הברית — כלום יש צרפתי, המפקפק באפשרות קיו־מה? מהו היסוד להרהור הכפי־רה של צעירים במדינת ישראל, ש נ י צ ח ה בכל המלחמות שנכ־פו עליה, וכוחה עמה לגדול ול־התפתח ולעמוד על נפשה!? אין זאת אלא שמקור המשבר נעוץ ב־תחומים שמעבר להתרחשויות המ־דיניות־בטחוניות — ב ה ו ו י ת נ ו הלאומית־חברתית, שנתגלתה פחות יציבה מכפי שדימינו בנפשנו.

אשמת האבות

קודם כל א ש מ ת ה א ב ו ת היא, כולל אנשי העליות החלוצ־יות, שלא השכילו להנחיל לבני־הם את מורשתם המהפכנית על מלוא משמעותה הלאומית והחב־רתית. האבות שהתמרדו נגד המ־סורת ונגד חיי הגלות, לא התכ־חשו לכור מחצבתם. למעשה, ספ־גו לתוכם את המסורת היהודית, ואם כי העדיפו את ציווי הנביאים על סייגי הרבנים, של גבורי קר־תא, אם גם שיוו לעתים צורה חילונית למורשת היהדות (המונו־תיאיזם, המוסר, המשיחיות) — הרי בעיקרו של דבר היו האבות נושאי הרציפות ההיסטורית, ההמ־שך והשינוי גם יחד. אולם הבנים חיו בצילו של הצל, רחוקים מ־מאור היהדות, כי המפלגות הד־תיות המאיסו בעיניהם את המור־שת, המורים כמעט והשניאו עלי־הם את ההיסטוריה היהודית, ש־נצטיירה בעיני הבנים כחיי ניוון וכשלשלת של מפלות, ולא כמאבק הירואי של עם ישראל על נפשו מול אויבים רבים, כנצחון הרוח על הכוח הגס והאכזרי. אמנם היו מחנכים ומנהיגים, שניסו לדלג על תולדות האומה ולהיאחז בשורשיה הארכיאולוגיים. אך לאחר שנגדע העץ, אירע שהשורשים הזינו גם נטיות כנעניות, בלתי־יהודיות ואנ־טי־ציוניות.

האבות ששללו את הגלות לא התכחשו ליהודי הגלות. אולם לא השכילו להחדיר בלב הבנים את הסולידריות הכלל־יהודית. הבאשנו את ריח הגטו, העיירה היהודית וכו'. ולא הוגד, כי אלה לא היו כלל מכלאות, אלא מצודות של קיום עצמאי, שבמשך דורות היה עתיר תרבות רבה יותר משל עמי הרוב. לא הובהר די הצורך לב־נים כי הישראלים הם חלק מעם ישראל, וכה רב הכוח הגנוז בעם זה, שנשתמר במשך אלפי שנה, בעוד שכל אומות העולם, שהוג־לו מארצותיהם נסמר ותמוה זכ־רם! כלום מקרה הוא, ש„צברים" היוצאים לחוץ לארץ, מחפשים קירבת הגויים ומתרחקים מאחינו בני ישראל בתפוצות?

נוסף על כל אלה — לא טי־פחנו ולא העמקנו את זיקתם של הבנים לציונות ולערכיה. הציונות נראתה להם כאחד ה„איזמים", ש־עלינו להשליכו אחר גוונו כשאר האידיאולוגיות ש„עבר זמנן". וה־רי הציונות אינה אלא המהפכה הלאומית המתמדת של העם הי־הודי, מהפכה שלא תמה ולא תוש־לם בטרם תקבץ את רוב העם בי־ארץ מולדתו. מה יודעים בנינו על חוויתנו המופלאה, כשיצאנו מ„עמק עכור" הגולה, מתלותנו „כעצם בעמי הרוב", וקפצנו קופתנו בארץ משלנו, במדינה משלנו, בחקלאות, בתעשיה ובתרבות משלנו; שאין עוד חיינו נתונים לשבטם ולחסדם של הגויים, אלא אנו קובעים את גורלנו, בדומה לכל אומה אחרת. כלום הבהרנו די הצורך, כי כל הרעיונות האחרים, שהוצעו כפתרון השאלה היהודית, בהתפרצות — אוטונומיה תרבותית, השתלבות בקרב אומות העולם, הצטרפות לתנועת המהפכה העול־מית — התבדו באופן אכזרי ב־יותר, וכי לא נותרה לנו אלא הדרך הציונית: ריכוז העם בארץ ישראל!?

הבנים אכלו בוסר

יש בין בני הדור הצעיר, שלא נחל מאבותיהם תודעה יהודית־היסטורית. הם רואים את מדינת ישראל כביסוי חדש, כמפעל צעיר לימים, שאפשר גם בלעדיו. לא הוחדר כנראה להכרתם, כי אמנם אין לנו מסורת של מאתיים שנות מדינה כארצות הברית, או של אלף שנה כבריטניה. אולם יש לנו מסורת של 3—4 אלפים שנות מלחמה על קיומנו: היסטוריה של אומה, שהעמידה מתוכה נביאים וחכמים, כאשר עמי אירופה עד־יין היו שרויים בתקופה טרום־היסטורית, כשוכני עצים. או מני לות צפר: שההגנה על מדינת ישראל היא מאבק על עצם קיו־מו של העם, שספק אם תהיה לו תקומה לאחר חורבן בית שלי־שי.

אמנם „בגאטו המלהטות". המ־אבק על קיומה ועתידה של מדי־נת ישראל כרוך בקרבנות. ואין תנחומים למשפחות שכלו יקירי־הן. ולא די בכך, הרי יש פו־סיפים ומוצבים לאחרונה, כי הצי־ונות הכזיבה, באשר „האנטישמיות רודפת אותנו גם כאן"; ו„אם יש כיום בעולם מקום, שנשקפת בו סכנה לחייו של יהודי בפני שהוא יהודי הרי זה דווקא בישראל!..."

זוהי תפיסה קצרת־ראות, פוח־זת, ומוטעית מעיקרה. יש לת־מה, כי מקץ שלושים שנה כבר נשכח הלקח של גיא ההריגה, בע־וד שהתנאים והגורמים של כל־יון פיסי, או רוחני, קיימים כב־קודם בארצות רבות. אכן, לגבי הפרט יש הבדל בין השמדה לי־שמד, אולם מבחינה לאומית התו־צאה היא אחת: „הפתרון הסופי". וכלום שמרנו על קיומנו הלאומי ועצמאותנו התרבותית יותר כש־לושת אלפים שנה, כדי להיות עתה טרף לבני עוולה, שאינם עדיפים מאתנו מבחינה רוחנית? יש הבדל יסודי בין מעמדם הבטחוני וה־נפשי של יהודי הגולה, הנתונים לשבטם ולחסדם של גויים, ובין מעמדנו בישראל. בישראל אין כיום יותר יהודים מכפי שהיו בפולין, בטרם הובלו כצאן לטבח. אולם שלושת מליוני היהודים ב־ישראל אינם חדלי־אונים, ויש ב־יכולתם לעמוד על נפשם. אפילו אין ישראל „מקלט בטוח" באופן מוחלט — האם יש מקום כזה ב־עולם? — הרי אין לשכוח, כי בכל „המאורעות" והמלחמות, ש־נכפו על ישראל ב־26 שנות קיומה, נפלו כ־12 אלף איש בעוד ש ב ח מ ש ש נ ו ת המלח־מה העולמית השניה נרצחו שישה מליונים, שני שלישים ביהדות אירופה!

ויש זוקפים את אי־הנחת, את הרהורי הכפירה והירידה — על חשבון הגילויים השליליים בחברה הישראלית ובביורוקראטיה, שחיתות וכד'). אולם הרוטנים והמיצרים למיניהם הם חלק באותה המדי־נה. המדינה כלשון סוקראטס, אי־נה אלא האדם כשהוא כתוב באו־תיות גדולות. בטרם יתלו המתלו־ננים את הקולר בזולת, יפשפשו נא בהתנהגותם הם: מה ה ם עשו ומה מוכנים ה ם לעשות לתיקון המעוות? אם תשובתם היא ירי־דה מהארץ — הריהם פסולים לע־דות. כי עריקה, או ירידה בוגד־נית, מוכיחה, כי אין תוכם כברם. בדומה לאותו איש העוזב את ה־קיבוץ, כי אין בו די שוויון והוא משתקע בעיר; או אותו יהודי, המתרעם כי אין בישראל די יה־דות, והוא יוצא לדור בין הגויים.

יש פסיכולוגים בישראל השוללים את הוקעת הירידה, באשר חזיון טבעי הוא בקרב העמים. ולא היא. אנגלי המהגר אל מעבר לימים, אינו מסכן את עתידה של אנגליה — כאומה וכמדינה. היור־דים מישראל בוגדים בעצמיותם, המשמיטים לעמוד על משמרותם, בעצים של רבים, הם מסכנים את עתידו של עם ישראל.

המצוקה המצפונית

אינני מתעלם מהמצוקה המצ־פונית, שמתייסרים בה כמה מסור־בי הצבעיים, שגילו מסירות והקר־בה. אולם לאחרונה חלפה לעולם, ונתערערה אמונתם בצדקת הציו־נות, בזכותנו לארץ, שבא כרוכה היא בקיפוח „פלשתינאים" וכד'.

לא במקרה גרמה לכך הגישה הלאומנית הגורסת, כי הכוח הוא „הגורם היחיד הקובע את יחסי הלאומים. ואין לבלבל את המוח „בערכים מוסריים"; כי „הקרי־טריון העליון הוא מה טוב ליהו־דים ומה רע ליהודים." אולם ה־ציונות האוטנטית, מימי הס, הר־צל, סירקין ועוד, היתה ליברלית, סוציאליסטית, הומאנית; ויש לדח־ות את התפיסה הלאומנית, העו־שה את הציונות פלסתר.

מאידך גיסא, אין להעדיף זכו־יות פלשתינאים (שברובם הגדול היגרו לכאן עקב המפעל הציוני) על זכויות היהודים, שגורשו מ־ארץ ישראל פעמים, ובמאה העש־רים שבו אליה כפליטי הרדיפות באירופה (שם אמרו: „יהודים — לפלשתינה!"), או כמגורשים ומ־נרשלים מארצות ערב. שלא כדרכו של הקולוניאליזם, הרי התישבות־נו בארץ לא היתה מיוסדת על ניצול הזולת, כי אם על עבודה עצמית. כלום ימצאו יפי־נפש יש־ראלים, יהודים, מרגוע למצפונם הנסער בגרעציה חפה מפשע, ב־אוסטראליה ובניו־זילנד (היכן ה־ילידים שישבו שם לפני בוא הלב־נים?) ואולי בארצות הברית, ש־הושתתה על נישולם והשמדתם של האינדיאנים ובמשך שנים נסתייעה בניצול המוני עבדים־כושים מאפ־ריקה? כלום ימצאו בארצות אח־רות יתר חופש, שוויון ומוסר מאשר בישראל?!

החוט המשולש

עלינו להיאבק עם משבר הציו־נות בשני מישורים. ראשית, עלינו להתגבר על הקדרות, שהשתררה לאחר מלחמת יום הכיפורים. הלך־רוח זה נגרם על ידי המעבר הפתאומי מ א ש ל י ו ת של גדו־לה מעצמתית מדומה, ציפיות לאומניות יתרות ובטחון מופרז — לעימות עם מ צ י א ו ת קשה והרת סכנות. נוסף לאכזבה המ־דינית באה ההתמרמרות על פגמים ובקיעים חברתיים ומוסריים בחב־רה הישראלית, שנתנו אותותיהם בשאננות, מעילות, פער ומתחרות (היו שקשרו את „המחדלים" בחי־צונים והפנימיים). ואולי משום שאנו רגישים — ובצדק — לגבי סטיות מדמות החברה המתוקנת שאליה נכספנו, ומשום שאבד לנו — שלא בצדק — חוש המי־דה והפרספקטיבה בין מציאות ל־חזון.

דומה, כי הלם של מלחמת יום הכיפורים רק הסיר את הלוט מהמצב העובדתי, ומתוך שסייע להתפכחות משכרון הגדולות הי־לדותי, יביא את הציבור להתגב־רות פוליטית. הוא הדין לגבי הבי־קורת החברתית. יש להלחם ללא רחם בגילויי השחיתות, המתמסכות ממסקאות ולהתחוד ליתר צדק ושו־ויון. אולם יש לראות את הדב־רים, האורות והצללים, ראייה מאוזנת. אל נא נדון את העמים האחרים לפי הישגיהם ויתרונותי־הם, ואת עם ישראל לפי מחדלי־ו וחסרונותיו בלבד. רק ראייה שקו־לה תאפשר לנו להעריך את היש ולגלות את נקודות התורפה.

ברם, המשבר הפוקד חוגים מסויימים בציבור, ובדור הצעיר בפרט, נובע לא רק מהלם של מלחמת יום הכיפורים. זהו משבר ההכרה הציונית, הנובע מהערכה בלתי־מספקת של התאמתות התוד־עות הציונית על שני חלקיה (חור־בן הגולה ותקומת המדינה) ומ־חוסר זיקה למורשת היהדות ול־תולדותיה.

לעומת הרעיונות הלאומיים וה־סוציאליים השונים, שרווחו בדו־רות האחרונים בעולם וגרמו אכ־זבות ותסכול לאין קץ, הרי הצי־ונות (הציונות הסוציאליסטית בפ־רט) זכתה בתקופת זמן קצרה לערך בהגשמה מירבית — האם היא לא הכזיבה עד כה, למה לא נע־מוד לה אמונים עד שתשלים מלאכתה?

יש אומרים, כי הנוער מנתץ אלילים־„איזמים". אך אברהם, ש־ניתץ אלילי אביו, עלה על שלב גבוה יותר של אמונה, בלא מש־מעות רוחנית, בלא דביקות בער־כים על־אישיים — לאומיים, או־ניברסליים ואולי קוסמיים — לא רק קשה למות, אלא אין טעם ותכלית לחיים. המאבק על עתיד ה מ ד י נ ה מצריך זיקה נאמנה ל צ י ו נ ו ת, אשר שרשיה נעוצים בתשתית ה י ה ד ו ת. החוט המ־שולש לא ינתק.

טוס היום

C.P.AIR נתיבי אויר קנדיים, חברת התעופה היחידה בישראל המאפשרת לך לרכוש כרטיס טיסה ללא מזומנים. עד מועד הנסיעה עליך לשלם רק 10% מערך כרטיס הטיסה ואת יתרת 90% תשלם במשך 15 חודש בריבית רגילה **ללא הצמדה לדולר או לאינדקס**. בעזרת תוכנית זו תוכל להגיע לכל מקום בעולם ובלבד שתעבור דרך קנדה. C.P.AIR חברת התעופה היחידה הטסה **ישירות מישראל לטורונטו** - פעמיים בשבוע-טיסות אשר נוחתות גם באמסטרדם ובמונטריאל. הטיסות יוצאות מלוד בשעה 2.30 אחה"צ, דבר המאפשר לנוסעים מכל חלקי הארץ להגיע ללוד בשעה נוחה ביותר.

שלם מחר

CP Air נתיבי אויר קנדיים

לקבלת פרטים נוספים פנה אל סוכן הנסיעות שלך או אל: מגדל שלום, טל. 52163 ת"א

משרד האוצר / אגף החשב הכללי

מינהל הרכב הממשלתי

מכרז 14/74

מינהל הרכב הממשלתי מכריז על

מכירת רכב וקטנועים משומשים

מתוצרים וסוגים שונים

פרטים נוספים וחומר הקשור במכרז יימסרו למבקשים במזכירות מינהל הרכב הממשלתי, רח' יהודה הימית 31 יפו

החל מתאריך 20.10.74 עד תאריך 30.10.74

בין השעות 08.00—13.00.

אין מינהל הרכב הממשלתי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים אישרה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת", מס. מי/203 בגוש 30316 חלקה 41 שמקומה במוצא עלית, שעיקרי הוראותיה חלוקת חלקה מס. 41 לשתי חלקות לבניה, אשר הודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 1897 תשל"ג, עמ' 1065 ובעתון בוקר „דבר" ו„הצופה" מיום 7.2.73.

התכנית האמורה בצירוף התשריט שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה יהודה וכל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. לוי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

ל' במנחם אב תשל"ד — 18 באוגוסט 1974.

לאחר ההכרה באו"ם
גברה סבירות המלחמה וישראל חייבת ביתר כוננות

מאת חגי אשד

ההצבעה באו"ם בה הוחלט ברוב מכריע להזמין את נציג אש"ף להשתתף, בוויכוח במליאת העצרת, היא בגדר מאורע, שאי אפשר לעבור עליו לסדר היום. התלהטות והוסיפה מחסום לשלום במזרח התיכון, הוסיפה כנוף לחידוש הלחימה, גם אם לא לכך התכוונו כל המצביעים בעדה.

מבחינה לניסוחה הפורמלי של ההחלטה יש לראות בה הכרה בין־לאומית באש"ף כנציג העם הפלשתינאי, על כל ההשלכות האפשריות של הכרה כזאת. בעקבותיה עומדות להתקבל בקרוב שתי החלטות נוספות בשאלה הפלשתינאית. האחת — בוועידת הפסגה הערבית שתתכנס בסוף החודש בראבאט — בירת מארוקו והאחרת — בהחלטת שהודש הבא בסוף הוויכוח הפלשתינאי בעצרת או"ם. שתי החלטות אלה יספרו בוודאי רבה על הספקות ועל פרטי המהלכים הבאים של התיווך האמריקאי ואין לזלזל בחשיבותם של פרטים אלה. אך כבר עתה ניתן להעריך את השפעתה המרחיקה־לכת של ההחלטה שהתקבלה השבוע בעצרת או"ם.

אש"ף הוא אחד הגורמים הערביים הקיצוניים ביותר באיבתם הלוחמנית נגד ישראל ובהתנגדות לקבלת ישראל כעובדה קיימת, שיש להתפשר אתה. אש"ף הוא מיסוד ומחסום לגבי אותם גורמים ערביים — ובעיקר מצרים — שאולי היו מסוגלים לעלות על דרך ההשלמה עם קיום ישראל למעשה. מייד לאחר ההצבעה באו"ם הכריז נציג אש"ף בניו־יורק כי זהו צעד ראשון לביטול קיומה של מדינת ישראל ולהקמת מדינה פלשתינאית חילונית דמוקרטית, לפי מיטב הניסוחים של אש"ף. העובדה, שיש ארגוני מחבלים קיצוניים יותר, שכבר פרשו מאש"ף וקיבלו חסות יתירה בעיראק, הבלום עוד יותר כל נטייה אפשרית באש"ף לפשרה ולהשלמה עם קיום מדינת ישראל.

אש"ף בהרכבו הנוכחי, תחת לחץ אופוזיציה קיצונית־פלשתינאית, עיראקית ולובית — לא יוכל להסתפק במדינה פלשתינאית מקוצצת ביהודה ושומרון ורצועת עזה. הוא יראה במדינה כזאת את תקוה, ראש גשר להמשך הלחימה בישראל עד לביטולה הגמור. בעיית הפליטים לא תוכל להיפתר בגבולות המצומצמים של מדינה כזאת. „חזון השיבה" ליפו, לרמלה, לשכונת קטמון וליותר השכונות במערב ירושלים, ימשיך להיות מלובה על־ידי ארגוני המחבלים ופטרוניהם במדינות ערב הקיצוניות. ירדן לא תוכל לשמש בלם ומשקל שכנגד למגמות אלה, גם אילו רצתה בכך ותצטרך להיות עסוקה בהגנה עצמית בפני חתרנות פלשתינאית, אולי על־ידי התחרות בקיצוניות מילולית ומעשית נגד ישראל, כדי להוכיח שהיא כשרה לבוא בקהל הערבי.

אם תקום מדינה פלשתינאית כזאת, תוך נסיגה ישראלית לגבולות שביתת הנשק מ־1949 בתוך ערבות אמריקאי, תיאלץ ברית המועצות ממילא לדרוש נסיגה ישראלית נוספת לגבולות החלוקה מ־1947 — כאשר הפלשתינאים „המתונים" יסתפקו בגבולות „תכנית ברנאדוט", שהציעה להוציא את הנגב מגבולות החלוקה, כדי ליצור קשר טריטוריאלי ישיר בין מצרים לבין ירדן. וכאשר הפלשתינאים האחרים ימשיכו לדרוש את הפיכת מדינת ישראל כולה ל„פלסטין החילונית".

התקוה שהקמת מדינה פלשתינאית „שלישית" ביהודה, בשומרון וברצועת עזה תביא להשלמה ערבית עם קיום ישראל חייבת להיראות כבעלת סבירות נמוכה ביותר נוכח העובדה, שמחנות הפליטים ישובו להתקיים ורוב הפלשתינאים ימשיכו לחיות מחוץ למדינתם ו„ארצם" וימשיכו להיות בלתי־רצויים לעצמם ולהילחם במקומות מגוריהם הקיימים. לכך יש להוסיף, כאמור, את גילויי ה־קיצוניות העיראקית, הלובית והסורית. את הרגעת הכוח שמעניק לחץ הנפט למדינות ערב ואת שכרון הכוח הזה, הנגרם על־ידי גילויי הכניעה המערביים ללחץ הנפט הערבי כדוגמת ההצבעה האחרונה באו"ם. אפילו הנשיא סאדאת בסיפוריו המתונים ביותר מציין, כי שלום עם ישראל הוא עניין לדורות הבאים ואילו בדור הזה אפשר לצפות לכל היותר לצורה מסויימת של הפסקת הלחמה.

בתנאים אלה אין מנוס מכך שכל ויתור ישראלי לירדן יפול עד מהרה לידי אש"ף, לשם כך יאפשרו, אולי, מצרים וסוריה לירדן להמשיך בניהול המשא־ומתן עם ישראל, כדי להוציא אותה משטחי יהודה ושומרון. לפי הנוסחה המקובלת על אש"ף רצל תוכנית צריך לצבור לפליטתו כל שטח מוגדר המערבית, שישוחרר מהשלטון הישראלי. זו תהיה ההוצאה הסבירה ביותר של „תכנית יריחו", לפיה תיסוג ישראל במסגרת הסדר חלקי עם ירדן ממובלעת לא רחבה ביותר, שתכלול את יריחו עד מעלה אדומים. במובלעת זו נמצאים מחנות הפליטים הריקים בסביבות יריחו, שיקלטו לתוכם עשרות אלפי פליטים, סיסורו למשמעת אש"ף בתמיכת כל הגורמים הערביים הקיצוניים. את סידורי הבטחון הנהוגים בגבול לבנון יהיה אז צורך להנהיג במבואות ירושלים. וזה כצעד ראשון לקראת נסיגות ישראליות נוספות.

אפשר אולי לטעון, כי אין ודאות שכך יקרה אבל אי־אפשר לטעון שיש ודאות כי לא כך יקרה. וספק זה הוא המכריע, מה עוד, שספק זה גובר נוכח שכרון הנצחון של אש"ף ונוכח ההכרה הבין־לאומית הנרחבת שזכה בה.

אין פירוש הדבר שעל ישראל לחדול ממאמצי השלום שלה. אבל פירוש הדבר שעתה, עוד יותר מבעבר, הם חייבים להתרכז בבירור מצרים. עתה יותר מבעבר הם חייבים להיות מותנים בגילויי התפכחות ערבית מסכנת הנצחון של אש"ף. בהוית הירדנית־פלשתינאית אין טבים עתה בתקופה של צינון והתפכחות, כל אלה שתמכו בהכרה הבין־לאומית באש"ף בצורה זו או אחרת חייבים להשפיע על מצרים ועל יתר מדינות ערב במגמה זו של „תקופת צינון". אין מנוס עתה מלעצור את תנופת התקדמותו של אש"ף, כדי למנוע שלא מהמקן לו מסע נצחון מדיני וצבאי, שיסתיים בחיסול מדינת ישראל. כל סימן של נכונות ישראלית להכיר באש"ף ולשאת ולתת אתו רק יגביר את שכרון הנצחון שלו ויהיה בחינת יציקת שמן על המדורה. ואילו ירדן, אם היא עדיין חפצת חיים, חייבת ליטול על עצמה את הסיכון של משא־ומתן עם ישראל על הסכם שלום, המבוסס על פשרה טריטוריאלית, תוך התחייבות לא להעביר לאש"ף שום שטח ושום סמכות שלטונית ותוך מתן ערובות ברורות לכך. אפשרות זאת תיתכן, כאמור, רק לאחר „תקופת צינון" מסויימת.

סיכויי ההצלחה של מאמצי השלום תלויים עתה יותר מבעבר בכוננות מלחמתית ישראלית. תוך כדי נכונות למשא־ומתן על ויתורים הדדיים עם מצרים. סיכויי השלום תלויים בכך, שהמצרים יסתפקו בהישגים חלקיים ואיטיים בסיני בדרך של משא־ומתן, תוך הקפאה כמוסכת על התקדמות נוספת בחזית הפלשתינאית. יעדיפו הישגים כאלה על נסיון להשיג הרבה ובמהירות בדרך של חידוש הלחימה הכרוך גם בסכנה מפלה צבאית. הסיכוי להעדפה מצרית כזאת אינו גדול. הוא אולי בניגוד לטבע האנושי. ואולי לא. עד כה לא גילו המצרים את הכושר להתאפק ולוותר דווקא לאור הצלחה. השאלה היא אם יבינו המצרים, שההכרה הבין־לאומית באש"ף קירבה את המזרח התיכון אל סף המלחמה וכי דווקא עתה עליהם להגביר את המאמצים, כדי להתרחק ממנו.

עודף בטחון עצמי או שחיתות
הרקע האישי לנפילת בנק „קרדיט אינטרנשיונאל"

מאת ז'אק מוריס,
סופר „דבר" — ז'נווה

בית „אינטרנשונאל קרדיט באנק" הוא בניין בן שבע קומות, השוכן סמוך לאוניברסיטת ז'נבה. שער הברזל המסורג ד הצבוע של הבנק — נעול. רק לתי נורות ניאון. המבליחות מבעד לחלונותיו של חדר באחת הקומות העליונות, מעידות, ש־בבנק נוהר עדיין צוות עובדים מצומצם. את שערי המניות ה־אחרונים בשווייץ ובניו־יורק אפשר לקרוא מעל הלוח בחלון ראווה של סוכן נסיעות, העוסק בתיירות לאתרי הסקי. אך איש אינו עונה לצלצולי הטלפון ד לא לסילוף.

הבנק „אינטרנשונאל קרדיט", שבנה את המוניטין הצולמי שלו כגישור פינאנסי בין שווייץ ל־ישראל, חדל לפעול. ובעוד ממשלת ישראל מחפשת בקדחתנות אחר דרכים להציל את הבנק ואת הפקדונות של לקוחותו ה־מפורסמת ביותר — „החברה ל־ישראל". אין כאן איש המוכן להסתכן בניחוש מתי או אם בכלל יוכל הבנק לחדש את פעילותו. ההודעה הקצרה, התלויה על לוח המודעות בחלון הראווה, רומזת בצורה מחוספסת לבדי, ואולי בלי כוונה תחילה, שהאשמים בכשלונו של הבנק הם אמצעי התקשורת. ב־הודעה נאמר: „בעקבות המאמרים שהופיעו בעתונות ובכדי ל־הבטיח את פקדונותיהם של הלקוחות. החליט הבנק להפסיק זמנית את פעילותו ולסגור את שעריו בפני הציבור, עד אשר תתקבל החלטה בידי הסמכות המשפטית המתאימה".

הבנק „אינטרנשיונאל קרדיט" שוכן בין בית־מרקחת מזה ומסעדת „מארי־אך" מזה. הבהלה שאחזה בבעלי הפקדונות היא רוח רעה, שממנה נהנים שני שכניו של הבנק. בעל בית־ה־מרקחת מספר על מכירת הרבה גלולות ארגעה ואספירין למפקידים המיואשים. המסעדה „מארי־אך" נעשתה מקום פגישה סואן של רכילאים ולקוחות הבנק, אשר אינם יכולים להיכנס לבניין הבנק ולשאול על גורל כספם ומבלים איפוא שעות ארוכות ליד שולחנות המסעדה ד

טיבור רוזנבאום
מאמין במזלו.

אדמונד רוטשילד
אדם מאוכזב

מעלים ניחושים וסברות על סיבות האסון.

הבנקאים בז'נבה עשו כולם יד אחת בתגובה הספונטאנית של הגנה עצמית, עד שנדמה שהם נשבעו איש לרעהו שישמרו על השתיקה עד אשר יישבו סופית גורל הבנק „אינטרנשונאל קרדיט". הסכנה אורבת למיליוני דולארים רבים, כפי שגם המוניטין של רבים וטובים תלוי על בלימה, עד שאין איש המוכן לסכן את רכושו או את שמו בגילוי הסוד. העתונים המגיעים מישראל נחטפים כאן מיד עם הגיעם לנמל האויר. הם המקור היחיד של אינפורמציה מוסמכת על המאמצים הנעשים, כדי לחלץ את הבנק ואת החברה לישראל ממצוקתם. על ידיד החברה לישראל, הבארון אדמונד רוטשילד, אומרים שהוא מרותק למיטה במעונו שבז'נבה כנראה בשל מחלת השפעת. מחלתו לא איפשרה לו להשתתף בישיבת מועצת החברה, שהתקיימה בתל־אביב השבוע ביום א'. אך לדברי מקורביו של הבארון, הוא מקווה לשוב לאיתנו ולבוא לפאריס לישיבת הוועד המנהל של החברה שנועדה לסוף שבוע זה.

אומרים, שהבארון אדמונד רוטשילד הוא אדם מאוכזב. הוא היה ראש המדברים בוועידה הכלכלית בירושלים ב־1968, הידועה כ„ועידת המיליונרים", והוא סייע להקים את „החברה לישראל". ועתה הוא חש, שאנשי עסק ובעלי ממון ישראלים בגדו בו וניצלו לרעה את אמונו. מובן איפוא שאיננו שש להוסיף ולקיים את קשריו עם החברה לישראל.

טיבור רוזנבאום, איש ההון הישראלי, אשר שידל את החברה לישראל להזרים סכומי ענק לבנק „אינטרנשיונאל קרדיט" ולקופות המפעלים הפרטיים שלו בליכטנשטיין, „מסתובב" בימים האחרונים בפאריס ובז'נבה. אך איש לא הצליח לאתרו. מביתו הנהדר שבז'נבה, שם קבע המיליונר רוזנבאום את ביתו, אין איש עונה לקריאות הטלפון אך רוב המפקידים הקטנים כגדולים, אשר הפקידו את כספם בבנק „קרדיט אינטרנשונאל" מתוך אמונם האישי ברוזנבאום, עדיין משוכנעים שהאיש לא ברח והוא יעמוד בהתחייבויותיו ולכן „אין הם קרבנות למעשה רמאות".

טיבור רוזנבאום הוא דמות מכובדת מאד בקהילה היהודית כאן ובין מעריציו נמנים בקראים יהודים כלא־יהודים. האיש נמוך־הקומה ורחב־הגרם, ששיערו האדום התלתל איננו מגלים את קרחתו, נמנה עם התורמים הנדיבים למוסדות צדקה מקומיים וידוע כיהודי שומר מצוות. הוא אף פתח מסעדה בז'נבה כשרה — „גליל" למען הסטודנטים היהודים חסרי־האמצעים, בה מקבלים הם ארוחות חינם. אך מאז נודע על כשלון עסקיו, נסגרה גם המסעדה „גליל", לפחות לפי שעה. רוזנבאום הטוען כי הוא צאצא של הבעל־שם־טוב, האמין, כנראה, אמונה מיסטית, שהוא הינו בלתי פגיע. דומה, שבטחונו העצמי ואמונתו ב„חסינותו מפגע רע", הם־הם הסיבה לנפילתו ולא מעשי שחיתות שעשה. זוהי מכל מקום דעתם של בנקאים מסויימים כאן.

עדיין לא ברור מה גרם למעידת רוזנבאום ולהתמוטטות הבנק שלו. האמת כולה תתגלה רק לאחר שרוזנבאום יגיש את ספרי החשבונות לבדיקה ויספר את הסיפור כולו. רבים בז'נבה מוכנים לקבל את ההסבר, שהתערבותם הנחפזת של העתונאים בעניינים שאינם בקיאים בהם גרמה לערעור האמון בבנק קרדיט אינטרנשונאל. לפי דעה זו שום בנק אחר לא יכול היה לעמוד על רגליו כאשר מפיצים שמועות המערערות את האמון בו. סברה אחרת, הרווחת כאן, היא שכשלון במימון הקמת מלון גדול ברומא „גרם קשיי נזילות רציניים לרוזנבאום ומצוקה זו באה לו כהפתעה.

ידוע כאן על מוסדות צדקה יהודיים רבים ועל מפעלים עיסקיים שהפקידו סכומים גדולים בבנק של רוזנבאום, אך בכדי שלא להגדיל את הבהלה, מעדיפים הם שלא להצטרף אל מקהלה הזועקים בקול מבין בעלי הפקדונות ומקווים שבשקט יוכלו להציל את פקדונותיהם. בינתיים מצפים כולם בחרדה ובתפילה לצעדים שייעשו על־ידי מדינת ישראל ובתקווה שצעדי ההצלה של ישראל, שווייץ וגרמניה יצילו את הבנק, ולו רק בשעה האחת־עשרה. המפקידים מוכנים להיאחז אפילו בקנה קש — באין להם אחיזה ממשית יותר.

אולם הבעיה העיקרית חורגת מגבולו המיידי של הבנק ושל פקדונות המפקידים. בחוגי הבנקאים כאן רווחת הדעה, שממשלת ישראל גילתה נדיבות מופרזת לצורך משיכת הון השקעות לישראל באמצעות „החברה לישראל" והעניקה לחברה זו יתרונות מפליגים. יש אומרים, שממשלת ישראל היתה מיטיבה לעשות, אילו דאגה לערובות איתנות ולהנהלה אחראית וקפדנית, במקום ללכת שולל אחר חזיון שוא של רווחים גדולים ומהירים. יהיה הפתרון לבעיה אשר יהיה, כאן לפחות הלקח שיש ללמוד אותו לגבי העתיד.

עם זאת מתקבל הרושם שמשבר הבנק של רוזנבאום לא פגע באמינות שאר הבנקים הקשורים בישראל, לרבות „בנק דיסקונט" וחברת־בת של „בנק לאומי". אך עם זאת יש להשרש שבדומה ל„חברה לישראל", הפגע האמינות של הציבורות האחרים להעברת ההון השקעה לישראל, על רקע ההשדנות הרווחת עתה.

דבר אחר / קובי ניב
התנחלות למען השלום

הרוצה בשלום — יכול להתנחל.

כי אם תוגבר ההתנחלות ותועמק ותורחב ותוגבה יבינו סוף סוף הערבים, שאין סיכוי לפשרה טריטוריאלית. רק אם נתנחל בכל מקום ומקום יתפסו הערבים, שאין להם לא צ'אנס ולא ישועה. לא מקיסינג'ר ולא מנפט, לא מאו"ם ולא משום דרך מדינית. התנחלות־דבתי כמו עצרוך תשכנע אותם מעל לכל ספק, כי רק דרך אחת בידיהם הם ייצאו שוב למלחמה.

או אז יגיע היום לו אנו מחכים כבר למעלה משנה. אז נראה להם מי אנחנו. נעשה מלחמה נפלאה, נהודרת ונאדרת ונקרע אותם ככה שהם לא ידעו מאיפה זה בא להם בכלל. נמחה את חרפת אוקטובר, נחזיר את כבוד צה"ל, נפלה את המוראל ונוציא אלבומים בשישה צבעים, שייצאו להם העיניים.

ואחרי המלחמה, הערבים, שמבינים כידוע רק כוח, יבינו סוף סוף שפנינו לשלום וישבו אתנו תיכף ומיד שלום אמת, יציב, צודק, בר־קיימא ואפילו בר מצווה. שהרי כבר הוכח בשלוש מלחמות יוצאות מן הכלל, שזו הדרך היחידה שהם מבינים. ניצחנו אותם שלוש פעמים ושלוש פעמים הם עשו איתנו שלום.

ואם בכל זאת הם יתעקשו ולא ירצו לעשות שלום בתנאים כאלו, והרי אצלם אי־אפשר אף פעם לדעת, נעשה להם עוד מלחמה ועוד מלחמה ועוד מלחמה עד שיבינו שהם מבינים רק כוח ויעשו איתנו שלום כרגיל.

ותהור חלילה ומתקדם וחוזר ומתקדם חלילה. והכל בזכות ההתנחלות.

שפל בעליה בהווה ותקוות לעתיד
בעיית התעסוקה חמורה משאלת הדיור ● קרנות ליצירת מקומות עבודה לאקדמאים

מאת יהושע תדמור

רוח נכאים שורה בימים אלה בקרב מנהלי מחלקת העליה. זרם העולים מברית המועצות הצטמצם לממוצע של כ־1,300 נפש בחודש וגם מכל מדינות הכדור המערבי ובמערב אירופה — אין בשורות מרנינות. הכל פוחת מן המצופה. אף־על־פי־כן הידיעות מוואשינגטון ומברית־המועצות עצמן אינן קודרות. כלל הכלל „לא" „אמנם" „ההסכם הצפוי" לגבי „תיקון ג'קסון" בשטף לבוא וגם עתה עוד טרם סולקו הקשיים, אך דומה שכל הצדדים מחפשים דרך לפשרה: הממשל האמריקאי, סנאטור הנרי ג'קסון ותומכיו וגם ממשלת ברה"מ. ונראה, כי שר האוצר האמריקאי מבקש להגיע בביקורו במוסקבה לא רק להבנה בעניין עסקות חיטים אלא גם להסדר בשאלת יציאת היהודים מברה"מ.

מסתבר, כי המספר המוסכם של היהודים שיותר להם לצאת — יהיה קטן משתנתנו תחילה, אם כי גדול יותר ממספר היהודים היכולים לצאת היום.

כך או כך — הפירסומים הרבים בדבר ההסכם הצפוי — עוררו ספק־רוחות בקרב עשרות־אלפי יהודים בברית המועצות. ואם הכל יתנהל כשורה — שוב נראה ונשמע במהרה על בעיות קליטה ועל קושי דיור ופרנסה המלווים מאז ומתמיד כל עליה גדולה.

ספיר מורגש בכל

„נוטינו להיפגש עם פנחס ספיר, כדי לשאול אותו מהיכן נובע בטחונו שאפילו אם יבואו מאה־אלף עולים בשנה — נוכל לקלוט אותם. אלא שלא כבימים עברו — קשה, בימים אלה, „לתפוס" את ספיר בירושלים. הוא מרבה לסייר בארץ, עובר במרכזי קליטה לישובי פיתוח, ממרכזי תעשייה לאתרי בניה כאשר הוא מחשב ובודק בשטח את קצב הבנייה באתרים שונים ומנסה לשריין הבטחות שקיבל מראשי מפעלים בדבר מספר המדענים, האקדמאים והמומחים שייקלטו במפעליהם.

אך למרות שספיר אינו מרבה לשבת בירושלים — חשים כל העוסקים בקליטה את מאמצי הדירבון שלו ואת הקצב החדש שהנהיג.

ראשי משרד הקליטה אומרים, שאם אכן יתחדש זרם העליה במהרה יהיה בידם לאלתר ולמצוא פתרונות דיור ל־4,000—5,000 עולים בחודש. משמע, התכנון במשרד הקליטה מבוסס על תחזית של כ־60,000 עולים בשנה. חלקם יוכלו להשתכן בדירות קבע וחלקם יאלצו להסתפק בדירות ארעי: מרכזי קליטה, מעונות מורחבים, בתי מלון ודירות שכורות. הבעיה היא, שכל פתרון זמני גורם לאחר זמן לצרות רבות.

כאשר שהתכנון לקליטת 60,000 עולים בשנה הוכן עוד ב־1972 נשאלה השאלה מדוע יש גם היום מחסור בדירות?

מסתבר, שכל התכנון בענייני עליה וקליטה בתנאי הארץ הוא נושא מורכב ומסובך מאוד. העליה בעצם טיבה היא עניין דינאמי, בעוד אשר בניית יחידת שיכון — נמשכת שנתיים ויצירת מקום עבודה חדש נמשכת שנה. וכאשר עוסקים בסוגים מסויימים של עולים: אקדמאים, מדענים או יוצרים בשטחים שונים — נמשכה, לעתים, מציאת הפתרון שנתיים ושלוש. מול ההתפתחויות הדינאמיות בעליה — משכיהי הקליטה הם, יחסית, סטאטיים. וצריך להכין איפוא מראש מאגר דירות גדול ותשתית כלכלית־תעסוקתית נרחבת אשר תוכל לספק צרכים אפשריים בעתיד. אלא שביצוע תכניות לזמן ארוך בממדים מעין אלה בשיכון ובמקומות עבודה — זה כמעט מבצע החורג במסגרת היכולת המשקית והתקציבית של ישראל.

הנה, למשל, עניין תכנון יחידות הדיור על פי התחזית של 60,000 עולים בשנה. שמואל אדלר, היועץ הכלכלי של שר הקליטה אומר, כי התכנון היה כשורה. היו תקציבים, היו תכניות, השטחים אותרו — הכל נראה טוב ויפה. אלא שפרצה המלחמה ולחץ הביקוש גבר בעוד שמשך הבנייה התארך בשליש — מ־18 חודש לשנתיים. כי לבד מן הזמן שאבד נוצר בשוק הבנייה מחסור בחומרים ובפועלים. הפיגור מסתכם ב־300 דירות בחודש. משמע — 3000 יחידות בשנה.

משרד הקליטה מילא את החסר על־ידי שכירת 7000 דירות פרטיות וכעשרים בתי־מלון וניצול מקסימאלי של מרכזי קליטה ומבנים אחרים. אלא שפתרונות מעין אלה של בלית ברירה — כרוכים באין־סוף טרדות וצרות. כי היכן בצורות אלפי דירות להשכרה? היכן בעיקר השקיעו יהודים את כספם בבניית דירה שניה? בעיקר באיזור דן. כאשר הופנו העולים לתל־אביב ולסביבותיה הוסכם עם רובם, כי הם יקבלו שיכון באותו איזור. אלא שבכל איזור דן אין כמעט קרקעות ממשלתיות, שאפשר להקים עליהן שיכונים. ותהליך ההעברה של העולים לדירות קבע מרוחקות יותר מהעיר הגדולה הוא תהליך קשה ומר שטרם נסתיים. היום למדו מן הנסיון ומשתמשים במונח הרוסי — „מחוז" כאשר קובעים את מקום המגורים של העולה. הפירוש של מונח זה רחב יותר ומציאת הפתרון — קלה יותר. אלא שגם עתה בעיית המעבר מדירות מרווחות ושכורות בנות מאה מטר בגוש דן לדירות בנות 68 ממ"ר במקום מרוחק במקצת מהמרכז נראה בעיני עולים לא מעטים כמעט כטרגדיה. ולאחר כל המאמצים עדיין נותרו בדירות שכורות 5000 משפחות.

המדיניות הנוכחית היא להימנע בשכירת דירות ככל אשר ניתן, ובלית ברירה — לשכור דירות מחוץ לאיזור דן.

מכל מקום — מבחינת קצב הבניה והפתרונות בבנה — לא ייווצר מצב קריטי אם תחזית העליה תסתכם בשנה הקרובה ב־60,000 עולים.

שר השיכון שלמה רוזן ויועצו הכלכלי שמואל אדלר רואים ביתר חומרה את בעיית התעסוקה. אמנם מאז ומתמיד הביאה עמה כל עליה גדולה פעילות כלכלית מוגברת והתרחבות מהירה של המשק. ואפילו העליה ה„רוסית" שנראתה מלכתחילה פרובלמאטית נקלטת יפה ואפילו טוב יותר מהצפוי. ובסך הכל, לאחר עליה של כ־100,000 יהודים מברה"מ נותרו רק כאלף אקדמאים שטרם נקלטו. מכאן הרגשת האופטימיות, שהמשק מסוגל להתרחב ולקלוט עוד עשרות אלפי יהודים.

אלא שבחינת המקצועות על פי סקרי העולים שהגיעו בעבר ואלה הנראים באופק מלמדת על הצורך בעשיה דחופה ומזורזת: כי אם גלי העליה הצפויים יתקלו בקשיים מבחינת התעסוקה — יהיו לכך הדים שליליים והעליה עלולה להצטמק.

מנתונים בדוקים מתברר, שהעליה תתחלק בערך כדלקמן: 45 אחוז — אקדמאים; 26 אחוז — בעלי תארים גבוהים שונים ללא סמיכות אקדמאית; 25 אחוזים נוספים — בעלי השכלה על־תיכונית, טכנאים, הנדסאים ועוד. בקליטת קבוצה אחרונה זו לא תהיינה בעיות. אבל עשויים להתגלות קשיים בקליטת שתי הקבוצות הראשונות. אמנם כבר נעשית פעולה אינטנסיבית לפתור את הבעיה. נקודת המוצא היא, שאפילו אם המשק יתרחב במהירות כבשנים 1959—1960, תתחרף בעיית תעסוקתם של האקדמאים. כי כבר עתה יש רוויה בסוגי מקצועות מסויימים, לרבות בתחומי מדעי הרוח. ודי אם נזכיר מומחים ומורים למרקסיזם ולהיסטוריה רוסית, פילולוגים, מהנדסים בעלי התמחות מיוחדת ומצומצמת וכן רופאים ועוד. ולא הזכרנו את האמנים הלא מעטים. וצפויה בעיה בקליטת מדענים, אשר בסופו של דבר תמצא את פתרונה אך התהליך הוא קשה וארוך, שלא לדבר על אותם בעלי מקצועות המחייבים הסבה מקצועית.

אלה הן בעיות כבדות מאוד במיוחד כאשר מביאים בחשבון, כי קליטת משפחה אחת עולה כמאה־אלף דולאר. מדובר איפוא בסכום של כשישה מיליארד. אמנם, על פי סקרים ונתונים שונים מצויים היום במשק כעשרה־אלפים מקומות עבודה פנויים וזו תוספת מיידית, שאין ערוך לחשיבותה לייצור הלאומי.

שר הקליטה שלמה רוזן רואה את עיקר הבעיה בקליטת האקדמאים והמדענים. הוא משבח את מאמציו של ספיר להבטיח קליטתם של רבים מהם במפעלים, באכסנות הקונצרנים הגדולים, במרכזי התעשיה ועוד. אלא שכל זה לא יספק את כל הצרכים. בינתיים הוקמו כבר קרנות שמטרתן לסייע להשגת אותה מטרה. קרן בת 75 מיליון דולאר נועדה להעניק הלוואות לאקדמאים עולים לשם עידוד יוזמות להקמת פרויקטים המחייבים העסקת כוח אדם אקדמאי. קרן נוספת בת 25 מיליון דולאר, הממומנת בחלקה על־ידי הסוכנות, נועדה לסייע לעולים אקדמאים ליצור מקומה עבודה או עסקים משלהם. לעיתים, כאשר גילוי יוזמה מספקת אצל יהודים רוסיים — מעודדים שותפויות: הן עם עולים מן המערב והן עם ישראלים. וכבר נתגלו יוזמות לא מעטות, בעיקר בתחום מיכון שירותים בסיסיים כמקובל באר־ה"ב ועוד. קרן נוספת מסייעת לעולים לרכישת משאיות, מוניות, מכונת תפירה לאשה בבית, כתוספת להכנסת המשפחה, עידוד להקמת מפעלי קונפקציה ועוד.

הבעיה הקשה ביותר, אך גם המבטיחה ביותר לעתיד היא — קליטת המדענים ומיצוי יכולתם. עשרה מיליון דולאר הוקצבו למטרה זו ויש כבר תוצאות חיוביות. אך זו חייבת להיות רק התחלה על פי הצרכים והצפויים, דהיינו — קליטת 400 מדענים עולים לשנה. זו משימה כבדה, אשר תכתיב לישראל מפנה דרמטי בכל הנוגע למחקר ולפיתוח. כבר בשנה האחרונה נקלטו 250 מדענים באוניברסיטאות ובמרכזי מחקר. אך המאמץ העיקרי בעתיד יחייב הרחבת הבירית של המחקר השימושי. מאמץ מעין זה יסלול את הדרך ליישום המחקר והיטכיה, להעלאתה של רמת הטכנולוגיה בארץ וליצירת מאגר גדול של רעיונות ויוזמות, העשויות להעניק דחף חסר תקדים לתעשיה ולפיתוח בישראל.

סיפרנו רק מקצתם של דברים ולא הזכרנו רבות מן התכניות, הקשיים וההישגים. הכל מתנהל מתוך מירוץ עם הזמן ורק העתיד יוכיח אם אכן נערכה ישראל איך שהוא לקראת ההזדמנות הגדולה.

האוניברסיטה העברית בירושלים
המשרד לקבלת תלמידים מחו"ל

בחינת הפטור בעברית
לתלמידים מן המנין מחו"ל

בחינת הפטור תתקיים ביום שני, ה' בחשון תשל"ה (21.10.74), בגבעת רם, בנין מיזר, אולמות א/ב, בשעה 16.00.

חייבים בבחינת הפטור:
1. כל התלמידים הפטורים מן האולפן.
2. תלמידי רמות ד'9 עד ד'12; ו' — של אולפן הקיץ. מרמה ד'9 ומעלה — בחינת הפטור היא במקום בחינה סופית.
3. תלמידים שסווגו לרמות הנ"ל ולא למדו באולפן.
כל התלמידים הנ"ל צריכים להרשם לבחינה במשרד המכינה לעברית (בבנין מייזר, החדר ליד האולמות, בימים א'—ה' בין השעות 9.00—12.00, טל. 30211/690), ולהביא אתם להרשמה אישור ממשרד אולפן הקיץ (בבנין שפרינצק, חדר 201, בין השעות 8.00—13.00, טל. 30211/570), כהם חייבים בבחינת הפטור.
4. תלמידים שיש בידם מכתב קבלה לאוניברסיטה וחייבים בבחינת הפטור יירשמו במישרין במשרד המכינה לעברית. עליהם להביא אתם להרשמה מכתב קבלה.

עירית קרית־שמונה
מכרז סמל העיריה מס' 7/74
הנהלת העיריה מודיעה בזה על מכרז ארצי
לסמל עירית קרית־שמונה

1. ציור הסמל יהיה בשני צבעים שחור־לבן.
2. הסמל צריך לשקף את תקומתה, מאבקה ושאיפתה של קרית שמונה בעתיד.

פרס ראשון — 1,500 ל"י
פרס שני — 1,000 ל"י
פרס שלישי — 500 ל"י

לצורך המכרז נבחרה ועדת שופטים בהרכב של שש חברים מנציגי ציבור.
יש להגיש הצעות למזכירות עירית קרית שמונה, לא יאוחר מיום ה' ט"ל בחשון תשל"ה 31.10.74.

אברהם אלוני
ראש העיריה

גדליה ורדי
מגיש ספרו השלישי
„עוז ותבונה במקרא"
למורים, לתלמידי י"ב, לסמינריסטים ולשוחרי־תורה.——
שני ספריו הקודמים: „עיקרו של מקרא" ו„התנ"ך כתורת חיים", עוררו תשומת לב מיוחדת ומבקרים ומורים הביעו הערכתם לגישתו.
הפצה ראשית: „ספרי".

פרסום ארטון ...

MORRIS
Marina
75
*יפה
*חזקה
*בטוחה
*מרווחת
*חסכונית

המכונית הבריטית האלגנטית הכובשת את אירופה!
דגמי 1300, 1800, 2 דלתות קופה, 4 דלתות, סטיישן
תיבת הילוכים אוטומטית, לפי בחירה

הגיע מלאי מעבר־
הספקה מידית!

עם השרות הנאמן של ליאו גולדברג בע"מ · מוסך מרכזי גדול במרכז תל־אביב · רשת מוסכים בכל רחבי הארץ
הסוכנים:
סוכנות ישראלית למכונות בע"מ
חברת בת של ליאו גולדברג בע"מ
תל אביב-רח' דרך פ"ת 86, טל. 284111
ירושלים-רח' שלומציון המלכה 15, טל. 234536
חיפה-שדרות המגינים 64, טל. 522189
באר-שבע-רח' טרומפלדור 40, טל. 73515
BRITISH LEYLAND
סוכנויות: חיפה, וולטר יעקב, בית המכונית חיפה בע"מ, רח' יפו 19, טל' 522512 ירושלים, אוטוריון, שלומציון המלכה 18, טל' 234966
נתניה, יהודה רוזנטנר, רח' הכנים 12, טל' 24492 נצרת, סוהג'י בע"מ, רח' פאולוס ה־6, טל' 56300

هكذا من الاصل

סכנת „פינלאנדיזציה" של אירופה

בעלי מחקר על הדטאנט סבורים שארה"ב התחילה לראות את בעלות בריתה כ„טרדניות" ואת אויביה כידידים ● המערב נחלש וכשלונות פוליטיים מוצגים כהצלחות למען השלום

זהו החלק השלישי והאחרון של המחקר על הדטאנט (שני החלקים הקודמים פורסמו ב־4.10 וב־7.10), שמחבריו הם: המומחה לאסטרטגיה סובייטית פרופ' גאון אריקסון מאדינבורו; גלינה גודסון, מארגן ועידת אמריקה–אירופה באמסטרדם; בראגוי גרוכבון, פרופסור לפוליטיקה באוניברסיטת ברקלי; המזרחן פ. ג'. ואטיקוטיס מפרינסטון; הסוביאטולוג ליאופולד לאבנדאז מי סטאנפורד; ההיסטוריון פרופ' ברנארד לואיס מי פרינסטון; הסוביאטולוג פרופ' ריצ'ארד פייפס מי הארוורד; ההיסטוריון והסופר רוברט קונקווסט; הסוציולוג אדוארד שילס מאוניברסיטת שיקאגו; המומחה לענייני ברה"מ פרופ' לאונרד שפירא מ„הלונדון סקול אוף אקונומיקס".

באספקלריה סובייטית אין דטאנט והתרגות סותרים זה את זה. מה שהרוסים מבינים „דטאנט" עולה בקנה אחד עם מה שהמערב קורא בשם „התרגות". כאן לצערנו יש שתי מערכות כללים: הצד הסובייטי מותר לו לפעול בכל מקום ולהתיר תחת המשטר של כל ארץ וארץ, אבל הצד המערבי מוטלת עליו החובה להימנע מלמתוח ביקורת על ברית המועצות או על ארץ מן הארצות שבחסות סובייטית, וכן חייב הוא להימנע מלהעביר לארצות ההן רעיונות כלשהם, שעליהן סבורים, כי הם עלולים לעורר בלב אזרחיהן ביקורת על דרכי השליטים.

שוב ושוב סותרים דוברים סובייטיים, כי ב„קיום־יחד בשלום" כשתמצית הגברת המאבק בין שתי צורות השלטון בעולם. והגברת המאבק מוליכה, קודם כל, להעמקת התחרות בכל צורה שבגדר האפשר.

ואלה צורות התחרות: תעמולה מכל הסוגים („אגיטפרופ"), הפצת אינפורמציה כוזבת, ריגול ופעולות השאי לצורכי אימוניזם, מימונם וחימושם של טרוריסטים, חבלנים ואנשי גרילה. בדרך הטבע יש גם חפיפות בין סוגים צורקים אלה של פעולות חתרניות. אבל בכולם ממלאת המשטרה החשאית הסובייטית (קג"ב) תפקיד ראשי, ובקצתם מעודם אדנודרגל צבאי קטן יותר (ג. ר. או. — ר"ת של „ההנהלה הראשית של רשות הביון"). אינפורם והפצת מידע כוזב קשורים קשר הדוק זה בזה.

הדטאנט וסין

יחסה של סין לדטאנט נקבע, ביסודו של דבר, מכוח הסכסוך שלה עם ברית המועצות. מבעלי הבידוד שלתוכו הטילה את עצמה יצאה סין אחרי המהפכה התרבותית בעקבי גידול הסכנה הסובייטית; זה היה הגורם שאילץ אותה לשנות את מדיניותה הבין־לאומית. מכאן נתקשרו מחדש קשריה הדיפלומטיים עם ארצות שהכירו בסין מכבר, ומכאן צמחו המאמצים לזכות בהכרתן של ארצות אחרות: כך נכנסה סין לאו"ם, וכך גם התקרבה לארצות הברית. הפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה והדוקטרינה של ברז'נייב הידדו עוד יותר את רגישותה של סין לסכנות שבמגמות ההתפשטות הסובייטיות.

כך גדלה מדיניותה החדשה של סין לא רק כלפי ארצות הברית ויפאן, אלא גם תמיכתה ברעיון של אירופה מערבית מאוחדת ומחוזקת, כזאת שתוכל להוסיף ולרתק את הכוחות הסובייטיים ולתת איזון שכנגד פוליטי לברית המועצות מן האגף המערבי. ממקור זה עולה גם הביקורת שסין מותחת על צעדי הדטאנט שברית המועצות עושה באירופה. „כבר פירה המנהיגים בברית המועצות (כתב „פקינג ריוויו" בפברואר השנה) עושים מאמצים גדולים לרומם ולהלל את הישגי „הפגת המתיחות" בזירה הבין־לאומית. אבל אגדת הדטאנט מתפוצצת ללא רחמים לאור המציאות — הרחבתה המואצת של החימוש הסובייטי, הסכנת מוסקוה למלחמה באירופה ותילוקי הדעות המעמיקים יותר ויותר שביניה לבין ארצות הברית במזרח התיכון".

כנגד סכנת פקין, כי על אף כל הדיבורים על דטאנט מגוררות שתי מעצמות־העל במאבק על ההגמוניה בעולם, אומרת מוסקבה, כי הסינים כינו בזה בזאת את מדיניות־ההון שלהם. „כדי שיוכלו להשתמש בבחירות יותר לרבות החוגים האימפריאליסטיים, במאבק נגד ברית המועצות כלד בה, נגד הכוח הראשי הבהיר"ם לפקין ללכת בדרך להגמוניה" („בדר דונאוהדנאיה דיזין", ינואר 1974). הסובייטים גם מרחיבים ביותר את הדיבור על חילוקי הדעות הסינית באוגוי ההנהגה הסינית שנחשפו בתקופת המהפכה התרבותית. ודאי אין ספק, כי רבים מחילוקי־הדעות אלה פילגו את המנהיגות גם אחרי המהפכה התרבותית. אך אפשר להטיל ספק גדול מאוד בכך, אם יכול מנהיג סיני כלשהו לנקוט קו פרו־סובייטי — חילוקי־הדעות בסין נוגעים בשאלות האסטרטגיה הספציפית.

אבל אין כמעט ספק, כי המאמצים האמריקאיים־סובייטיים להגיע לכלל דטאנט עוררו בפקין מורת־רוח גוברת והולכת, אם לא חרדה ממש. כך שהמאבק החדש שנתעורר במנהיגות הסינית לאחר הוועידה העשירית של המפלגה (1973) סובב לא רק על עניינים פנים, אלא גם על נושאי מדיניות־החוץ. זוהי שאלה של אוריינטציה בסיסית לעתידה של סין, ויהיו אשר יהיו שם הפרלוגים התמהים בעיני המערב, ויהיו אשר יהיו המאבקים הפנים־סיניים, דבר אחד אינו מוטל בספק: גם יורשיו של מאו צה־טונג יצטרכו לחפש תשובה על הדילמה של הפוליטיקה החיצונית של סין, וגם מרחב התמרון שלהם ודאי לא יהיה גדול משלו. בסיטואציה הגיאופוליטית של סין הברירה שלפניה היא אחת: או מדיניות של שמירת מרחק שווה בין סין לארצות־הברית מזה ובין לברית־המועצות מזה, או מדיניות של התקרבות לארצות־הברית (אגב ראיית המדינה הסובייטית כאויב מספר אחד"). במצב של היום לא תיתכן התקרבות סינית־סובייטית.

בכאן מובן, שחזרה של וושינגטון אחרי מוסקבה מעורר רוגזה בלבם של מנהיגי סין. הם רואים בדאגה גדולה והולכת את פגישות הפסגה הסובייטיות־אמריקאיות, וצ'ו אן־לאי אמר זאת בפירוש במארס 1974, בשעת ביקור במאנזואניה. אכזבתם נחשפה גם בכמה הזדמנויות אחרות — למשל, בעובדה, שלאחר ביקורו של קיסינג'ר בפקין באוקטובר 1973 אפילו לא נתפרסם קומוניקאט משותף. מבחינת סין רואים את מדיניות הדטאנט האמריקאית כלפי ברה"מ כמסכנת את האינטרסים של אירופה ושל סין כאחד.

יחסי ארה"ב — אירופה

ודאי שלא מדיניות הדטאנט לבדה היא שהביאה את כל כך את היחסים בתוך הברית האטלאנטית, אך ברור שהיא הוסיפה על עירעור של המצב, שהיה משובש גם קודם, ואי־אפשר להסביר את הדבר רק בכך, שממשלתו של דה גול היא שהביאה את המחנות בבריה עד לנקודת־השבירה. הדוקטרינה של ניקסון סייעה לשחרר את הכוחות ההרסניים לבריה האטלאנטית, ואיפשרה את עלייתם של כוחות אלו מתוך צרות־מוחין לאמנות.

אבל עתה לא זו השאלה, איך לגלות את האשמים פחות ואת האשמים יותר — יעשו זאת היסטוריונים לעתיד־לבוא — אלא מה לעשות כדי להוסיף ולקיים את מערכת היחסים המיוחדים שבין ארצות־הברית לבין אירופה, מערכת־יחסים שהיא הבסיס המציאותי היחיד להמשך קיומה של הציוויליזציה המערבית.

לשם כך לא די להתרכז בבעיות היומיום ובשאלות המוגבות בצד הפראגמטי של הדיפלומאטיה האמריקאית והאירופית; חשוב לא פחות, בקונטקסט רחב יותר, להבין ולבדוק מחדש את כשרוה היסוד של הברית המערבית. דיפלומטיה מהירה ביותר אינה תחליף למדיניות ארוכת־טווח, ומדיניות — ביחוד כזו המגדירה את האופי ה„ריאליסטי" שבה — הכרח הוא שתהיה נבדרה לפי הפירות שהיא מבטלת.

בבדיקה כזאת בתגלה מדיניות־הדטאנט כשיטה שאינה מוסיפה דבר, לא לקידום האינטרסים המערבי ולא לליכודו של המערב. יתכן שהדיפלומאטיה של „הלוך ושוב" של ד"ר קיסינג'ר אכן מבריקה, אבל קשה לראות מה הן ההוצאות ההיסטוריות החיוביות של רוב מסעותיו, כשם שקשה היה לגלות את התועלה שהביאו מאמציו של הגנרל דה גול. האפמונים של הגנרל כבסים „לתקוות את מפעיו בבדיות־החוץ — אבל „היכן הם הלכליב דאשוקי"? מה קרה ל„הוון הגדואבידיוו" של „אירופה מן האוקינוס האטלאנטי עד לאוראל"? גם הגנראל הרבה בנסיעות דיפלומטיות — לרוסיה, לאמריקה הלטינית, לקנדה („תחי קוויבק החפשית!") — ומה יצא מכל אלה? והבדיות שניסחו ניקסון וקיסינג'ר — „התבנית הגדולה לסטרוקטורה של שלום"? מסתבר, שיש ניגוד גדול בין הבטחה להגשמה, בין התקוות, שעוררה מדיניות זו לבין התוצאות שהושגו.

בתקופת הגשמתה של תבנית זו נשחתה מאזן־הכוחות בעולם לרעת המערב. במקום „איזון מהוסד" היינו עדים לשיגעונים של גיס של אכזבה שהמדיניות ל„סטרוקטורה חדשה של שלום" הבשילה באירופה, בסין וביפאן — אלה שלושת הצמודים, שהסטרוקטורה הזאת היתה אמורה להישען עליהם. ביחוד רעים כיום יותר בהמשך כל השנים האחרונות היחסים בין אירופה לאמריקה; ורע עוד יותר הדבר, שאין רואים כל סימנים, לא בצד אמריקה ולא מצד אירופה, שנעשה ברצינה לתיקון המצב. הודות מתקנות בכוונתן של אשליות דטאנט מדומות.

העבר והסיכויים לעתיד

דטאנט אינו המצאה סובייטית מודרנית. הבולשביקים הגו את הרעיון עוד בשנת 1921, בחייו של לנין. וחסידים קוטים במערב גילו את קיומו בימיו של חרושצ'וב. אבל הדטאנט של היום הוא פרי יוזמה אמריקאית — מדיניות לוואי לרעיונות, שעיקרם הוא צמצום התחייבויותיה הגלובליות של ארצות־הברית. היזומה נועדה לשרת אינטרסים אמריקאיים. אבל ברית־המועצות הצליחה להפוך את הקערה על פיה ולנצל את הדטאנט לקידום האינטרסים של עצמה לרעת המערב בכלל, ולרעת ארצות הברית בפרט. המערב נמשך אחרי האשליה שבהפגת־המתיחות ולכונן בסיס להדדיות מועילה — ברדומן שמוסקוה גילתה בדטאנט שעת־כושר להרדים את דעת־הקהל המערבית ולשאוב כל יתרון שהדטאנט הביא לה מן הפילוג בין אירופה לאמריקה. הנסיון המעשי של הדטאנט הוא — שורה של אכזבות למערב. התפתחויות פוליטיות מנוגדות ניגוד גמור לתקוות שביקשו לעורר האדריכלים של המדיניות הזאת. מאז עלה הדטאנט נתרופף מעמדו של המערב מבחינה אסטרטגית, כלכלית ופוליטית.

קודם כל תובנות, שהדטאנט יגביר את בטחונו של המערב, ובהסכם סאל"ט־1 גילו נקודת־מפנה מרנינה במירוץ החימוש. היום ברור, שתקוות אלה נהבדו לגמרי. לא זו בלבד שלא נוצר איזון בכוחות שני הצדדים, אלא שהצד הסובייטי זכה בעליונות ברורה בכמה סעיפי־חימוש. ואין פלא בכך, שהציבור המערבי, שפירנסו אותו במשך שנים בדטאנט מרגיע, עומד עתה נבוך ונדהם מול המציאות האסטרטגית ורואה את עצמו נחות מבחינת הרצאות־החימוש (הצד הסובייטי פטור מ„למכור" לציבורו את ההנבקה הפוליטית לצרכי ההוזיינות).

אשר לאירופה, הונחתה מהלומה כבדה על ראש ברית נאט"ו בעקבות אמבארגו הנפט הערבי כתוצאה מן המלחמה במזרח התיכון, מלחמה שבוצעה בעידודה ובעזרתה של ברית־המועצות. זו הפעם הראשונה בצורה ריאלית הסיכוי של ניימראלינם אירופי כצעד ראשון לקראת „פינלאנדיזציה" של אירופה. קל להבחין, כי תוצאה זו היא פרי הדטאנט. עיסוקה המופרז של ארה"ב בצרכי המדיניות כלפי ברה"מ הביאה להזנחת עניני אירופה. התקוות שבאו עם הדטאנט הגמיכו את דאגותיה של אירופה לבטחון עצמה. תגובות השורשות הביאו לידי כך, שאמריקה התחילה לראות את בעלות בריתה כ„טרדניות" ואת אויביה כידידים. ודאי, שאי־אפשר לפטור את האירופים מאשמה על קוצר־ראותם ועל התנהגותם המסכית. אכן, במלחמת יום הכיפורים ואחריה התנהגו „בעלי־הברית" האירופיים בצורה מגונה ביותר, ולא כבעלי ברית. אבל עובדה היא, כי עוד קודם לא שבעו האירופים נחת ממדיניותה האטלאנטית של אמריקה, והתנהגותה היא שהביאה להחלשת הברית.

ובשעה שהצד הסובייטי צובר כעטרתם רווחים פוליטיים ומגביר את הסכנות למערב עומד מולו מערב מתוסכס ומתנבה. מה רבים יתר ויותר הגילויים (בדוגמה העקיים בברלין) העשויים לשכח את לבם של המנהיגים הסובייטיים. ועתוי ברה"מ משקפים יפה מצב זה. מדיניות־ערב נהגות בסוגטות ומצליחות. אבל אפשר שמחשבות זו לא תהיה מונופולין שלהן. ברה"מ נוכחה לדעת, שהיא יכולה לסחוט יתרונות לעצמה ולא להסתכן משום בחינה. רצון ההתגדדות של יריבה נחלש די הצורך מכוח הדטאנט.

ודאי, דטאנט אמיתי רצוי מאוד. אבל בצורתו כיום הוא נתגלה כמכשיר יעיל בתהליך החלשתו של המערב והפחתת הסכנות לסובייטיות שמדיניות זו עודדה לבין הסיס. מכאן נתאפשר להציג כשלונות פוליטיים של המערב כהצלחות למען השלום, להציג הכניעה דמיונית של אנשי־עסקים כיזומה של פעולות כלכלית ואצירגלית, להציג ירידה צבאית של המערב כהישג המוליך ליציבות אסטראטגית. אם מבקש המערב להציל את הציוויליזציה שלו, הגיעה שעתו לחזור לאיתנו הרוחני ולראות את המצב כהווייתו.

דטאנט אמיתי יכול לבוא רק במוצר סופי של מדיניות מחושבת כוללה ומבוצעת בעקרון, מדיניות הנשענת על דעת־ציבור הרואה נכוחה את המציאות ואת התוצאות. דטאנט אמיתי יכול לבוא רק כתוצאה מהכרה סובייטית בהכרחיותו. אין איש רוצה בחידוש העימותים הצבאיים, העלולים להוליך לתוצאות שלא יתכן לחזותן מראש. אבל הדטאנט אינו יכול להישען על אשליה. הכרח, שיהיה בבחינת כביש לתנועה דו־סיטרית. ברית־המועצות חייבת לתרום לקיומו ולהראות סימנים, שאינה מתכוונת לנצלו ניצול ציני כמכשיר לשפר את יכולתה לחתור תחת המערב ולהרסו. הדטאנט אינו יכול להיות אמיתי כל זמן ש„קיום־יחד בשלום" הוא בשביל המנהיגים הסובייטיים נקודת פתיחה לתוקפנות בכל האמצעים למעט מלחמה.

אבולוציה של המדיניות הסובייטית בכיוון דטאנט אמיתי מצריכה, שברית המועצות תוכיח בין השאר, כי היא א) שמה קץ ל„מלחמה אידיאולוגית" נגד המערב. ב) מוותרת על רצונה להעליות הצבאית בשיחות סאל"ט 2. ד) מוכיחה את נכונתה הרצינית לדטאנט בשיחות על בטחון אירופה על־ידי ליבראליזציה של תנועת אנשים ורעיונות. ה) מפסיקה את הסאבוטאז' שהיא נוהגת במאמצי השלום במזרח התיכון. ו) מפסיקה את אספקת הנשק לתנועות המתקראות תנועות של לוחמי גרילה ומושכת ידה מצורות אחרות של חתרנות.

אם לא תעשה ברית־המועצות אף צעד אחד כאלה, לא יהיה ממש בשבועות שהיא נשבעת לדטאנט. אבל אם תעשה לפחות צעד כלשהו, ואפילו הדרגתי, יהיה בכך משום רמז לאבולוציה בכיוון הנכון. וכאשר יתממשו כל הצעדים האלה, יהיה זה האות, שברית־המועצות אמנם מעוניינת בדטאנט ומוכנה לתפוס את מקומה כחברה אחראית במשפחת העמים.

הכרח להוריד רמת הצריכה

מאת דוד הורוביץ

חיפה, העבר טבעו. בין כתלי האבן של הטכניון תהיה בתי־...ות, ספרת־דות של נצורים, אמונה ללא סייג, התרוממות־רוח, הודות עם רפיון וכיסופי מעשה רפידת היסוד של הסתדרות העובדים העברים הכללית בארץ־ישראל.

העצבונים לעבר שנראה זוהר יותר ומבריק יותר — מרחוק של יותר מיובל שנים כמעט בקהים את חוש הביקורת ואת כוח־הפיפוס כיום, במציאות אחרת. הצרכים שנתגבשו באותו כינוס, בדצמבר 1920, נשארו מקור ההשקפה עולם ולהדרך היים, אך מאז נשתנו פני העולם וייקום ההשקפה הפולם מחייב דרכים חדשות ואמצעים מתוחכמים יותר מאלה שעבדו לדשותנו בימים ההם. כיום יש לשלב את ההון של הימים ההם עם ניהול אר ביקיפיבי, וראציונלי, ובראש וראשונה ריאליסטי.

הפער בין תביעות המימשל והמדינה ובין הארגון הוולונטרי הגדול והאדיר, ההסתדרות, דומה לפערים בין המימשל לאיגוד המקצועי של תנועת הפועלים בכל העולם, וביחוד במקומות שתנועת העבודה אחוזת בהם בהגה השלטון.

באנגליה נפסקה כל צמיחה כלכלית, ויש אבטלה, ואינפלאציה. תופעות אלה אינן מנותקות ממדיניות האיגוד המקצועי ומעליות השכר המפליגות. „החוזה הסוציאלי" בין המימשל והאיגוד המקצועי הוא לפי שעה סיסמה ברטילאית והשפעתו על החיים הכלכליים והסוציאליים רופפת ביותר. כלכלתה של אנגליה עורמת על עברי פי־פחת ואחד הגורמים להסתבכותה הוא יחסי העבודה. מפלגת העבודה הולכת לבחירות עם סיסמת „החוזה הסוציאלי" בין המפלגה שבשלטון והאיגוד המקצועי, אך הקרע בין שני אלה מחליש את עוצמתה ואחדותה.

היחסים בין הממשלה והאיגוד המקצועי הם הבעיה המרכזית בכמה מדינות, וביחוד באנגליה. הפער בין הזרוע הפוליטית של תנועת העבודה, היא המפלגה העומדת בראש הממשלה, ובין האיגוד המקצועי מסכן את כל הישגי תנועת הפועלים ומעמיד בספק את כשרונה לשלוט במדינה.

מקומה של ההסתדרות בישראל נכבד יותר ממקומם של האיגודים המקצועיים בארצות המתועשות, אך הפער בתפיסות ובמדיניות בין המימשל ובין האיגוד המקצועי קיים גם כאן.

במשק המודרני, המסורבל והמורכב, עולה על זירת הכאודרצות תופעה חדשה: „סטגפלאציה", כלומר סטגנאציה משולבת באינפלאציה. הבחירה האכזרית היא בין ריסון עליית ההכנסה ורמת החיים ובין המשכתם במחיר אבטלה גדולה של חלק מכוח העבודה, ואי־אפשר לפתור את הבעיה בנוסחה ציונית בלבד.

תביעות המדינה לשירותים ולפעילות, העולות בשנה לשנה ההמגדילות את התקציבים, והתביעות האיגודים המקצועיים להעלאת ההכנסות האישיות של חבריהם, אינן עולות בקנה אחד ואף חורגות בתחומי האפשרויות של צלית התפוקה. הגברת הייצור ופריון הייצור. הגדשת הסאה של תביעות אלה הותרת תחת יסודות המשק. אי־אפשר לרמות את חוקי הברזל של הכלכלה, הם מתנקמים והגשול האינפלאציה מפרעל. משבר האנרגיה נתן דחיפה עצומה לתהליך הזה, הבליט את הצורך בריסון פנימי, בהאטת גידול הצריכה ובהכרת העובדה.

כאן באה ההתנגשות הבלתי־נמנעת בין הבנת המדינה ובין האינטרסים של החזקה, כלומר, התביעות לסובות ההנאה שהן מעבר ומעל למסגרת האפשרויות האובייקטיביות.

הבקיעים בין שלטון הנהגת הפועלים מבחינה ממלכתית ואחריותה על ניווט המדינה בים הסוער ובין תביעות ההמונים, המתבטאות בעמדות האגוד המקצועי קיימים גם בישראל. יתר על כן, כאן הפער רחב יותר והבעיות חמורות יותר.

מצבה של כלכלת ישראל רע וחמור, ואינו משתמע לשתי פנים: הצורך השנתי של יבוא סחורות ושירותים, 3.5 מיליארד, מבעית;

בגלל המשבר העולמי קשה לגייס כספים ללא תמורה מידית ממקורות או מאשראי לכיסוי גרעון בהיקף כזה; חוב המדינה במטבע חוץ מגיע ל־6 מיליארד דולאר והוא הגדול בעולם. אנו תלויים בסיוע של ארצות־הברית, המעמיד אותנו בפני מצב של מיגבלות כלכליות נוקשות. אינפלאציה משתוללת הקשורה בעליית מחירים מהמהירות בעולם וזאת נוסף על הביטוי הפוליטי שיש לסיוע זה.

מאידך גיסא, בעיית ההיסטוריה הכלכלית של הארץ על התקדמות ועליה ברמת־החייה, המוגבלת לפעמים בהסתאבות. רמת־החיים עלתה במונחים פיסיים פי שלושה וחצי לנפש בחצי יובל שנים. התצרוכת לנפש בארץ הנניה ועצומה המסיבית הזאת משתווה עם התצרוכת לנפש ברוב ארצות אירופה המערבית, בעלות המשק שניבנה במשך מאות בשנים. הבפלות על מצרכים בני קיימא היא הנעצה ביותר באוכלוסיה, יחסית לעולם כולו. כל זה הושב בהיי־יובל במחיר יבוא הון של 20 מיליארד דולאר ממגביות, שילומים ואגרות־חוב ומאשראי מסחרי. כך נוברת התלות בסיוע מהו"ל, כדי לעמוד בנטישות הבטחון והכבירות, בקליטת העליה וכן בעליה הבלתי מרוכזת של רמת־החיים, החורגת מהאפשרויות האובייקטיביות.

הסיפורים על מצב קשה של רוב או של חלק ניכר באוכלוסיה מופרכים בעיקרם, ואני אומר זאת בזדיעה שקביעה זאת היא בלהי פופולארית. את הסיפורים האלה סותרים מספרים שאין להכחישם, המשקפים גם את המבנה הסוציאלי של הישוב בישראל כיום.

המצוקה הכלכלית היא מנת־חלקם של פחות מעשרה אחוזים מהאוכלוסיה, ואת רמתם של עשרה אחוזים אלה יש להעלות, אף במחיר קרבנות ניכרים של אחרים. חיסול העוני — והכוונה לעוני במלוא מובן המלה — הוא אחת הקדימויות הראשונות של המדינה, ויש לאל ידה להתמודד עם בעיה זאת, באחר שהשכבה המקופחת היא חלק קטן מאוד באוכלוסיה, ומאחר שבשכבה זאת איננה חסרה כל מקורות מחיה, אלא זקוקה להשלמת הכנסתה עד לרמה נאותה. דבר זה היישבי־ירנו הוא מחייב לא רק מאמץ כספי אלא גם אנושי, מקצועי ואינטלקטואלי. מדובר במשפחות מרובות־ילדים של אלמנות, קשישים ומוגבלים במשר־העבודה. על שכבה החיה בשולי המשק זקוקה לסעד ולעידוד. בצורת כספי הכנסה שלילי ובאמצעים אחרים אפשר לשנות את מצב הקיפוח האנושי הזה.

דווקא בתחום זה לא נתבקדו מאמצי ההסתדרות עתה; לפיכך היא נראית כמעט אדישה למגורו של החברה הישראלית. מעל לשכבה הקטנה הזאת קיימת שכבה גדולה, 80—90 אחוז באוכלוסיה, והגנתה של ההסתדרות על העלאת רמת־החיים של שכבה זאת נחרצת ומחולטת. קודשת מעמד השכירים היתה למוסכל ראשון שאין לערער עליו: בה שיהשיג הושג, ואין לפגוע במה שקיים; יש לפצות על כל עליית מחירים, גם אם הגורם לה הוא ההתפתחויות הכלכליות בעולם. מובן שסיבה זאת כלוה בהעלאות ניכרות של רמת החיים וההכנסה בפינות שונות של המשק.

ובה קורה אם מצב הצם כולו הכלים מחייב איזון, אם אין כאין להשיג את ההון שיגשר על הפער באאון התשלומים? זאת דאגת המימשל; עליו ליצור יש מאין ולגשר על הפער, על־פי־רוב בהגדלת שמם החובות לעולם בחוץ.

אם יש להוריד את הצריכה של העם כולו, מדוע תיחשב הפגיעה בקיים לחטא? הרי המשך הצעידה לקראת התהום עלול להיות הכאר הרבה יותר מתכניות דיסות, ואף מהורדת־מה ברמת החיים.

התשובה נכונה היא באה מאוצר התבונה הקונוונציונלית: קחו מהעשירים ותנו את חלוקת ההכנסה הלאומית. כותב שורות אלה אינו נרתע מחלוקת הכנסה לאומית צודקת יותר, אך בה לפשות, וכאן לא יעזרו כוכבים כספיים, אלא יש לחקור את ההיגיון המציאות הכלכלית הפיסית כדי להבין את חומרת הבעיה:

מספר העשירים בארץ קטן יחסית, וצימצום תצרוכתם — ואפילו הפסקתה כליל — לא יפתור את שאלת עודף היבוא על היצוא, המגיע למיליארדים. תוחה הכנסתם של העשירים אשר תהיה, תצרוכתם נקבעת בראש וראשונה על־ידי מספר הנהנים. יותר נכון על ההפרש בין הצריכה הממוצעת של העם כולו ובין צריכתם הגבוהה יותר. זה נתח צנוע ביותר, אם מדברים על מצב כלכלת ישראל בכלל.

הפגיעה בתצרוכתם של העשירים תהיה קטנה מזאת והאפשרית מבחינה תיאורטית. אם לא יושקע כמעט כל ההון, מאחר שאדם עשיר מתחיל להוריד את תצרוכתו רק כאשר הוא מגיע לתחתית נכסיו, ואז הוא מקטין קודם כל את הבניה, הקולטת את הרוב הגדול של הכנסתו, והקטנת הצבירה תשפיע אך ורק על ההשקעה ולא על התצרוכה. מהירידה היא הכרח במצבנו הכלכלי.

אם אנו רוצים להציל את המדינה ממשבר חמור יש לגרוע ולחסוך גם מצריכת רוב כבירנו ובנינו של העם. כ־70—80 אחוז ממנו. גם אם נוליס ש־יש להגן לא רק על אוכלוסיה המצוקה אלא גם על בעלי ההכנסות הבינוניות.

שרשי המצוקה הכללית ידועים: קשה למצוא מי שיציע כיום לקמץ בתקציבי הבטחון וכלכלת הצבאית או בתקציבי העליה והעידוד ים כמובן על העלאת רמת החיים. נכון שעליות השכר לא היו המקור הראשון והעיקרי לאינפלאציה בישראל, אך ברור שצריכה המסתייעת בעליית ההכנסות האישיות היא הגורם החשוב בידור בגידול הקרעון במאזן התשלומים אחרי ההוצאות הבטחוניות. עתה הגענו לכך שרזרבות מטבע החוץ של המדינה יורדות בקצב של 100 מיליון דולאר בחודש. בהידרדרות הזאת כבר עברנו את „הקו האדום". איך נתבודד עם מצב חירום כזה אם נפסול מראש כל הקטנת הכנסות, הורדת רמת חיים או פגיעה בצריכה?

כאן אין מנוס מהשאלה ה„קריטינג'ריות": מה האלטרנטיבה? בבטחון אין לנגוע, כולנו רוצים בעליה, וההוצאה הסוציאלית ודאי איננה פסולה בעיני ההסתדרות. הסעיף הגמיש היחיד הוא רמת החיים.

עד עתה העלינו את רמה חיינו בסיוע של 20 מיליארד דולאר יבוא הון במשך חצי יובל. בעולם של היום, ערב זעזועי משבר הנפט והכוון, אין כל ודאות בהמשך הסיוע במדים של 3.5 מיליארד דולאר לשנה. בעבר היו לנו מצבים שנראו חסרי־תקוה, ונחלצנו מהתכוססות כלכלית הודות לסיוע נדיב מהחוץ: אולם האם אפשר להמר כך על גורל עם ומדינה? המותר לנו לקבל משכנתא ראשונה, שניה ושלישית על גם שיהרהש?

לחדול מתמיכה בחוסיין

מאת צבי אל־פלג

על מדינה פלשתינאית „לקום בשתי גדות הירדן ולא רק בגדה המערבית הנמצאת עתה בידי ישראל" — אלה דברי ראש־הממשלה יצחק רבין בראיון לשבועון הדה־גרמני „שטרן". כפי שפורסם ב־8 לחודש. דברים אלה של רה"מ מקפלים בתוכם שני יסודות: הראשון, הכרה בכך שפתרון הבעיה הפלשתינאית צריך שיהיה פתרון מדיני; השני, מדינה כזאת צריכה לקום לא רק בשטח צר שישראל הפנה בגדה המערבית אלא בעיקר בגדה המזרחית. היינו: על חשבון המשטר הנוכחי בירדן.

הבריח בין דברי רבין בנושא הפלשתינאי לבין הקביעות של ראשי הממשלה הקודמת שלפיהן אין הפלשתינאים קיימים כלל, הוא כמובן רב מאד. אך לא חילופי גברי בממשלה הם שהביאו לשינוי הגישה לנושא אלא הבציאות המותרת אותן הנחות מוטעות מן העבר הקרוב.

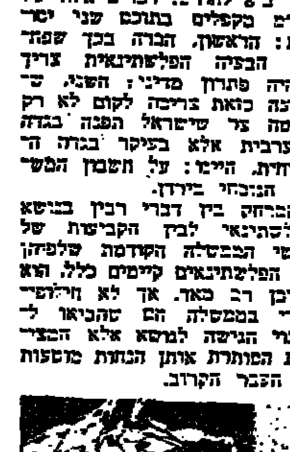
יאסר ערפאת

יש, כמובן, כאלה בארץ שיתרעמו על דברי רה"מ. ייתכן שגם רבין ייתבע להסביר את הדברים על־ידי עמיתיו בממשלה. אך על כל אלה לדעת שההבדל בין דבריו הנוכחיים של רבין לבין דברים שלו עצמו ושל קודמיו בעבר, הוא ההבדל בין ראייה מפוכחת של המציאות כמות שהיא לבין משאלות־לב היפות למשוררים אך מסוכנות בשהן הופכות למנת חלקם של מדינאים.

הנחה ששימשה בסיס למדיניות ממשלת ישראל מאז הקמת המדינה הניחה פתרון הבעיה הפלשתינאית על־ידי הטמעת הפלשתינאים בארצות ערב — ובמיוחד בירדן. זה היה פתרון אידיאלי אלא שהוא לא פעל: הפלשתינאים בירדן, שעם ניתנו להם כל הזכויות הליגליות ונפתחה לפניהם הדרך לצמרת האדמיניסטרציה הירדנית, לא זו בלבד שלא איבדו את זהותם הפלשתינאית אלא שהזהות זו גברה והתחדדה במרוצת השנים. המדיניות שנוקטה בשטחים לאחר מלחמת ששת הימים ביזמת שר הבטחון הקודם הדפלמה בלקוחים אלה. בהתאם למדיניות זו ואנח לכלן להמשיך ולקיים רצף אדמיניסטרטיבי עם השטחים שבידי ישראל על־ידי מינויים הדדיים, תשלומי משכורות לאלפי פקידים, כארים ועורכי־דין, וכן על־ידי מתן הלוואות לעיריות, פיקוח על ביצוע תכניות, סיבסוד עתונים וחלוקת שלמונים לנכבדים.

המלך חוסיין

לאן הביאה אותנו מדיניות זו? האם סתר המלך בשבילנו את הבעיה? האם מניעת ייצוג מקומי מערביי השטחים — לטובת המלך הירדני — לא הוליכה להתייחסות אהר ארגוני המחבל? האם שוב הדבר לנו שאפילו לעברי מחברון מצביע כיום לעבר ביירות כאשר באים אליו היום — באיחור רב כל כך — להציע לו הקמת נציגות מקומית?

אכן, פרי באושים הולידה המדיניות שהיתה נקוטה בידי הממשלה עד היום, ואם אמנם מסמלים דברי רה"מ מיפנה במדיניות זו, כי אז יש לברך על כך.

למשטר המלוכני בירדן היתה אופציה, שנמשכה כ־20 שנה לימזג את האוכלוסיה הפלשתינאית. אופציה זו נמשכה בהסכמה ישראלית גם בשטחים מערבית לירדן — מאז 1967 ועד עתה. המשטר הירדני הוכיח שאינו מסוגל לנצל את האופציה, ומכאן על ישראל להסיק את מלוא המסקנות.

בין אלה, שתיים הן חשובות להבנתנו:

אחת, שאין הפלשתינאים מתמזגים באוכלוסיות ארצות ערב. גם כאשר השלטון משעין במיגע כזה וגם כשהוא מעניק להם שוויון זכויות אזרחי;

והשניה, שכל עוד נמשך שלטון מונרכי אבסולוטי בירדן, כאשר מקור כל הכוח, הסמכות והשלטון הם המלך הכל יכול, לא תיתכן תחושת בית מדיני לפלשתינאים עם ותסכולם ילך ויגבר.

מכאן מתבקשת מסקנה נוספת והיא, שהאינטרס הישראלי מחייב לא לתמוך בהמשך שלטון חוסיין על הפלשתינאים, אלא עליה להרך בשינוי המשטר בירדן בכיוון של הפתחת סמכויות המלך — אם לא בביטול המונרכיה בכלל — כדי שהפלשתינאים שהם רוב העם את המסגרת למילוי שאיפותיהם להגדרה עצמית.

ביה"ס להנדסאים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

מודיע על

א) הסתיימה ההרשמה למגמות:
הנדסאי בניה — לימודי יום
הנדסאי אדריכלות לימודי יום

ב) 1. נותרו עוד מספר מקומות למסלול יום וערב במגמות:

אלקטרוניקה	מכשור ובקרה	מכונות
חשמל	כימיה	מיכון חקלאי
פיזיקה	פלסטיקה	תעשיה וניהול
מחשבים	מזון	הנדסה רפואית (ביו הנדסה)

2. נותרו עוד מספר מקומות למסלול הערב במגמות:

בניה ערב — אדריכלות ערב
הנדסאים מורים — קדם הנדסאים

3. ההרשמה תסגר בסוף החודש.

ג) בחינות המיון:

1. בחינות מועד א' התקיימו בתאריכים 24.9.74, 23, 22.
2. בחינות מועד ב' לתלמידים שלא יכלו להגיע ולגשת עד סוף החודש התקיימנה בימים כמפורט להלן:

פיזיקה 7/11/74
מתמטיקה 10/11/74

משך הלימודים:
א) לימודי יום הנדסאים — שנתיים 40 שעות בשבוע.
ב) לימודי ערב הנדסאים — ארבע שנים ארבע פעמים בשבוע.
ג) לימודי בחירה — פעם פעמים בשבוע לפי בחירה.
ד) לימודי יום טכנאים — שנה מוגברת.
ה) לימודי ערב טכנאים — שנתיים מוגברות.
ו) לימודי ערב קדם הנדסאים — שנה, ארבע פעמים בשבוע.

הערות:
א) מתקבלים/ות לכתות ההנדסאים (הסכנאים) בוגרי/ות י"ב כתות תיכון לרבות בעלי תעודת בגרות אקסטרנית או בוגרי בתי ספר תיכוניים מקצועיים (רמה ממט"ח או ממשי"ר א').
ב) מתקבלים לכתות קדם הנדסאים בוגרי י"א כתות עיוני או תיכון מקצועי.
ג) תלמידים/ות המשתתפים/ות בלימודי יום נהנים/ות מהלוואות מטעם משרד העבודה.
ד) חיילים/ות בשרות חובה הלומדים בכתות הערב מקבלים הנחה משכר למוד בשעור 50%.
ה) חיילים משוחררים משרות מלואים ממושך (עפ"י חוק החייל המשוחרר) הלומדים בביה"ס זכאים כמפורט בחוק.

פרטים ו/או הרשמה יש לפנות:
חיפה — (לימודי יום וערב) מרכז ביה"ס בקמפוס ביה"ס בקרית־הטכניון טלפון 04/235166 קבלת קהל בין 08.00—14.00 ובימים א', ג', ה' בין 08.00—18.00.
אוהל שרה — (עמק יזרעאל) — (לימודי ערב — מכונות, אלקטרוניקה, קדם הנדסאים) בר אבדנים המרכזה האזורית יזרעאל, אוהל שרה, ד.נ. יזרעאל טל. 067/22956/7.
בית־שאן ורופין — (לימודי יום בלבד) טלפון כפר יונה 053/98383.
אילת — (לימודי ערב בלבד מכונות (הכנה) מהנדס א. באום, המנע מכרות תמנע) טלפון 059/2121/2.
נצרת — (לימודי יום וערב בניה ומכונות וכן הכנה ערב) אינג' ר. סרוג'י, רחוב 10/316 טלפון 065/54831.
עמק הירדן (צמח) — כר מ. דניב (לימודי אחרי הצהריים) מכללה אזורית עמק הירדן, צמח טל. 067/50214/5.
צפת — (לימודי בחירה ערב) מר צ. כבודי, ביה"ס עמל ע"ש בלאושילד טלפון 067/30284.
תל־חי — (לימודי יום — חקלאות, מכונה) מר ב. שפכבר, המכללה האזורית טל. 067/40969.
עכו (יד נתן) — אינג' ר. לוין, ביה"ס להנדסאים חקלאיים ד.נ. אשרת טל. 04/910042.

דניש חושב גם על אנשי טעם בעלי אמצעים מוגבלים

גם אם אין לכם כסף... בואו לדניש. תופתעו למצוא שם במחירים סבירים ביותר מערכות סלון, חדרי שינה, פינות אוכל מטבחים וכו'.
לדוגמא: מערכת סלונית לצעירים, ספה תלת מושבית ודו־מושבית בבד ג'ינס 2,100.– ל"י
מיטת נוער דנית 190×70 ס"מ עם מגרה, המזרון מרופד בבד קורדרוי 895.– ל"י
שולחן אוכל דני מתיק 64-SI, בגודל 125/225×85 ס"מ 1,275.– ל"י

כורסאות חדשות מעץ אורן, מרופדות בבדים אטרקטיביים יוצאים מן הכלל. מערכת בת 5 כורסאות בבד דנים בחול + 2 שולחנות קפה תואמים 3,445 ל"י

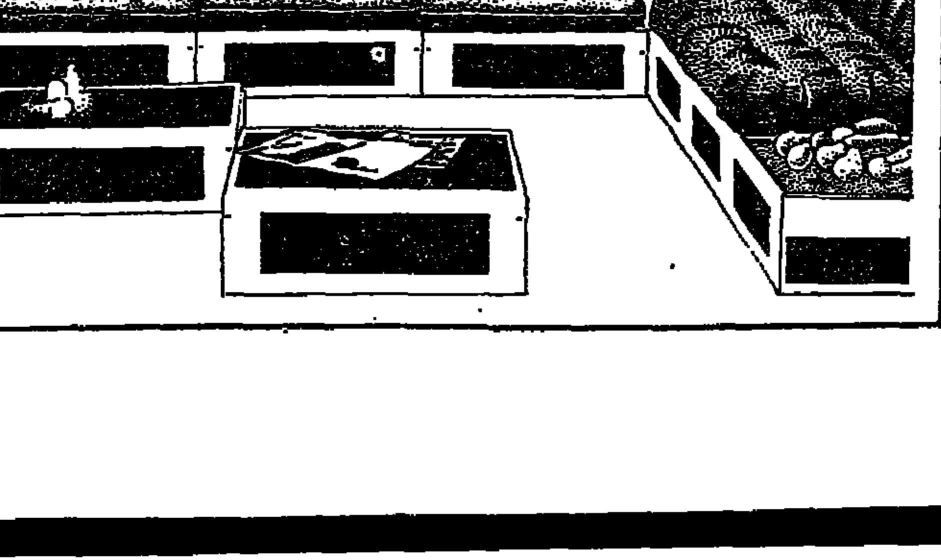

לחדר שינה, מיטה כפולה דנית מודל MILJO-150. המחיר כולל: מזרון (כפול או 2 יחידים) בבד נהדר + 2 מנורות קריאה, שידות ומדפים, ומגרה למצעים (לא כולל בריות) 2,995 ל"י

דניש גדול יבואני הרהיטים בישראל מעמיד לרשותכם את המבחר העשיר והמגוון ביותר. בכל אחד מחמשת אולמי התצוגה של דניש תמצאו גם את הבוטיק האקסקלוסיבי "דניש פלוס" הבוטיק לאביזרי בית ומטבח.

רמת־גן: דרך ז'בוטינסקי 104 — ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל
תל־אביב: רח' טרומפלדור 26
חיפה: אחוזה, רח' חורב 53
באר־שבע: פסגי אתיקו

דניש אינטריורס

הסניף הגדול והראשי ברמת־גן פתוח כל יום מ־8.30 עד 21.00 ובימי שישי עד 13.00

באר־השבטן

משא — לספרות, אמנות ועיון

בגליון זה

* על ספרים — סקירות מאת יפה ברלוביץ, יעקב גורן, ניר שוחט
* סיפור מאת איריס מור
* תערוכות * אספקלריה * ספרים חדשים

ראובן רובין — דיוקן עצמי בצל הזית (1971—2, שמן על בד)

ראובן רובין (1974—1893)

צייר עצי־הזית הכסופים

ראובן רובין, שנולד ברומניה ב־13.11.1893 ועלה לארץ־ישראל בשנת 1912 כדי ללמוד ציור ב"בצלאל", היה מחלוצי הציור הארץ־ישראלי. הוא היה מראשוני הציירים שפנו עורף לנאטוראליזם עיסודו של דור־המורים הראשון ב"בצלאל", בחפשו בנוף את המהותי שבו.

ראובן חיפש בנוף הארץ ובטיפוס האנשים כמו הד לאגדות שנפוצו סביב ארץ־ישראל וביקש לשלב בציורו מראות־עיניים עם אווירת אקזוטית. סממנים אלה שנתגבשו בציוריו הפכו תו־ייחודי ליצירתו, שלא היתה חסרה תיאטראליות ולא תמיד השתלבה במגמות שהתפתחו בציור בארץ. כי משך השנים אפשר היה לגלות בציוריו קירבה לציורי שאגאל.

ראובן היה מראשוני המציגים במגדל דוד בשנות העשרים, ממייסדי אגודת הציירים והפסלים בארץ, ותצוגת־יחיד שלו חנכה את פתיחת מוזיאון תל־אביב בשנת 1932. הוא הירבה לצייר נופים, טיפוסים יהודיים, דיוקנאות של אנשי־שם ודיוקנים עצמאיים. הוא צייר תפאורות להצגות מרובות בתיאטרון ואייר ספרים. ראובן מילא תפקידים ציבוריים ושימש ציר ראשון של ישראל ברומניה. הוא הציג בתערוכות רבות בארץ ובחו"ל ובשנת 1973 זכה ב"פרס ישראל". אוטוביוגראפיה שלו, מלווה עשרות לוחות, מהם בצבעים, ראתה־אור אשתקד בעברית.

ניצה פלקסר

איווינד יונסון והארי מארטינסון — חתני פרס נובל לספרות 1974:

הומאניסטים מחפשי־אמת

מאת פרדי רוק

איווינד יונסון (מימין) והארי מארטינסון (משמאל)

[...]

לחדור לתוכו כדי לרכוש ידיעה. חלקים ממנו חיינו או בלענו, ועכשיו עלינו לחדור לתוכו ולבלוע אותו שוב, כדי שנוכל להיות חופשיים באמצעות הידיעה על מה שקרה".

רוב גיבורי הרומאן מתנהגים כאילו החופש הזה הוא גם חופש מאחריות כלפי אנשים אחרים, ויונסון מתאר איך הם פונים בזה אחר זה אל הכוח. במקרה זה קארל הגדול, ומזדהים על כל מסגרת מוסרית [...]

[...] "הנעורים" (1937). בקוואטרילוגיה זו, שכולה רומאן התחנכות, המרשימים ביותר הם שני החלקים הראשונים, בעיקר בגלל היחס הבלתי־אמצעי בין הדמות הראשית, אולוף, ובין המספר, המביא את הסיפור לא כמשל או כמיזרה יוצא־דופן. בסדרה כולה מסופר על דרכו של הסופר לעצמאות, לתרבות ולכבוד אנושי.

מיכאל דשא

רוח בוקר

רוּחַ בֹּקֶר שְׂעָרֵךְ לוֹטֶפֶת. נוֹשֶׁקֶת עֵינַיִךְ.
מַרְחִיבָה לִבֵּךְ;
אַל תִּשְׁאֲלִי אֶת הָרוּחַ — מֵאַיִן וּלְאָן?
אַל תִּשְׁאֲלִי: אֶת מִי פָּקְדָה לְפָנַי?
אֶת מִי תְּחַנֵּי אַחֲרַי?
הַפְקִר עַצְמֵךְ לַחֲסָדֶיהָ.
שְׂמֵחָה. הוֹדָה וָדֹם.

קֶרֶן שֶׁמֶשׁ אֶפְלַךְ הַבְּקִיעָה.
נִצָּנִים קוּמְלִים בּוֹ נוֹגְבָה.
אַל תִּשְׁאֲלִי אֶת הַקֶּרֶן: מִי אַתְּ?
מִי זֶה אֵלַי שְׁלָחֵךְ?
עַל מַה זֶּה וְלָמָּה?
פִּתְחִי חַלּוֹנֵיךְ לַקֶּרֶן.
סְפֹג הָאוֹר וָדֹם.

וֶרֶד חֵן פָּקַח לִבּוֹ מוּלֵךְ.
נָשַׁם אֵלַיִךְ אַהֲבָה.
אַל תִּשְׁאֲלִי הַוֶּרֶד — מַה
זְכוּתִי. וְעַד מָתַי?
פִּקְחִי עֵינַיִךְ. גְּמָא.
הַרְחֵב לִבֵּךְ וָדֹם.

„משא", גליון מס' 42 (148), מוסף ל„דבר" יום ו', ב' בחשוון תשל"ה, 18.10.1974
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

הארי מארטינסון

לקראת קציר

בְּיוֹם שֶׁל טֶרֶם קַיִץ פִּרְחֵי הַתִּלְתָּן מַאֲרִיחִים
בְּדִמְמַת אֶת הַדְּבוֹרִים לְקֶשֶׁף פְּרִידָה.
וּתְהִי פְּרִידָה מְכֻבֶּדֶת
וְהַדְּבוֹרָה מוֹדָה עַל כָּל מַה שֶּׁהָיָה.

קוֹלוֹת עֲרֵבִים שֶׁל יְלָדִים
מְלַוִּים כְּמוֹ בְּמִזְמוֹר תְּהִלָּה
אֶת הָרִינָה עַל פְּנֵי הַשָּׂדוֹת הַמְּצַפִּים לִשְׁעָתָם.

הַקּוּקִיָּה נָדַמָּה.
כָּל יוֹם נִשְׁמְעָה רְחוֹקָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר.
מִלִּקְרַאת הַסּוֹף הָיָה קוֹלָהּ כְּמוֹ פַּעֲמוֹן כְּנֵסִיָּה.

ציד־העכברים מהמולן

מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה הָלַכְתִּי לִסְבַךְ הַיָּרֹק
לִמְצֹא אֶת הַטּוֹב בַּשִּׁירִים.

אַךְ לְעוֹלָם לֹא הִגַּעְתִּי אֵלָיו.
שִׁירַי הָיָה קַל רַגְלַיִם וּמְצַלְצֵל מִדַּי.
שִׁיר תְּהִלָּה קַל רַגְלַיִם בְּמַמְלֶכֶת שִׁירֵי
הַתְּהִלָּה.

הָיָה זֶה כְּאִלּוּ נִקְלְעָה לָשׁוֹן קְטִיפָה בַּפִּי.
שִׁירַי לִקֵּק אָזְנַיִם.
לִבִּי נִקְלָא צִפֳּרִים מֵיטִיבוֹת שִׁיר:
תַּחֲרוּת מְצַלְצֶלֶת.

אֲבָל הָעַכְבָּרִים הָלְכוּ אַחֲרַי.
הוֹלַכְתִּי אוֹתָם לַנָּהָר.

חַיַּי הָיוּ צְלִיל צָלוּל
וַחֲלִילֵי הַמְּנַגֵּן מַטֶּה קַל־מַגָּע.

גּוֹרָלִי הָיָה קְלִילוּת.
מַתַּת הַפְּרִידָה בַּדֶּרֶךְ לְרֵיקָנוּת.
רַגְלַי הָיְתָה קַלַּת מָחוֹל וּסְפִינָתִי קַלַּת מָשׁוֹט.

עַתָּה סוֹף סוֹף בָּהַד לְיַד הַנָּהָר.
נִשְׁמַעַת עַגְמוּמִיּוּת מֵחֲלִילִי.

עוֹד מְעַט לֹא אֲכַשֵּׁף.
עוֹד מְעַט אֶשְׁתַּחְרֵר מִן
הָרִקּוּד בִּשְׁבִילֵי הַכִּשּׁוּף —
אֲכַבֵּד וְאַרְחִק מִגּוֹרַל הַכִּשּׁוּף.

מֻשְׁלָךְ בִּמְצוּלָה יִטְבַּע חֲלִילִי
צְלִיל צָלוּל לֹא יִרְדְּפֵנִי עוֹד.

צְלִיל־צָלוּל־צִיל־צִיל
וְהֶחָלִיל בִּמְצוּלָה.

(שני השירים מתוך הקובץ „רוח פאסאט" שראה אור במקורו ב־1945)

ספרים חדשים
בעם עובד

דוד בן־גוריון - זכרונות כרך ד'
ספר זה כולל את זכרונותיו של דוד בן־גוריון משנת 1937 והוא הכרך האחרון שהוא פרי עבודתו של דוד בן־גוריון עצמו.
534 עמ' — 30.— ל"י

פרקי תלמוד לכתה ט'
ספר לימוד לפי תכנית הלימודים החדשה. כתוב עברית, ערוך ומפורש על־ידי ברוך בן־יהודה ובהשתתפות ד"ר מנחם מירון.
97 עמ' — 12.— ל"י

הוקוס פוקוס - נעמי עפרי
קורותיה המשעשעות והמלאות־הומור של ענת, המגלה כי אינה ילדה ככל הילדות אלא מכשפה. מלווה ברישומים של אלונה פרנקל.
הופיע במסגרת ספריית "דן הסבך".
104 עמ' — 12.— ל"י

קדמון וחבורתו - אורי מילשטיין
סיפור על קבוצת אנשים שנטלה חלק חשוב במאורעות שהוליכו להקמת מדינת ישראל ולביטחונה.
167 עמ' — 16.— ל"י
הופיע במסגרת "תרבות וחינוך".

להשיג בכל חנויות הספרים
בהזמנות נא לפנות להוצאה עם עובד.
מזא"ה 22 תל־אביב. טל. 611526

מרכז ההסברה
שירות הפרסומים

פרסומים על ישראל

* קוי היסוד של תכנית הממשלה
* בטחון ומלחמה בטירור
* השטחים המוחזקים
* [illegible]
* עליות וקליטה
* יהדות ברה"מ
* יהדות ערב
* כלכלה ומשק
* המים בישראל (חובבות ומפת המוביל)
* המלחמה בסמים
* הכנסת והבחירות לכנסת
* כרזות ירושלים
* דוד בן גוריון (ביוגרפיה)

אפשר לקבל עפ"י פניה אל המקומות הבאים:
בירושלים: מרכז ההסברה, שירות הפרסומים, בנין משרד ראש הממשלה, הקריה
בתל־אביב: מרכז ההסברה, רח' קפלן 6, ת"א
בחיפה: מרכז ההסברה, רח' אחד העם 5
באר־שבע: מרכז ההסברה, בנין מרכז הנגב

מספר העותקים מוגבל

ספרית פועלים — ספרים חדשים

נתן ביסטריצקי־אגמון
בדרך אל החזון

מהדורות חדשות:
עוזיאל אוכמני
תכנים וצורות
אוצר ערכים ספרותיים

מדברי נשיא אגודת הסופרים בישראל הסופר הדגול חיים הזז ז"ל

לכ' הרב עדין היקר, זו מתנה יקרה לכלל ישראל ודבר בעתו לדור אחרון זה שאינו במשנה ובגמרא להבין דבר לאשורו. תתברך מן השמים ותזכה לעבור בשלום את ים התלמוד כולו מסופו ועד סופו.

המכון הישראלי לפרסומים תלמודיים ירושלים

תלמוד בבלי
מנוקד מבואר ומתורגם
ע"י הרב עדין שטינזלץ

הופיעה
מסכת סנהדרין — כרך ח

עד עתה יצאו לאור:
מסכת ברכות — כרך א
שבת חלק א' — כרך ב'
שבת חלק ב' — כרך ג'
עירובין חלק א' — כרך ד'
עירובין חלק ב' — כרך ה'
פסחים חלק א' — כרך ו'
פסחים חלק ב' — כרך ז'

חומר ביד היוצר

(פיסול קראמי של גדולה עוגן במוזיאון הארץ תל־אביב)

גדולה עוגן, העומדת בראש המחלקה לקדרות ב"בצלאל", בבקשת בתערוכתה הנוכחית לשקף את הצופה בחוויית אחרי הצורות למגע־היד. בלי לשעבד את החומר לצורות מוכתבות. היא מניחה לחומר להוליך אותה. כאילו היא נשבית בפעם הראשונה עם תכונותיו. התוצאה איננה צפייה מראש, לאחר מגע יד האמנית מתעצבות צורות שהטקסטורה החיצונית שלהן כרכות על חיזוניתן הפנימית. אומרת גדולה עוגן: „לאחר שנים של עשייה בחומר נראה לי שעלי לשוב ולראות חיבור כאילו בפעם הראשונה. להתחיל שוב לאט, שלב אחרי שלב: לגעת, להביט ושוב לגעת, לא לעייף את החומר, לעקוב אחריו כשהוא מתקמט ומתקפל, כשהיא נגוף חי, כשלב עם זכירות של געגוע".

הקשר בין הצורה ובין אחיזתה בטבע נרמז בין השמים הנשענים זה על זה, ניתזים, מקפלים. אין ספק שהישגי האמנית — הבנה כאילו להתחיל בבראשית — באו לה בזכות שנים של עבודה והתמידות עם בעיות טכניות. התצורות וההבקעה המתגלים במוצגים הם תוצאה של שריפה מיוחדת בטמפרטורות גבוהות מן הרגיל. סגולתו של החומר היא רכותו, והאמנית בוציקה עיבבה מהרכות הזאת.

אני נזכרת בדגמים שראיתי בעבודותיהם של תלמידי ומורי המחלקה לקדרות של „בצלאל". האם זה סגנון שהשליטה האמנית בחלקה, או דרישת המתקיים רא רק בין האמנית והחומר אלא בינה לבין תלמידיה.

כעניין הצינות בין הגישה הרווחת לחומר. המיצגות בתערוכה שבפאביץ של מוזיאון „הארץ" יבין תצוגות הקבע המדגימות את תולדות הקדרות באזורנו.

הקרבן והברית
עיונים בשירת נתן אלתרמן
מאת אידה צורית
הוצאת דביר

שי באה
ספרית דביר
ספר מספרית דביר

תערוכות

מאת ניצה פלקסר

מארק שאגאל — התרנגול והשועל (איור למשלי לה־פונטיין)

ניקבץ

התבגרות כמאבק בגורל

מאת יפה ברלוביץ

בטרם שואה

מאת יעקב גורן

בין יהודים וערבים

מאת ניר שוחט

ספרים חדשים

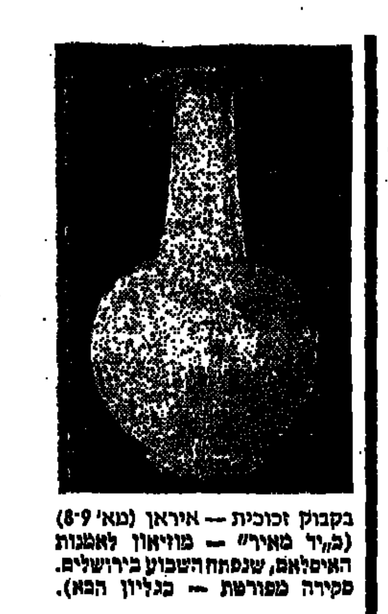

מלך בירושלים

סיפור מאת

איריס מור

ישבתי ליד שולחן־הכתיבה בלילה. קראתי ספר. אני מניחה שזה מה שמכנים בדידות. פתחתי את הראדיו. תמיד אני פותחת את הראדיו בנסיון למצוא איזה קשר עם מישהו בלילה, מאחורי החושך. יש לי פאטיפון ואני יכולה לשמוע את השירים שאני אוהבת. אבל הרצון לשמוע מישהו מדבר. לשמוע איזה קול. ליצור איזה קשר. אפילו קשר מדומה. אף כי אני יודעת שזה קשר מדומה. נשמעו קולות מן המקלט. מישהו דיבר על המאורעות השודדים אותנו. אני תיכרתי את קולו של יובל שאמר ששום הגשמה איננה יכולה להיות יפה כמו הסיכוי שלה. יובל המשיך לדבר. אני שמעתי את הדברים ומתוך המצוקה צמחו פרחים. הנחתי את הספר. ניגשתי אל הטלפון וטילפנתי אל יובל. הוא לא היה בבית. ואני ניסיתי נואשות להשקות את הפרחים. מן הראדיו נשמעו קולות אך דבר לא הגיע אליי. הקשר היחיד עם האדם שמאחורי המקלט נעלם. ואני נשארתי לבדי בחוץ כל הדברים שלא היו שלי כדי להוסיף ולהילחם. לא ידעתי על מת. תמיד אני בגלות. מוסרת מכתבים ומשמידה אחר־כך. מנסה להיזכר בימים אחרים. לפני שיצאתי לגלות. מוסיפה הצ׳ייכלפית סוכר ונזכרת בימים שבהם הוסיפו שתיים. נוגעת בכוס אחת ניזכרת באחרת. כאילו יש ערך לדברים האלה. אחר־כך הבאה השינה. מוות מדומה. איזו התענגות על האין. ואני מתמסרת לדברים. אינני עושה דבר. אני מניחה לכל היפה והטוב לזרום ממני אל המקומות האחרים.

תקימה בבוקר. הסירוב להשלים עם מה שנלקח אחרי הלילה, עם החלומות. אבל זרימת הדברים נמשכת. ואין שואלים לרצוני. הדברים ממשיכים באיזו כוח מוזר שאינני מבינה. והציפייה ללילה. לערב. לטלפון. לפעמים הציפייה לשאול. הציפייה לצוענ׳.

יובל מצלצל בטלפון. אני מספרת לו ששמעתי אותו אתמול מדבר בראדיו על המאורעות השודדים אותנו והוא אומר: פגשתי נער. הלכתי ברחוב בלילה עם הכלב. באחת הפינות עמד נער נהדר. היו איתו שני כלבים ענקיים וחיוך מתמסר. הוא עמד שם ואני המשכתי ללכת. והנער, אמרתי, הצער על אובדן היפה והנהדר. אני שכחתי את זה. אמר יובל: היום אני מחכה בבית. מלא את הרצון האחד להי־שאר במקום שאני, ולא לצאת מן הבית. הכי חשוב לא לצאת מן הבית, הנהנתי. אבל למרות זאת נפגשנו אחר־כך באחד מבתי־הקפה בפינת רחוב בן־יהודה. מאחורינו ישבה חבורה של גברים שדיברה על משחקי כדורגל ושתי נשים ששתקו. ואנחנו ישבנו שם מתעלמים מכל מה שסביבנו בנסיון כאוב לחזור אל ימים אחרים. היה קשה. ריחוקם של מעשי היומיום, של הבריחות מן המציאות לא הועילו לנו הרבה. יובל הסתכל בי ואני חשבתי שהוא איש יפה. יובל ציפה לשמוע ואני אמרתי: החיים אינם מיטיבים. יובל הסתכל. אני אומרת את הדברים. הוספתי, אני תמיד אומרת את הדברים. גם כשהם מיותרים. יובל הוסיף להסתכל. יש גבר קוראים לו שאול. הוא נשוי ויש לו ילדים. הוא בא אליי. והולך. תמיד הולך. אז אני נשארת לבד. הוא אינו אוהב אותי. ואל תשאל מה אני מרגישה.

— למה את נשארת איתו, שאל יובל.

ואני אמרתי: בגלל הבדידות. הפחד מפני הבדידות מביא אותי למעשים המטורפים ביותר. ואני באה אליו גם כשאני יודעת שזה הדבר האחרון שאני צריכה לעשות. אם לחשוב את האפשרות של ההישארות לבד או של גבר אחר שאיננו יודע לגעת כמו שאול, אז אני מוותרת וממשיכה כך. התקווה. האולי. הסיכוי שגם שאול נחנק בחשיכה. הסיכוי לחיבה.

יובל המשיך להסתכל.

הניתוק היה עימנו. יובל שילם למלצר ואנחנו יצאנו את בית־הקפה. אני אמרתי: ואתה. יובל. אתה לא אומרת דבר. והוא השיב: את כל הסיפורים שיכולתי לספר עכשיו את מכירה. עוד גבר. עוד אשה. ולילות שאינני יכול לישון. הסיפורים שעוד ייכתבו וכל האפ־שרויות שהולכות ונפוחות עם השנים.

הסתכלתי ביובל.

מוגית עברה והוא עצר אותה.

אני חזרתי הביתה. עם החיבה הבלתי־מצויה ליובל ולסיפורים שהוא כותב. עם הציפייה המטורפת לשאול ועם המוסיקה האבודה של אלבינוני. שאול בא. מניח את קופסת הסיגריות על השולחן. אנחנו נוטלים סיגריות ומקרבים את הסיגריות לשפתותינו. אני מנסה להדליק גפרור והגפרור כבה. שאול מדליק גפרור והגפרור בוער. אני לא או־מרת שזה סמל. אבל הדברים הקטנים הם שבוחרים אותנו. אני נזכרת בשיר היפה של סטאנסקו, שיובל תירגם (אני מראה לך את הדבר הכי יפה שלי / את השיר אני מראה לך / ואני שואל / אתה חושב שהוא דומה לאבן, אתה חושב?) אני שואלת את שאול, אתה חושב שהוא דומה לאבן. אתה חושב? שאול מסתכל. אני מסתכלת. תמיד אני מתהלכת בערב עם הסיכוי וקמה בבוקר עם הידיעה שאין סיכוי. אבל החשיכה, האורות המשונים של הלילה כל אלה מבלבלים עליי את דעתי. אני נוטה להאמין. אני מספרת לשאול סיפור. סיפור על קפקא. סיפור אמיתי ששמעתי: בבוקר קר אחד הלכו מאקס ברוד ופראנץ קפקא ברחוב. הם טיילו באחד הגנים וראו ילדה קטנה עומדת ובוכה. קפקא ניגש אליה ושאל: למה את בוכה, ילדה? הילדה סיפרה בדמעות שאיבדה את בובתה האהובה עליה ביותר. וקפקא אמר לה: אבל הבובה לא אבדה. היא הלכה לטייל ובוודאי תכתוב לך מכתבים ותספר לך על כל הדברים הנהדרים שתראה בעולם. קפקא לקח מן הילדה את כתובתה וזמן רב היה שולח לה מכתב אחת לשבועיים וחותם בשם אנה, שמה של הבובה. ספק רב, אמרתי, אם הילדה, שהיא כיום אשה מבוגרת, יודעת מי היה האיש שהיה כותב לה בדייקנות מופלאה כל־כך מכתבים מן הבובה. היא ודאי לא שמרה עליהם.

— הסיפור יפה.

שאול מוסיף לשבת. הטלפון מצלצל. זה יובל. אני אומרת שאתקשר מאוחר יותר. יובל מבין. אבל אני לא. אני חוזרת לשאול. את מרבית זמני אני מבזבזת בחלומות. וגם עכשיו, בשעות המעטות ששאול נמצא איתי, אני רחוקה מכאן. אבל אינני יכולה אחרת. יש משהו אבוד כל־כך בפגישות שלנו. כמעט מטורף. שאול נוגע בי. אני כבר מתחילה להתגעגע אל הרגע. אני קמה להפוך תקליט. יש קשר מאחורי כל הדברים שאנחנו אומרים. אילו הייתי בטוחה בקשר הזה הייתי מאושרת יותר, אני מניחה. ורק ההיסוסים מעבירים אותי למישורים אחרים. אני מספרת לשאול על הגלות. בצבעים שאינם דוהים מספרת לו על המקומות האחרים. מספרת על הנערים העירומים שרקדו על חוף הים. על קובי, קובי מבית־המשוגעים. על הרצון המטורף לנסוע מכאן. הדברים הרבה יותר פשוטים שאול אומר. אני מקשיבה. מק־שיבה לקולות האנשים שלא ידעו לשמור את אדמתם מפני הסופות והגשמים וחיום הם נודדים. במקומות אחרים אשר למצוא אותם מכוס־סים בברוץ. מרימים אבנים מן הקרקע. ואני לא מתכוונת לצוענים. אלא למשהו אחר.

אני יודעת שאנשים במקומות אחרים מתים עכשיו. או חיים. יש אנשים שמנסים להתאחד עם הגלים ויש אנשים שמצילים אותם. בבתים נוגעים אנשים במצוקה. מלך מצווה להרוג ומלכה חוננת.

גם אני יודעת שזה חסר סיכוי, שאול אומר. ואני שותקת ומביטה. גם אני יודע. וגם אני בא. ואל תחשבי שאני מחוסן. שאם יש לי אשה וילדים וציור של פיקאסו על הקיר אני מחוסן. את חושבת שרק לך יש מה להפסיד. אבל את טועה. זה לא משום שאינך יכולה לראות. אלא משום שאת רואה יותר מדיי. את מוסרת דברים. ולפעמים כשאני מקבל את מה שאת מוסרת אני רוצה לומר לך זאת. לא. תמיד אני מצליחה. ואני מצטער. פעם היה מלך לירושלים. אני, שאוהב את ירושלים. קרוב אצל המלך ההוא. ויש לי מכתבים שכתב. ואבני אודם שהיה נותן לנשים שאהב. ופעם רציתי לתת לך אבן. ולא נתתי. אני יודע שאין באמירת הדברים כדי לנחם. אבל אני אומר. אני אומר משום שפעם היה מלך בירושלים. והמלך לא נתן את אבני האודם למרות שרצה לתת. הוא לא נתן את האבנים משום שלא היו לו נשים שאהבו אותו. משום שלא היה ים בירושלים והמלך לא יכול היה להיות אחד עם הגלים. ואני, שיש לי ים ונשים, מקמץ באבנים.

אני מחזיקה בשאול. קט סטיבנס שר על לינה העצובה. יש מילים שתלויות בחדר. אני מסתכלת בעיניו של שאול וגלים. גלים של חיבה נאבקים בי. התשכה. שאול ואני — אחד אנחנו. הקולות נמוכים יותר ויותר. והמלך מירושלים והמלכה הצנועה מנגנים שיר.

אחר־כך שאול הולך. אני תמיד מתעוררת לבדי במיטה. מנסה לנגוע אבל שאול תמיד הולך בלילה הקודם. ואני עומדת על המרפסת ומסתכלת בו. עד שהוא נעלם. אני נכנסת ומטלפנת ליובל. יובל היקר. יובל קורא לי סיפור שכתב. כשהוא גומר אני אומרת לו: חבל שלא נולדת שנים רבות לפני אילו נולדת או יכולתי לקרוא את הסיפורים שלך כשהייתי צעירה יותר. אולי הדברים היו שונים.

יובל שאל: את עדיין מלאה את שאול.

— כן.

— והוא רחוק.

— אני חושבת. אתה יודע. סיפרתי לו. פעם היה גבר מבוגר שרצה מאוד לשכב איתי. שאלתי אותו — מה יש לך להציע. והוא אמר — קצת חיבה. אולי הנאה מינית אבל אני לא בטוח. בגילי, אמר, לומדים לדעת שגם מעט חיבה זה הרבה. אני זוכרת את מה שאמר. ואני משלימה. ואולי מוטב בגילי. רציתי לומר עוד משהו ליובל אבל אמרתי לילה טוב והלכתי לישון. ושוב באה כי התשוקה למות בין העצים הלא בהוילים. באביב. במקום שתמיד אני רוצה להיות בו. אבל עכשיו קשה מאוד. ואני פה במקום שאין אביב. מדליקה סיגרייה. ועוד אחת. הטעם בפה אינו משתנה. ידיי אינן מוצאות מקום לעצמן. עד שאני נרדמת באור. עם איזו מוסיקה רחוקה. ואני חולמת. ולא בשפה שלנו. ובחלומות אני אומרת דברים להלוגות. לעצים ולדברים פורחים. אני הולמת על אנריקו באג׳. צייר ממילאנו. בכל המאמרים עליו מצאתי כתוב — אנארכיסט. גיליתי אותו בחנות לספרי אמנות בפירנצה. „צנטרו די״. מאז אני מאוהבת. בציורים. אני זוכרת אחרי שראיתי את הספר, את הציורים. טיילתי עם חברים בעיר. חזרתי הביתה. ירדתי לבית־הקפה שליד כנסיית סנטו ספיריטו. הזמנתי קאפוצ׳ינו. שמתי מטבע בתיבת נגינה מודרנית. בחרתי שלושה שירים. נזכרתי בציורים שראיתי לפני הצהריים. מאותו יום אני מאוהבת. באנריקו באג׳. בלילה אני באה אל הים ואל ההרים. מחפשת את המקומות שבהם שרים שירים. מקומות שבהם נערים הולכים בלילה ונערות מנסות להתייפות. אבל תמיד אני מגיעה אל הבוקר. אל השמש. ואל היופי. היופי המקיף אותי כשאני מתעוררת ולא נותן לי לשוב לעצמי. היופי מגפף אותי ואני עדיין שבויה בקסם החלומות. בקסם נהר הארנו. בקסמו של שאול ובקסם כל הדברים שלא גולדתי לידם ואני מנסה להכיל אותם אל תוכי.

ומי שחושב שהים מלא אבנים, שיבוא אליי. אנחנו נדוג דגים ונספור את האבנים. אחת אחרי חברתה. אנחנו ניידה אבנים בכיעור. נשוט בספינות. ויהיו לנו עיניים יפות. ואנחנו נקטוף מרגניות על אחד האיים. שנגיע שמה. ומי שירצה יבוא עד הים.

הלכתי אל הים לבדי. ולא יכולתי לכל האבנים סביב. רציתי לשוב מן הים ולא יכולתי. אחר־כך בא הקיץ ואני שבתי הביתה. עוד לילה. ועוד לילה. ועד שהלילה מסתיים עוד אפשר לקוות. הטלפון יכול להיות הטלפון שאני מצפה לו. הדפיקה בדלת יכולה להיות זו שחיכיתי לה. אחר־כך הלילה גווע. אכזיות קרבנה זו לזו ושרות שיר. האור נעשה כבד. הראש ממאן לישון. הגוף רוצה לשיר שירים והעיניים ממאנות להעצם. אבל הבשר רפה. עייפות הגוף מכריעה לבסוף. תקירות נרדמים. לפני שהם נרדמים הם מתקרבים אליי. והתקווה נעלמת. ובא הבוקר ואיתו נעלמות אפשרויות הלילה. האפשרות לאהוב. ללטף גוף עירום. לעוף. אני חוזרת אל עצמי כאילו פעם הייתי באיזה מקום אחר. בקבוק היין שלידי מזכיר לי היכן הייתי. אני קמה. שמה תקליט. שותה קפה. ישאלה: אתה חושב שהם דומים לאבן, אתה חושב?

גדולה עוגן (מוזיאון הארץ, תל־אביב — על התערוכה בעמ׳ 4)

פיסול קראמי

אספקלריה

מארי קורי והאגדה החינוכית

מכתבי בודלר

בודלר

תיקוני טעויות

גם על רמבו

הומאניסטים מחפשי־אמת

הלוח החדש דרושים

משרד החינוך והתרבות

הודעה על משרות פנויות למפקחים ומדריכים במשרד החינוך והתרבות

מכרז משולב (פנימי וחיצוני) למשרות פיקוח והדרכה

א. תיאור התפקידים והדרישות למשרות הפנויות מפורסם בחוברות המכרזים המצויות בלשכות המחוזיות של משרדנו ושל נציבות שירות המדינה.

ב. להלן פירוט הדרגות המצויינות במכרז:
ממ"ד — מורה — מדריך
מד' — מדריך
מפקח — מפקח
למשרות מסויימות צמוד מתח דרגות והוא רשום ליד המשרה.

ג. היום האחרון להגשת הבקשות, כ"ז בחשון תשל"ה (12.11.74).

מס' המכרז	תיאור המשרה
	לשכת המנכ"ל לאמרכלות
130	מנהל יחידת הפרסומים — דרגה, מפקח — ירושלים.
	מזכירות פדגוגית
131	מרכז הועדה לחינוך על־יסודי — דרגה, מפקח — ירושלים.
132	מרכז הועדה לחינוך יסודי — דרגה, מפקח — ירושלים.
133	מפקח — דרגה, מפקח — ירושלים.
134	מפקח מרכז על הוראת המוסיקה — דרגה, מפקח — ירושלים וכל הארץ.
135*	מנהל היחידה לטיפול במחוננים ובנוער שוחר מדע — דרגה, מפקח — ירושלים.
136*	עוזר פדגוגי למרכז המזכירות הפדגוגית — דרגה, ממ"ד — ירושלים.
	מינהל החינוך
137	סטטולוג — דרגה ממ"ד — מפקח — ירושלים.
	לשכות מחוזיות
138*	** מפקח על הוראת החינוך הגופני — לשכת מחוז ירושלים — דרגה, ממ"ד — מפקח — ירושלים.
139*	מפקח על הוראת המלאכה — לשכת מחוז חיפה — דרגה, ממ"ד — מפקח — חיפה (½ משרה).
140*	מפקח על הוראת הטבע — לשכת מחוז הצפון — דרגה, ממ"ד — מפקח — נצרת.
141*	מפקחת על גני ילדים — לשכת מחוז הצפון — דרגה, ממ"ד — מפקח — נצרת (½ משרה).
142	מפקח כולל על בתי"ס על־יסודיים — מגמה כללי — לשכת מחוז ת"א — דרגה, מפקח — ת"א (½ משרה).
143***	מדריך מחוזי לקליטת מורים עולים — לשכת מחוז ת"א והמרכז — דרגה, ממ"ד — מד'.
144	רכז נוער מחוזי — לשכת מחוז המרכז — דרגה, ממ"ד — מד' — ת"א והמרכז.
145	מפקחת על הוראת התזונה וכלכלת בית — לשכת מחוז המרכז — דרגה, ממ"ד — מפקח — ת"א והמרכז.
146—148	מפקח על הוראת האנגלית — לשכות מחוזיות הדרום (½ משרה)*, ת"א (½ משרה)* — ת"א והמרכז — הדרגה, מפקח — ב"ש, ת"א, ת"א והמרכז.
150	אחראי מחוזי על ביקור סדיר — לשכת מחוז המרכז — דרגה, ממ"ד — ת"א והמרכז.
151—153*	מפקח על החינוך המיוחד — לשכות מחוזיות, הדרום והמרכז**, ת"א, הדרום (4/6) — הדרגה, מפקח — ב"ש ת"א וכל מחוז המרכז, ת"א, ב"ש (ס"ה 2⁴/₆ משרות).
154—155*	**** מפקח על החינוך הדתי — לשכות מחוזיות הצפון, ת"א — הדרגה, מפקח — נצרת, ת"א (ס"ה 2 משרות).
	חינוך ותרבות לערבים
156 ג'	אחראי על ביקור סדיר — דרגה, ממ"ד — ירושלים וכל הארץ.
157 ג'	מפקח על חינוך חברתי — דרגה, מפקח — ירושלים וכל הארץ.
158 ג'	מפקחת על הוראת המלאכה לבנות — דרגה, ממ"ד — מפקח — ירושלים וכל הארץ (½ משרה).
	אגף הנוער
159*	** מנהל המחלקה לחינוך חברתי — דרגה, מפקח — ירושלים.
160	מעבד תכנים ותכניות — דרגה, ממ"ד — מד' — ירושלים (½ משרה).
161	מנהל מדור השתלמויות — דרגה, ממ"ד — מד' — ירושלים.
162	מנהל מדור מסגרות שדה ואכסניות — דרגה, ממ"ד — מד' — ירושלים.
163	מנהל מדור טיולים — דרגה, ממ"ד — מד' — ירושלים וכל הארץ.
	פיקוח על גדנ"ע
164*	** מפקח על פעולות הגדנ"ע — דרגה, מפקח — ירושלים וכל הארץ.
165*	רכז הדרכה — דרגה, ממ"ד — חיפה והצפון.
	רשות הספורט
166*	רכז ספורט מחוזי — דרגה, ממ"ד — מד' — ת"א (½ משרה).
	היחידה לאישור ספרי לימוד
167	אחראי לבדיקת ספרי לימוד — דרגה, ממ"ד — מד' ירושלים.
	מרכזות פדגוגיות
168—171	*מנהל מרכזיה פדגוגית לחינוך יסודי — דרגה, ממ"ד — מד' ראשון־לציון, גבעתיים, רחובות, חולון (4 משרות).
172	עוזר פדגוגי לחינוך על־יסודי — דרגה, ממ"ד — מד' — תל־אביב (⅔ משרה).
173—180	עוזר פדגוגי לגני ילדים — לוד (½ משרה), עפולה (½ משרה) באר שבע (½ משרה) (ס"ה 1½ משרות). עוזר פדגוגי חינוך יסודי — לוד (½ משרה), נהריה (½ משרה), אשקלון (½ משרה), חולון (½ משרה) (ס"ה 1⁵/₆ משרות).
	אגף לחינוך התישבותי
149*	מפקח על הוראת האנגלית — דרגה, ממ"ד — מד' — ת"א וכל הארץ (½ משרה).
182—183	מפקח — דרגה, מפקח — ת"א וכל הארץ (ס"ה 2 משרות).
	שירות פסיכולוגי יעוצי
184—185	*** מפקח על מורים יועצים — דרגה, ממ"ד — מפקח — חיפה (½ משרה), ת"א המרכז (½ משרה).
	אגף להכשרת עובדי הוראה ולהשתלמותם
186—187	מפקח — המחי להכשרת עובדי הוראה — דרגה, מפקח — ירושלים (ס"ה 2⅔ משרות).
188*	*** מדריך — ביה"ס להכשרת עובדי הוראה בכירים ולהשתלמותם — הדרגה, מורה — ירושלים.
189*	עוזר פדגוגי למנהל המחלקה — חינוך מבוגרים — דרגה, ממ"ד — מד' — ירושלים.
	תרבות תורנית
190*	אחראי לתכנון והדרכת מורים — דרגה, ממ"ד — מפקח — ירושלים.
	מרכז הטלויזיה הלימודית
191*	** אחראי לשידורים בבתי־ספר — דרגה, ממ"ד — מפקח — ירושלים.
192 ג*	מפקח — קמ"ס חינוך — דרגה, מפקח — עזה וסיני.
193 ג	*** קמ"ס חינוך — דרגה, ממ"ד — מפקח — צרתב שלמה.

* במשרה זו מועסק עובד, אין לעובד כל זכות על המשרה.
** משרות אלו הן פנויות באופן זמני והעובד שייבחר יועסק בינתיים בפועל או עפ"י חוזה מיוחד.
*** המשרה היא בלתי צמיתה והעובד שייבחר יועסק עפ"י חוזה מיוחד או במעמד של מינוי בפועל בבקרה של עובד המועסק בקבע בהוספות חינוך רשמיים.
**** העובד שייבחר יהיה טעון אישור נוסף של המועצה להינוך ממלכתי־דתי כתנאי לכניסתו לעבודה.

פרטים מלאים ניתן לקבל במחלקה לעניני עובדים ירושלים, רח' שבטי־ישראל 29, חדר מס' 17 או בעברת המכרזים שניתן לראותם בלשכות המחוזיות של משרדנו:
1. לשכת מחוז ירושלים — רח' המלך דוד, 18
2. לשכת מחוז הדרום — דרך הנשיאים, באר־שבע
3. לשכת מחוז ת"א — בבנין הדר דפנה, שד' שאול המלך
4. לשכת מחוז המרכז — בנין הדר דפנה, שד' שאול המלך
5. לשכת מחוז חיפה — רח' סנט לוקס, 7
6. לשכת מחוז הצפון — בית הממשלה הקריה, נצרת־עילית.

או בנציבות שירות המדינה, ירושלים, הקריה ע"ש בן־גוריון, כביש רופין ובלשכותיה המחוזיות.
1. לשכת מחוז הדרום, ת"א — הקריה, רח' ה' מס' 5
2. לשכת מחוז חיפה והצפון — רח' חסן שוקרי 11 (בית הממשלה)
3. לשכת הנגב, באר־שבע — דרך הנשיאים בבנין משרד הפנים.

כל המעוניין הממלא את דרישות המשרה שהוכרזה עליה ימלא טופס בקשה למשרה פנויה קאמ"ם 2115 (מדף 1061) שאפשר לקבלו במשרד החינוך והתרבות ובלשכות המחוזיות. את הטופס יש להעביר ב־2 עותקים למחלקה לעניני עובדים של משרד החינוך והתרבות ירושלים, לאחר בילוין בקפדנות על כל פרטיו. עובדי מערכת החינוך הרשמית (עובדים המקבלים שכר במשרד החינוך והתרבות) ישלחו עותק אחד של הבקשה ישירות למחלקה לעניני עובדים, ועותק שני יוגש על ידם למנהל המחוז או למנהל האגף המוגע בדבר. שאר המועמדים יגישו בקשותיהם בשירוך למחלקה לעניני עובדים, ירושלים, רח' שבטי ישראל 29, במעטפה סגורה המסומנת —
המחלקה לעניני עובדים
מכרז מס'
משרד החינוך והתרבות ירושלים.

על המועמדים לדאוג שבקשותיהם בצירוף המסמכים הנדרשים וכל מסמך אחר שברצונם להגישו (בצירוף תרגום הנאמן לעברית, אם הם ערוכים בלועזים) יגיעו למשרדנו לא יאוחר מהתאריך האמור.

כניסה לעבודה תהיה בדרך כלל לקראת שנת הלימודים תשל"ו (1.9.75) אולם אפשרית גם כניסה לתפקיד במועדים מוקדמים יותר.

רשות הנמלים בישראל

הודעה על משרה פנויה

תואר המשרה:

עוזר א' לממונה על הבקורת (3 משרות)

מכרז מס': 48

הדרגה: י"ב—י"ד בדירוג המינהלי של רשות הנמלים או דרגה אקדמאית מקבילה
(שכר יסוד תחילי: —
בדרגה י"ב בדירוג המינהלי — 1,120.— ל"י
בדרגה י"ד בדירוג המינהלי — 1,410.— ל"י)

היחידה: המשרד הראשי — בקורת פנימית

מקום העבודה: תל־אביב

הערות:
מקום העבודה הינו בשלשת נמלי הרשות (אילת, אשדוד וחיפה). שלשת העובדים שיתקבלו, יעבדו ברוטציה, כל אחד בנמל מנמלי הרשות. העובד יעבור מדי שנה לנמל אחר. הרשות תעמיד לרשות העובד דיור מתאים, בתנאי שכירות בעיר הנמל, למשך השנה שבה יועסק בנמל זה. ביצוע התפקיד כרוך גם בנסיעות מחוץ לעיר.

יש אפשרות התבחות במסגרת חוק רואי חשבון תשט"ו—1955.

* הבקשות למשרה זו יש להגיש למשרד הראשי של רשות הנמלים בתל־אביב, לא יאוחר מיום 30.10.74.

** בדבר פרטים נוספים ולצורך קבלת טפסי־בקשה, יש לפנות, בעל־פה או בכתב, למודיעין — רשות הנמלים, דרך פתח־תקוה 74 (בית מצ"א), ת.ד. 20121, תל־אביב 67215.

האוניברסיטה העברית בירושלים

— ביה"ס לחקלאות ע"ש לוי אשכול — הפקולטה לחקלאות ברחובות מודיעה על משרה פנויה של:

עובד מעבדה במחלקה לגדולי שדה וגן

מכרז מס' — 381/74

תאור התפקיד — הכנה והפעלה של מעבדות ההוראה של החוג לגידולי־שדה וגן; השתתפות פעילה במחקר בניסויי מעבדה ושדה בהתאם לכישורים.

הכישורים הדרושים — בעל תואר בוגר או מוסמך בחקלאות או בעל תואר כנ"ל במדעי טבע אחרים עם נסיון מעשי בחקלאות או בוגר בי"ס מוסד לעובדי מעבדה עם הכשרה חקלאית ההתמצאות בגידולי שדה וירקות.

הדרגה — דירוג עובדי מעבדה.

על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ושמות ממליצים עד תאריך 28.10.74, י"ב בחשון תשל"ה, אל: — מזכירות הפקולטה לחקלאות, ת.ד. 12, רחובות, מיקוד 76100, ולציין על המעטפה „מועמד למשרה מס' 381/74".

ערד תעשיות כימיות בע"מ

דרושה פקידה להנהלת חשבונות

- הכישורים הדרושים:

* ידיעת השפה העברית על בוריה.
* ידע בהדפסה במכונת כתיבה.
* רצוי ידיעה מינימלית בהנהלת חשבונות.
* רצוי ידיעה בהפעלת מכונה להנהלת חשבונות.

הדרגה תיקבע בהתאם לנתונים האישיים.

על המעוניינים לפנות ל־ערד תעשיות כימיות בע"מ, מחלקת כח־אדם, מישור רותם, ד.נ. ערבה.

סודיות מובטחת.

לחברה מדעית מבוססת באזור תל־אביב

דרושים:

- **מהנדס מכונות**
בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון בעבודה, בעל רקע והבנה במערכות אלקטרומכניות וגישה לכתיבה ודיווחים טכניים.

- **מבלטן**
בוגר בי"ס תיכון מקצועי, עצמאי ובעל נסיון של מספר שנים.

- **נקבנית אנגלית**
בעלת נסיון של שנתיים לפחות.

תנאי שכר טובים למועמדים המתאימים.

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 75, יהוד. טלפונית: 757211 לכח־אדם.

מדרשת רופין

דרוש מנהל חשבונות

עם נסיון.

לפנות במקום או טלפון 053—98383

למוסד ציבורי בת"א

דרוש מנהל חשבונות

בעל נסיון במפעלים תעשייתיים
לעבודה בפאונים מאוחדים.

נא לפנות בכתב עד בציון המשכורת המבוקשת לת.ד. 33333 ת"א לידי מנהל המנגנון.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

נמשכת ההרשמה לקורסי אלקטרוניקה (לנשים)

* מתקבלות נשים מעל גיל 18 בעלות השכלה של לפחות 9—8 שנות לימוד.
* במשך הקורס תקבלנה המשתתפות בו שכר.
* למסיימות הקורס בהצלחה מובטחת עבודה במסגרת התעשיה האוירית.

בפרטים נוספים נא לפנות בכתב אל יחי' התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל תעופה ע"ש בן־גוריון או אישית בימים א'—ה' בין השעות 15.00 — 08.00.

דרושים:

* מכונאי לרכב כבד (משאיות)

* מסגר מכני

למפעל בסביבה פתח־תקוה

בהצעות נא לפנות לת.ד. 21137, ת"א.

הועדה לאנרגיה אטומית
הטרכז למחקר גרעיני נחל־שורק

דרוש פקח ביקורת קרינה בכיר

* בוגר קורס פקחי קרינה
* בעל נסיון של שנתיים־שלוש בעבודה מעשית במתקן גרעיני
* בעל נסיון בהדרכה

התפקיד מגוון ובלתי שגרתי וכרוך בעבודה מעבר לשעות הקבועות.
על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל:
מחלקת כח אדם, המרכז למחקר גרעיני, נחל־שורק דאר יבנה מיקוד 70600.

משרד העבודה
אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

לאגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

דרושים

1. סגן מנהל מרכז להכשרה מקצועית
2. מפקח פדגוגי

לעבודה בסביבת ירושלים

- בדבר פרטים נא לפנות: מזכירות האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, משרד העבודה, הקריה, ירושלים, טל. 02-61141.

מדריכים מקצועיים

3. מדריך לשרטוט טכני (מכונות)

באשדוד
בוגר מכללה טכנית ובעל נסיון בעבודה — עדיפות לבעל נסיון בהדרכה.

- בדבר פרטים נא לפנות: למזכירות האגף בירושלים — כנ"ל.

4. מדריך למלצרות

בבית הספר למלונאות דרכרמל בחיפה
בעל סוג מקצועי בדרגה 2 או 3.

- בדבר פרטים נא לפנות: למר אברהם אלברט, בי"ס למלונאות כרמל, רח' יפה נוף 124, חיפה, טלפון 04-83717.

מדינת ישראל — הכנסת

מזכירות הכנסת מודיעה בזה כי

דרושות כתבניות מעולות

לעבודה לפי שעות

מכרז מס' 20

תיאור התפקיד: כתבנית מעולה בשפה העברית.

דרישות המשרה: הדפסה במהירות גבוהה (בתוך הכתבה), שליטה בשפה העברית על בוריה.

תועדפנה מועמדות בעלות השכלה תיכונית או השכלה מקבילה.

שעות העבודה הן: בימי ב' וד' בשבוע
משעה 16.00 עד שעה 22.00
ביום ד' מעשה 11.00 עד 16.00

הצעות מועמדות אפשר להגיש בכתב אל מחלקת כח־אדם, הכנסת, ירושלים, עד יום ו', א' כסלו תשל"ה (15.11.74).

מוסד ממלכתי במרכז הארץ

מחפש

מנהל אחזקה בכיר

- הכישורים הדרושים:

1) הנדסאי/טכנאי במגמת חשמל ו/או מכונות.
2) שרת כקצין אפסנאות בצה"ל.
3) בעל כושר לניהול צוות עובדים.
4) בעל כושר לניהול משא ומתן עם גורמי חוץ.
5) בעל נסיון של מספר שנים בתחומים הנ"ל.

למועמדים המתאימים יינתנו תנאים טובים.

מועמדים מתאימים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 17007, תל־אביב.

למוסד ציבורי גדול

דרושים

★ **טכנאי והנדסאי יצור**
★ **טכנאי והנדסאי מכונות**

מקום העבודה: תל־אביב.
תנאי השכר ייקבעו לפי כישורי המועמדים.

הצעות בכתב בליווי קורות חיים ותיאור מפורט של השכלה, נסיון ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061 תל־אביב 61070 (55) עד להאריך 31.10.74.

לצה"ל

דרושים מהנדסי וטכנאי יצור

מקום העבודה: תל־אביב.

תנאי השכר בהתאם לכישורי המועמדים.

על המועמדים לפנות לד.צ. 2148/ד' עבור אייל אביגדור.

מחפש עבודה?
עיין בלוח החדש דרושים

هكذا من الأصل

במלאת

50

שנה לחברת האם מיטב הברכות

חרות

פרסום פ.ב.ם

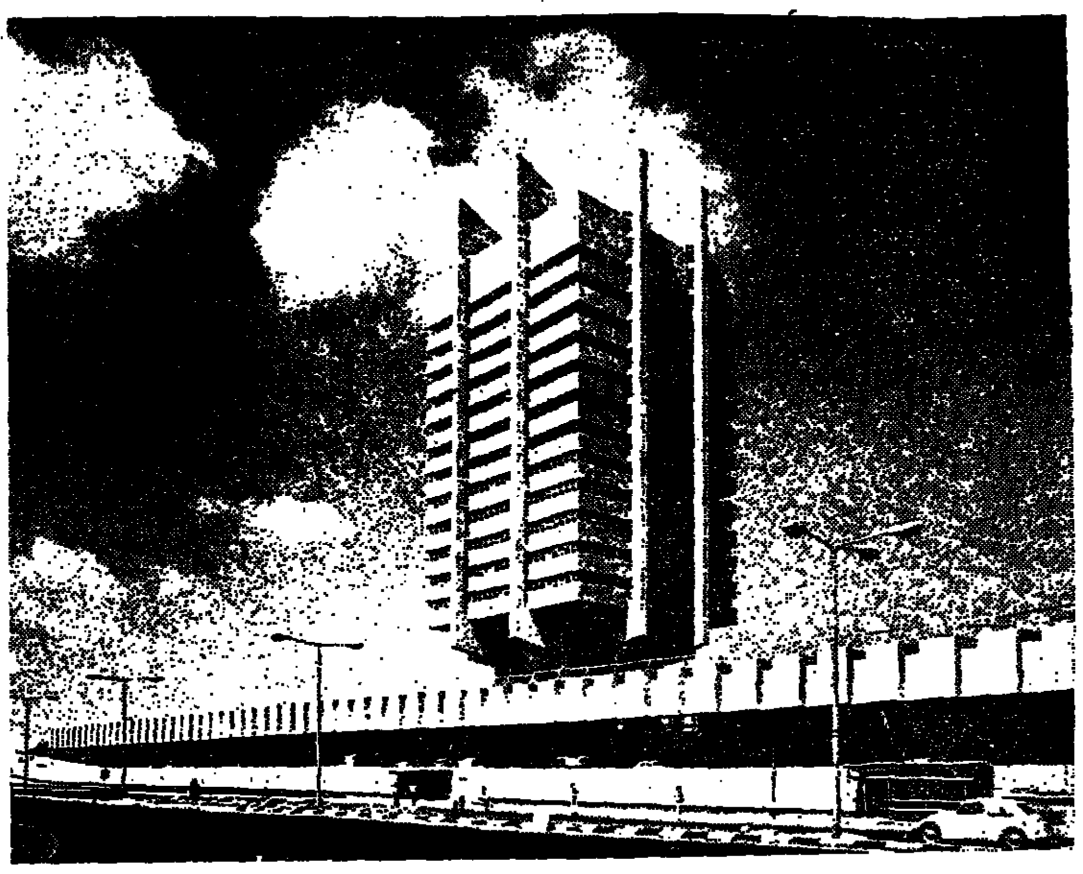

תחנה מרכזית „אגד" חיפה

Mack TRUCKS

לסולל בונה

על כל שלוחותיו

למנהליו ועובדיו

סוללי דרכי ארצנו ומדבירי שממותיה

במלאת יובל ליסודכם

כה-לחי!

ברכת

האחים אלקון בע"מ

רח׳ המשביר 7 תל־אביב

טלפון 822149, 826314

המפיצים הראשיים של:

★ מאק מכוניות משא

★ פיירסטון צמיגים וכל תוצרת גומי

★ טימגן מסבים וראשי קידוח

★ פפניר בע"מ מסבים למכוניות, טרקטורים

★ אמריקן בוש משאבות דלק לדיזלים

לסולל בונה

על כל שלוחותיו

למנהליו

ולעובדיו

בחג

יובלכם

לכו בכוחכם

והרחיבו גבולות

הדבירו שממות

הפריחו ישובים

תחזקנה ידי

העוסקים במלאכה

חברת לויסון בע"מ

חברת סקנטרסט (בונדד) בע"מ

לסולל בונה

למנהליו

ועובדיו

סוללי

מסילה

בארצנו

ההופכים

מדבר

לארץ נושבת

לכו

בכוחכם

והרחיבו

גבולות

בחג

יובלכם

ברכת

אסקר פז

אספלטים בע"מ

לסולל־בונה

על כל שלוחותיה

במלאת 50 שנה ליסודכם

בעבודתכם הפוריה בבנין הארץ

שאו ברכה נאמנה

כץ לוריא זלצמן בע"מ

תל-אביב חומה ומגדל 28

בית מסחר לפלדות וטרנסמיסיות

טלפון 36588, 38465

לסולל־בונה

על כל שלוחותיו

ליובלכם

שאו ברכה נאמנה

נגב קרמיקה בע"מ

אריחים לציפוי ולריצוף

תל-אביב, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 24

מחפש עובד?

עיין בלוח החדש

דרושים

לסולל־בונה

להנהלה ולעובדים

זר ברכות

ליובלכם

לדיקו בע"מ

סוכנות בוש

תל-אביב חולון חיפה

לסולל־בונה

להנהלה ולעובדים

ברכתנו ליובלכם

המשיכו במשימתכם הנעלה

סלוה

חרושת מכנית בע"מ

תל-אביב רח׳ הצפירה 23

בחג יובלו של **סולל־בונה**

חלוצי הפיתוח והבניה של הארץ

אנו שולחים

ברכה חמה

למייסדים ולממשיכים

עלו והצליחו

ארגון היצרנים והקבועים בחרות בע"מ

הועד הארצי

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

יום ששי

★ 15.00 — „הקסם השחור" — „היכאי".
★ 15.25 — „שקים לבוא שבת" — שירים ושיחות על פרשת השבוע.
★ 21.10 — „שרתי לך ארצי" — „ימים הלילות בכנען". משתתפים: אריק לביא, שולי נתן, מרי סוריאנו, דודו זכאי, שלישיית „אהלי הסורת רננים. עורכים: דן אלמגור ומאיר נוי. ביהול מוסיקלי ופסנתר: פולדי שצמן.
★ 22.05 — „דרמה".

שבת

★ 20.00 — „המבדיל" — עם להקת „שלהבת".
★ 21.00 — „איירונסייד".
★ 22.00 — „מבט ספורט".

רדיו

יום ששי

★ 17.05 — „זה איכפת לי" — „ללא אהבה" — משהו על מוסדות ילדים (ב).
★ 17.05 — „שיח מגידים" — בשלאות שנה למלחמת יום הכיפורים משוחח חגי אשד עם שלושה מפקדי יחידות (צ).
★ 18.05 — „זה קרוב ללבי" — עם יוסף מיכאלי, סטודנט לרפואה — על תיאודורקיס (ב).
★ 21.05 — „קונצרט ליל השבת" (סטריאו) (א).
★ 23.05 — „בירה ומצב רוח" — יעקב אגמון מארח בי מועדון התיאטרון (ב).

שבת

★ 11.05 — „המסך עולה" — „פיאסקין היה לסופר", מאת יהושע ויגודסקי (א).
★ 12.05 — „ג'יק האיום" — על שנות ה־40 באולפני וורנר בהוליבוד (ב).
★ 13.05 — „שאלות אישיות" — „ללחום בשדה הקרב — מהקלטות מלחמת יום הכיפורים שלא שודרו עדיין, ובהן מספרים לוחמים על הקרבות בי הם השתתפו ועל תחושותיהם בזמן המלחמה. מראיין: יעקב אגמון (צ).
★ 22.05 — „מלים שמנמות לכנען" — טופשבוע עם סופרים וקוראים (א).

קולנוע

ירושלים

„ירח של נייר" (חן) — בוגדאנוביץ' מוזיה את שנות הי שלושים באורה"ב, שהוא הולך עם זוג מחור — שני ימאים מן המניין — גבר צעיר וילדה בת 9. אוירה, נוסטאלגית, קולנוע של ממש, בדיחות־דעת מחוכמת — אבל בסך הכל גבולה שנועדה להיות סרט באורך בינוני או סדרה טלוויזיונית.

„חמים וטעים" (ארמון) — פארסה פראית, מהנה, לפעמים חלגארית מאוד, של בילי ויילדר, הכוללת סאטירה פראית על הי גאנגסטרים, „גשף־פורים" להם ואחת ההתגלמויות העשירות של מרילין מונרו ז"ל.

„שנה טובה לאהבים" (חן) — מלודראמה „ללושיה" סיפוטיה — אנטית, מלודראמטית, מרתקת, מבוצעת היטב — אך איכשהו בלהי־חשובה, שולית.

„נשים אוהבות" (סמדר) — סרטו הטוב ביותר המפורסם ביותר של קן ראסל (על פי ד. ה. לורנס) עם תחושה האווירה המקום והדראמה, עם היסטוריה בלורמה ועם דגש־יותר על „אהבת קברים". גלנדה ג'קסון בהפקידה הטוב ביותר.

„מה ?" (ירושלים) — סרטו הגדוש, המוזר ולא כמעט מאולק של רומאן פולאנסקי. החודר בחיונית וכשרון, אך ללא גיבוב־על־מבט, לתחום הסוריאליזם ה„בונואלי".

תל־אביב

„העוקץ" (אלנבי) — גרוטסקה תוססת, משעשעת ותיויתית, חסרת־מוסר, אך גם הסרת תוסריאות, שהוא „גשף־מסיכות" פראי בתחום הגאנגסטרים על רקע שנות השלושים המוקדמות. לא להחמיץ את המוסיקה הנהדרת!

„השפעת קרני־גאמה על צפורני־החתול" (פריז) — סרט הנוקב ומעורר השלכות של פול ניומן על האנשים שהם „מהצד הלא־נכון של המיתרס" ועל עתידם. סרט בעל־עוצמה בזכות עצמו (גם עבוסס על מחזה). הסרט צעור במורשת המצולעת של ארגיל וויליאמס. משחק נהדר של הכל, בייחוד של ג'ואן וודוארד.

„בלשית ניו־יורק ?" (הלאביב) — תוכן גדוש וחיצוני — אבל סרט־מתח „משמדתי" מרתק בהחלט.

„מגרש השדים" (אסתר, ליבור) — אני ממליץ על הסרט מתוך שני היסוס. זהו סרט־איכות כי עולה (למי שאוהב זאת) מבוצע היטב, שיש בו מרכיבים קוריוזיים רבים. כסרט בעל משמעות הוא לא רק פשרני, אלא גם כנוחן, כמעט מעורר צחוק. ראייתו תובעת צביב כאיבנים וצבירה בפני אופישה בגעילות.

„אמריקן גראפיטי" (גת) — לילה אחד בשנת 1962 כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטאלגראטי בלום יקר, מעניין מאוד ובנוי על „אנדרסטייטמנט", שנראה כנופל בין הקופות ונכבית, אך שוסף אותך לפחות באמינות תרבותה־הדימויים.

„הרגלים" (אורלי) — פארסה על מילגים — לא מעט סדופה ושקופה, כפורות כבחינה לדאי מאסית ורצינית, אך קיימה בזכות כמה סצינות נהדרות והשילוב הכאוטן ומשומן היטב של הצמד גולד סאתרלנד.

„יסבנגלי" (סינמה 1) — צלפה בהמצה של בדיחות יהודיות ניו־יורקיות גוטה בוכחן־לילה על רגע הוד־אימים קומי. וודי אלן כשלעצמו ביותר, מפתיע מאוד, אך לעתים גול וגוח ורק בקיום מבורר את הכוונה הרצינית שאינה מורגבת קהסילכן.

„אגרופים להשפיע" (דקל) — הומור יהודי טיפוסי על רקע בערב־פרוע במהכונה אבטוריה מהוהכונה בעצם הצגה ואראונה כגחות כורכבת מ„בספרים" כי להכוהך הכל אינו מבטא בנאמנה את רבה החלקים השונים. בתחום זה — מרחב גדול, כסצינה שנות והודדות ועד לתוסרטעם כביוע.

„המציאות בעקרומיזה" (פריז) — סרט כופרו שחור כפחד — על החיים בניו־יורק כי יום הרומים למצור כתביד. אורה איכתנית וחוסר שכנוע. כי האוביקטיבים לבין היהסים הי שאין הפרדה ברורה בין התנאים אישיים ה„אסומים" בין זוג הגדירה. יחד עם אזה — סרט כדי הם באגד כשהדמויות של שרלי מאקליין וקנה כארס נחרתות בי זכרון.

„כובב פרא" (הבלה) — סרט מצויר ארוך של לאור וטופור הבהאר את עתיד העולם כמאבק בין טכניקה כשוכללת בכל ההוגים לבין התחרשה הי אנושיה הממשית. הסרט מרתק, כפתיע, עשוי בסגנון מקורי ר סוב־טעם ואינטליגנציה הגבוהה הי מטקנותיו מביאות אותך לידי מחי שבה צעוקה ולא משכחת ביותר.

„הזלילה הגדולה" (מבחיר) — סרטו האבסורדי המהחים בי קיצוניותו של מאורקו פררי הי כתאר זלילה במסורת־חיים כאליגוריה של כיווה. סרט שיש בו כל הקירות של שימוש פסיכולוגי לגלגל בתחום הצגה להפקידה להגעיל. אומר פררי: אנו חיים בפולם זולל, שלם נחנק משפע, הורגה את עצמו. כאן ההתיהודע ניזהה פעולה בדיעה ולכן כל־כך מזעפנת.

„ירח של נייר" (חן) — ראה „רוך", ירושלים.

חיפה

„סקרפוי" (אורה) — סרט בלוסט ומרהק על שני דורות בי שירותי־ריינג, כשהטיטות לא השגה. הזן בגרות על מעגל־הבגידה. אין עומק ואין משמעות של כמש — א דיס בידור, קצת ברירר וקצת שקוף.

„העוקץ" (אורה) — ראה „אלנבי" תל־אביב.

„מגרש השדים" (עצמון, מיר רון) — ראה „אסתר" „ליבור", תל־אביב.

„ירח של נייר" — (ארמון) — ראה „רוך", ירושלים.

„חוקף עם הרוח" (עמבי) — במסכת ההקרנה המבוגרת (זה 35 שנים!) כל סרט הוליבודי קלאסי, הכבטא יותר בכל סרט אחר את הפיסגה של „ציר החלומות" ועקרונותיה הנוצצים. אולם אין זו רק תופעה — זהו גם סרט שי צריך לראותו.

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית — מחוז תל־אביב — לוח התורנויות

א. תורנויות לילה
מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ־8 עד 11).

1. מרפאת התקוה ב' רחוב וזו פינת רח' ברכיהו טלפון 31122 — לחברים מסניפי: התקוה אי דבי נסקה וכפר שים.
2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת ורשה מספר 12—10. טלפון 478995 — בשעות 9 עד 11.00 בלילה. לחברים מסניפי הדר־יוסף, נוה שרת, צהלה רמת חייל, תל־ברוך וכן לחברים מהשכונות הקרובות לסניפים הללו.
3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת זרנסקי טל. 33483 — לחברים מסניפי: נוה שאנן, שיכונה ופרוסקין.
4. מרפאת קמוביץ, רחוב יהודה המכבי פינת יהודה המכבי טל 444494 — לחברים מסניפי: קמוביץ, רבינוביץ ורמת אביב.
5. מרפאה תל־נורדוי, רחוב דב הוז 1 טל. 243233 — לחברים מסניפי תל־נורדוי. אלי תוליד כארי אהרונוב, גלבוע, הגמל ודספורס.
6. מרפאה קריית שלום, רחוב דיזבסקי 12, טלפון 422715 — לחברים מסניפי, קרית שלום וקריית־שלום (שכון צבא קבע).

הערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד 7.00 בבוקר מתקיימת תורנות לילה במד"א, רח' מזא"ה 13, טל 101.
ב. חברים מסניפי: אילון, יד־אליהו רמת חן, עסמי ג. רמת ישראל מגדלברג, בריאור אר ליפס. שבזי יונה הנביא ומונטיפיורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו למגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

ב. תורנויות ערב שבת
בימי ששי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13. טלפון 101.

1. בית מרקחת במרפאה זמנהוף, רח' זמנהוף 42, טלפון 284221 בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ במרפאה מנדלברג, רח' אלנבי 75, טלפון 614467, בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ.
2. מעבדה במרפאה זמנהוף רח' זמנהוף 34 בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ בגרפאות:

גלבוע	— טל 242870
התקוה א'	— טל 32579
ושיכונה	— טל 828140
הדר יוסף	— טל 478095
יד־אליהו	— טל 347.08
יונה הנביא	— טל 59979
כפר שלם	— טל 31546
מנדלבר	— טל 614467
נוה שאנן	— טל 33483
קרית שלום	— טל 422715
קמוביץ	— טל 444494
רמת אביב	— טל 412244
רמת חייל	— טל 471167
תל נורדוי	— טל 243233

משעה 1.00 בצהרים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רח' מזא"ה 13, טל' 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז. מרפאת מנדלברג, רח' אלנבי 75, טל' 614467 א ריפאוי א א וגרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.
ב. רופא כירורג: בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.
3. תורנות מעבדה — לכל סניפי המחוז במרפאת זמנהוף, רח' זמנהוף 34, טלפון 284242 בשעות 9—11 לפנה"צ. 4—5 אחה"צ.
בית מרקחת במרפאת מנדלברג, רח' אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה:
בית מרקחת מנדלברג, רח' אלנבי 75, פתוח בימי א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

זמני הדלקת הנרות

שבת פי נח

ערב שבת: ירושלים 4.28, תל־אביב 4.46, חיפה 4.37

מוצאי שבת: ירושלים 5.39, תל־אביב 5.41, חיפה 5.39

טלוויזיה לימודית

8.15 חשבון ד' — הסידרה ה"יהודית; 9.05 גיאומטריה ו' — מהוגה וסרגל; 9.25 פרקי ספרות ז'—ט' — הנגולד הנני והמלך; 10.00 ביולוגיה י' — איזוטופים רדיואקטיביים; 10.45 סרטונ י' — ההכיה דרך צלפות; 11.05 ביולוגיה ט' — חבורת ירידות; סיפורו של מהקר; 11.25 מוסיקה לי — דני, פסר והזאב; 12.50 תכניות חברה ותרבות.

מבצע דיש עם שיר:
שיר לחייל, הדיש מהחייל להוריו

בנק הפועלים מצא דרך מקורית להזכיר לחיילים המשרתים הרחק מן הבית לשלוח בקביעות דיש הביתה:

אחת ל־6 חדשים מקבלים החיילים הוחסכים בתכנית „חסן לחייל" * של בנק הפועלים שירון ובו 26 דפים — כמספר השבועות בחצי שנה.

על כל דף מודפסות מילותיו של שיר פופולרי, והציר השני הניתן לתלישה הוא גלויה מצויירת המיועדת לשלוח בדואר. מתגובות שהגיעו להנהלת בנק הפועלים מסתבר שהשירון משרת את המטרה הכפולה לשמה נועד — הוא מהווה תזכורת לחיילים לשלוח לפחות פעם אחת בשבוע גלויה הביתה, והוא מספק לחיילים את מילות הלהיטים המבוקשים ה„מושמעים" ביותר.

* „חסן לחייל" היא תכנית בלבדית של בנק הפועלים המיועדת לחסכון עבור חיילים בשנות שירותם בצה"ל.

בתי־מרקחת

בירושלים

ששי
אברמוביץ, המלך ג'ורג' 21, 224972; אלקודס אלכבריא, ההוג הרוז אל רשיד, 283333.
שבת
ד"ר פרקס, הפלמ"ח 28, טל. 36084.
מוצאי שבת
בית וגן, רחוב הפסגה 59, טל. 535626; אל ארה, רחוב באב אל זהרא, 282862.

בתל אביב

פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28, טל' 223721; יאני רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.
שבת
צפון, רח' יהודה המכבי 33, טל' 449995; יאני, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.
מוצאי שבת
הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 72, טל' 286740.

בחיפה

ששי
בלפור, מסדה 1, 662289.
שבת
עליה, עליה 44, 522062.

ברמת גן

ששי
המגן, רמת גן, רח' ביאליק 30.
שבת
גרמזה, רח' ביאליק 50.
בני ברק
ששי
רפואה, רבי עקיבא 62, בני ברק.
שבת
נחמיה, נחמיה 2 בני־ברק.

בחולון

ששי
אסיתא, רח' סרומפלדור 4.
שבת
נאות שושנים, רח' גאולים 44, נאות שושנים.

בבת־ים

ששי
שיינין, רח' סוקולוב 68.
שבת
אסותא, רח' טרומפלדור 4.

בפתח תקוה

ששי — 17
הירקון, שטמפפר 24.
שבת
מרכז השרון, חובבי ציון 40.

בנתניה

ששי
הדסה.
שבת
המגן.

„רפואפון"

שירות מידע על תורניות רופאים, בתי־מרקחת, מעבדות, בתי־חולים ותורנויות לילה לחברי קופ"ח במחוזות תל־אביב, דן, ויפו טל. 229777. פועל בכל ימות השבוע מ־8.00 עד 22.00 בלילה ובימי ו' מ־8.00 בבוקר עד 17.00 בערב.

קופת־חולים מחוז חיפה

תורניות רופאים בקופת־חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות

בתרפאות קופת חולים

1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־8 בערב עד 12 בחצות.
2. בימי ששי ובערבי חג מ־4 עד 5 אחה"צ.
3. בשבתות ובחגים מ־9 עד 11 לפנה"צ.

ב. תחנות התורנות

1. מרפאת פריטמן, רחוב פרישמן 4, טלפון 662195 לחברים מהסניפים: פרישמן, אחד העם, שד' ארים, יבנה, ד"ר גליקר, ברזילי, גאולה, תל־עמל, הליסה, וקיבוץ גלויות.
2. מרפאת נוה שאנן, גלבוע כמסה טרומפלדור, טלפון 222121 לחברים מהסניפים: נוה שאנן, יזלרסבורגר, גלבוע ורמות רמז.
3. מרפאת קרית ים א', רח' ירושלים 3, טלפון 718963 לחברים מהסניפים: קרית ים א', קרית ים ג', קרית ים רסקו וקריית חיים מערבית.
4. מרפאת עזיאל קרית אתא טלפון 722384 לחברים מהסניפים: עזיאל, בן־צבי, פינסקר, וקרית־בנימין.
5. מרפאת מירת הכרמל, טלפון 571034 לחברים מהסניפים: סירת הכרמל וסירה מערב.
6. במגן דוד אדום — רחוב יצחק שדה, טלפון מספר 101, להברים מהסניפים: ק. אליעזר קרית אליהו, בת גלים, עין הים, מתנה דוד, קרית שפרינצק, רש — מרכז הכרמל, בנין אחוזה, הכרמל הצרפתי רוממה, תל־חנן, נשר, נבנת נשר והנדידר.

1. בימים א'—ה' משעה 13—16 ומשעה 19.00 עד 7.00 בבוקר.
2. בימי ששי וערבי חג משעה 14.00 עד 7.00 בבוקר למחרת השבת או החג.
ד. בשבתות משעה 8—11 לפנה"צ — נוסף לתורנות בבית בבית המרפאה ובבית התורנות: קרית אליעזר, טלפון מספר 535226 מרפאה רש — מרכז הכרמל, טלפון 868968 וקרית חיים מרכז טלפון 727626.
ה. בכפרית חיפה, רחוב השופטים, פינת קרן קיימת (בית הרבנות) טלפון מספר 710363, לחברים מהסניפים: קרית חיים מרכז, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמואל וכפר שלום.
1. בימים א'—ה' משעה 13—16 ומשעה 19.30 עד 7.00 בבוקר.
2. בימי ששי וערבי חג משעה 14.00 עד 7 בבוקר למחרת השבת או החג.
ו. קרית טבעון, קרית עמל ואלרואי, טלפון מספר 983053.
1. בימים א'—ה' משעה 8 בערב עד 7 בבוקר.
2. בימי ששי וערבי חג משעה 14.00 עד 7 בבוקר למחרת השבת או החג.
ז. קרית אתא — מחצות עד 7 בבוקר, טלפון מס' 720373.
ח. תורנות למקרים כירורגיים במחלקה הכירורגית רחוב אבן סינא 8.
1. בימי ששי וערבי חג משעה 4 עד 5.30 אחה"צ.
2. בשבתות ובחגים משעה 9 עד 11.30 לפנה"צ.
ט. תורנות מעבדה: במעבדה המחוזית, שדרות ארים טלפון מספר 532107 לחברים מכל סניפי המחוז משה 9—11 פנה"צ.
י. בית מרקחת מחוזי, רחוב אבן סינא 7, פתוח בימים א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

נבחר בול לחללי צה"ל

בולים

מאת אריה לינדנבאום

275 ציורים הוגשו לתחרות על ציור בול־דואר חדש לזכר חללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע. התחרות נערכה על־ידי השירות הבולאי בשיתוף אגודת הגראפיקאים, ועדה מיוחדת, בהרכב

פרס ראשון — אסתר גרינמן

אישי ציבור, אמנים ומנהל השירות הבולאי, בחנה את ההצעות וקבעה שלושה ציורים שציוניו בשלושה פרסים־כספיים בדירוג של פרס ראשון, שני ושלישי, וכן שני ציורים שצויינו לשבח.

בפרס ראשון זכתה אמנית צעירה, אסתר גרינמן מפתח־תקוה. בפרס השני זכה משה פרג מתל־אביב, גראפיקאי שכבר צייר מספר בולים לדואר־ישראל. משה פרג צויין גם בפרס השלישי. בציון לשבח צויינו הצעותיהם של דוד פסח ושמעון כתר ממעברות ודני ויינר מתל־אביב.

בול לזכר חללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע. הוא כל כך עדין ורגיש מבחינת נושאו, שספק אם יש בתוכנו כיום אמן המסוגל לתת ביטוי לכאב הנורא הזה לעם ולמשפחות.

מי יכול לבטא את הדמעות שיזלו ברגע שהבול המודפס יגיע אליהם על־גבי מכתב.

ואולי דוקא בול מיוחד לחללינו, שמקום קבורתם לא נודע, ולחללי צה"ל בכלל, הוא בחינת מצבת־אחים נוספת ומשפחות שאיבדו את יקיריהם יראו בו אות וכבוד לגבורתם העילאית של אלה שנתנו את חייהם על בטחון המדינה. טרם ראינו את כל 275 ההצעות שהוגשו לתחרות אך יוצגו בקרוב בחדר־התצוגה של השירות הבולאי ברחוב פינסקר 2 בתל־אביב), ואין באפשרותי לשפוט אם הציורים שצויינו בפרסים אומנם הם הטובים ביותר.

פרס שני — משה פרג

גם אם נראה את כל הציורים, גם אז לא תהיה בחירתנו משמעותית. שכן טעמם והבנתם של בני־אדם שונים בדרך כלל במקרים כאלה אין אלא לקבל את דעתם של חברי הוועדה שנקבעה לבחירת הבול.

אם אומנם ביקשה הוועדה שבחרה בבול לראות בו מצבת־זיכרון במובן של להזיכרון, אזי הוא משרת את המטרה. אך לא כן הוא אם מבקשים לראות בו ביטוי אמנותי לכאב השרוי בלב כולנו. זוהי, כנראה, משימה בלתי אפשרית ולכן לא נמצא בול כזה. אסתר גרינמן ציירה לוח, או סרט לכל ארכו של הבול ועליו הציון „לזכרם של חללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע", פרח קטן, סמל צה"ל (בשובל) והתאריך ד' אדר תשל"ה.

בקומפוזיציה של הטקסט יש, לדעתי, פגם. מבחינה יהודית, שכן לרחבו של הלוח (או הסרט) מופיע השם ישראל בעברית, אנגלית וערבית וכן הספרות 1.45 (ל"י) בצורה המזכירה צלב... גם אם רק למעטים יזכיר עיצובו של הבול צלב, גם אז מיותר הוא.

הציור שזכה בפרס השני אינו מובן די הצורך: ירידת־בד פרחים ועליו פרח (?). הצעתו האחרת של משה פרג, שזכתה בפרס השלישי, דוקא בה יש ביטוי יותר

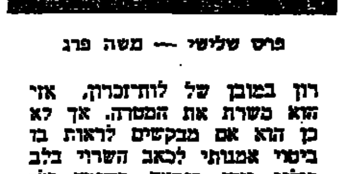

פרס שלישי — משה פרג

למאורעות התקופה. בול זה מראה את מרחבי־סיני, ששם קבורים ודאי הרבה מחללינו.

ציורו של דני ויינר, שצויין לשבח, כראה נר דולק — ציור נדוש בצורתו, אולם מקובל בבי אורעות טראגיים. ציורם המשותף של שכבתן כתר ודוד פסח. מיקובץ מצבורות. מראה פרח בודד על רקע מלבן חסר צבע.

ציון לשבח — דני ויינר

בול בן־גוריון בשדה־בוקר

הופעתם של שני בולי־זכרון לדוד בן־גוריון ז"ל, שעמדו להופיע ב־15 באוקטובר ונדחו ל־5 בנובמבר, יוחתמו ב„יום הדפת הבול" במדרשת שדה־בוקר. כפי שנודע, לא תהיה שם ההחתמה מיוחדת. ואולם הבולים

ציון לשבח — דוד פסח ושמעון כתר

לא מובן מדוע לא תוכננה חותמת מיוחדת להחתמת שני בולי בן־גוריון שיוזכר בה שמו של האיש לו הוקדשו שני הבולים.

— פרט כל כך חשוב במקרה זה, וחבל שלא נתנה לו הדעת. יתכן שכבר מאוחר, שכן השירות הבולאי מחתים את מעטפות היום הראשון בהחתמה מוקדמת בבית דפוס. אולם אם טרם הוחתמו המעטפות רצוי היה להכין חותמת מיוחדת ולא להסתפק בחותמת הרגילה של דואר שדה־בוקר.

הופיע קטלוג „תהביב"

קטלוג „תהביב", בעריכת צבי פכטר, מהדורת 1975, הופיע כשהוא כולל את כל בולי־ישראל, כולל אלה שיופיעו בנובמבר השנה. בקטלוג נסקרים בולי־ישראל בארבע צורות: בול טובה, בול בלי שובל, שובל חתום (רק בחלק כן הבולים), בול חתום ומעטפת יום־ראשון. כן נסקרים בקטלוג כל גליונות־הזכרון של ישראל לרבות בולים הפוכים.

מחירי הבולים בקטלוג „תהביב" גבוהים מעט ממחירי השוק, שכן הם נועדו לשקף את מחירי הבולים במרוצת השנה ואלה לרוב מחירי חנות. מחיר הקטלוג — 7.5 ל"י.

הישג מכובד באולימפיאדת הנשים

שחמט

בעריכת אליהו שחף

ברה"מ, שזכתה בכל חמש הי אולימפיאדות הקודמות, היתה נתונה בסכנה ממשית של איבוד התואר באולימפיאדה השישית שנערכה בקולומביה. לפני הסיבוב האחרון פיגרו הרוסיות (גרבה גאפרינדשווילי, נאנה אלכסנדריה, איירינה לויטינה) אחרי הונגריה בחצי נקודה, ורק בזכות על ההונגריות איפשר להן להשוות את מספר נקודותיהן עם רומניה. הדו־קרב הנוסף בין שתי הארצות נסתיים בבצחונה של ברה"מ שזכתה בתואר בפעם השישית. רומניה נטלה את מדליית הכסף ובולגריה את מדליית־הארד והבולגריה חילקו את המקום השלישי—רביעי. אולם בולגריה ניצחה במיפגש בין השתיים).

ישראל, ששיחקה עם שתי שחקניות בלבד, חילקה את המקום הראשון—שני עם ספרד בגמר ב' ונטלה את המקום ה־12 בדירוג הכללי של 25 ארצות (לאחר שהפסידה לספרד בסיבוב האחרון). הפסדה היחיד הנוסף היה נגד הונגריה בסיבוב האחרון של המוקדמות). בהתחשב בנסיבות (נסיעה ברגע האחרון, בלי שחקניות־מילואים ובלי מאמן) השיגו השחקניות שלנו הישג טוב. אולגה פודרו־מקיה השיגה תוצאה של 77% (2=2—9+) ולאה נודלמן קבצה תוצאה של 65% (3=3—7+). אף־על־פי שלא היתה בקו הבריאות. את התוצאות והאישיות הטובות ביותר (לפי סדר הלוחות) השיגו נונה גאפרינדשווילי, זיזה ואראשי (הונגריה) ואירינה לויטינה.

מאנילה. אחרי הסיבוב ה־8 היה לרסן בראש כשאחריו ואנדר יוקוב. קריידמן היה במקום ה־ לפני האחרון עם 1.5 נקודות.

הדיפלומן לאוניד שמקוביץ עלה השבוע לישראל.

דו־קרב
קרפוב—קורצ'נוי
הגנה צרפתית

קרפוב — קורצ'נוי

הקרב השמיני

1. ה4 ו6 2. ד4 ד5 3. פד2 ג5 4. ג3 5. הד הד 5. פג3 פג6 6. רב5 רד6 7. דג ה5 8. 0־0 פה7 9. פבד 10. ג3 רז4 11. פבד4 0־0 (עד כאן כמו בקרב הרביעי. בו המשיך הלבן 12. רה2, אולם לא השיג יתרון) 12. מהא4 רח5 13. צהו מהגד 14. הג 16. רג 15. ג6 הד 16. רו1 17. רהד 18. צאד1 פג6 19. רד3 רח5! (מתברר כי אי אפשר לקבל את הקרבת הטיב. אחרי 20. ה4 ו5 21. ה6 הז 22. מה6 מהד7 23. ה:8 מה:ה3 לשחור התקפה בלתי נמנעת) 20. ה4! (הלבן מגשים בעקביות את תכניתו האסטרטגית: לאחר חילופי הרצים הוא פותח במצור על ד5. נוסף על כך תהיה בשליטתו הנקודה ו5) 20. — רז6 21. מהג2! ה:ד3 22. מה:ד3 צאד8 23. צה3 צוח8?! (חילופי הצריחים נועדו להקלות את יזמתו הלבן. אולם אחרי 24. צה8+ צ:ה8 25. פ:ג6 ב:ג6 26. מה:ג6 ה5 27. ג:ה, או 26. — ו5 27. הג מהד7 28. פד4 אין לראות תמורה מספקת לגרעון החמרי. עם זאת מוצדק מסע האחרון של השחור מבחינה פסיכולוגית, שכן אחרת היתה מצפה לו הגנה סבילה בלתי נעימה. למשל: 23. — פה7 24. פו5 פו6 25. מה4 או 23. — מה4 24. פו4 רג5 25. פו5, בהימנעו מהמהלך הרגיל משמש קרפוב מידי חלק ניכר מיתרונו).

24. פו5 צה:ב 25. מה:ה ?4! 26. צה1 ו6 27. מהג רו7 (אייזיק רציני. אחרי 27. — מה7 28. פג6 מה:ג6 לשחור עמדה יציבה) 28. מה:ה7 מה:ה6 29. מה מד7 30. צד1 (הלבן סוטה מהדרך תכנונה. עדיף היה 30. רג7) 30. — רד6 31. מהח2 רגד 32. צד3 בהוה6 33. מהד1 רב6 34. צד2 צו5 35. ב3 צד5 36. ג5 רו6 ...

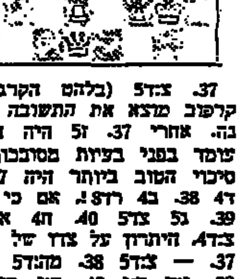

37. צד5 (בלהט הקרב אין קרפוב מוצא את התשובה הנכונה. אחרי 37. ז5 היה השחור עומד בפני בעיות מסובכות. הסיכוי הטוב ביותר היה 37. — ד4 38. ב4 רד8 אם כי אחרי 39. ג5 ג5 40. צד5 40. ד4 או 40. צ:ד4 היתרון על צד של הלבן). 37. — צ:ד5 38. מה:ד5 מה:ד5 39. ג:ד ג:ד 40. ז:ד 41. ו6 פו6 ... 44. ד:ד ... (הפסד) 51. מבג 52. מבגא תיקו.

לאחר שהקרב ה־11 וה־12 נסתיימו בתיקו מוביל קרפוב בתוצאה 2:0 עם עשרה תיקו.

מאוצר המיניאטורות
הגנת קארו—קאן
ליב — מולדר
מערב־גרמניה, 1974

1. ה4 ג6 2. ד4 ד5 3. ת3 ד:ה 4. פ:ה פו6 5. פ:ו6+ ה:ו6 6. פג4 ... 7. ר0 0־0 8. פה2 פו5 9. ר:ה+ צ:ו 10. פ:ה פ:ו 11. ה5 פבד7? 12. הו פו:6 13. מה:ה5+. השחור נכנע.

26. ר:ו6 כה:א1+ 27. מבג בו:ה+! 28. צ:ב1 מה:א2+. הלבן נכנע.

מאוצר התחבולה
סאקס — קסמלר
ניצה, 1974

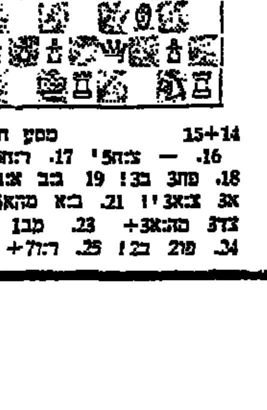

15+14 — מסע השחור

16. — צ:ה4! 17. ר:ה5 א4 18. מ:ב3 19! ב:ב א:ב 20. ... 21! צ:א3 ב:א מה:א5 22. צ:ד3 23. מב1 ... 34. ...

קורספונדנציה: הדי־קרב ליוצ 1.8.1974 — 15 הראשונים: בגן 2501, ליברזון 2500, בליינק 2480, קריידמן 2468, לדרמן 2456, בלשן 2451, רדשקוביך 2449, צ'רניאק 2420, גינסבורגר 2412, פרץ 2407, פרידמן 2405, דזבניץ 2403, ריכטר 2386, גלפר 2384, קלדור 2361. בראש רשימה ב': אבנר 2404, זילבר 2403, רוזנברג 2364.

רמת־גן. במקום הראשון של ההחרות לזכר דב פורת ז"ל זכה משה כבצני לאחר שניצח בדו־קרב את צבי כהנא בתוצאה 2.5:1.5. לאחר סקס הלוקת הפרסים, שנערכה במסגרת הקרב לציון יובל ה־20 של המועדון, התקיימה תחרות־בזק גדולה (32 משתתפים, ובכללם 8 אמנים) שנסתיימה בנצחונו של אלוף ישראל לנוער, יהודה גרינפלד (9 מ־11).

ירושלים. ביום שני, 21 באוקטובר, בשעה 6 אחה"צ, תתקיים בבית העם תחרות קבוצתית של 10—12 לוחות בין נבחרת שהמאסים עולים מברה"מ וותיקי נבחרת ישראל.

„11 אלופי עולם השחמט" מאת א. ישעי (הוצאת אחיאסף, 1974) הוא שמו של ספר חדש המביא ביוגרפיות קצרות של כל אלופי העולם, מוילהלם סטייניץ ועד בובי פישר. בספר — מבחר של 60 קרטות מנותחים, מהם ששה שערכו שחקנים ישראלים עם אלופי העולם.

„שחמט" מס. 9—10. הופיע גליון ספטמבר־אוקטובר של ירחון „שהמט" ובו סקירה מקיפה על כשחקרי־הליגה 1974, ידיעות כוכבי צמרת, יובן אולימפיאדת הסטודנטים והמדורים הרגילים. יש לציין הצער על הפסקה בדור הנוער עקב קשיים תקציביים.

שחמט בכתב. החודש תתחיל החרות חדשה לאליפות ישראל בכתב לשנת 1974/75. על המעוניינים לפנות אל ג'ון יונגרייס, בסך —5 ל"י לבית אחד או —8 קיבוץ העוגן, ולצרף דמי־הרשמה לשני בתים.

ולנטין רודנקו, ברה"מ
פרס 1, 1973

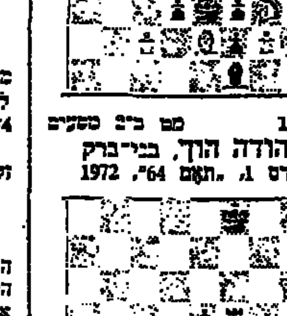

11+10 — מט ב־2 מסעים

יהודה הוד, בני־ברק
פרס 1, „תאם 64", 1972

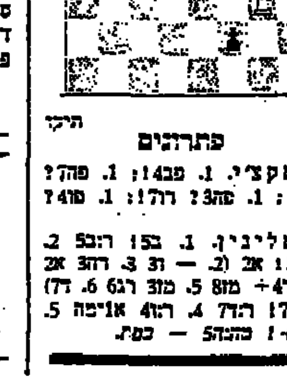

3+4 — תיקו

פתרונים

באקצ'י. 1. פב4!; 1. פה? 1. פה3? רו1!; 1. פה3! פה4!
קאליבי. 1. בב5! רוב 2. מה4!! ... 2) 3. ר:ג 3. רה3 גא ... 4. רד4+ מ:ז 5. מ:ז 6. רג6 ... 3. ד7! רוד 4. רו:4 א'ימה 5. רה5+! מהנה — כפת.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מזכירות לימודי הסמכה מודיעה:

שנת הלימודים האקדמית תשל"ה

תיפתח ביום ג', 5.11.1974

הייעוץ לסטודנטים ותיקים וחדשים יתקיים ביום ג', 29.10.74. ביום זה מוזמנים הסטודנטים החדשים לפגישת היכרות בהיכל־הסטודנטים בשעה 09.30.

הרישום למקצועות ייערך בין התאריכים 30.10.74 ועד 3.11.74 כולל. מערכת שעות ניתן יהיה לרכוש ב„מכלול", הנות הסטודנטים (בבית הסטודנט), קרית הטכניון, החל מיום א', 27.10.74. למערכת יצורף שאלון סטטיסטי אותו חובה למלא ולהגיש בזמן הרישום למקצועות.

קרן הנאמנות לפיתוח שרותים פסיכיאטריים משרד הבריאות — מלבן תל־אביב

מכרז למילגות התמחות בפסיכיאטריה

קרן הנאמנות הקציבה מספר מילגות למתמחים בפסיכיאטריה באזורי תל־אביב וחיפה המעוניינים להשתלם גם בפסיכיאטריה קהילתית.

המילגות הן בגובה משכורת של רופא מתמחה, במשך שלוש שנים.

תכנית ההשתלמות מתאימה לדרישות המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית, והשלמת ההתמחות בשנה הרביעית והחמישית מובטחת.

במסגרת תכנית ההשתלמות ילמדו גם מקצועות ונושאים המכשירים לעבודה פסיכיאטרית קהילתית.

על המעוניינים להתקשר בהקדם אל הח"מ.

ד"ר אילה מאיר
מרכזת היחידה לפיתוח כוח־אדם
המרכז הקהילתי לבריאות הנפש
רח' יפת 36, יפו.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט חגיגי

במלאת 100 שנה להולדת חיים וייצמן

בחסותה האדיבה של הגב' גולדה מאיר, יו"ר עולמי של הוועדה לציון חגיגות היובל

ליאונרד ברנשטיין מנצח ופסנתרן

תכנית:

ברנשטיין — „דיבוק", סויטה

מוצארט — קונצ'רטו בידו מאז'ור לפסנתר ולתזמורת, ק. 503

בטהובן — סימפוניה מס' 3, „אירואיקה"

תל־אביב, היכל התרבות, יום שני, 4.11.74, שעה 8.00 בערב

כרטיסים ניתן להשיג החל מיום ראשון, 20.10.74, בקופת היכל התרבות בכל יום בשעות 10.00—13.00, 16.00—18.00, בימי ששי 10.00—13.00 ובמשרד „אוניון", דיזנגוף 118.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 654/74

בענין צוואת המנוחה בכשה אירמיהו מירושלים שנפטרה בירושלים ביום כ"ד אב תשל"ה. 12.8.1974

המבקשת: פני אירמיהו, מושב זקנים, ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום הצוואה של המנוחה ולמנוה את המבקשת פני אירמיהו להנהלת עזבונה.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל, יגיש הוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

דב אורן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

פרסם בלוח החדש

هكذا من الأصل

צה"ל „משכתב" היסטוריה

מאת דן פתיר

אל הפרשיות הרבות הכבדות המוטלות על צה"ל, שמילויין דו־רש הרבה מאמצים אנושיים וחומ־ריים, נוספה כנראה, לאחרונה, מ־שימה נוספת: לאלתר פרקים ב־תולדות מלחמת יום הכיפורים, אם לא לשכתבם. זהו לפחות הרושם הנוצר למקרא הגליון המיוחד של „מערכות" שנדפס בהידור רב (רב מדי בעיתות שבהן בשימוש להידוק חגורה) במלאות שנה ל־מלחמת יום הכיפורים. לא ברור אם את המשימה של אילתור תול־דותיה ומהלכיה של המלחמה נט־לה על עצמה מערכת „מערכות". בית ההוצאה לאור של צה"ל ב־תוך התנדבות, או שזוהי משימה מיוחדת, שהוטלה עליה על ידי הרשויות העליונות של הצבא. כך או כך, מערכת „מערכות" אינה מיוצגת להשמיע דעות פרטיות. כאשר הדברים המובאים על ידה לדפוס אינם נושאים חתימה אי־שית. ועל אחת כמה וכמה כאשר הדברים מתייחסים לסיכום, ואפי־לו אינו מלא וסופי, של מלחמת יום הכיפורים.

ייתכן כי לא היה צורך להתיי־חס באותה מידת חומרה לנסיון דומה של „שיחזור", או „שיכתוב" או „אילתור" מהלכי המלחמה, אי־לו היה מתפרסם בבטאון פרטי, או בספר שכותבו נושא במלוא האח־ריות להוכחה. או אפילו בעלון יחידתי זה או אחר; אף שגם אז היה מקום לתבוע דיוק בירבי בהצגת עובדות. וביסוס בהצלאת הערכות ומסקנות. אך כאשר הד־בר הוא בבטאון המרכזי של צה"ל, שכהוג היה עד כה לייחס לו לא רק רשמיות, אלא גם מהימנות ואמינות, נעלמות מהר־יון גם הנסיבות המקילות.

אפשר, אמנם, להתרשם מההי־דור הרב שבהדפסת החוברת הב־יוהדות, וכעיצובה הגראפי. אך באחורי כמות זו מופיע אחד הס־כומים הרדודים ביותר, שפורסמו עד כה על מלחמת יום הכיפורים. כל כולם גיבוב דל של תיאור האירועים (ללא כל אסמכתאות ו־ללא ציון המקור האחראי להם); איסוף מקוטע של עדויות לוחמים לא רבים על אירועים — לא כל האירועים — בשתי החזיתות (ל־לא הסבר מה הניחה את הסלק־טיביות הזאת, של נותני העדו־יות. ושל אירועיהם); ומיפוי ה־התרחשויות בשתי החזיתות — אמנם בשניים, שלושה, ארבעה ו־אפילו חמישה צבעים, ואמנם מ־מקור צבאי. כנראה — אך נתונים רבים במפות אינם מבוארים, הנ־תונים חיוניים אחרים חסרים ללא כל הסבר.

תמיהות רבות מלוות את מק־רא סיכום המלחמה כפי שמגיש אותו הבטאון הרשמי של צה"ל. ביניהן:

● הנתונים המובאים, בצורה כה שטחית, לתיאור ימי המלחמה. הד אם הם מיועדים להציג את העוב־דות הבדוקות כפי שנחקרו ד־אומתו, או שהם בגדר יציאת ידי חובה, או כליווי בלבד לעיצוב הגראפי של חוברת השנה למלח־מה? כך או כך, זוהי תרומה נכבדה לאילתור לא רציני. אשר ספק אם הוא טוב לשעה. אך וודאי שאחור כי יוסיף צרכים הידודים היסטוריים. כפי שסיפק קו פירסומי „מערכות" בעבר.

● לא באה מלה וחצי מלה על מקור הנתונים וההערכות לתיאור מהלכי המלחמה. מי הם המחב־רים? אלמוני שאינו רוצה בפיר־סום שמו? צוות של חוקרי מער־כת „מערכות", שגם הם העדיפו להישאר בסוד מה מאחורי מסך האלמוניות? או שמא אלה הם מימצאים של מחלקת היסטוריה במטה הכללי? (אם כי לפי המו־ניטין שיצאו עד כה לעבודותיה ולביצועיה של מחלקה זו, קשה באר להניח שיש ממש בסברה ה־אחרונה).

● הליקויים העובדתיים — האם הם תוצאת רישול, או פרי מגמ־תיות? למשל: הטבלה המפרטת את יחסי הכוחות בין צה"ל לבין הצבא הסורי אינה כוללת את פירוט היחס בין כוח האדם הלו־חם, ואילו הטבלה המביאה את יחסי הכוחות בין צה"ל לצבא מצרים בפתיחת המלחמה בצהרי ה־6 באוקטובר 1973, לא רק ש־אינה מפרטת את היחס בין הכו־חות הלוחמים. אלא משמיטה את נתוני התקנים הארטילריים וסול־לות הטילים נגד מטוסים שהיו בחזית זו, באותה שעה, בידי צה"ל מול פירוט של הכוח המצרי ב־קטגוריות אלה.

● בתמיהה גדולה. אם לנקוט ב־לשון המעטה. אפשר להתייחס — וזו רק דוגמה בולטת אחת — לתיאור אחד הימים הקריטיים ב־יותר במלחמה, בחזית המצרית, הוא ה־8 באוקטובר. שבו נערכו כוחותינו למיתקפת הנגד הרצינית הראשונה — שנכשלה — במגמה לחדור למערך המצרי שבגזרה ה־צפונית של התעלה ולצלוח לעב־רה המערבי. כל מה שאומר סי־כום־השנה של בטאון צה"ל בסו־גיה נכבדה זו הוא: „...ב־8 באוק־טובר תקף פיקוד הדרום את מערך ארמיה 2 (לאחר מכן נערכו אוג־דותיו וכוחות מרחב שלמה לבלי־מת נסיגות התקיפה המצריים..." זאת ועוד: המפה (בארבעה צב־עים) שמטרתה היא „בלימת כו־חות האויב בדרום 8—15 אוק־73", והאמורה להמחיש את פעו־לות צה"ל בימים קריטיים אלה. לרבות יום מיתקפת הנגד של ה־8 באוקטובר, מעלימה יותר מש־היא מגלה. היא רק מציינת ציון סמאטי את מכוחותך ומיקומן של אוגדות צה"ל מול המערכים ה־מצריים החדשים שמצבו במזרח לתעלה, וזהו לא. אין ציון לפעי־לויות כוחותינו בשטח, אלה שה־צליחו ואלה שנכשלו. אין זכר לאירועי ה־8 באוקטובר. אין מושג מה פעלו האוגדות במשך שבוע תמים. תמהני אם קציני צה"ל, להם מוגש מיפוי כזה, יכולים ל־קבלו כתיעוד אמין. ואם הם לא — מדוע יקבל זאת הקורא האזר־חי? ומדוע יצטרך לקבל זאת הח־קר העיתים בצור, באמר, עשר או עשרים שנה?

כללי אל תעשה, של היסטוריה מפירסום המפר, בלתי מדויק, ו־בלתי אמין, הטובים לפעילותה של העתונות היומית, טובים כבעתיים לכתבי עת, במיוחד כאלה השוק־דים על הבאת חומר תיעודי אמין. ההפך בפרצת הימים והשנים ל־מקור תיעודי בפני עצמו. קל וחו־מר כשהמדובר באירוע כה מרכזי במלחמת יום הכיפורים. אשר הת־חלתה, מהלכיה ואחריתה. לא רק שמשמשים נושאים לתחקירים (לרבות לועדת אגרנט), אלא מנ־חים על השבון נפש הפקת לק־חים צבאיים, אזרחיים, ולאומיים־ציבוריים, שיבטיחו מניעת הישנו־תם של מחדלים, ותופעות של חוסר אמינות.

סיכום השנה למלחמת יום הכי־פורים של „מערכות" לא שירת, למרבה הצער, מטרות אלה. תמוה עוד יותר שהדבר נעשה, לפחות בחלקו, ביודעין. שכן המערכת מו־צאת לנכון להקדים ולומר בפתיחה של פירסום זה, כי היא מודעת לחוסר שלימותו של המידע המ־סוכם על מלחמה זו, ומודה כי „עדיין רב הנאמר הנסתר ולא תמו התחקירים להצגת תמונה מדוי־קת על כל שלבי המלחמה ומהל־כיה". ברור מזה, שהאחראים לפיר־סום זה ידעו מראש „כי יהיה זה עוול ללוחמים, ליחידות ולאמת ההיסטורית בהצגת חלק מהדברים באופן מושלם, כשחלקים אחרים חשובים באותה מידה, לא יובאו לידי ביטוי".

ואם באמת כך הדבר, והדבר היה ברור מראש לפני פירסום הסיכום הזה, מה היה החיפזון בפרסומו? רק כדי לצאת ידי חובה בפירסום כלשהו ליום השנה למלחמה? או שמא היה כאן חיפזון מבוצי מופרז לאלתר תול־דותיה של מלחמה כה גורלית, אם לא לשכתבן בטרם עת, לפני שתמו תחקיריו של צה"ל, ולפני שנסתיימה פעולתה של ועדת אג־רנט ולפני שראו אור מימצאיה הסופיים (לפחות אלה שיאושרו לפירסום)?

איני יודע אם הרמטכ"ל סמך ידו על תיעוד כזה וסיכום זה. פקודת היום שלו, ליום השנה למלחמת יום הכיפורים, המופיעה בפתח החוברת, עשויה לפחות לי־צור רושם כזה. יש רק לקוות, כי זהו רק רושם מוטעה.

כמה ישלמו הסטודנטים?

מאת שמשון עופר

סערת הרוחות שגעשה בתחילת שבוע זה בקמפוסים סביב שאלת העלאת שכר הלימוד באוניברסי־טאות ל־3000 ל"י, שככה לקראת סוף השבוע לאחר פגישה שקיים שר החינוך והתרבות עם ראשי התאחדות הסטודנטים ושבמהלכה הובטח ששנת הלימודים האקד־מית תיפתח ללא שיבושים. „לפי שעה", מוסיפים לכך נציגי הסטו־דנטים. ולדבריהם שומרים הם לעצמם „אופציות פתוחות", לאחר ה־7 בנובמבר — הוא המועד ש־נקב בו שר החינוך לסיום בדי־קת הבעיה.

אף כי איום השביתה — שהיה מלווה גם בשביתות בדבר הכנות לנקיטת „אמצעים אלימים", על־ידי הסטודנטים — הוסר בינת־יים, טרם נפתרה הבעיה הן למע־שה והן מן הבחינה העקרונית: האם בכלל רצוי הדבר, שהמדי־נה תממן רכישת השכלה גבוהה בשיעור זה או אחר?

בדיון הציבורי שהתנהל השבוע בטונים גבוהים — לאו דווקא בשאלה העקרונית — נשמעו גם טיעונים בלתי־רלוונטיים, שהוסי־פו לו נופך היגני מיוחד. למשל — שאלת המכוניות הפרטיות של סטודנטיות, הבאות לאוניברסיטה למטרה המוגדרת אך לא מוצהרת של מציאת בן־זוג ולכן נשמעה הטענה, כי אינן יכולות לנסוע באוטובוסים משום שלא יהיו רע־ננות אחרי הנסיעה המייגעת ב־תחבורה הציבורית... פחות מש־עשעים היו האיומים שהועלו על־ידי נציגי הסטודנטים ושכללו תכ־נית לגידור הקמפוסים כדי למנוע כל אפשרות של גישה אליהם ועוד שורה של מעשים דומים.

תקופת הצינון עד 7 בנובמבר מאפשרת עתה לבחון את הבעיה במידה רבה יותר של ישוב־הדעת, כיאה לאקדמאים (לעתיד). תוך כדי כך גם מתברר, כי השאלה, שחקרו ודרשו בה כבר ועדות רבות, עשויה לבוא על פתרונה אולי כבר בשנת הלימודים הבאה, כאשר ינהג שכר לימוד מדורג ב־אוניברסיטאות; שכן כל הגורמים הנוגעים בכך מסכימים, כי זהו המוצא הרצוי. אלא שלשם כך יש להקים מנגנון מתאים ומערכת פיקוח, שלא רק תקבע את שיעורי התשלומים בהתאם ליכולת, אלא גם תפקח באורח אינדיבידואלי על הנתונים האישיים, המדווחים בקשר זה ותאפשר ערעורים ש־יבטיחו מניעת קיפוח.

המחלוקת עתה היא על כ־500 ל"י. לאחר שלסטודנטים נרמז עוד לפני הפגישה עם שר החינוך ה־שבוע, כי תהיה נכונות „לבוא לקראתם" ולהעמיד את שכר ה־לימוד על 2500 ל"י במקום 3000 ל"י, שקבעו נציגי הממשלה ו־המוסדות להשכלה גבוהה בוועדה המשולשת, שהשלימה לא מכבר את עבודתה. הגורם השלישי ב־ועדה, נציגי התאחדות הסטודנ־טים, שהגישו דו"ח נפרד, עודם דבקים במסקנתם, שאין להעלות את שכר הלימוד מעבר ל־1956 ל"י כפי שמתחייב לדבריהם מ־חישובי עליית מדד יוקר המחיה (לעומת כ־1350 ל"י אשתקד).

עוד בתחילת השבוע דומה היה, כי איש אינו מוכן לסגת מעמדתו ולהתפשר והסטודנטים אף מתכו־ננים „לעלות על הבריקדות". בלי לציין במפורש, כי יעשו כך או אחרת, העלו בפני את „האפשרו־יות העומדות לרשותם" אם תידחה תביעתם לא להעלות את שכר הלימוד מעל 1956 ל"י. „אנחנו יכולים לעשות הפגנות, לפלוש למשרד החינוך ולסגור את ה־מוסדות להשכלה גבוהה בצורה כזאת, שאיש מן הסגל לא יוכל להיכנס". מאלפת לא פחות היתה ההנמקה של אחד מנציגי הסטודנ־טים שאמר בגילוי־לב: „בלי לחץ אי־אפשר להשיג שום דבר במדי־נה הזאת; אנחנו אמנם לא פועלי נמל אשדוד, אבל ישמעו גם עלי־נו". למטרה זו — הסביר — תוכננו, בצד השביתה שהיתה אמורה להיערך, גם שורה של „מבצעי ראווה חינוכיים". כמו עזרה בניקוי שפת הים, עבודה בקיבוצים וכיו"ב.

נציג אחר של הסטודנטים. נקט עמדה שונה בהדגישו, כי הם מבקשים למנוע „גישה של שוק" ולכן לא יסכימו לשום פשרה, אלא יעמדו על דעתם, ששכר הלימוד לא יעלה על הסכום שבו נקבע בהתאם לחישובי המדד.

מעברו האחר של „המתרס ה־אקדמי" שמעתי דעה לא פחות קיצונית שלפיה, אם שכר הלימוד לא יעלה כנדרש עתה — „נעמוד בפני האלטרנטיבה לסגור חלקים מהאוניברסיטאות". בעל דעה זו ציין, כי מתוך תקציב של 900 מיליון ל"י למוסדות להשכלה גבו־הה (בלי תקציבי פיתוח) מגיעות ההכנסות משכר לימוד ל־63 מיל־יון ל"י בקירוב: שהם כ־7 אחוזים מהתקציב. עם קיצוץ התקציבים של משרדי הממשלה, פחתה גם ההקצבה למוסדות להשכלה גבוהה, ששוב אינם יכולים לעמוד בהת־ייקרויות, מה גם — כפי שמטעים איש המוסדות הללו — שהיתה ירידה בהכנסות ממקורות אחרים, כמו תרומות של נדבנים. הוא מוסיף: כי אמנם מנהיגים גם אמ־צעי חסכון וייעול אך לא די בכך. מאחר שעוד בשנת 1970 הר־אה סקר, כי 27 אחוז מכלל הלו־מדים באוניברסיטאות הם מ־„השכבה המבוססת ביותר" — ולדברי איש שיחי עלה מאז שיעורם של הללו בקרב הסטו־דנטים — הרי שגם עליהם לתרום את חלקם לכיסוי ההוצאות.

אך אין טענה בלי מענה וכך מטיח לעומתו נציג הסטודנטים, כי הם כבר תרמו את חלקם ל־כיסוי ההתייקרויות על־ידי חישוב שכר הלימוד לפי המצב והעלאתו בהתאם לכך. עם זאת מתריעים הסטודנטים על בזבוז כספים ל־בניית בנייני פאר, בהצביעם בעי־קר על הבנייה בהר־הצופים. באומ־רם כי אין הם חייבים לשאת בהוצאות של מבצעי ראווה וכי מעולם לא היתה משאת נפשם לשמוע הורה דווקא בתוך בניי־ני פאר. לכן יש לקצץ בתחום זה לפני שמטילים את שכר הלימוד של הסטודנט, אשר הסכום המינ־מאלי הדרוש לו למחיה הוא 700 ל"י בחודש.

וכאן סוף־סוף נכנסת לתמונה שאלת ההורים — האם הסטודנט נושא בעצמו בהוצאות מחייתו או שמא הוא סמוך על שולחן הו־ריו? הסטודנטים טוענים, כי צעיר שסיים את שירותו הצבאי והעומד עתה ברשות עצמו שוב אינו רו־צה לחיות על חשבון הוריו. לער־כתם מתריסים מן העבר השני, כי די במבט חטוף על מגרשי החנייה של האוניברסיטאות כדי להיווכח, שאותו צעיר מוכן לקבל מידי אביו מכונית. ומדוע לא ישלם האבא הטוב גם בעד ההשכלה שרוכש בנו היקר?

את המימד הרציני בסוגיה סבר־כה. אז תרמו זה מכבר מורי ה־כלכלה באוניברסיטאות, שדנו ב־ענין מן האספקט הכלכלי והסוציאלי. טענה מעניינת העלה בשעתו פרופ' מ. מיכאלי שאמר, כי מתן הש־כלה גבוהה בתמיכת הממשלה אינו בבחינת השג של מדינה מתקד־מת, אלא ההיפך הוא הנכון. ב־הצביעו במיוחד על תלמידי התו־אר הראשון ציין, כי תרומתם לחברה כתוצאה מלימודיהם היא מעטה בניגוד לתמורה האישית ש־הם מפיקים מכך בצורת תוספת להכנסתם (בניגוד ללומדים לתא־רים הגבוהים, שרכישת ההשכלה שלהם כרוכה בעבודת מחקר ה־מעשירה הן את העולם המדעי והן את החברה בכללותה). רכי־שת ההשכלה על תלמידי תואר ראשון היא, איפוא, רכישה של ממש, או בבחינת השקעה העתידה להגדיל את הונם האישי של ה־תלמידים ולכן אין הצדקה, ש־המדינה תיתן סובסידיה להשקעה כזאת, שהתועלת ממנה לפרט גדו־לה בהרבה מן התועלת לחברה. יתירה מזו. כיוון שהתמיכה ה־ממשלתית באה מכספי משלם ה־מסים, משתתפות גם משפחות מעוטות־יכולת בהוצאות החינוך של בני המשפחות האמידות. מ־תוך גישה זו יצא פרופ' מיכאלי גם נגד תשלום שכר לימוד אחיד במגמות הלימוד השונות, שכן אין על סטודנט אחד לממן את הוצאות החינוך של חברו. וכיוון שההוצאות על סטודנט לרפואה עולות בהרבה על ההוצאות לל־מודי משפטים הציע פרופ' מיכ־אלי הנהגת בתשלום שכר לימוד מלא על־ידי הסטודנט — כי בעוד סטודנט למדעי הרוח, החברה ו־המשפטים ישלם 3500 ל"י לשנה, ישלם תלמיד רפואה כ־16,000 ל"י בשנה.

קשה להתעלם מן השאלות המת־עוררות עקב גישה זו. הראשונה בהן היא, האם לא תוצף המדינה משפטנים על חשבון ירידה במס־פר הרופאים, למשל. פרופ' מיכאל פלדמן, שהגיב על דבריו של פרופ' מיכאלי, אף עירער על טיעונו, כי תלמידי התואר הראשון רק רוכ־שים „הון אישי" על־ידי תלמודם. פרופ' פלדמן ציין, כי לשם קי־דומן של השכבות הנחשלות (ב־עיירות פיתוח ובפרברי ערים גדו־לות) נחוצים בין היתר מורים בעלי תואר ראשון. הוא הדין ל־גבי מהנדסי תעשיה, שיקבעו את הרמה הטכנולוגית של הארץ ולכן מחייב חינוכם סובסידיה ממשלתית. כן עמד בין היתר על התרומה ה־תרבותית הכללית של רוכשי ה־השכלה הגבוהה לאיכות חיים טו־בה יותר של כלל אזרחי המדינה.

מסתבר, איפוא, כי הוויכוח הא־קדמי בין המלומדים אינו פחות חריף מן הפולמוס בין האינטרסנ־טים. אין גם ספק, כי ניתן עוד להביא נימוקים רבים לכאן ולכאן, אך בסופו של דבר יש לנהוג לפי כמה כללים בסיסיים, שחלקם מוס־כמים על כל הצדדים הנוגעים ב־דבר: יש לזרז ככל האפשר את ההכנות לקביעת שכר לימוד מדו־רג, כולל הקמת המנגנון המתאים לשם כך. בינתיים יש להגדיל את קרנות המילגות ולהשתיתן במידה רבה יותר על קריטריונים סוציא־ליים, כדי להביא לידי חלוקה צו־דקת יותר של מענקי הלימוד ול־הבטיח, כי שום סטודנט מוכשר לא יישאר מחוץ לכותלי האוניבר־סיטה מסיבות כספיות.

אם יובטחו תנאים אלה יש ל־קוות, כי תיפתר גם שאלת הסכום השנוי במחלוקת בין תביעת משרד החינוך (2500—3000 ל"י) לבין דרישת הסטודנטים (1956 ל"י) — ללא מאבקי פרסטיזה ובלי „בא־ריקאדות". שכן אם מערכת ה־מילגות תהיה יעילה וצודקת, הרי לגבי סטודנטים ממשפחות „מבו־ססות", אין השד (2500 ל"י ל־שנה) נורא כל כך.

העובדות קובעות: פורד קורטינה 1975

עובדה: יותר מקום לבני המשפחה.
הפורד קורטינה 75 נותנת יותר מ־136 ס"מ מרחב לירכיים במושבים הקדמיים והאחוריים ומרחב רב גם לרגליים, לכתפיים ולברכי הנוסעים. מאחור-מרחב לנוסעים גדול יותר מאשר בארבע מחמשת המתחרות שלה. אתה מקבל גם מושבים נוחים עם ריפוד עמוק היותנים גם להמיה ונפח שימושי של 324 ליטר למטען. כל זה חשוב ביותר לבעלי משפחות בנות ארבע נפשות ויותר המהווים כ־60% מכלל רוכשי קורטינה.

עובדה: שליטה משופרת ונהיגה קלה.
לקורטינה 75 יש הגה מסוג סבבת ושנן המאפשר שליטה מדויקת ברכב. הסרן האחורי מחובר ע"י ארבע זרועות ומצויד בסופות מיוחדים נגד סלטול, והמפסק שבין הגלגלים בן 1.420 מ' נותנים יציבות מעולה על הכביש. מערכת הבלמים הכפולה מצויידת במגבר בלמים, בלמי דיסק בגלגלים הקדמיים ובלמי תוף אחוריים בעלי כוונון עצמי. נותנות לך בכל פעם את היכולת לעצור ללא סטיה.

עובדה: אחזקה חסכונית.
מחירה הראשוני של קורטינה 75 לא גבוה. היא נוחה לאחזקה מבחינת תצרוכת דלק. המנוע היקסצן־ בן 1.6 ליטר יתן לך 10.9 קילומטר לליטר והוא מתוכנן לעבודה ביעילות גבוהה למשך 10.000 ק"מ בין שירות תקופתי לשימנו. תשלם מחיר לא גבוה עבור השרות המדוייק שתקבל במוסכים המורשים של פורד-מוסכים ומחסני חלפים בהם מועסקים אנשי מקצוע שעברו ועוברים השתלמויות על מנת לעדכן את עצמם מדי שנה.

עובדה: נסיעה חלקה.
השילוב של קפיצים לוליינים ובולמי זעזועים טלסקופיים בעלי קיבול גדול הופך את הנסיעה לחלקה ונוחה אפילו בדרכים הגרועות ביותר. הנסיעה נוחה יותר, גם בגלל מיקום המושבים בין הסרן הקדמי לאחורי.

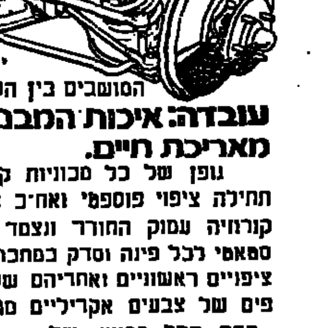

עובדה: נסיעה שקטה.
הרכבת המכונית נעשית תוך הקפדה רבה כדי למ־נוע חדירת רעשים מכניים או קולות הרוח והכביש לתא הנוסעים. יותר מ־45 קילומטר של קצף פולי־אוריתן ומשתיקי קול אחרים, הושמו מתחת ללוח המחוונים, בפנלים של הדלתות, תחת הרצפה, בגג ובגוף המכונית. הדלתות והחלונות מותאמים ואטומים בקפדנות. המנוע והמיכלים מתוכננים להתאמה ובידוד מקסימאליים.

עובדה: בטחון למשפחתך.
בקורטינה 75, בנוסף למערכת הבלמים הכפולה, מפסק רחב בין הגלגלים, מוטות נגד תנודות וישיבה נוחה. קיימת גם שיטת אוורור משופרת ותא נוסעים חזק מאד, כשמכסה המנוע ותא המטען שניהם מתוכננים לספיגה ובליעה בעת התנגשות. בסו־כן הסכוכית מצויידת בציור פנימי מלא כבטיחות.

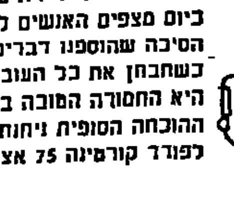

עובדה: איכות המבנה, מאריכת חיים.
גופן של כל מכוניות קורטינה 75 מצופה תחילה ציפוי פוספטי ואח"כ עובר תהליך אנטי קורוזיה עמוק החודר ונצמד בתהליך אלקטרו־סטאטי לכל פינה וסדק במתכת. אח"כ באים שני ציפויים ראשוניים ואחריהם שלושה ציפויים נוס־פים של צבעים אקריליים מבריקים ועמידים. בסך הכל ממוצע של 16 ליטר נוזלים לכל תהליכי ההגנה והיופי. וחלקו התחתון של הגוף מקבל שלושה קילו של חומר ביטומני אוטם.

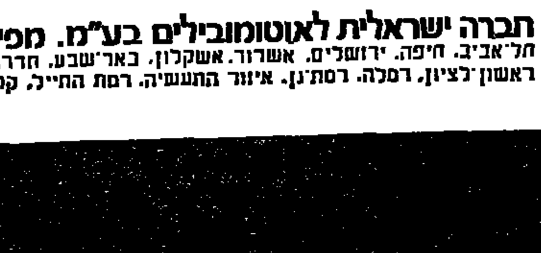

ביום מצפים האנשים ליותר ממכוניותיהם. זאת הסיבה שהוספנו דברים כה רבים לפורד קורטינה 75. כשתבחן את כל העובדות, תדע שפורד קורטינה 75 היא התמורה הטובה ביותר לכספך במכונית מסוגה. ההוכחה הסופית ניתנת בעת מבחן הנהיגה שתעשה לפורד קורטינה 75 אצל סוכן פורד המקומי.

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ. מפיצי פורד בישראל.
תל־אביב. חיפה. ירושלים. אשדוד. אשקלון. באר־שבע. חדרה. נתניה. יפו. ראשון־לציון. רמלה. רמת־גן. איזור התעשיה. רמת החייל. קרית ביאליק.

פורד קורטינה 1975 - המכונית במחיר הנמוך ביותר מכל דגם מקביל אחר.

חגי לבינסון איתן

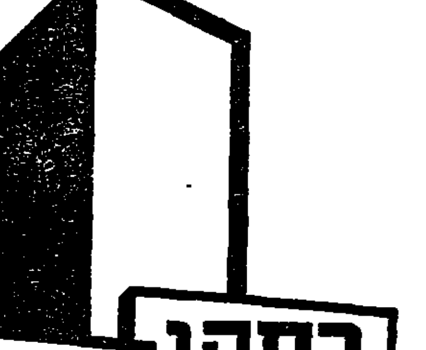

רסקו RASSCO

חיפה
בשד' הנשיא
דירות־רווחה 3½ ו־5 חדרים
עם הסקה מרכזית
במספר מצומצם

ירושלים
בנוה־גרנות
דירות־רווחה 4½ חדרים
בשכונה שקטה ומסופחת

חיפה
ברמת הדר
דירות־רווחה
4, 5 ו־6 חדרים
עם הסקה מרכזית,
בבית רב־קומות.

ק. ביאליסטוק
ביהוד
קוטג'ים דו־משפחתיים
4 חדרים, במחירים מיוחדים
דירות־רווחה 3 ו־3½ חדרים

חיפה
ברמת־שאול
דירות־רווחה
3, 3½, 4 ו־4½ חדרים
נוף מרהיב

חולון
בגבעת־הפרחים
דירות־רווחה 4 חדרים
בתכנון וביצוע מעולים

קרית־ים
ברח' אלי כהן דירות־רווחה
3 ו־4 חד' בבית רב־קומות
ליד הסופרמרקט
דירות־רווחה 4 חדרים
בבית בן 8 קומות

אשדוד
ברובע ה'
דירות־רווחה 3 ו־3½ חדרים
ברובע י"א
דירות־רווחה 4 חדרים

ק. ביאליק
בסביניה
דירות־רווחה 3½ ו־4 חדרים
עם פינת אוכל

עומר
בבאר־שבע
וילות בודדות ודו־משפחתיות
וקוטג'ים דו־משפחתיים.

עכו
ברח' הרצל
וברח' העצמאות
דירות־רווחה 4 ו־4½ חדרים

בקרוב!
ברמת־גן
(מול קולנוע קסם)
בבת־ים
(רמת הנשיא)

נתניה
בחבצלת השרון
וילות דו־מפלסיות וקוטג'ים
במספר מצומצם

בקרוב!
בבאר־שבע
(מרכז אזרחי ורובע ח)
בעכו
(ברחוב ברעמי)

פרטים נוספים,
בסניפי „רסקו":

* חיפה — רח' הרצל 1, טל. 668161
* תל־אביב — הר־סיני 1, טל. 622222
* ירושלים — רח' שמאי 8, טל. 224421
* ק. מוצקין — „דירות עם", שד' השופטים 2, טל. 710191
* אשדוד — רח' קיבוץ גלויות 24, טל. 24231
* „באר־שבע — „בית רסקו", טל. 77145

פרסום אדמון בע"מ

על רסקו אפשר לסמוך!